

czerwiec
2014

STRATEGIA ROZWOJU GMINY GOŁCZA na lata 2014-2022

**WERSJA DO KONSULTACJI
ON-LINE**

OPRACOWANIE:

Polska Agencja Rozwoju Regionalnego
Piotr Stec

www.parr.com.pl

e-mail: poczta@parr.com.pl

POLSKA AGENCJA
Rozwoju
Regionalnego

Spis treści

Cel, metodologia i perspektywa czasowa Strategii Rozwoju Gminy Gołcza	5
Raport stanu. Analiza i diagnoza strategiczna.....	7
1. PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO.....	7
1.1. Położenie administracyjne i geograficzne.....	7
1.2. Walory przyrodnicze	17
1.3. Walory kulturowe.....	30
1.4. Wypoczynek.....	39
2. SPOŁECZEŃSTWO	44
2.1. Demografia	44
2.2. Wiek i struktura wykształcenia mieszkańców.....	50
2.3. Mieszkalnictwo	53
2.4. Rynek pracy.....	56
2.5. Bezrobocie	57
2.6. Źródła utrzymania ludności.....	60
3. GOSPODARKA	62
3.1. Rolnictwo.....	62
3.2. Przedsiębiorczość	63
3.3. Chłonność rynku	70
4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	72
4.1. Infrastruktura oraz dostępność transportowa i komunikacyjna.....	72
4.2. Infrastruktura wodno-kanalizacyjna oraz gazowa	84
4.3. Infrastruktura energetyczna	87
5. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	87
5.1. Infrastruktura oświata	87
5.2. Infrastruktura kulturalno-sportowa.....	91
5.3. Infrastruktura ochrony zdrowia i opieki społecznej.....	95
5.4. Infrastruktura pomocy społecznej.....	96
5.5. Infrastruktura bezpieczeństwa publicznego	97
5.6. Urzędy.....	98
5.7. Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego.....	98
5.8. Baza noclegowa	99

6.	JAKOŚĆ RZĄDZENIA	101
6.1.	Analiza zdolności inwestycyjnej	101
6.2.	Inwestycje	116
6.3.	Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	119
6.4.	Tło społeczno-gospodarcze powiatu miechowskiego na podstawie zestawienia wybranych wskaźników powiatowych w relacji do województwa	120
6.5.	Wizerunek gminy	121
6.6.	Nagrody i wyróżnienia	123
	Analiza porównawcza (benchmarking) jakości życia w Gminie Gołcza	124
1.	METODOLOGIA.....	124
2.	ANALIZA POTENCJAŁU JAKOŚCI ŻYCIA GMIN POWIATU MIECHOWSKIEGO.....	130
	Analiza SWOT	180
	Analiza SWOT/TOWS	185
	Strategia Gminy Gołcza na lata 2014-2022	198
1.	Wizja rozwoju	198
2.	Misja oraz cele Strategii.....	200
2.1.	Misja Gminy	200
2.2.	Model planowania rozwoju Gminy Gołcza.....	201
2.3.	Zdefiniowanie strategicznych obszarów problemowych	201
2.4.	Cele strategiczne.....	213
2.5.	Analiza komplementarności – zgodności celów strategicznych Gminy Gołcza z dokumentami „wyższego rzędu”	214
2.6.	Cele operacyjne.....	216
2.7.	Zadania w ramach poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych.....	217
2.8.	Kluczowe projekty inwestycyjne do 2022 roku	222
3.	System wdrażania i finansowania Strategii	229
3.1.	Kluczowe instytucje i podmioty zaangażowane w proces wdrażania Strategii.....	229
3.2.	Główne źródła finansowania Strategii.....	230
4.	System monitorowania i oceny realizacji Strategii	233
4.1.	Monitoring	233
4.2.	Ocena	235
4.3.	Ewaluacja	235
	Podsumowanie	238

Załączniki	239
Opis konsultacji społecznych	239
Wieloletni Plan Inwestycyjny (WPI) Gminy Gołcza na lata 2015-2018	263
Spisy.....	265
Spis tabel.....	265
Spis wykresów.....	268
Spis map.....	271
Spis zdjęć.....	272
Spis rysunków	273

Cel, metodologia i perspektywa czasowa Strategii Rozwoju Gminy Gołcza

Strategia Rozwoju Gminy Gołcza jest dokumentem, który ma za zadanie minimalizowanie niepewności w funkcjonowaniu oraz zapewnienie, obok realizacji celów doraźnych, długofalowego rozwoju Gminy. Jest zarazem podstawą do:

- » wyznaczania perspektywicznych kierunków rozwoju Gminy,
- » sprawnego dopasowywania się Gminy do zmieniających się warunków otoczenia,
- » skutecznego i efektywnego zarządzania Gminą przez jej władze,
- » optymalnego wykorzystania własnych środków finansowych,
- » pozyskiwania środków finansowych na funkcjonowanie i rozwój Gminy ze źródeł zewnętrznych.

Aby osiągnąć cele wyznaczone w strategii rozwoju musi ona spełnić pewne warunki tzn. zająć się w głąb Gminy (diagnoza, identyfikacja stanu istniejącego), określić zewnętrzne warunki, w których funkcjonuje Gmina (w skali makro i mikro otoczenia) oraz spoglądać w przyszłość (z bliższą i dalszą perspektywą).

Główne cele opracowania Strategii Rozwoju Gminy Gołcza na lata 2014-2022 to:

Określenie i uzgodnienie kierunków polityki samorządu gminnego w perspektywie 8 lat poprzez:

- » określenie celów polityki Gminy;
- » ocenę szans i zagrożeń realizacji polityki gminnej;
- » przeprowadzenie konsultacji społecznych wybranych etapów opracowania projektu strategii, w sposób odpowiadający standardom partycypacji społecznej przy tworzeniu aktu kierownictwa wewnętrznego.

Wzmocnienie formalnych i organizacyjnych podstaw dla sprawnego i efektywnego zarządzania zrównoważonym rozwojem Gminy poprzez:

- » określenie zasad realizacji celów rozwoju Gminy (zadań, narzędzi i procedur);
- » koordynację ustaleń wszystkich opracowań analitycznych, planistycznych i strategicznych sporządzanych na potrzeby Gminy;
- » uchwalenie strategii w postaci aktu kierownictwa wewnętrznego.

Maksymalne wykorzystanie szans przyswojenia zewnętrznych źródeł finansowania inicjatyw prorozwojowych Gminy (w tym środki dostępne w ramach Funduszy Strukturalnych UE) poprzez:

- » określenie zadań realizujących cele strategiczne z dostosowaniem do możliwości ich finansowania ze środków Funduszy Strukturalnych UE;
- » koordynację działań prorozwojowych podejmowanych przez samorzządy różnych szczebli.

Dokument zawiera dwie zasadnicze części diagnostyczną i planistyczną. Część diagnostyczna opracowana została na podstawie danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego oraz udostępnionych przez Urząd Gminy. Część ta pozwala na dogłębną i precyzyjną ocenę stanu istniejącego i wyznaczenie głównych kierunków rozwoju Gminy. Ocena tendencji rozwoju doprowadza do ustalenia wstępnych prognoz, przedstawionych w postaci analizy atutów i barier rozwoju (identyfikacja problemów).

Część planistyczna lub inaczej programowa zawiera określenie celów strategicznych i operacyjnych, a także prezentację obszarów i działań inwestycyjnych. Cele zostały określone w oparciu o wnioski z analizy i diagnozy strategicznej oraz wyniki konsultacji społecznych.

Strategia rozwoju w zakresie części koncepcyjnej została opracowana z zachowaniem ścisłej struktury logicznej w oparciu o metodę definiowania kluczowych obszarów dla poszczególnych poziomów: strategicznego i operacyjnego.

Wg. Banku Światowego atrakcyjności gminy budują 4 komponenty. Efektywne zarządzanie gminą ma miejsce tylko wówczas, gdy wszystkie sfery procesu przedstawionego na poniższym schemacie są skoordynowane. Dokonując analiz i planowania rozwoju Gminy Gołcza opierano się właśnie na takim podejściu.

Rysunek 1. Komponenty rozwoju gminy wg Banku Światowego.

Źródło: opracowanie własne PARR.

Strategię na zlecenie Gminy Gołcza opracowała **Polska Agencja Rozwoju Regionalnego z Lublina.**

Raport stanu. Analiza i diagnoza strategiczna

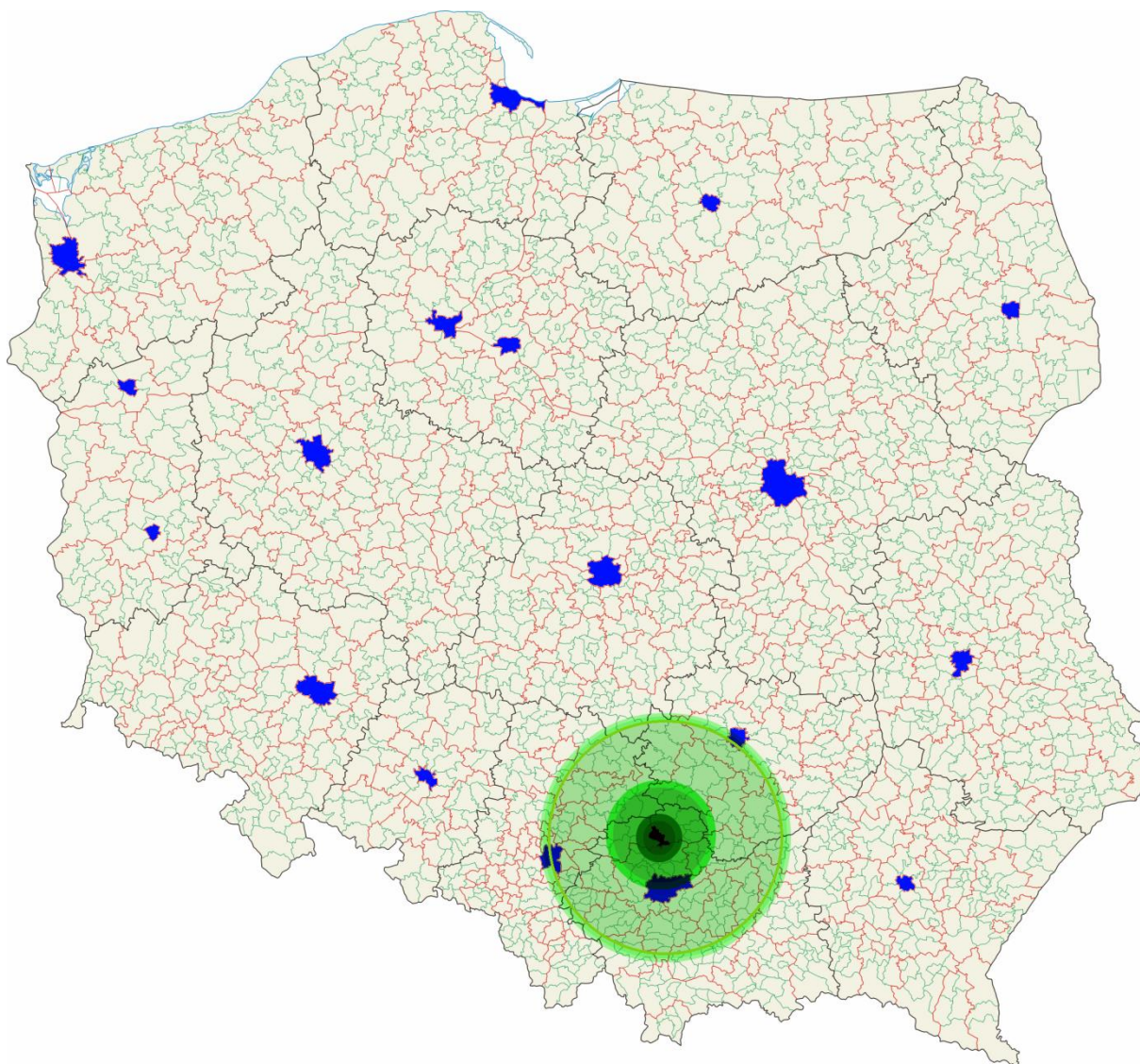
1. PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

1.1. Położenie administracyjne i geograficzne

Gmina Gołcza jest gminą wiejską położoną w północno-wschodniej części **województwa małopolskiego** i jest jedną z 7 gmin należących do **powiatu miechowskiego**. Z racji położenia gmina jest zrzeszona w Miechowskim Stowarzyszeniu Gmin JAKSA Lokalnej Grupy Działania oraz w Związku Gmin Jurajskich. Całkowita powierzchnia gminy wynosi 90 km². Gmina Gołcza oddalona jest od centrum stolicy województwa – **miasta Kraków o ok. 40 km**, od stolicy województwa śląskiego – **miasta Katowice o ok. 75 km** i znajduje się w **niewielkiej odległości od stolicy powiatu – siedziby gminy miejsko-wiejskiej Miechów (ok. 11 km)**, a zatem leży w **bliskiej strefie oddziaływania społeczno-gospodarczego stolicy powiatu oraz województwa**.

Mapa 1. Położenie Gminy Gołcza na mapie administracyjnej Polski.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: http://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:POLSKA_woj_pow_gminy.png.

Mapa 2. Położenie Gminy Gołcza na mapie administracyjnej województwa małopolskiego.

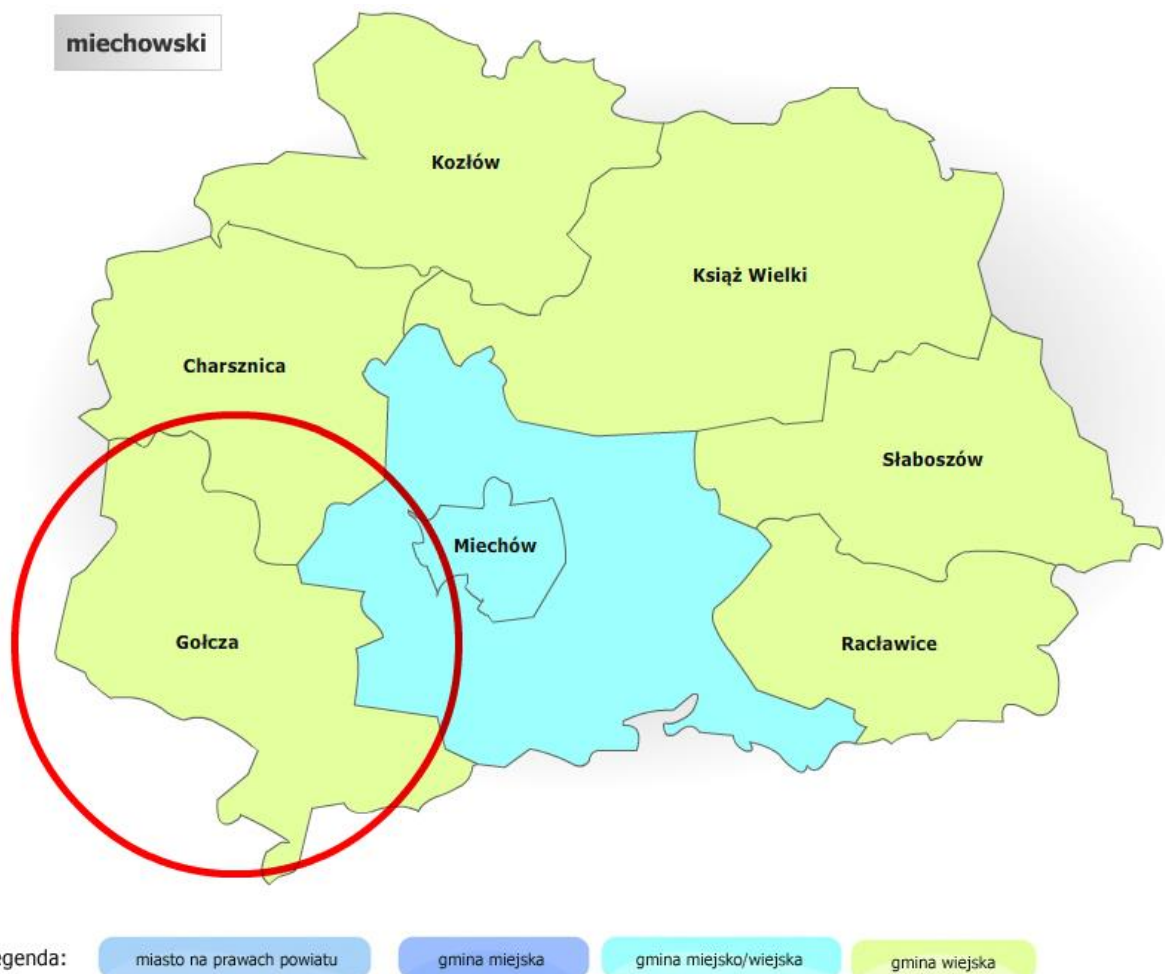

Źródło: opracowanie własne na podstawie http://www.bratalbert.org.pl/informator/malo_z_1-1.gif.

W latach 1975-1998 Gmina Gołcza położona była w starym województwie krakowskim. Po reformie administracyjnej weszła w skład województwa małopolskiego. Pod względem powierzchni jest **jedną z największych gmin powiatu miechowskiego** (3 miejsce w klasyfikacji, ok. 13,3% powierzchni powiatu).

Mapa 3. Położenie Gminy Gołcza na mapie administracyjnej powiatu miechowskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://administracja.mac.gov.pl/adm/baza-jst/mapa-administracyjna/278,MAPA-ADMINISTRACYJNA.html>.

Ośrodkiem administracji samorządowej jest wieś Gołcza, spełniająca funkcję **centrum życia społeczno-gospodarczego**. Gmina Gołcza składa się z **22 sołectw**. Są to: Adamowice, Buk, Chobędza, Cieplice, Czaple Małe, Czaple Wielkie, Gołcza, Kamienica, Krępa, Laski Dworskie, Maków, Mostek, Przybysławice, Rzeżusnia, Szreniawa, Trzebienice, Ulina Mała, Ulina Wielka, Wielkanoc, Wysocice, Zawadka, Żarnowica.

Mapa 4. Mapa sołectw w Gminie Gołcza.

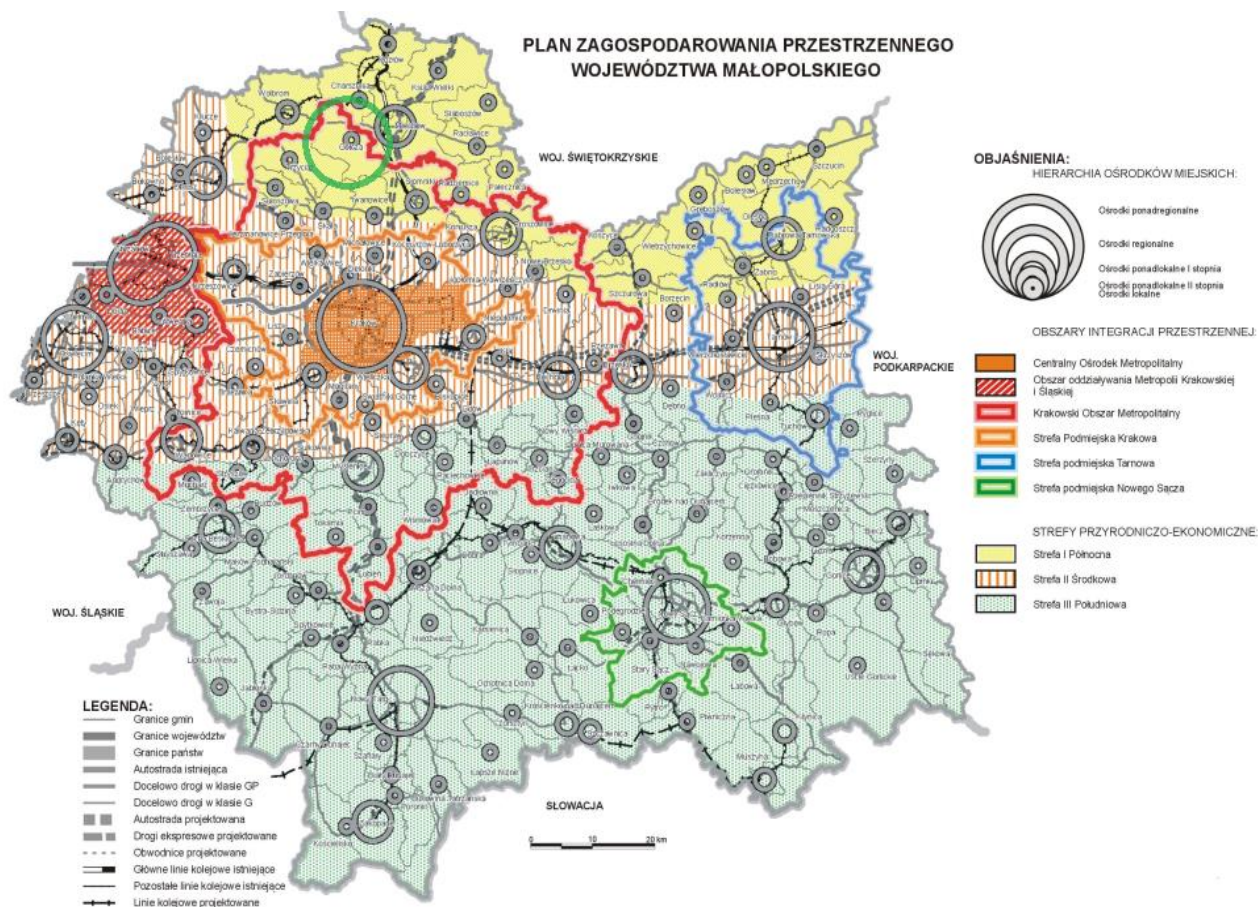
Źródło: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gołcza na lata 2008-2013.

Gmina Gołcza graniczy z gminami miejsko-wiejskimi: Gminą Miechów z powiatu miechowskiego, Gminą Skała i Gminą Słomniki z powiatu krakowskiego oraz z Gminą Wolbrom z powiatu olkuskiego, a także z gminami wiejskimi: Charsznica z powiatu miechowskiego, Iwanowice z powiatu krakowskiego i Trzyciąż z powiatu olkuskiego. Znajduje się także w obszarze **Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego**¹.

¹ http://krakow.stat.gov.pl/vademecum/vademecum_malopolskie/portret_obszaru_metropolitalnego/krakowski_obszar_metropolitalny.pdf.

Mapa 5. Położenie Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego w województwie małopolskim.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://www.malopolskie.pl/Planowanie/Pliki/kom.jpg>.

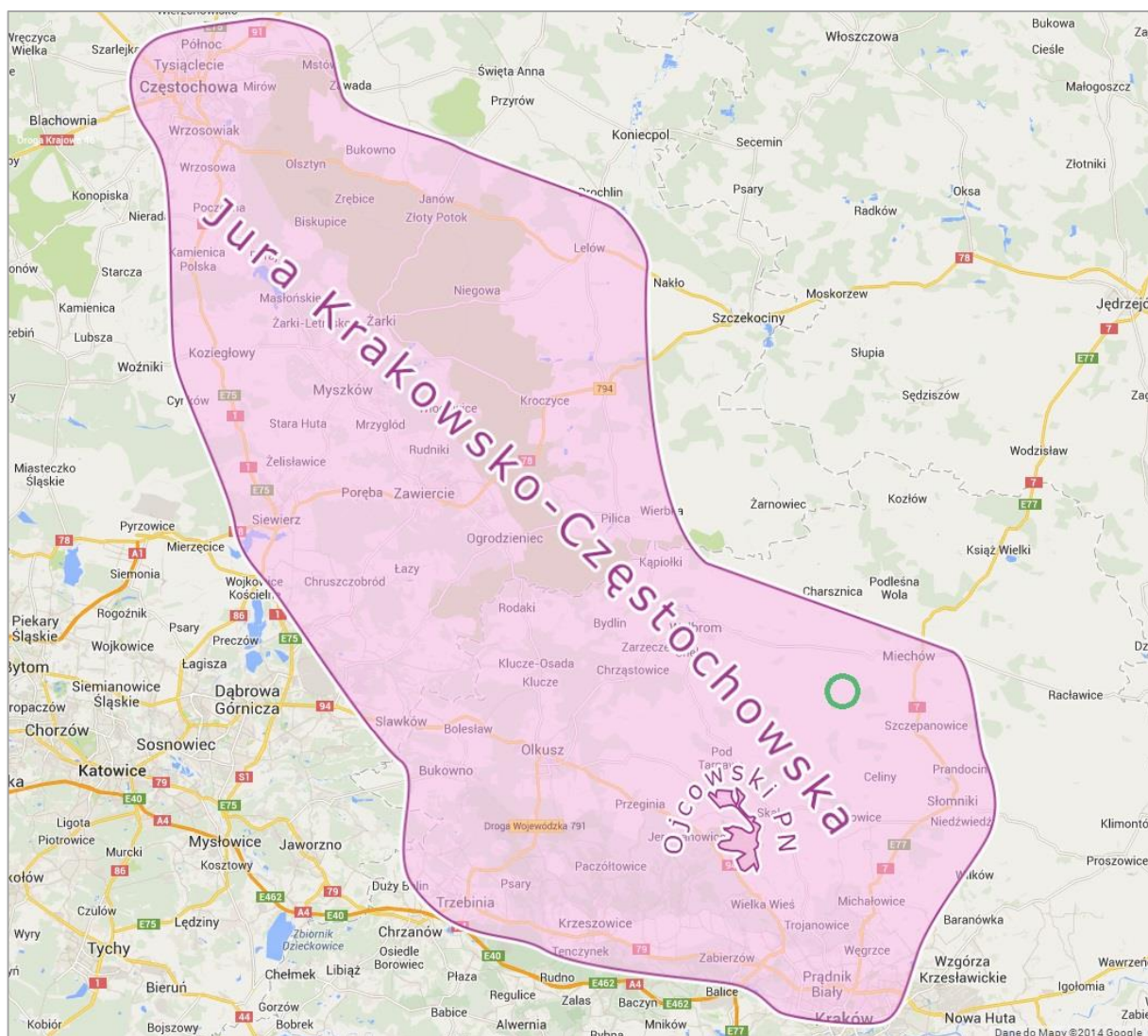
Większość wsi w gminie posiada zabudowę usytuowaną wzdłuż dróg, w formie mieszkaniowo-zagrodowej, bądź jednorodzinnej wolnostojącej. Według podziału fizyczno-geograficznego Kondrackiego teren gminy położony jest w obrębie mezoregionu Wyżyna Miechowska, będącego fragmentem Wyżyny Małopolskiej i makroregionu Niecki Nidziańskiej². Gmina w całości leży na obszarze **Jury Krakowsko-Częstochowskiej**. Część terenu gminy obejmuje **Dłubniański Park Krajobrazowy** (m.in. miejscowości: Laski Dworskie, Ulina Wielka, Wysocice, Zawadka, Żarnowica) oraz teren krajobrazu chronionego o dużej atrakcyjności, stanowiącego otulinę parków krajobrazowych³. Teren Gminy rozciąga się w dorzeczu rzeki Dłubnia, Szreniawa i Gołczanka.

² Na podstawie: Program Ochrony środowiska dla powiatu miechowskiego na lata 2004-2015.

³ Plan Rozwoju Gminy Gołcza na lata 2008-2013.

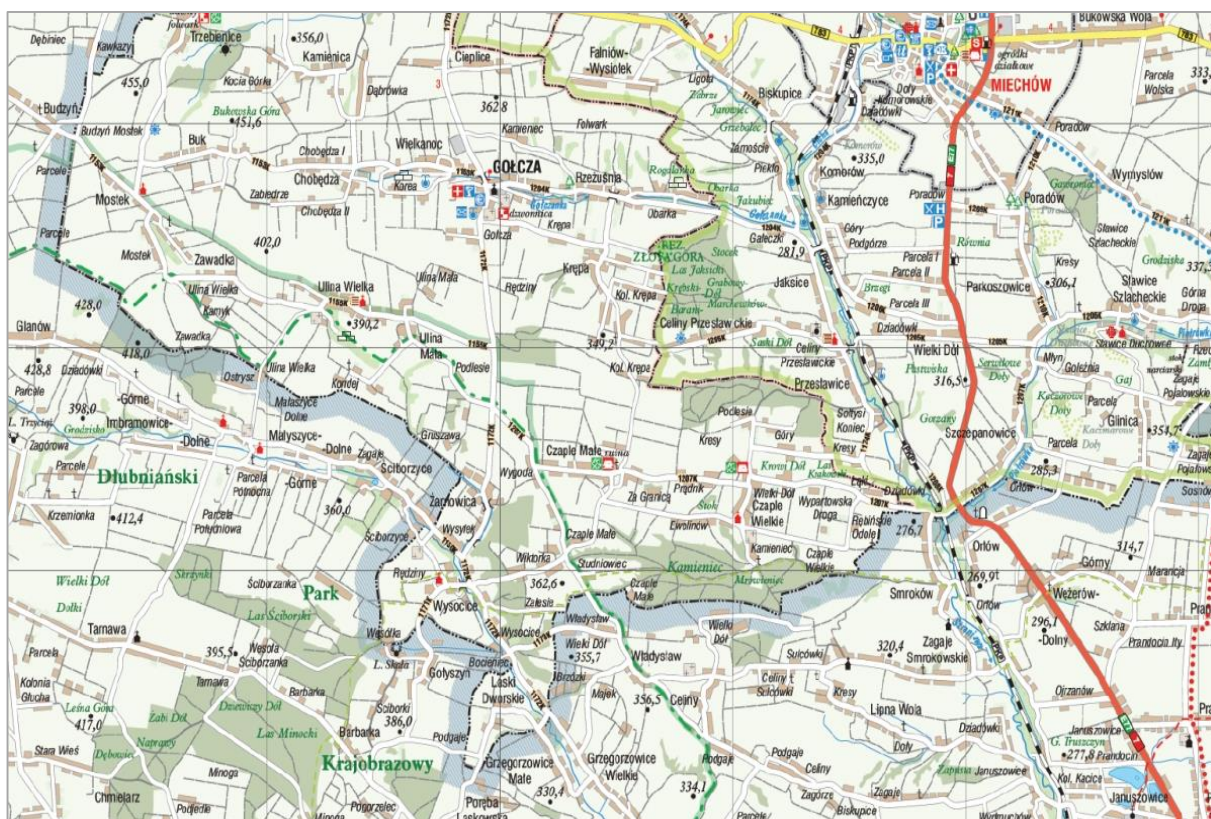
Mapa 6. Położenie Gminy Gołcza na mapie obszaru Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://mapa.polskieszlaki.pl/>.

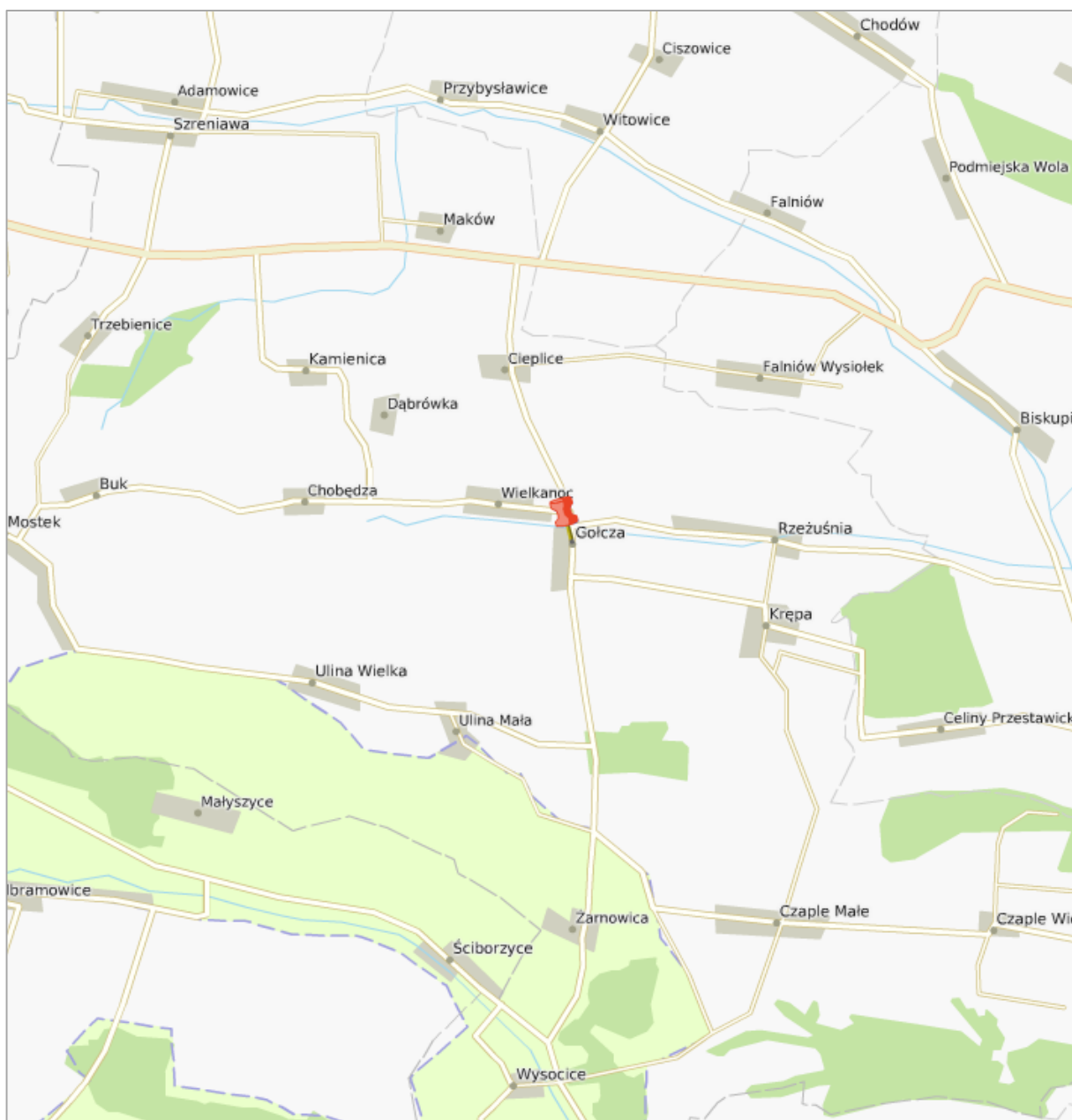
Mapa 7. Obszar Gminy Gołcza na terenie Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego.

Źródło: http://miechow.pl/files/file/image/strony/informacje_turystyczne/dlubianski_park_krajobrazowy.jpg, w=597,h=357.

Mapa 8. Położenie Gminy Gołcza względem rzek.

Źródło: <http://mapa.karto.pl/polska>.

Wieś gminna Gołcza z istniejącymi obiektami administracji i usług publicznych stanowi punkt centrotwórczy. Wieś Gołcza oraz inne miejscowości w Gminie Gołcza posiadają **układ typowy dla wsi wielodrożnicowej oraz ulicówki**. Istotnym problemem jest brak wyodrębnionego centrum wsi Gołcza, jako głównej ośrodka jednostki samorządowej. Obiekty usługowe skupione są w miejscowości Gołcza.

Mapa 9. Fragment wsi Gołcza wraz z oznaczonym budynkiem Urzędu Gminy Gołcza.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://goo.gl/maps/DcoRc>.

Zdjęcie 1. Miejscowość Gołcza.

Źródło: materiał Urzędu Gminy Gołcza.

Opracowanie za zlecenie Gminy Gołcza
Polska Agencja Rozwoju Regionalnego „PARR”

Zdjęcie 2. Gmina Gołcza.

Źródło: materiał Urzędu Gminy Gołcza.

1.2. Walory przyrodnicze

Gmina Gołcza znajduje się w **obszarze Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego**, który wchodzi w skład **Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych**⁴. Obszar parku obejmuje dolinę rzeki Dłubnia, zaś jego najbardziej charakterystyczną cechą jest fakt położenia na granicy Wyżyny Krakowskiej, Wyżyny Miechowskiej i Kotliny Sandomierskiej, skutkiem czego jest znaczne zróżnicowanie geologiczne. Ze względu na budowę geologiczną park odznacza się **ponadprzeciętnymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi**. Znajdują się tam malownicze rzeźby terenu – przełomy Dłubni, utwory jurajskie, liczne wąwozy lessowe oraz ponory⁵.

Dłubniański Park Krajobrazowy zajmuje powierzchnię 10959,6 ha, z czego nieco ponad 1300 ha znajduje się na terenie Gminy Gołcza⁶. Część terytorium Gminy znajduje się w otulinie Dłubniańskiego Parku. Dzięki **unikalnemu krajobrazowi** oraz wyróżniającej ten teren od pozostałej części Jury cesze, jaką jest duża liczba dworców szlacheckich wraz z zespołami parkowymi, jest to **bardzo dobre miejsce na wypoczynek** (również czynny), sprzyjające rozwojowi turystyki, agroturystyki i rekreacji.

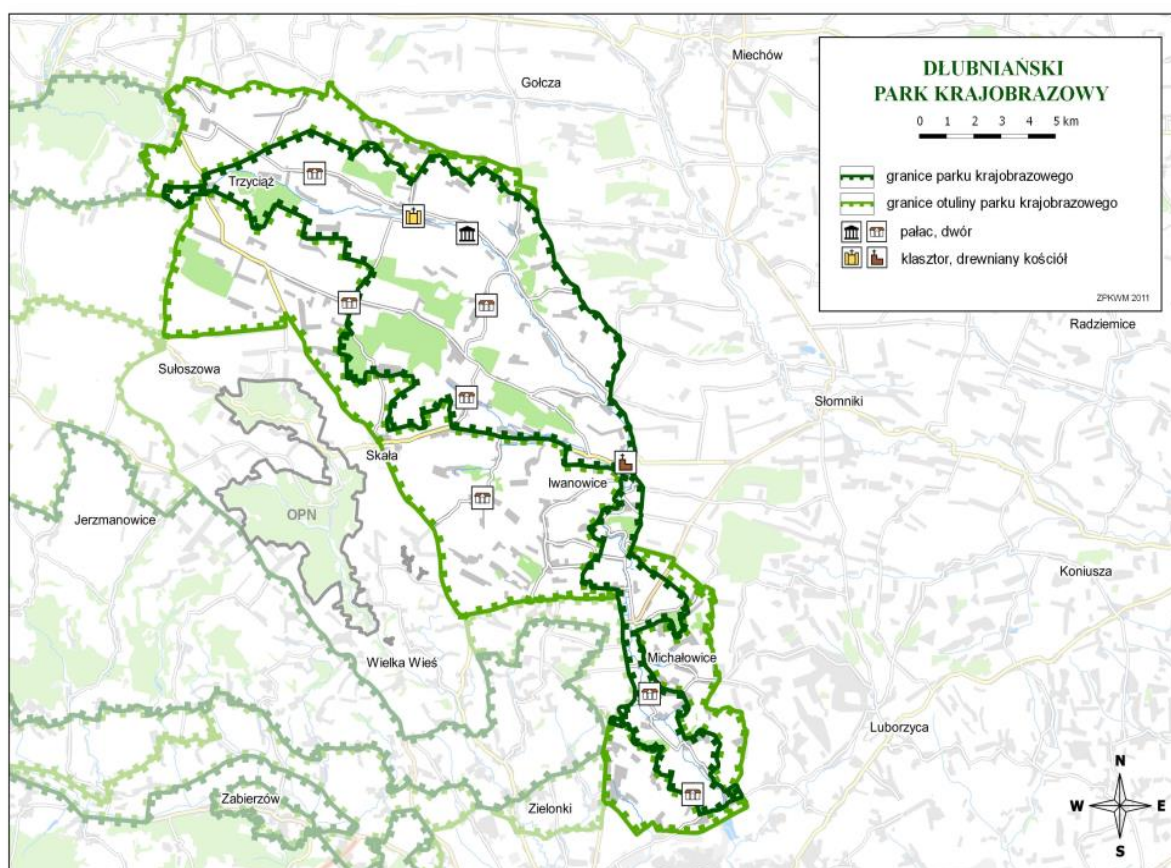
⁴ Na podstawie: http://www.jura.info.pl/content.php?mod=sub&cms_id=6&lang=pl.

⁵ Na podstawie: http://beskid-makowski.pl/muwit/pliki/pl_mp_ju_0in_dlubnia.html.

⁶ Na podstawie: <http://www.intur.com.pl/gmina.php?w=12&p=1208>.

Mapa 10. Położenie Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego.

Źródło: http://www.zpkwm.pl/tl_files/parki/parki-mapy/pkdl_1.jpg.

Na terenie Gminy Gołcza znajdują się 2 pomniki przyrody: źródło krasowe (zwane **Źródłem Geologów**), szczelinowe, gdzie rozlewisko tworzy woda wypływająca w czterech miejscach oraz źródło w Wielkanocy (znajdujące się przy boisku sportowym), nazywane **Źródłem Irena**. Jest źródłem krasowym, szczelinowym, uskokowym oraz stanowi źródło Gołczanki⁷. Obok Źródła Geologów, które jest **jednym z najładniejszych źródeł krasowych** Wyżyny Miechowskiej, znajduje się odsłonięcie, ukazujące kontakt utworów jurajskich z kredowymi oraz obfita fauna ramienionogów i mikrofauna otwornic⁸.

⁷ Na podstawie: http://www.krakow.rdos.gov.pl/images/stories/przyroda/rejestr/rejestr2014pomnprzy_1208.pdf.

⁸ Na podstawie: <http://gminyurystyczne.pl/pokaz/golcza>.

Zdjęcie 3. Źródło krasowe w Gołczy - pomnik przyrody nieożywionej.

Źródło: http://geoportal.pgi.gov.pl/css/pgi-os/images/zrodla_studnie/studnie_02_.jpg.

Zdjęcie 4. Źródło (wywierzysko) w miejscowości Wielkanoc.

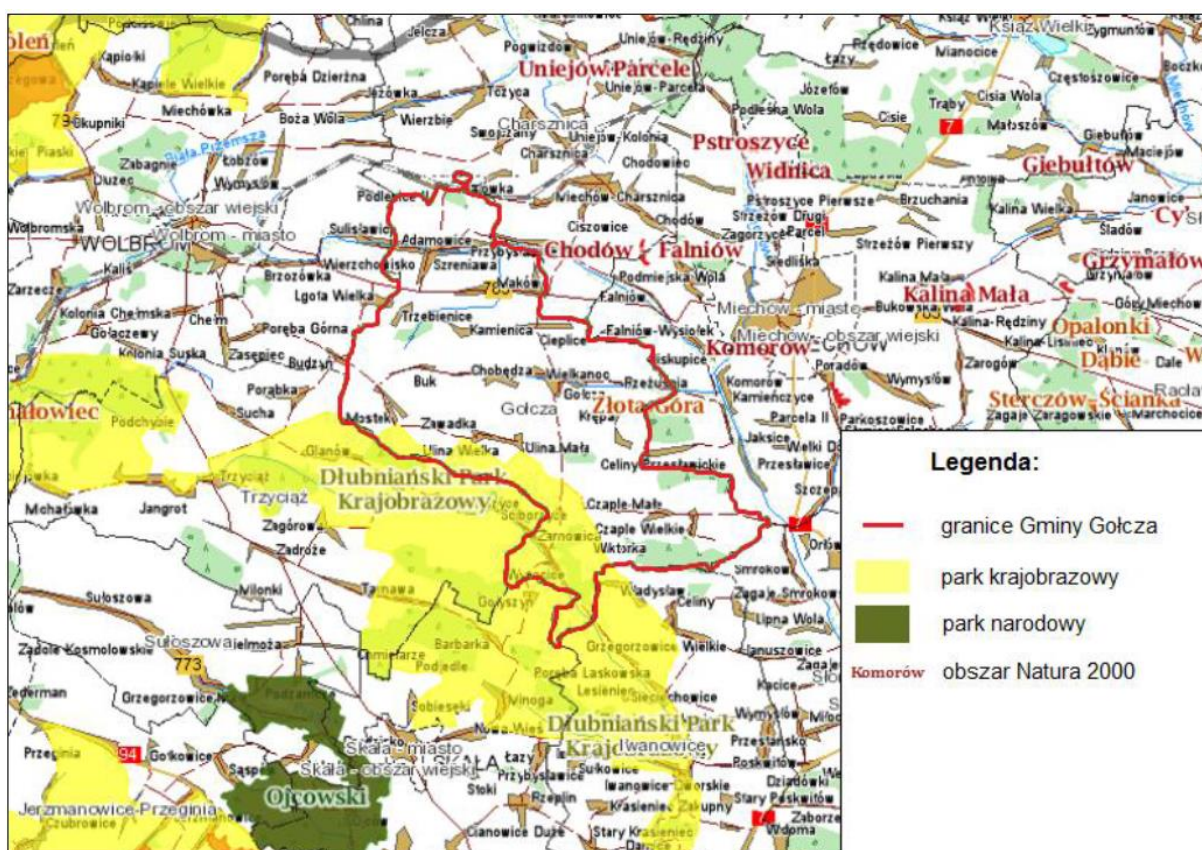

Źródło: <http://gminyturystyczne.pl/img/zdjecie/min/zdjecie987.jpg>.

W granicach Gminy Gołcza nie ma innych obszarów objętych ochroną (NATURA 2000, rezerваты, użytki ekologiczne itd.).

Mapa 11. Położenie Gminy Gołcza względem obszarów prawnie chronionych.

Źródło: Studium wykonalności dla projektu pn. „Instalacja kolektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych oraz pomp powietrznych ciepła w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Gołcza”.

Na atrakcyjność Gminy w zakresie walorów przyrodniczych wpływają m.in. takie elementy, jak: wnętrza dolin i wąwozów z łąkami i krętymi korytami Dłubni, Sreńniawy i Gołczanki, rozległe, otwarte tereny falistej wierzchołki wyżynnej bez zabudowy, rzadko spotykane zjawiska przyrodnicze, np. źródła krasowe, osobliwości florystyczne i wartości widokowe ciągów drogowych⁹.

Rzeźba terenu¹⁰

Krajobraz Gminy Gołcza charakteryzuje się falistym układem z występującymi długimi płaskowyzami i pagórkami łagodnie spłaszczonymi na szczytach, czyli tzw. garbami. Wzniesienia powstałe na złożach wapieni ciągną się pasmami od zachodu ku wschodowi. Głębokie złoża wapienia skalnego przykryte są miejscami warstwą ziemi, stąd też od dawna czynne były kamieniołomy w Wielkanocy, Ulinie Wielkiej i Rzeźuśni. Przez gminę przepływają trzy rzeki: Sreńniawa, Dłubnia i Gołczanka. Na jej terenie występują zjawiska krasowe oraz wywierzyska z jurajskimi źródłami bijącymi spod wapiennych skał.

⁹ Na podstawie: Studium wykonalności dla projektu pn. „Instalacja kolektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych oraz pomp powietrznych ciepła w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Gołcza”.

¹⁰ Na podstawie: http://www.jura.info.pl/content.php?mod=sub&cms_id=6&lang=pl.

Obszar Gminy Gołcza pod względem geologicznym i geograficznym jest zapadliskiem, posiada jednak charakter wyżynny. Obszar tworzą łagodnie ukształtowane fragmenty wierzchołków wyżynnych, podzielone formami dolinnymi i wydłużonymi obniżeniami zwanymi padoły. Obniżenia dzielą wyżynę na rozległe podłużne pagóry i garby, których kulminacje w części zachodniej gminy osiągają wysokość 420-460 m n.p.m., a na pozostałym terenie najczęściej osiągają wysokość 350-400 m. Na charakter rzeźby duży wpływ wywarło osadzenie lessów w późnym plejstocenie. Krajobraz wyżynny urozmaicony jest rozcięciami dolinnymi. Doliny rzek przebiegają marginalnie względem obszaru gminy. Dolina Szreniawy przecina północny fragment gminy na krótkim odcinku ok. 4 km. Dolina Dłubni przecina południowy fragment obszaru gminy na odcinku ok. 3 km. Najbardziej znaczące utrudnienia dotyczą działalności rolniczej, głównie z powodu zagrożenia erozyjnego (erozja wodna, powierzchniowa i erozja wąwozowa), spadków terenu utrudniających lokalnie uprawę oraz rozczłonkowania kompleksów rolnych na stokach i zboczach przez drobne formy dolinne. Stoki i zbocza o nachyleniu powyżej 15% należy uznać za zagrożone erozją gleb i wyłączyć z użytkowania rolniczego. Na terenie gminy nie ma form rzeźby terenu, które należałoby objąć ochroną prawną¹¹.

Budowa geologiczna powiatu i gminy

Pod względem geologicznym obszar powiatu miechowskiego położony jest w obrębie jednostki geologiczno-strukturalnej zwanej Niecką Miechowską. Niecka ta jest jednym z trzech głównych elementów większej jednostki geologicznej, zwanej niecką szczecińsko-łódzko-miechowską, która wypełniona jest utworami kredy. Powiat miechowski jest zbudowany głównie z utworów kredowych (margli i opok kredowych), pokrytych lessami. Margiel jest to skała szarawo-biała, piaszczysta lub ilasta. Należy do utworów odpornych na działanie czynników niszczących tj. wietrzenie. Buduje wszystkie wyniosłości Wyżyny Miechowskiej i odsłania się w licznych dolinach, kamieniołomach i stromych stokach garbów. Opoka kredowa w porównaniu z margle odznacza się stosunkowo małą odpornością. Właściwość ta zadecydowała o znacznych różnicach krajobrazowych. Przede wszystkim teren Wyżyny Miechowskiej jest gęściej rozcięty i lepiej odwodniony niż Wyżyna Krakowska. Prawie cały obszar powiatu miechowskiego pokrywa less. Jest on odsłonięty w licznych wąwozach i wcięciach dróg. Miąższość jego jest zmienna i wynosi od 1 do 10 metrów. Lessy na ogół nie tworzą powierzchni równinnych, lecz dostosowują się do rzeźby podłoża lub nieco ją łagodzą. W pokrywie lessowej, szczególnie na zboczach dolin, rozwinęła się gęsta sieć dolinek nieckowatych, parowów i wąwozów. Stanowią one jeden z typowych i powszechnie spotykanych elementów rzeźby powiatu miechowskiego¹².

Wgłębną budową Niecki Miechowskiej, w której obrębie położona jest Gmina Gołcza, charakteryzuje się strukturami blokowo-fałdowymi, odzwierciedlającymi się w utworach kredy górnej gęstą siecią powierzchniowych dyslokacji. Ze strefami dyslokacyjnymi związany jest przebieg dolin i występowanie źródeł. Najstarszymi utworami, odsłaniającymi się na powierzchni głównie na stromych zboczach dolin i w dnach wąwozów, są utwory kredowe. Przeważnie przykrywają je osady czwartorzędowe – głównie pylaste glinki lessowe. Kreda górna reprezentowana jest przez osady wykształcone w postaci margli, opok i wapieni. Miejscami

¹¹ Na podstawie: *Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gołcza*.

¹² Na podstawie: *Przewodnik turystyczny. Powiat miechowski*.

występują one bezpośrednio na powierzchni lub pod nakładem zwietrzliny. Zaliczają się one do gruntów skalistych, nadających się do bezpośredniego posadowienia budynków. Czwartorzęd reprezentowany jest przez osady plejstoceny i holoceny, zalegające w dużym stopniu na całym obszarze gminy. Plejstocen tworzą osady lodowcowe, eoliczne i rzeczne. Osady lodowcowe reprezentowane są przez piaski średnio zagęszczone o miąższości kilku metrów, występujące wyspowo na niewielkich fragmentach w północnej części Gminy. Nadają się one do bezpośredniego posadowienia budynków. Najbardziej rozpowszechnione utwory na terenie gminy to lessy, pokrywające około 90% powierzchni gminy. Przeważają lessy typu pyłu zwykłego i ilastego, w stanie od plastycznych do półzwartych. Warunki budowlane lessów są dostateczne. Miejscami fundamentowanie wymaga przeprowadzenia badań laboratoryjnych oraz zabiegów inżynierskich w celu zabezpieczenia przed wodami opadowymi i gruntowymi. Holocen reprezentowany jest przez utwory wykształcone w postaci namułów, pyłów, glin i piasków. Występują one w dolinach rzecznych i w dużej mierze pochodzą ze spływu lessów z okolicznych wzniesień. Są to grunty nieskonsolidowane, w dużym stopniu zawadnione o bardzo zróżnicowanych parametrach nośności – niekorzystne dla budownictwa.

Klimat¹³

Pod względem klimatycznym Powiat Miechowski jest dość zróżnicowany, co wynika w głównej mierze z ukształtowania i rzeźby terenu. Wyżynny charakter obszaru z licznymi formami dolinnymi w niektórych gminach powiatu kształtują w tej krainie klimat, charakteryzujący się większym od sąsiednich obszarów wpływem kontynentalizmu. Obszar ten leży w wyżynnym regionie klimatycznym zachodnio-małopolskim. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi od 7 do 8°C, przy czym najchłodniejszym miesiącem jest styczeń (od -3 do -7,0°C), a najcieplejszym lipiec (+17,7°C). Statystycznie zima trwa 92 dni, a lato 91 dni. Liczba dni pogodnych w roku wynosi 62, a pochmurnych 122. Pokrywa śnieżna zalega przez 80 dni. Usłonecznienie w lecie wynosi od 550 do 600 godzin, a w zimie poniżej 150 godzin. Średni okres wegetacji wynosi 210 dni. Roczna ilość opadów w powiecie waha się od 580 mm (Gmina Gołcza) do 650 mm (Gmina Raławice), średnio 610 mm, co zbliża ten parametr klimatyczny do średniej krajowej. Na charakteryzowanym obszarze przeważają wiatry zachodnie i północno-zachodnie. Średnia wilgotność względna obszaru wynosi 81%. **Warunki klimatyczne są korzystne dla rolniczej działalności** ludności zamieszkującej charakteryzowany region.

Teren Gminy Gołcza znajduje się w zasięgu umiarkowanie ciepłego piętra klimatycznego, subregionu Wyżyny Miechowskiej. Klimat ten charakteryzują nieco "surowsze" warunki niż w dolinie Wisły w rejonie Krakowa. Cechy charakterystyczne, to: stosunkowo niska roczna suma opadów; znaczna ilość burz z gradem, głównie w okresie późnej wiosny i wczesnego lata; znaczna liczba dni z umiarkowanym i silnym wiatrem¹⁴.

¹³ Na podstawie: *Streszczenie Programu Ochrony Środowiska dla powiatu miechowskiego na lata 2004-2015.*

¹⁴ Na podstawie: *Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gołcza.*

Gleby¹⁵

Na terenie gminy Gołcza występują **gleby o wysokiej i najwyższej wartości gospodarczej i przyrodniczej**. Warstwa glebowa w obszarze gminy jest ściśle związana z budową geologiczną. Na wzniesieniach, stokach oraz powierzchniach podlegających procesom erozji wykształciły się urodzajne gleby rędzinne o stosunkowo płytkim profilu. Charakteryzują się one dużą zawartością węglanu wapnia. Na terenie gminy wyróżnia się następujące rodzaje rędzin: deluwialne, brunatne i próchniczne. Dla dolin rzecznych charakterystyczne są żyzne aluwialne mady i mady brunatne. Na utworach lessowych wykształciły się następujące typy gleb: **bielicowe i pseudo bielicowe** wykształcone z lessów (średnio zasobne w substancje organiczne), **gleby brunatne** wykształcone na powierzchniach lessowych podścielonych wapieniami lub glinami – są to gleby mineralne, zasobne w próchnice; **czarnoziemy zdegradowane** oraz **gleby szare**. Ukształtowanie powierzchni gminy oraz struktura glebowa stwarzają **bardzo korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa** (75% powierzchni użytków rolnych w gminie to gleby I, II i III klasy). Część obszarów predysponowana jest do zalesienia, ze względu na zachodzące na nieokrytych glebach silne procesy erozyjne – szczególnie po gwałtownych opadach nawałnych.

Powiat Miechowski zalicza się do obszarów województwa małopolskiego, na których **rolnictwo jest głównym działem gospodarki**. Powiat ten zaliczono w „Programie Strategicznym Obszary Wiejskie” województwa małopolskiego do obszaru o największych możliwościach **intensywnego rozwoju rolnictwa** i rodzinnych gospodarstw rolnych, o relatywnie mniejszym rozdrobnieniu ziemi¹⁶.

Wody powierzchniowe¹⁷

Obszar gminy leży w zlewniach Szreniawy i Dłubni. Zlewnie rozdziela dział wodny II rzędu, przebiegający wierzchołkami centralnego pasa gminy na linii Czaple – Ulina – Buk. Obszar ten odznacza się ubóstwem wód powierzchniowych. Głównymi osiami hydrograficznymi są Szreniawa i Dłubnia. Oprócz wspomnianych rzek są tu jedynie cztery ciekі powierzchniowe, z których dwa to dopływy Szreniawy – potok Gołczanka i potok Trzebienice, utrzymujące stały przepływ na całej długości. Pozostałe dwa ciekі wodne w niewielkiej odległości od źródeł zanikają w przepuszczalnych utworach swoich dolin. Koryta cieków nie są uregulowane. Powodzie na obu rzekach nie mają charakteru katastrofalnego głównie na skutek dużego spadku dolin i związanego z tym bardzo szybkiego przebiegu fali powodziowej. Rzeki charakteryzują się gwałtownymi i krótkotrwałymi wezbrzeniami, co związane jest z dość dużym spadkiem poprzecznym rzeki, ukształtowaniem doliny oraz stosunkowo niewielką retencją powierzchniową terenów otaczających, co wynika z dużego stopnia wylesienia powierzchni w zamian za intensywne użytkowanie rolnicze. Głównym problemem związanym z wodami powierzchniowymi w gminie są powtarzające się zalewanie i podtapianie budynków znajdujących się w ich bliskości. Gmina **pozbawiona jest naturalnych zbiorników wodnych, które w aktualnym stanie mogłyby służyć celom rekreacyjnym**. Na rzece Szreniawa, w miejscowości Przybysławice, planowana jest budowa

¹⁵ Tamże.

¹⁶ Na podstawie: Projekt programu Strategicznego Obszary Wiejskie.

¹⁷ Tamże.

zalewu. Wody rzek Dłubni, Szreniawy oraz Gołczanki charakteryzują się zanieczyszczeniem bakteriologicznym pochodzącym z terenów zabudowanych, ze względu na niewystarczający poziom skanalizowania gminy. Z uwagi na bliskie sąsiedztwo zakładów usługowych oraz to, że rzeki przepływają przez obszary użytkowane rolniczo zaobserwowano przekroczenia dopuszczalnych norm stanu fizykochemicznego wód. W związku ze spływem powierzchniowym z obszarów rolniczych, podwyższona jest zawartość zawiesiny w wodach rzek. W okresie zimowym i wczesnowiosennym w wodach roztopowych spływających do rzek, podwyższone jest stężenie substancji stosowanych w zimowym utrzymaniu dróg. Poprawienie jakości wód może nastąpić poprzez **podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców** oraz **unowocześnienie rolnictwa**.

Wody podziemne¹⁸

W zasięgu terytorialnym gminy znajdują się trzy Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP). Są to: zbiorniki kredowe (nr 408 i 409) wyodrębnione w niecce miechowskiej (zbiorniki te są tzw. zbiornikami otwartymi bez warstwy izolującej od dopływu zanieczyszczeń z powierzchni) – z utworów kredowych budujących zbiorniki wypływają niewielkie źródła; zbiornik jurajski (nr 326) wydzielony w skałach monokliny krakowsko-śląskiej, który także nie ma warstwy izolującej od dopływu zanieczyszczeń z powierzchni.

Występujące w podłożu uszczelnione wapienie i margle mogą gromadzić duże ilości wody opadowej, a zalegające na nich przepuszczalne lessy ułatwiają infiltrację w szczeliny skalnego podłoża. Dzięki temu retencja wód w podłożu jest stosunkowo duża. Ponieważ wapienie i margle pocięte są licznymi uskokami i szczelinami (co ułatwia przepływ wód), są one wodonośne i stanowią obfity zbiornik wód podziemnych.

Wody podziemne na tym obszarze są silnie narażone na zanieczyszczenia, które mogą łatwo infiltrować z powierzchni terenu wraz z wodami opadowymi w przepuszczalne podłoże. Ze względu na zagrożenie dla jakości wód GZWP, związane z warunkami infiltracji, określono zasięg obszaru ochrony wód podziemnych. Na terenie gminy znajdują się 2 odwierty sięgające do jurajskiego poziomu wodonośnego, 8 odwiertów sięgających do poziomu kredowego oraz 1 odwiert czerpiący wodę z poziomu kredowego i czwartorzędowego. **Większość mieszkańców gminy korzysta z wodociągów** zasilanych z ujęć wód podziemnych. Gmina **nie posiada kompletnej sieci kanalizacji** sanitarnej, co wywiera **istotny wpływ na jakość wód** powierzchniowych i podziemnych.

Fauna i flora¹⁹

W powstałej strukturze przestrzennej, zwiększonego znaczenia przyrodniczego jako drogi migracji gatunków, procesów sukcesji i wymiany potencjału genowego, nabrały pasmowe struktury dolin, których osią o największym znaczeniu przyrodniczym jest ciek wodny. Struktury te, zwane "pasmami powiązań ekologicznych" lub "korytarzami ekologicznymi", stanowią (obok lasów)

¹⁸ Tamże.

¹⁹ Tamże.

najważniejsze na terenie gminy elementy struktury przyrodniczej. Ich uzupełnieniem są rozległe połacie terenów uprawnych dzielące niektóre "korytarze ekologiczne", mające znaczenie jako drogi migracji fauny. Korytarze ekologiczne są poprzecinane barierami w postaci pasów istniejącej zabudowy zlokalizowanej w dolinach, która znacznie utrudnia migrację fauny. Wśród lokalnych korytarzy ekologicznych największe znaczenie ma korytarz biegnący wzdłuż doliny rzeki Dłubni i po terenach otwartych w południowo-zachodniej części gminy. Przez gminę wyznaczono także przebieg regionalnego korytarza ekologicznego, związanego z migracją zwierząt w kierunkach północ-południe. Korytarz ten również został przecięty istniejącą zabudową. Dominującym powierzchniowo typem siedliskowym jest las wyżynny (Lwyż). Drzewostan tworzą głównie dąb, buk oraz sztucznie wprowadzana sosna. Na terenie gminy występują liczne zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne. Brak jest tu dużych ssaków związanych z większymi kompleksami leśnymi, liczne są natomiast gatunki związane z brzegiem lasu i pól.

Lesistość²⁰

Gmina Gołcza położona jest w Nadleśnictwie Miechów. **Lesistość gminy** wyniosła na koniec roku 2012 **7,3%** (około 656 ha). Na obszarach gminy nie występują zbiorowiska roślinne o charakterze naturalnym. Większą część zajmują tereny rolne oraz sady i ogrody. Gmina należy do najstąbiej zalesionych obszarów regionu krakowskiego, ponieważ występujące tu żyzne gleby zostały zajęte pod uprawy rolne. Struktura własnościowa wskazuje na zdecydowaną przewagę powierzchni lasów państwowych. Wszystkie lasy państwowe są lasami glebochronnymi. Stan zdrowotny lasów Nadleśnictwa Miechów, w tym Gminy Gołcza, jest w większości dobry. Negatywny wpływ wywierają głównie zanieczyszczenia przemysłowe i zakłócenia stosunków wodnych.

Zanieczyszczenie powierzchni ziemi i powietrza²¹

Na terenie Gminy Gołcza **nie ma zorganizowanego składowiska odpadów**. Odbiór odpadów terenu gminy może prowadzić uprawniony podmiot w oparciu o system segregacji i pojemników dostosowanych do wielkości gospodarstwa bądź prowadzonej działalności. Na obszarze gminy **nie ma dużych zakładów przemysłowych** mogących mieć wpływ na ilość i morfologię wytwarzanych odpadów. Głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych są: gospodarstwa domowe, obiekty infrastruktury, tj. handel, usługi, zakłady rzemieślnicze, szkolnictwo i inne.

W gminie nie ma większych emitorów zanieczyszczeń powietrza. Drogami, gdzie z racji natężenia ruchu emisja spalin może w znacznie większym stopniu oddziaływać na jej otoczenie jest droga wojewódzka 783 Miechów – Wolbrom – Olkusz przebiegająca na krótkim odcinku przez północny fragment obszaru Gminy oraz drogi powiatowe. **Teren Gminy Gołcza, biorąc pod uwagę kryterium ochrony zdrowia, kwalifikuje się do opracowania programu ochrony powietrza z uwagi na m.in. przekroczenie dopuszczalnego poziomu stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ w roku kalendarzowym oraz przekroczenie poziomu docelowego benzo(α)pirenu w roku kalendarzowym.** Do obiektów mogących potencjalnie pogorszyć stan środowiska w gminie należą:

²⁰ Tamże

²¹ Tamże.

- stacje paliw w Gołczy i Makowie oraz stacja LPG w Makowie,
- gospodarstwo hodowlane (b. PGR) w Trzebienicach,
- eksploatacja powierzchniowa wapieni w Ulinie Wielkiej i w Rzeżuśni „Przy Potoku”.

Uciążliwość odrową powoduje zakład utylizacji odpadów zwierzęcych „SARIA Polska Sp. z o.o.” w Wielkanocy. **Jest to istotny problem dla komfortu życia mieszkańców gminy** w okolicy zakładu, ale także wpływa na ujemnie na możliwość turystycznego zagospodarowania, szczególnie centralnej części Gminy.

W rocznej ocenie jakości powietrza wskazane zostały prawdopodobne przyczyny występowania przekroczeń stężeń pyłu PM10 – **niska emisja z indywidualnego ogrzewania budynków, emisja ze źródeł przemysłowych i komunikacyjnych, a także niekorzystne warunki klimatyczne: powolne rozprzestrzenianie się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń w związku z małą prędkością wiatru oraz warunki meteorologiczne.** Świadczy o tym fakt, że znacznie wyższe stężenia dwutlenku siarki i pyłu zawieszonego występują w sezonie grzewczym niż w okresie letnim. Dodatkowo, jako przyczyny należy wymienić także lokalne i regionalne warunki topograficzne wynikające z położenia w dolinach rzek²². Istotnym problemem jest także **poziom zachorowalność na nowotwór płuc wśród mężczyzn w powiecie miechowskim.** Według danych przygotowanych przez Zakład Epidemiologii Instytutu Onkologii w Krakowie w 2010 roku, powiat miechowski było obszarem, w którym wspomniany wskaźnik był **najwyższy w Polsce.** W przeliczeniu na 100 tys. ludności wyniósł on aż 121,8, przy średniej w województwie wynoszącej 77,2, a w kraju – 63,5²³.

Występowanie surowców mineralnych i terenów górniczych²⁴

Spośród występujących w gminie formacji skalnych, znaczenie przemysłowe miały w przeszłości jedynie wapień (margle) kredowe, eksploatowane w kamieniołomach Ulina Wielka i Wielkanoc, gdzie wytwarzano wapno budowlane. Występujące na terenie całej gminy gliny lessowe, z uwagi na niedostateczne parametry jakościowe (niska skurczliwość wysychania i wytrzymałość na ściskanie), są nieprzydatne do produkcji cienkościennej ceramiki budowlanej. W obrębie gminy nie ma żadnej cegielni i brak tu tradycji produkcji ceramicznej. Na terenie gminy istnieją cztery udokumentowane złoża surowców mineralnych przedstawione w poniższej tabeli.

²² Na podstawie: *Studium wykonalności dla projektu pn. „Instalacja kolektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych oraz pomp powietrznych ciepła w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Gołcza”.*

²³ Na podstawie: <http://www.dziennikpolski24.pl/artukul/3183964,dramatycznie-rosnie-liczba-chorych-na-raka-pluc,id,t.html>.

²⁴ Na podstawie: *Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gołcza.*

Ochrona środowiska²⁵

Gmina Gołcza niemal w całości objęta jest **systemem ekologicznym kraju (ECONET)**. Na jakość powietrza w Gminie w głównym stopniu negatywnie oddziałuje zakład SARIA. Działalność tych zakładów oddziałuje również na jakość produkcji rolnej w związku z nanoszeniem na teren pyłów stanowiących efekt uboczny prowadzonej przez nie produkcji.

Niewątpliwym problemem jest **zanieczyszczenie i niska jakość wód rzek**. Przyczyny tego stanu leżą m.in. w nisko rozwiniętej w poprzednich latach sieci kanalizacyjnej – nie tylko na terenie Gminy Gołcza, ale i powiatu miechowskiego. **Możliwość rekreacyjnego wykorzystania jej wód** uzależniona jest od budowy odpowiedniej infrastruktury i realizacji urządzeń ochrony środowiska w zbiorczych systemach kanalizacyjnych.

W Gołczy nie ma zakładów, które na skutek emisji hałasu oddziałują szkodliwie na otoczenie. Istotnym problemem może być uciążliwość dla bliskiego otoczenia małych zakładów rzemieślniczych i produkcyjnych, wbudowanych w budynki mieszkalne, lub znajdujących się w bezpośrednim ich sąsiedztwie. Najbardziej rozpowszechnionym na obszarze Gminy źródłem hałasu jest ruch drogowy. Źródłem hałasu komunikacyjnego obejmującym jedynie mały fragment obszaru Gminy w Przybysławicach jest ruch kolejowy.

Alternatywne źródła energii

W ekspertyzie „Określenie potencjału energetycznego regionów Polski w zakresie odnawialnych źródeł energii – wnioski dla Regionalnych Programów Operacyjnych na okres programowania 2014-2020, województwo małopolskie zostało wskazane jako posiadające **bardzo znaczący potencjał rozwoju małych elektrowni wiatrowych** (poniżej 100 kW), przeznaczonych do użytku indywidualnego w gospodarstwach domowych i małych przedsiębiorstwach. Jest on w mniejszym stopniu uzależniony od warunków wiatrowych na danych terenie oraz uwarunkowań środowiskowych. Większe znaczenie mają czynniki lokalne, prawidłowy dobór sprzętu oraz uwarunkowania rynkowe (ceny energii elektrycznej dla odbiorców końcowych). Małe elektrownie wiatrowe są elementem budowy mikrosieci, inteligentnych sieci energetycznych i prosumenckiego filaru generacji rozproszonej, zwłaszcza w rolnictwie. Innym zasobem energii odnawialnej, wskazanej jako posiadający **bardzo znaczący potencjał** rozwoju w województwie małopolskim jest **energia słoneczna termiczna**, która może być wykorzystana podgrzewania wody użytkowej i centralnego ogrzewania w mieszkalnictwie, usługach i sektorze publicznym, jako ciepło technologiczne w przemyśle i rolnictwie oraz jako słoneczne chłodzenie w mieszkalnictwie i w sektorze usług²⁶.

²⁵ Na podstawie: *Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gołcza*.

²⁶ Na podstawie: *Określenie potencjału energetycznego regionów Polski w zakresie odnawialnych źródeł energii – wnioski dla Regionalnych Programów Operacyjnych na okres programowania 2014-2020*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2011, s. 46-47.

Mapa 13. Podsumowanie jakościowe ocen potencjałów OZE dla poszczególnych regionów na tle planowanego wzrostu wykorzystania potencjału rynkowego OZE w Polsce w latach 2014-2020.

	dolnośląskie	kujawsko-pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	małopolskie	mazowieckie	opolskie	podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie	Planowany wzrost wykorzystania zasobów w latach 2014-2020 w Polsce wg KPD [ktoe]	Udział technologii OZE w planowanym w KPD (2014-2020) przyroście produkcji energii i wykorzystaniu potencjału
energia wiatru																	750	19%
mała energetyka wiatrowa																	37	1%
energia słoneczna termiczna																	392	13%
fotowoltaika																	0,09	0%
biogaz rolniczy																	384	12%
biomasa z upraw energetycznych																	812	28%
biomasa – słoma																		
biomasa leśna																		0%
geotermia głęboka																	112	4%
geotermia płytka																	87	3%
energetyka wodna																	48	2%

Legenda

Potencjał mało znaczący	
Potencjał znaczący	
Potencjał bardzo znaczący	

Źródło: Określenie potencjału energetycznego regionów Polski w zakresie odnawialnych źródeł energii – wnioski dla Regionalnych Programów Operacyjnych na okres programowania 2014-2020.

Istotnym problemem występującym w Gminie Gołcza jest zła jakość powietrza, która negatywnie wpływa na jej wizerunek jako gminy ekologicznej, stwarzającej dobre uwarunkowania dla rozwoju agroturystyki, wypoczynku i rekreacji.

Należy dążyć do zniwelowania emisji szkodliwych spalin pochodzących z gospodarstw domowych, przedsiębiorstw i budynków użyteczności publicznej. Pomocne w tym może być wykorzystanie Odnawialnych Źródeł Energii.

1.3. Walory kulturowe

Historia²⁷

Najstarsze źródło historyczne wspomina o Gołczy w 1325r. – wtedy istniała w tej miejscowości parafia, a jej plebanem był niejaki Jakub. Inne wzmianki notują wieś pod różnymi nazwami np.: De Golecz (1398), De Golcz (1425), Golcza (1470-1480). Osada była własnością szlachecką – najpierw Jana Niemierzy z Gołczy herbu Mądrostki i Stanisława Gołckiego, a później ich krewnych. Miejscowe probostwo stanowiło uposażenie kapituły św. Floriana w Krakowie. W 1779 roku wieś będąca w zastawie przeszła na fundusz Akademii Krakowskiej. Tu urodził się Jan Nepomucen Kossakowski (1775-1808), późniejszy biskup inflancki i wileński, członek Komisji Edukacji Narodowej. Gołcza po trzecim rozbiórce Polski znalazła się w zaborze austriackim w tzw. Galicji Zachodniej. W 1809 roku Galicja Zachodnia została przyłączona do Księstwa Warszawskiego, a w 1815 roku po Kongresie Wiedeńskim Gołcza znalazła się pod zaborem rosyjskim. W 1905 roku rząd carski prowadził w Gołczy czterooddziałową szkołę podstawową o celach rusyfikacyjnych. Języka polskiego uczono tylko dwie godziny tygodniowo i tylko w soboty. W tej sytuacji Andrzej Duda założył tajną szkołę polską, w której uczył języka polskiego, rachunków i geografii. Dzięki tej niepozornej szkółce kilku mieszkańcom udało się skończyć studia wyższe. Po odzyskaniu niepodległości szybko rozwija się życie kulturalne. Powstają polskie szkoły, Ochotnicza Straż Pożarna, domy ludowe. Po drugiej wojnie światowej następuje szybki rozwój gminy. Odbudowano domy, drogi, zelektryfikowano miejscowości.

Zabytki²⁸

Zespół kościoła parafialnego pw. świętej Katarzyny w Ulinie Wielkiej

Drewniany kościół świętej Katarzyny powstały ok. 1655 r. w Ulinie Wielkiej z barokowym ołtarzem i marmurową chrzcielnicą z datami 1690, 1699 oraz niezwykle cennym posągami Matki Boskiej z Dzieciątkiem na tronie z ok. 1390-1400 roku. Zabytkowymi obiektami, które znajdują się w zespole kościelnym są także: drewniana dzwonnica z przełomu XVIII i XIX w., murowana plebania z 1906 r. oraz cmentarz kościelny ze starodrzewem.

²⁷ Na podstawie: www.golcza.pl/index.php/historia3.

²⁸ Na podstawie: Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gołcza na lata 2008-2013.

Zdjęcie 5. Kościół parafialny w Ulinie Wielkiej pod wezwaniem św. Katarzyny.

Źródło: http://miechow.pl/files/file/image/gminy/golcza/kosciol_w_ulinie_wielkiej.JPG,w=1000.

Kościół pw. Matki Boskiej Częstochowskiej i św. Izydora w Mostku.

Przeniesiony ze Smardzowic w 1936 r. Zbudowany w 1571 r., restaurowany w 1732 r.. Na belce sklepieniowej znajduje się glob z krucyfiksem, z boku na wspornikach posąg Matki Boskiej i św. Jana Ewangelisty. Chór znajduje się na dwóch słupach. Na podprożu umieszczony jest herb Prus, fundatora kościoła Jana Cianowskiego oraz data 1571. Znajduje się tu późnobarokowa ambona i ołtarz główny, datowany na 1744 rok.

Zdjęcie 6. Kościół pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej i św. Izydora w Mostku.

Źródło: http://miechow.pl/files/file/image/strony/informacje_turystyczne/kosciol_w_mostku.JPG,w=500.

Kościół pw. św. Mikołaja w Wysocicach

Jeden z najlepiej zachowanych przykładów architektury romańskiej na ziemiach polskich. Kościół murowany wzniesiony na przełomie XII i XIII. W nawie znajduje się tympanon przedstawiający Chrystusa i dwóch świętych powstały na początku XIII w. Z tego okresu pochodzi również posąg Matki Boskiej z dzieciątkiem. Ciekawostką stanowi wieża o pięciu kondygnacjach, w najwyższej z nich znajdują się okna tzw. bliźnie, dzielone kolumną i gotycki dzwon z ok. 1530 r. Ochroną objęte są także najbliższe otoczenie kościoła, wyznaczone przez ogrodzenie kościelne i starodrzew.

Zdjęcie 7. Kościół w Wysocicach (fot. P. Olchawa).

Źródło: <http://gminyturystyczne.pl/img/zdjecie/zdjecie986.jpg>.

Kościół św. Bartłomieja w Czaplach Wielkich

Kościół obecny ufundował Andrzej Pirocki w roku 1523, czego świadectwem jest kamień węgielny umieszczony w przedsionku. Budowniczy wzorowali się na kościele w Wysocicach. Podobnie jak tam, na froncie jest kwadratowa wieżyca, w górnych kondygnacjach przechodząca w ośmiokąt, mająca romańskie okna, nad głównym portalem (z 1874 r.), drugie szczytowe nieco większe. Od południowej strony kościoła w 1884 r. dobudowano kruchtę mniejszą. Kościół wybudowany jest z miejscowego kamienia i otynkowany. Ostatnie prace remontowe ścian były przygotowywane przez ks. proboszcza Zdzisława Wesołowskiego, a przeprowadzone przez księdza proboszcza Stanisława Kieczyńskiego w latach 1980-1985. Wówczas też uporządkowano otoczenie kościoła i wytyczono betonowe alejki wokół świątyni. W nawie i prezbiterium jest deskowany sufit zdobiony gipsaturą. Ze starej tęczycy rozdzielającej prezbiterium od nawy głównej, pozostały dwie boczne figury: św. Jana Apostoła i cenny posąg Najświętszej Maryi Panny z dzieciątkiem (z ok. 1420 r.), ustawione na drewnianych wspornikach, po obu stronach krzyża. W kościele znajduje się kilka płyt – epitafium. Pod chórem, po prawej stronie najstarsze z nich, dwie tablice obok siebie, wykonane z czarnego marmuru. Upamiętniają zwycięstwa pod Wiedniem i pod Parkanami. Na ścianie północnej w nawie głównej znajduje się gipsatura wykonana przez Baltazara Fontanę.

Zdjęcie 8. Kościół Parafii Rzymskokatolickiej pw św. Bartłomieja Apostoła w Czaplach Wielkich.

Źródło: <http://www.czapleparafia.kielce.opoka.org.pl/images/z4.jpg>.

Figura św. Jana Chrzciciela w Kamienicy

Z późnogotycką rzeźbą przedstawiającą św. Jana Chrzciciela (datowaną na ok. 1500 rok) oznajmiającego nadejście Chrystusa wiąże się bardzo ciekawa historia. Wg legendy figura została wyłowiona z wody w czasie wielkiej powodzi podczas trwania Powstania Styczniowego. Przez blisko 140 lat rzeźba znajdowała się w Kamienicy w Gminie Gołcza, skąd jednak w 2000 roku została skradziona. Udało się ją jednak odzyskać i od lipca 2004 roku znajduje się w Muzeum UJ. W Kamienicy została umieszczona jej wierna replika.

Zdjęcie 9. Figurka św. Jana Chrzciciela, której replika znajduje się w Kamieniu.

Źródło: http://d.polskatimes.pl/klr/1/2a/6c/52db25170bedc_o.jpg.

Kościół parafialny pw. Narodzenia Najświętszej Marii Panny oraz plebania w Szreniawie

Parafia pw. Narodzenia NMP w Szreniawie została ustanowiona prawdopodobnie w 1314 r. Pierwotną świątynię, znajdującą się we wsi, przebudowaną w XVI w. na częściowo murowaną i drewnianą, zastąpiono w XVIII w. nową drewnianą budowlą. Gdy świątynia stała się niewystarczająca, aby pomieścić wszystkich mieszkańców parafii, postanowiono wybudować nowy kościół. We wnętrzu na uwagę zasługuje m.in. neogotyckie wyposażenie, figura oraz wizerunek Matki Bożej z Dzieciątkiem. Ochronie podlega także drzewostan oraz ogrodzenie mające walory obronne. W kościele znajdują się dwa kielichy z 1620 r. i początku XVIII w. oraz zabytkowe omaty z XVII i XVIII wieku. Natomiast plebania powstała na przełomie XVIII i XIX wieku. Na jej ścianie w 2004 roku umieszczona została tablica upamiętniająca pobyt w tej miejscowości gen. Mariana Langiewicza i jego żołnierzy, którzy walczyli w Powstaniu Styczniowym²⁹.

²⁹ Na podstawie: <http://powstanie1863.zsi.kielce.pl/index.php?id=s31>.

Zdjęcie 10. Kościół parafialny pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Szreniawie (fot. P. Olchawa).

Źródło: <http://gminyturystyczne.pl/img/zdjecie/zdjecie994.jpg>.

Zdjęcie 11. Plebania w Szreniawie.

Źródło: http://powstanie1863.zsi.kielce.pl/miejsca/s/pix/szre_1_m.jpg.

Zespół pałacowy w Czaplach Małych

Zespół pałacowy Popielów, pochodzący z roku 1890, obecnie nieużytkowany. Jest to budynek w stylu eklektycznym z elementami neogotyckimi, wpisany do rejestru zabytków wraz z parkiem o powierzchni 5 ha oraz figurą Matki Boskiej.

Zespół dworski Popielów w Czaplach Wielkich

Zespół dworski Popielów zaprojektowany został przez Bolesława Podczaszyńskiego w poł. XIX w., w miejscu poprzedniego założenia dworskiego (pozostałością z tych czasów są opadające na południową stronę tarasy). Po II wojnie światowej, po odebraniu majątku Popielom, ówczesne władze umieściły w obiekcie szkołę podstawową funkcjonującą do 2012 roku. Na terenie zespołu znajdują się także stajnie wybudowane w XIX/XX w. oraz park z XVIII-XIX w. W Czaplach Wielkich wychowywana była urodzona w 1909 lub 1910 roku w Czaplach Małych klacz Marszałka Józefa Piłsudskiego – Kasztanka³⁰.

Zdjęcie 12. Dwór w Czaplach Wielkich.

Źródło: <http://images8.fotosik.pl/2495/6c49447b9611809a.jpg>.

³⁰ Na podstawie: <http://stajniatrot.pl/texts/mondre/kasztan.html>.

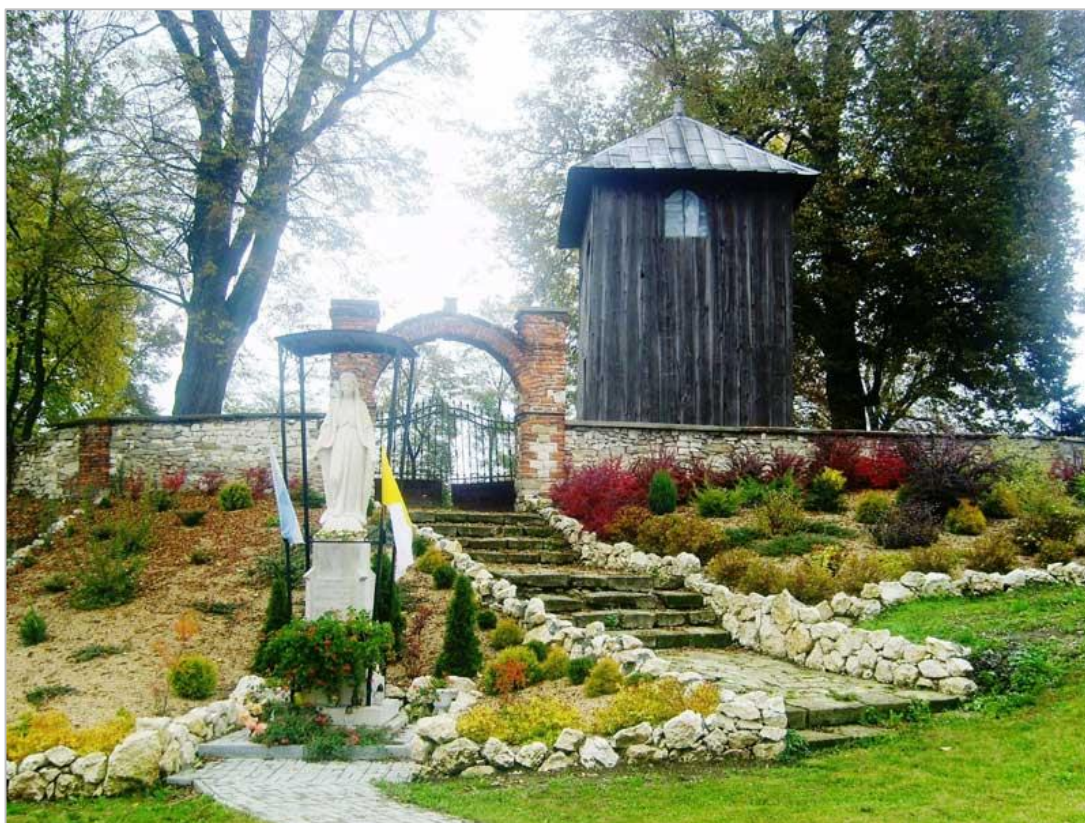
Zespół dworski Popielów w Przybysławicach

Zespół dworski Kozłowskich użytkowany jest obecnie przez Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną „Realizator”. Murowany dwór powstał na początku XIX wieku, w zespole jest także murowana oficyna z końca XIX w. oraz stodoła i park.

Drewniana dzwonnica w Gołczy

Dzwonnica z XVII/XVIII w. znajduje się w granicach dawnego cmentarza kościelnego. Budynek kościoła został przeniesiony do Przesławic w Gminie Miechów³¹.

Zdjęcie 13. Drewniana dzwonnica w Gołczy.

Źródło: <http://images8.fotosik.pl/2495/6c49447b9611809a.jpg>.

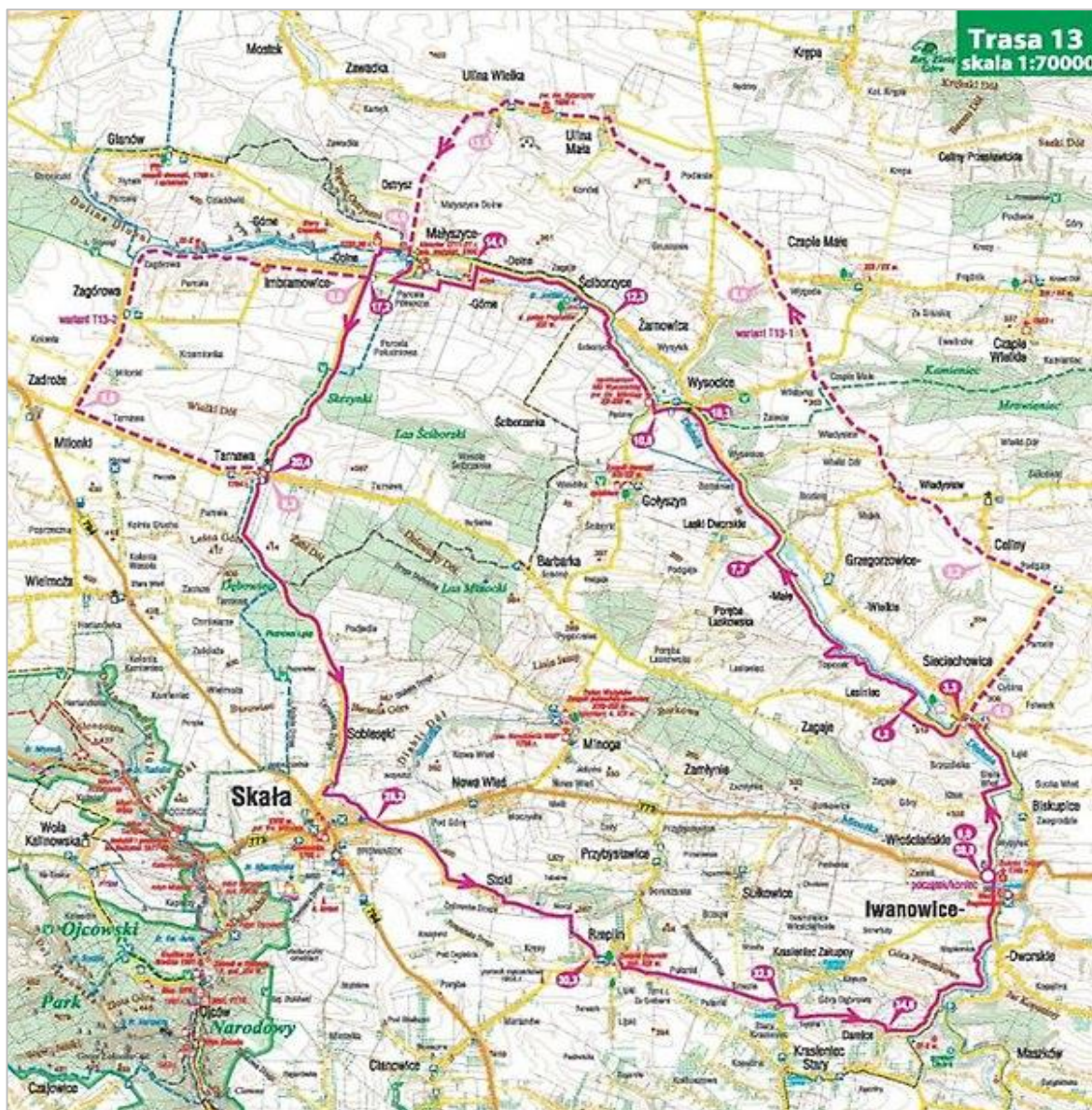
Obok obiektów wpisanych do rejestru zabytków istnieje pokaźna liczba ewidencjonowanych obiektów zabytkowych, z których większość stanowią domy i zagrody wiejskie, zaś bardziej znaczące to:

- pozostałości zespołu kościoła parafialnego pw. św. Franciszka Ksawerego,
- pozostałości zespołu dworskiego w Gołczy,
- zespół dworski w Makowie,
- młyny wodne w Przybysławicach i Wielkanocy,
- kaplica grobowa rodziny Linkowskich w Szreniawie,
- budynki gospodarskie dworskie w Trzebienicach i Kamienicy.

³¹ Na podstawie: *Wykaz zabytków znajdujących się na terenie powiatu miechowskiego wpisanych do rejestru (stan na 2005 rok)*.

Mapa 15. Fragment rowerowego Szlaku Dłubni

Źródło: <http://bi.gazeta.pl/im/fotomon/bloxlite/f640x640/03/64/91e9098d5b.jpg>.

Tabela 2. Szlaki rowerowe w Gminie Gołcza.

Szlak	Przebieg	Długość
Trasa rowerowa nr 3	Miechów – Czaple Wielkie – Czaple Małe – Wysocice – Ulina Mała – Ulina Wielka – Zawadka – Mostek – Szreniawa – Przybysławice – Wielkanoc – Gołcza – Rzeżusnia – Krępa – Miechów	53 km – trasa rowerowa trudna technicznie
niebieski Szlak Dłubni (fragment)	Kraków – Trzyciąż, w Gminie Gołcza przebiega przez Wysocice	40 km – średni stopień trudności

Źródło: opracowanie własne.

Trasa rowerowa nr 3 przebiega obok najważniejszych zabytków w Gminie Gołcza – w szczególności kościołów i dworów. Szlak Dłubnia wyznaczony jest w okolicy miejscowości Wysocice, jego trasa wiedzie wzdłuż rzeki Dłubnia.

Przez teren Gminy Gołcza przebiega także zielony pieszy szlak Smroków-Wysocice, o długości nieco ponad 11 km.

Mapa 16. Szlaki turystyczne w Gminie Gołcza.

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://www.gis.geo.uj.edu.pl/szlakimalopolski/>.

Ponadto na terenie gminy znajdują się obiekty należące do:

- Szlaku **Architektury Drewnianej** – Kościół pw. św. Katarzyny w Ulinie Wielkiej,
- Szlaku **Młynów Doliny Szreniawy** – młyny wzdłuż rzeki Szreniawy w Przybysławicach, Wielkanocy, Gołczy i Rzeżuśni,
- Szlak **Romański** – oznakowanie zabytków romańskich w Polsce, w założeniu szlak turystyczny. Na jego trasie znajduje się kościół św. Mikołaja w Wysocicach – **jeden z najcenniejszych zabytków województwa małopolskiego.**

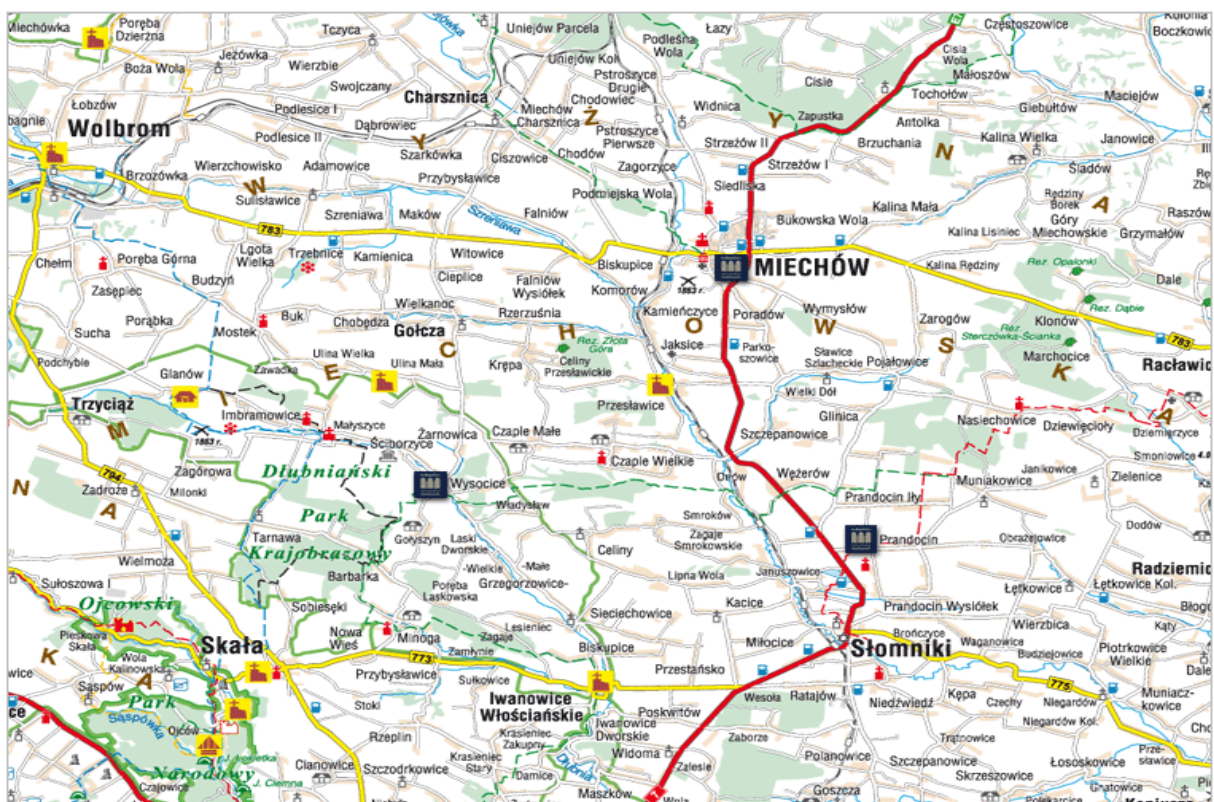

Mapa 17. Przebieg Szlaku Architektury Drewnianej w Gminie Gołcza

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://www.krakow.pl/pliki/24618>.

Mapa 18. Fragment Szlaku Romańskiego

Źródło: <http://www.malopolskaromanska.pl/mapa.html>.

Natomiast w **Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gminy Gołcza na lata 2008-2013** ujęta została pozycja budowy zalewu na rzece Szreniawa w Przybysławicach.

Środowisko naturalne i walory przyrodnicze sprawiają, że teren Gminy Gołcza jest atrakcyjny dla inwestycji rekreacyjnych oraz do wypoczynku, w szczególności jako „zaplecze” dla sąsiednich ośrodków miejskich.

Warto jednak zauważyć, że walory naturalne, zasoby kulturowe oraz stan środowiska przyrodniczego nie są potencjałem, który w sposób trwały i zintegrowany jest wykorzystywany w celu wzrostu gospodarczego Gminy.

Należy uporządkować i zdefiniować preferowane formy rekreacji i wypoczynku, jednak nie należy oczekiwać, że będą one posiadały kluczowy potencjał biznesowy. Należy w szczególności wykorzystać położenie Gminy w pobliżu Krakowa i innych, mniejszych ośrodków miejskich oraz dążyć do przygotowania oferty wypoczynkowo-rekreacyjnej przede wszystkim dla mieszkańców gminy, a następnie dla aglomeracji krakowskiej oraz województwa małopolskiego i regionów sąsiednich.

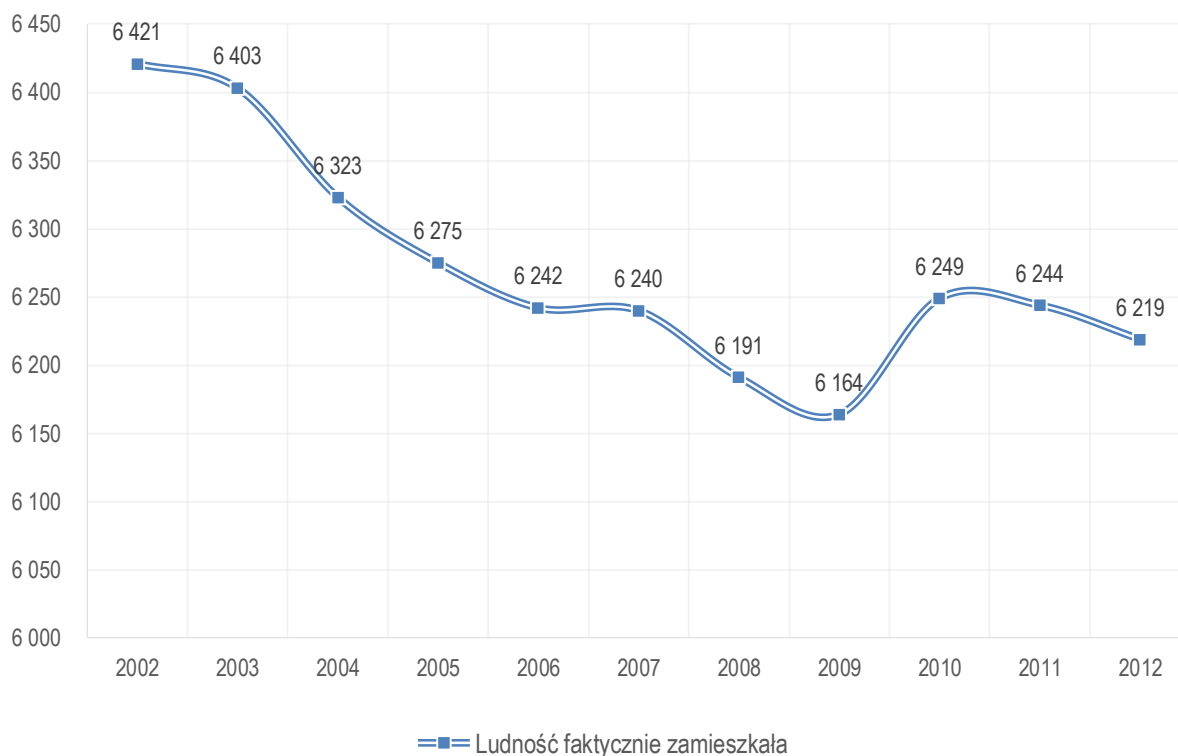

2. SPOŁECZEŃSTWO

2.1. Demografia

Gminę Gołcza zamieszkuje **6 219 osoby**, co stanowi 12,41% ludności powiatu miechowskiego (3 miejsce w powiecie) i 0,19% województwa małopolskiego (152 miejsce w województwie)³³. Gęstość zaludnienia wynosi **69 osób na km²**. Analizując dane odnośnie liczby ludności od 2002 roku widoczny jest jej niemal ciągły spadek. Jedynie na przełomie lat 2009-2010 odnotowano wzrost liczby ludności faktycznie zamieszkałej w gminie, jednak od 2010 roku powróciła tendencja spadkowa. W porównaniu z 2002 r., ilość mieszkańców w gminie Gołcza **zmałała** o 202 osoby (z 6421 do 6219 osób), czyli o 3,25%.

Wykres 1. Liczba ludności w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na wskazaną powyżej sytuację bezpośrednio wpływa **ujemny przyrost naturalny** w latach 2002-2012. Wskaźnik przyrostu naturalnego w perspektywie rocznej przyjmuje zmienne, wahające się wartości, jednak ciągle pozostają one ujemne. W 2012 roku wskaźnik przyrostu naturalnego osiągnął **bardzo niską** wartość **-5,6**, co świadczy o znacznie większej ilości zgonów niż urodzeń żywych. Niepokojącym elementem jest **niższa** w ostatnich dwóch latach **liczba zawieranych**

³³ Dane wg BDL GUS na dzień 31 grudnia 2012 roku.

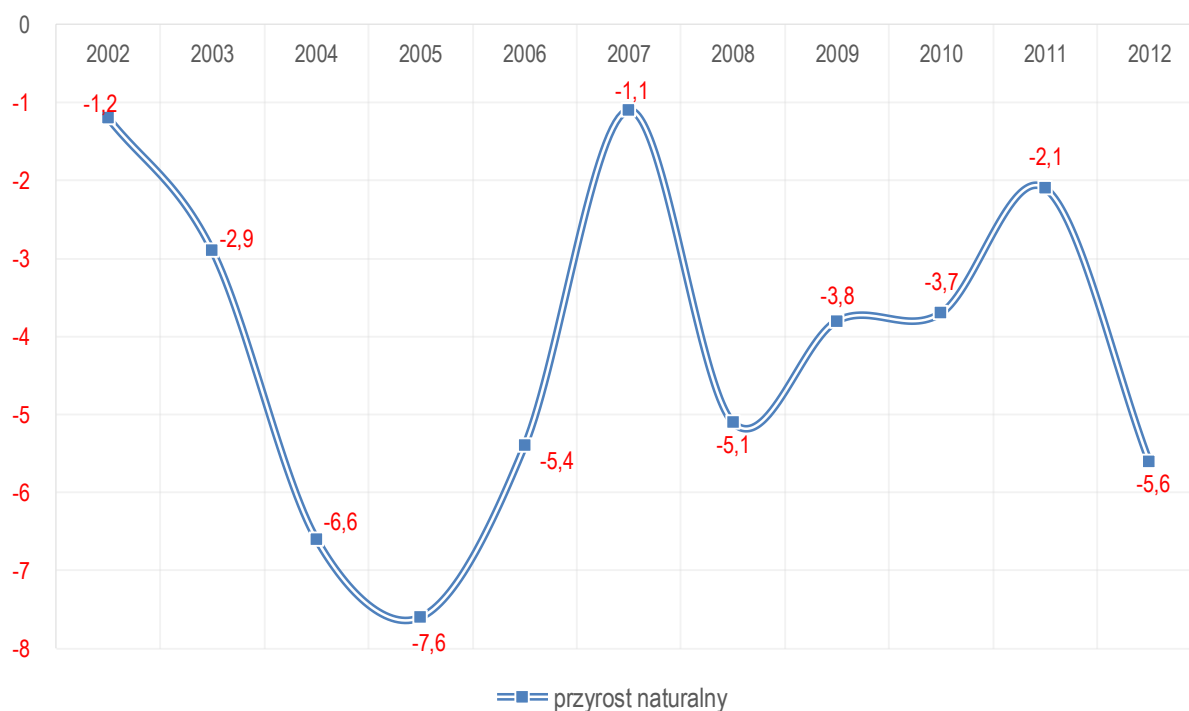
małżeństw, która może negatywnie wpływać na demografię i rozwój gminy. Powyższe trendy przedstawiają poniższe dane ujęte w liczbie na 1000 mieszkańców.

Tabela 3. Ruch naturalny w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.

Rok	Liczba małżeństw	Liczba urodzeń żywych	Liczba zgonów
2002	3,9	10,7	11,9
2003	6,2	8,1	11
2004	3,4	9,1	15,6
2005	4,3	7,2	14,8
2006	5,1	9,2	14,6
2007	7,1	11,6	12,7
2008	7	9,1	14,2
2009	7,5	11,9	15,7
2010	7,1	9,3	13
2011	5,3	11,4	13,5
2012	5,8	8,5	14,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres 2. Przyrost naturalny w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.

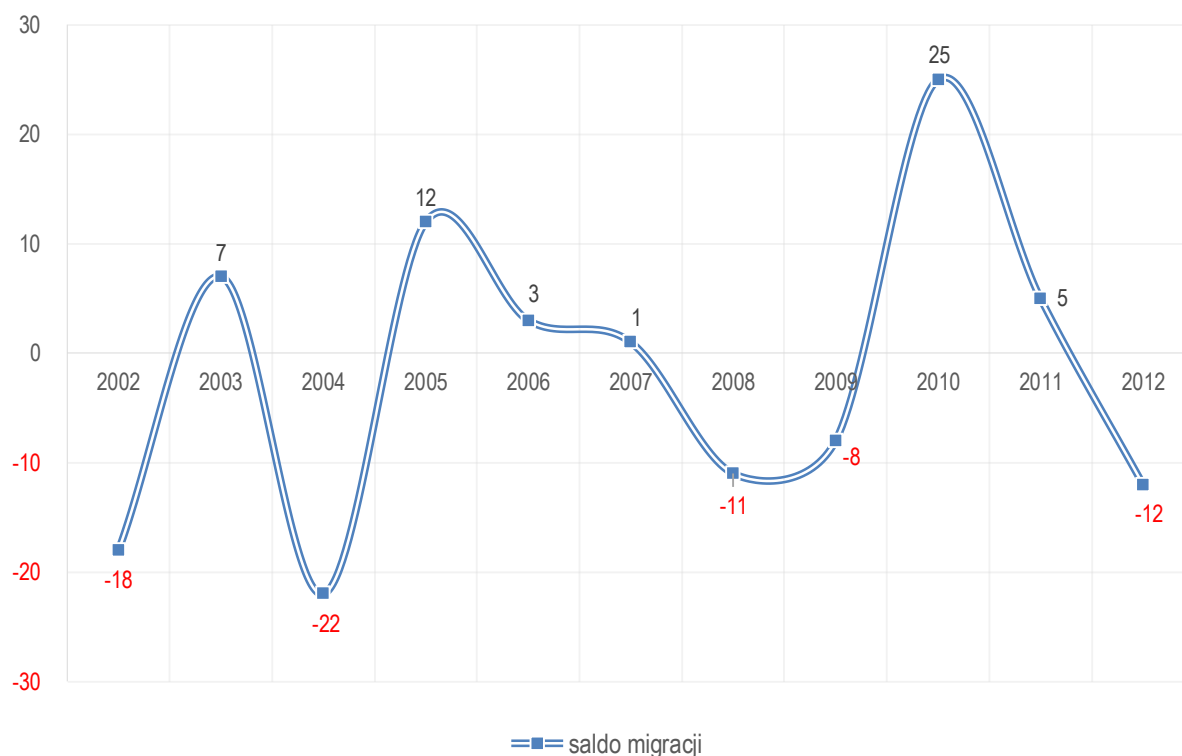

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Kolejnym czynnikiem, który wpływa na liczbę ludności w gminie jest różnica między napływem a odpływem mieszkańców w danym roku. Również w tym przypadku niepokojące jest zjawisko występowania większych wartości ujemnych niż dodatnich. Należy stwierdzić, że **saldo migracji wewnętrznych** w latach 2002-2012, z wyjątkiem znacznych wzrostów w 2005 i 2010 roku, **notuje ujemne wskaźniki**. Dane te wskazują, że Gmina Gołcza **jest obszarem zmniejszającej się liczby ludności**.

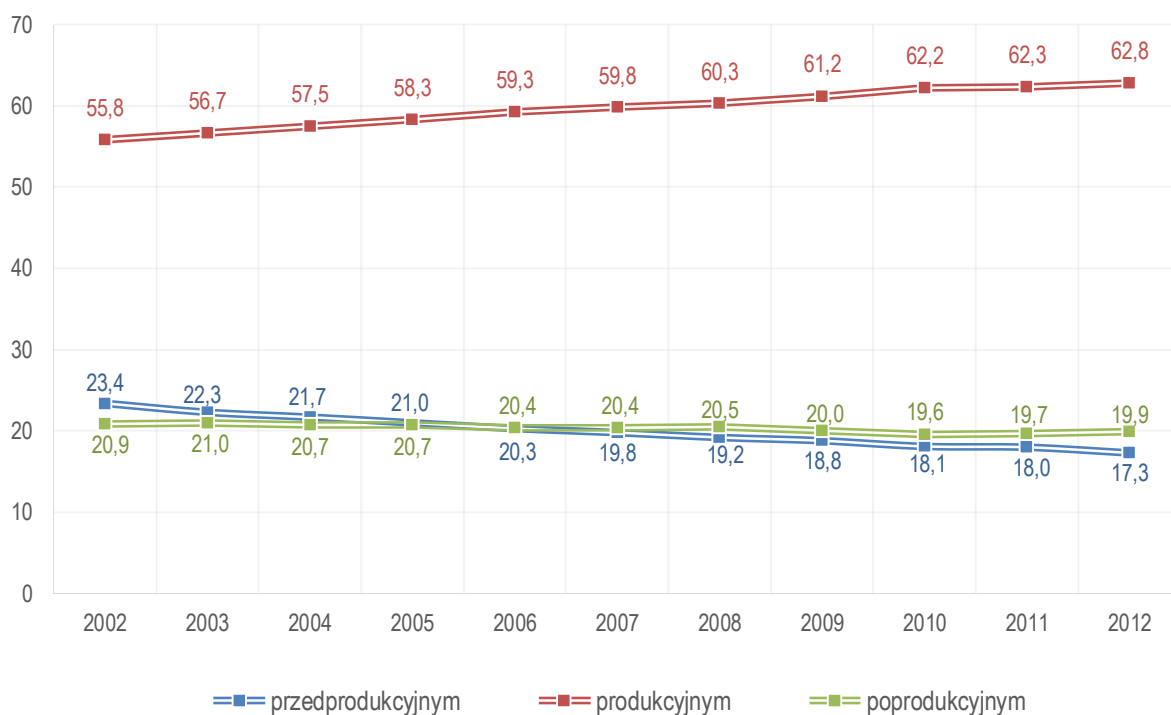
Wykres 3. Saldo migracji w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

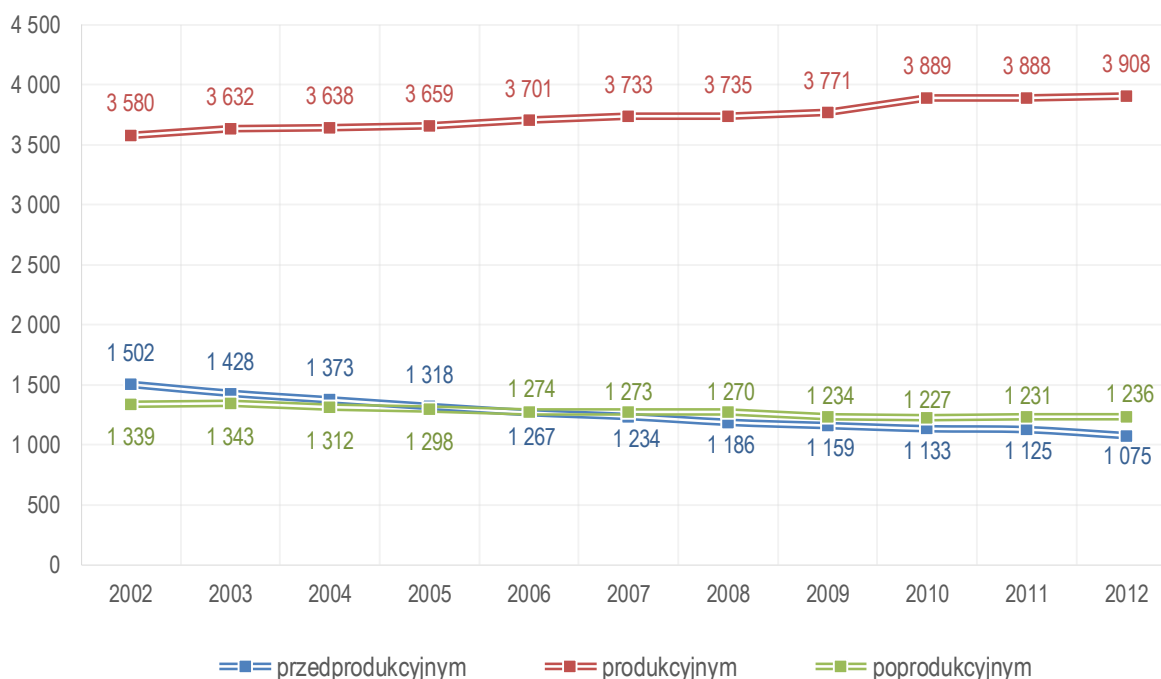
Ważna dla przyszłej kondycji demograficznej jest struktura wiekowa mieszkańców gminy. Duża liczba osób w wieku przedprodukcyjnym będzie gwarancją rozwoju gminy w przyszłości. W badanym okresie zauważalny jest **stały wzrost osób w wieku produkcyjnym** oraz utrzymywanie się na niemal niezmiennym poziomie osób w wieku poprodukcyjnym. Niezwykle niepokojącym zjawiskiem jest **stale zmniejszający się odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym**. Od 2006 roku **liczba osób w wieku przedprodukcyjnym jest mniejsza niż w wieku poprodukcyjnym**. Zjawisko to może mieć bardzo negatywne skutki w przyszłości. W 2012 roku różnica pomiędzy tymi dwoma grupami wyniosła aż ponad 2,5 punktów procentowych. Na stan ten w głównej mierze wpływa ujemny przyrost naturalny i ujemne saldo migracji w gminie.

Wykres 4. Struktura wiekowa ludności w Gminie Gołcza w latach 2002-2012 w ujęciu procentowym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Liczbowy rozkład udziału osób w poszczególnych grupach wiekowych przedstawia poniższy wykres, który potwierdza wspomniane poprzednio tendencje. W 2012 roku różnica pomiędzy grupą osób w wieku poprodukcyjnym a przedprodukcyjnym wyniosła aż 161 osób.

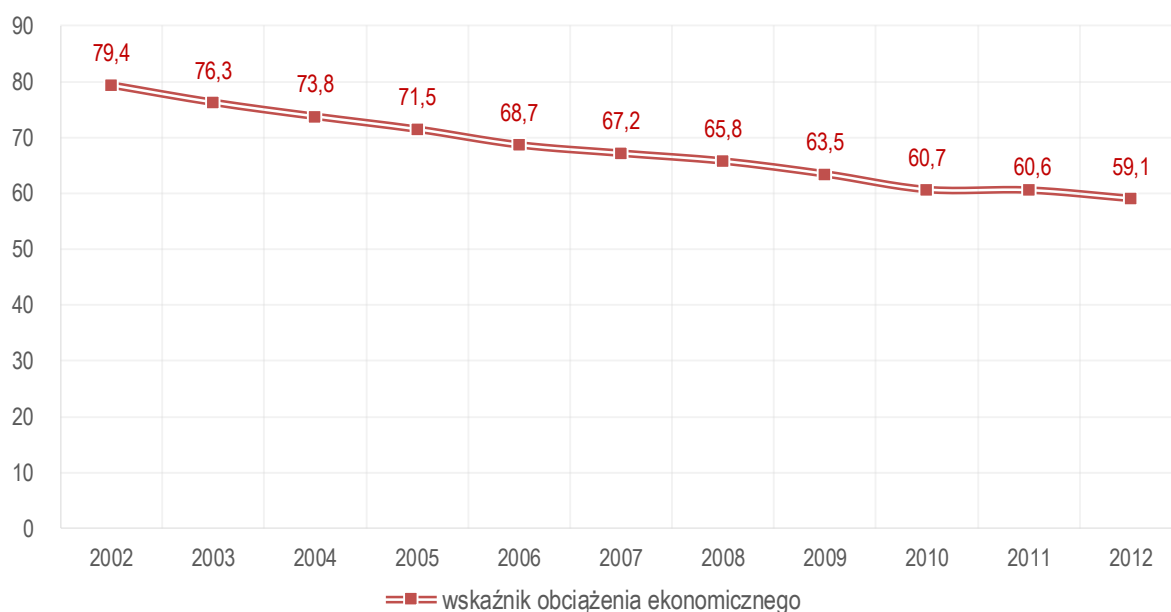
Wykres 5. Struktura wiekowa ludności w Gminie Gołcza w latach 2002-2012 w ujęciu liczbowym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

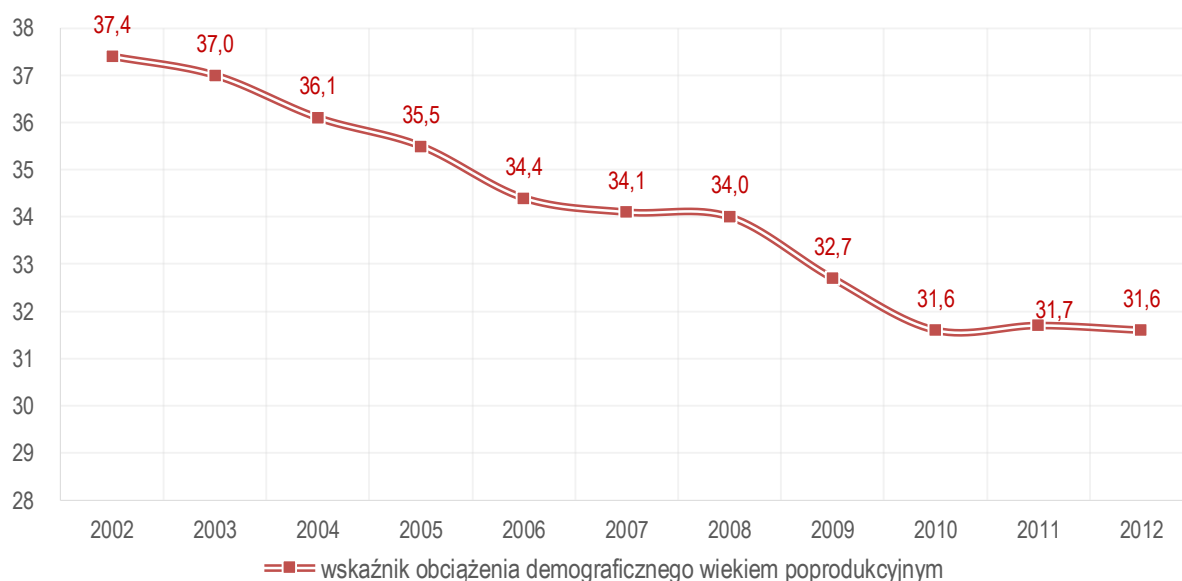
Po zsumowaniu liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym (tzw. osoby w wieku nieprodukcyjnym) oraz porównaniu ich z liczbą w wieku produkcyjnym otrzymamy tzw. **wskaźnik obciążenia ekonomicznego**. Wskazuje on liczbę osób, które znajdują się „na utrzymaniu” osób będących w szczycie aktywności gospodarczej. Wskaźnik ten **przedstawia się dla gminy pozytywnie**, ponieważ obserwujemy jego stały spadek. Również **pozytywnym zjawiskiem jest zmniejszenie się wskaźnika obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym w latach 2002-2010**. Na wskaźnik ten składa się ilość osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby osób w wieku produkcyjnym. Opisane zjawiska prezentują poniższe wykresy.

Wykres 6. Wskaźnik obciążenia ekonomicznego w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres 7. Wskaźnik obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.

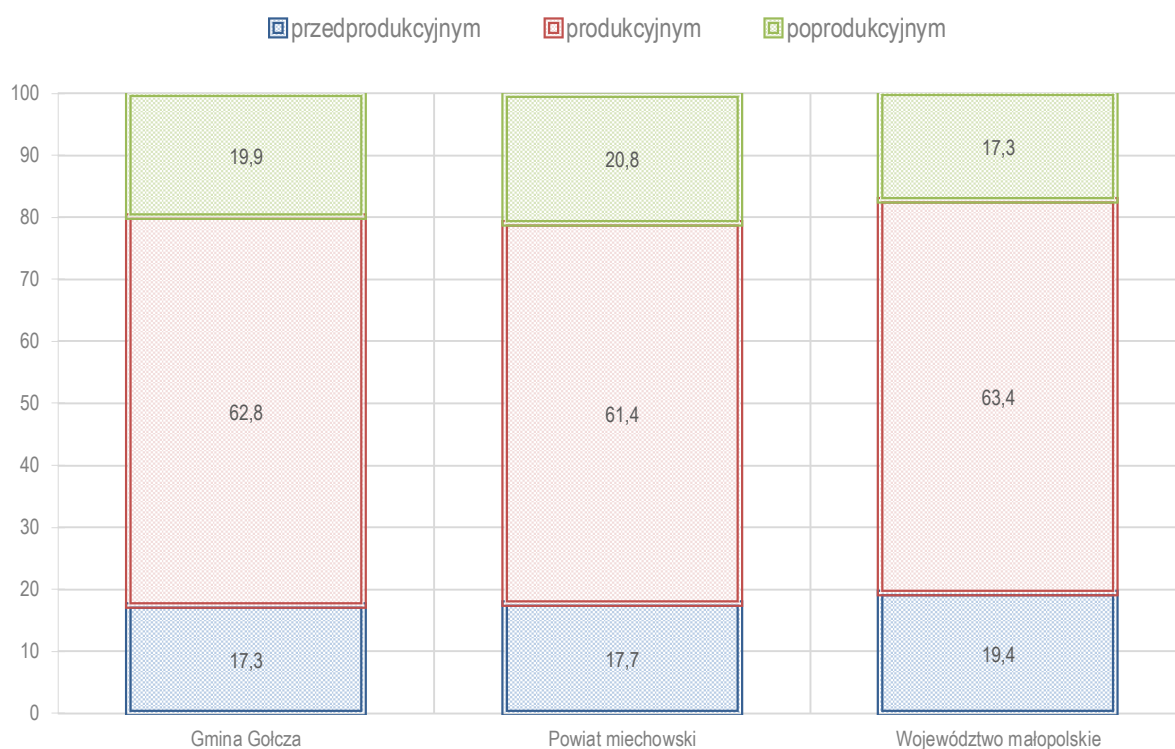

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Liczba ludności w podziale na główne grupy wiekowe nie różni się w znaczącym stopniu od podobnego zestawienia w powiecie miechowskim. **Struktura wiekowa** Gminy Gołcza jest jednak **wyraźnie gorsza** na tle średniej w województwie małopolskim. Dla porównania udział osób w wieku przedprodukcyjnym w gminie wynosi 17,3%, powiecie 17,7%, a w województwie 19,4%. Odsetek osób w wieku produkcyjnym wynosi odpowiednio 62,8% w gminie, 61,4% w powiecie oraz 63,4% w województwie. Podobna sytuacja występuje także wśród osób w wieku poprodukcyjnym – 19,9% w Gminie Gołcza, 20,8% w powiecie miechowskim oraz 17,3% w województwie małopolskim. W zestawieniu z powiatem miechowskim Gmina Gołcza posiada korzystniejszą strukturę w grupach osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. W porównaniu z województwem małopolskim Gmina Gołcza w poszczególnych grupach wiekowych prezentuje się wyraźniej niekorzystnie.

Wykres 8. Porównanie procentowej struktury ludności w podziale na główne grupy wiekowe w 2012 roku w Gminie Gołcza, powiecie miechowskim i województwie małopolskim.

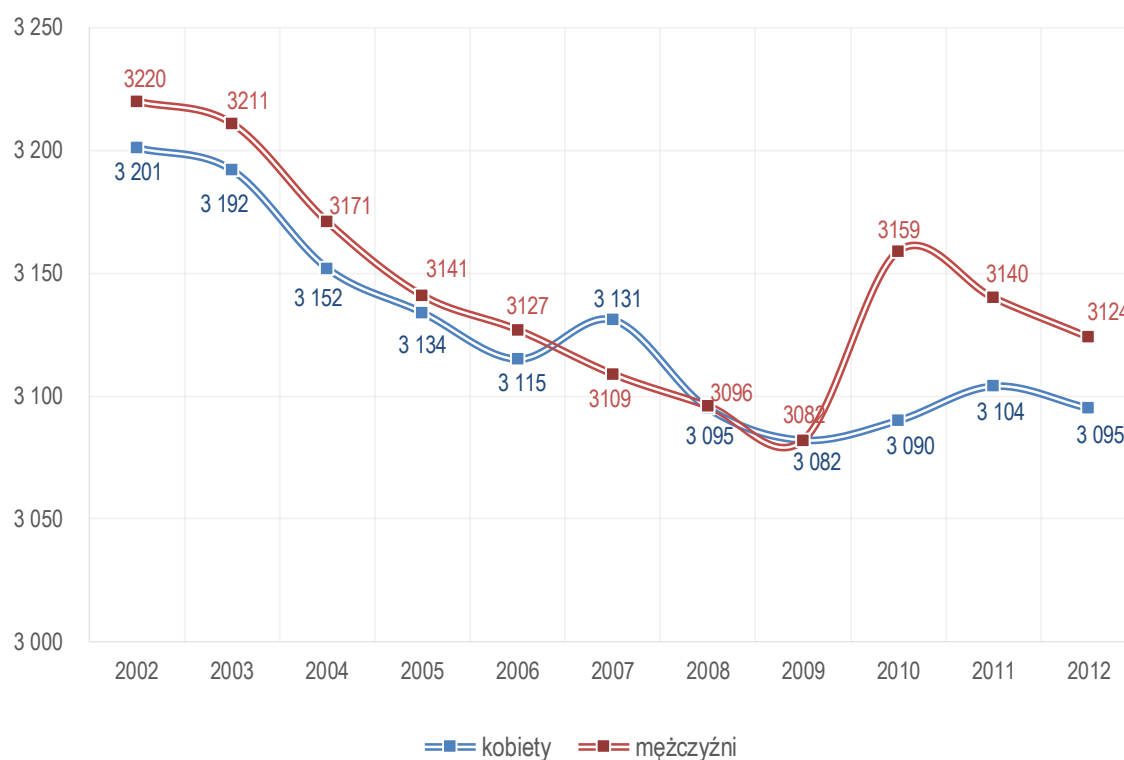

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na dzień 31 grudnia 2012 r. spośród 6 219 osób zamieszkujących Gminę Gołcza 3 124 stanowiły kobiety – co wynosiło 50,23% ogółu mieszkańców gminy. W przeliczeniu na 100 mężczyzn wskaźnik feminizacji wynosi 99 i pozostaje na niemal niezmiennym poziomie od 2002 roku.

Wykres 9. Mieszkańcy Gminy Gołcza według płci.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Stopień feminizacji w gminie, powiecie miechowskim i województwie małopolskim obrazuje poniższa tabela:

Tabela 4. Porównanie stopnia feminizacji w Gminie Gołcza, powiecie miechowskim i województwie małopolskim.

Jednostka samorządu terytorialnego	Liczba kobiet na 100 mężczyzn
Gmina Gołcza	99
Powiat miechowski	104
Województwo małopolskie	106

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wskaźnik feminizacji w Gminie Gołcza jest znacząco niższy zarówno od średniej w powiecie, jak i w województwie.

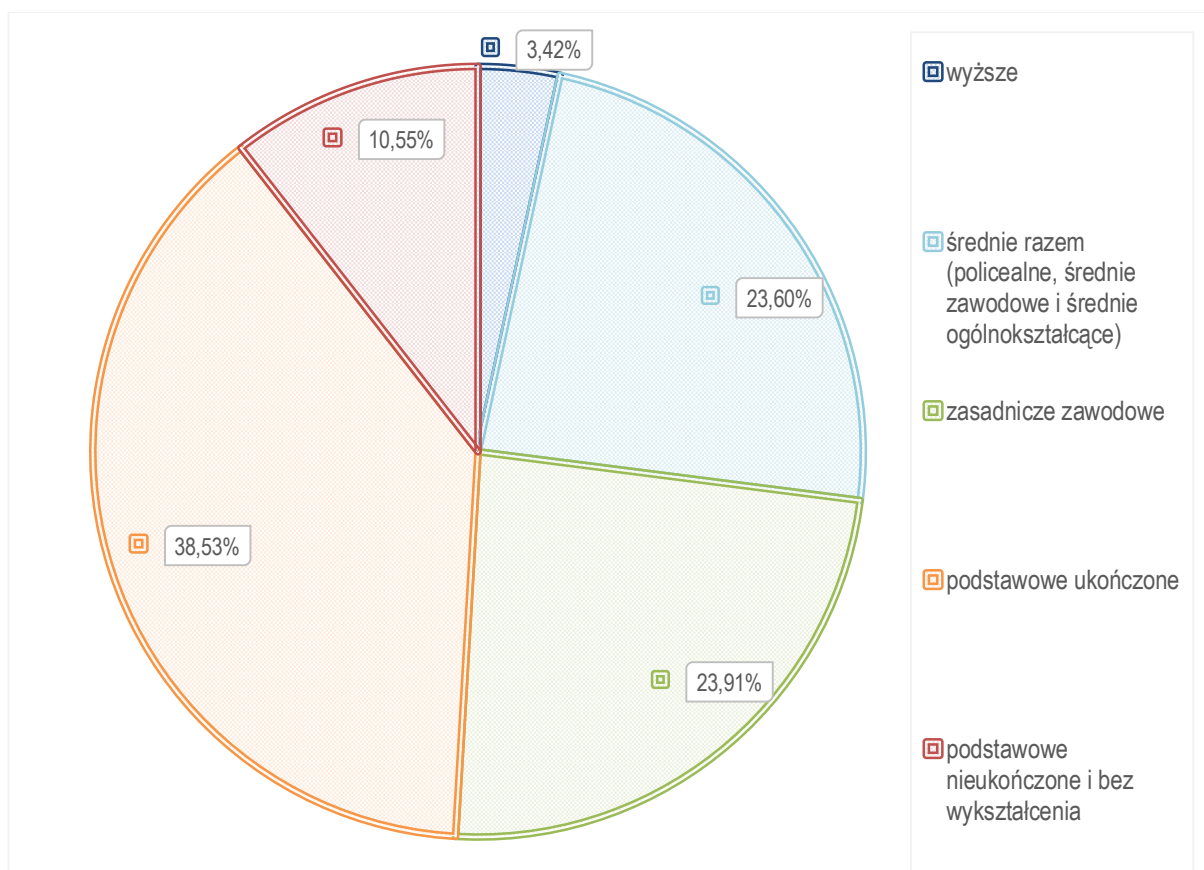
2.2. Wiek i struktura wykształcenia mieszkańców

Wykształcenie ludności jest wskaźnikiem w dużym stopniu obrazującym potencjał regionu do rozwoju, zmiany struktury społeczno-gospodarczej i aktywności ekonomicznej. Dane nt.

wykształcenia zostały zaczerpnięte ze Spisu Powszechnego, który odbył się w roku 2002. W Gminie Gołcza istotnym problemem jest **znaczny odsetek osób z wykształceniem podstawowym lub niższym**. Stanowią oni niemal połowę lokalnego społeczeństwa (45,39%). Jest to efekt przestarzałej struktury gospodarczej opartej o niskoefektywną produkcję rolną. Zmiana systemu ekonomicznego na system oparty o przemysł i usługi postawiła mieszkańców związanych z rolnictwem w wyjątkowo niekorzystnej sytuacji na lokalnym rynku gospodarczym. O wiele lepiej prezentuje się sytuacja osób z wykształceniem zawodowym. Znaczący ich udział w strukturze mieszkańców gminy (27,85%) daje ewentualnym inwestorom czytelny sygnał o **istnieniu dużego zasobu wykwalifikowanej siły roboczej**. Dzięki temu o wiele łatwiej jest przyciągnąć do gminy nowe inwestycje. **Zaledwie 3,47% mieszkańców legitymuje się wykształceniem wyższym**. Jednakże tendencją ogólnopolską jest dynamiczny wzrost liczby osób studiujących. Możliwe jest zatem przyjęcie bardzo prawdopodobnego założenia, że odsetek absolwentów studiów wyższych będzie wyższy. Związany z tym zjawiskiem wyzwaniem dla władz gminy będzie dostosowanie lokalnego rynku pracy do spełnienia oczekiwań osób z wykształceniem wyższym. W przypadku nie podjęcia działań prorozwojowych istnieje realne zagrożenie odpływu najlepiej wykształczonej części społeczeństwa do większych ośrodków miejskich.

Wykres 10. Struktura wykształcenia w Gminie Gołcza w roku 2002.

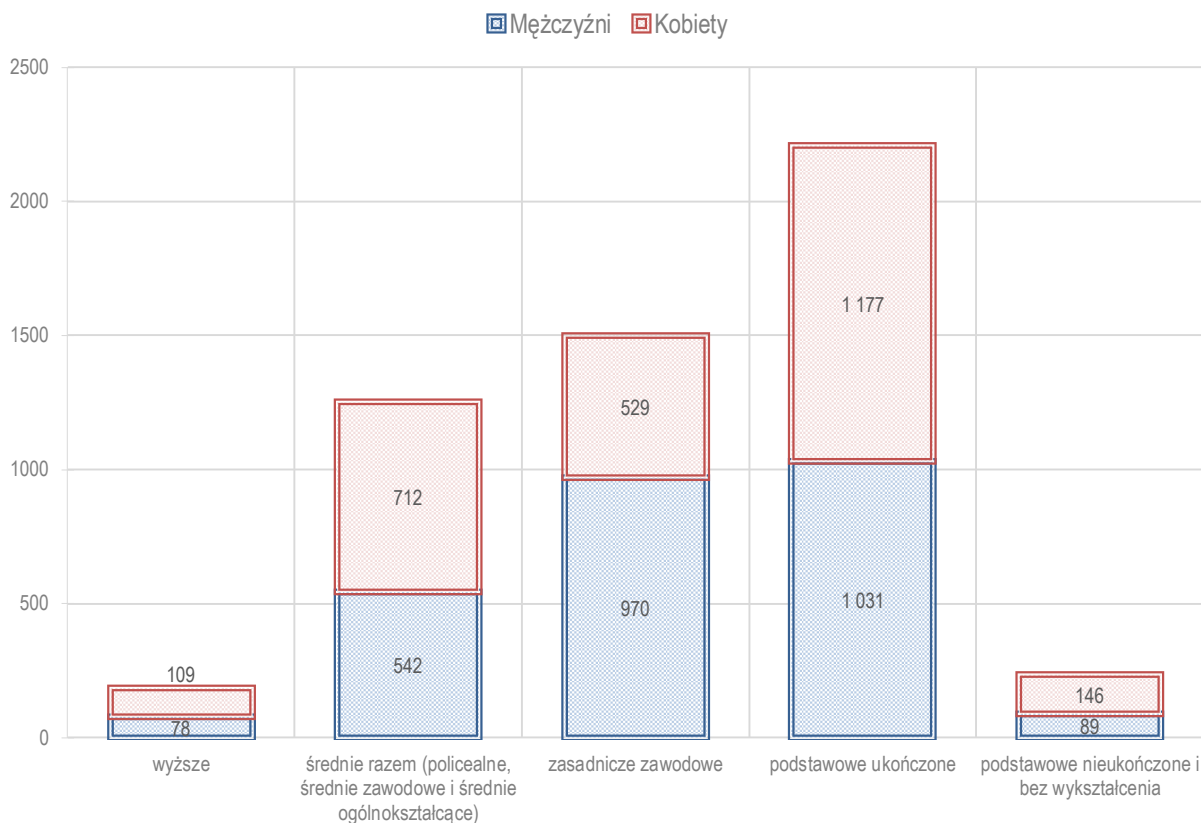
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Kolejna analiza dotyczy struktury wykształcenia mieszkańców gminy w rozbiciu na płeć. Na podstawie przedstawionych danych należy stwierdzić, że **kobiety w Gminie Gołcza legitymują się lepszym wykształceniem niż mężczyźni** (przewaga w wykształceniu wyższym i średnim). Wyjątek dotyczy sytuacji osób o wykształceniu niepełnym podstawowym oraz nieposiadających

wykształcenia. Przyczyną tego stanu rzeczy jest niski poziom wykształcenia wśród najstarszych mieszkańców gminy. W tej grupie, ze względu na większą długość życia, przeważają kobiety, które dodatkowo ze względu na panujące ówczynie wzorce społeczne nie przykładały wystarczającej troski do tematyki wykształcenia.

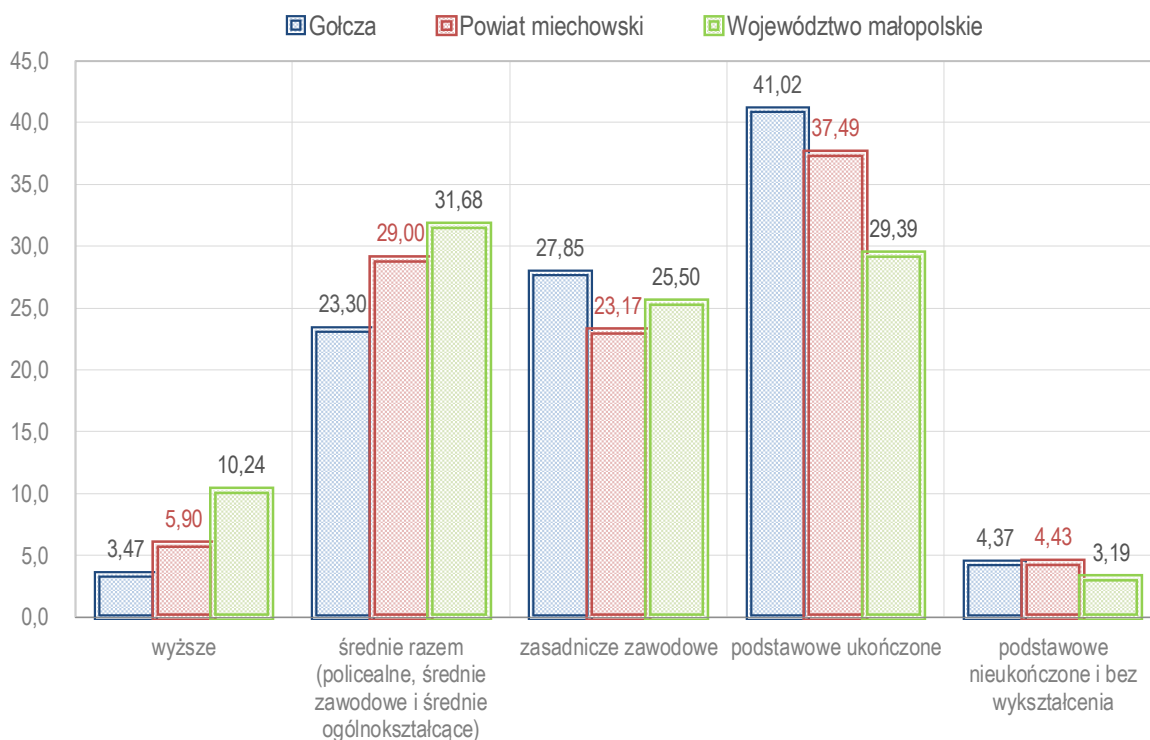
Wykres 11. Struktura wykształcenia w Gminie Gołcza w podziale na płeć w 2002 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Niepokojące zjawisko można zaobserwować po analizie poziomu wykształcenia w Gminie Gołcza w zestawieniu ze średnią w powiecie miechowskim i województwie małopolskim. W grupach dotyczących wykształcenia wyższego oraz średniego widać **bardzo wyraźną przewagę powiatu i województwa** (głównie ze względu na obecność miasta Kraków – jednego z najważniejszych ośrodków akademickich w Polsce), natomiast w grupach o wykształceniu zasadniczym zawodowym oraz podstawowym (z wyjątkiem niewielkiej przewagi osób z tej grupy w powiecie miechowskim) i niższym wskaźniki są wyższe.

Wykres 12. Porównanie struktury wykształcenia w Gminie Gołcza, powiecie miechowskim i województwie małopolskim w 2002 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

2.3. Mieszkalnictwo

Warunki mieszkaniowe to jeden z ważniejszych czynników świadczących o rozwoju gospodarczym społeczeństwa oraz stopniu jego zamożności. W **zasobie mieszkaniowym gminy Gołcza** w 2012 roku **nie było lokali socjalnych**³⁴. Liczba mieszkań prywatnych od 2002 do 2009 roku stale rosła, by w 2010 zmniejszyć się o 26 i osiągnąć wartość 1928. Od 2010 liczba ta ponownie rośnie i w 2012 roku wyniosła 1936. Poprawa zauważalna jest w kwestii dostępnej powierzchni, zarówno w przeliczeniu na 1 mieszkanie, jak i na 1 osobę.

Tabela 5. Stan warunków mieszkaniowych w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.

Gmina Gołcza	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Mieszkania	1910	1941	1944	1945	1946	1946	1950	1954	1928	1930	1936
Powierzchnia na 1 mieszkanie (m ²)	78,1	79,2	79,2	79,3	79,4	79,4	79,5	79,7	84,4	84,4	84,8
Powierzchnia na 1 osobę (m ²)	23,2	24,0	24,4	24,6	24,7	24,7	25,0	25,3	26,0	26,1	26,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

³⁴ Na podstawie danych z BDL GUS

Analiza wyposażenia mieszkań w urządzenia techniczno-sanitarne jest niezbędna przy ocenie stanu jakości zasobów mieszkaniowych. Dzięki temu możliwe jest określenie warunków socjalno-bytowych. W tym celu, na podstawie danych GUS bada się wyposażenie w: wodociąg, ustęp spłukiwany, łazienkę, centralne ogrzewanie i gaz z sieci.

Tabela 6. Stan wyposażenia mieszkań w Gminie Gołcza w urządzenia techniczno-sanitarne w latach 2002-2012.

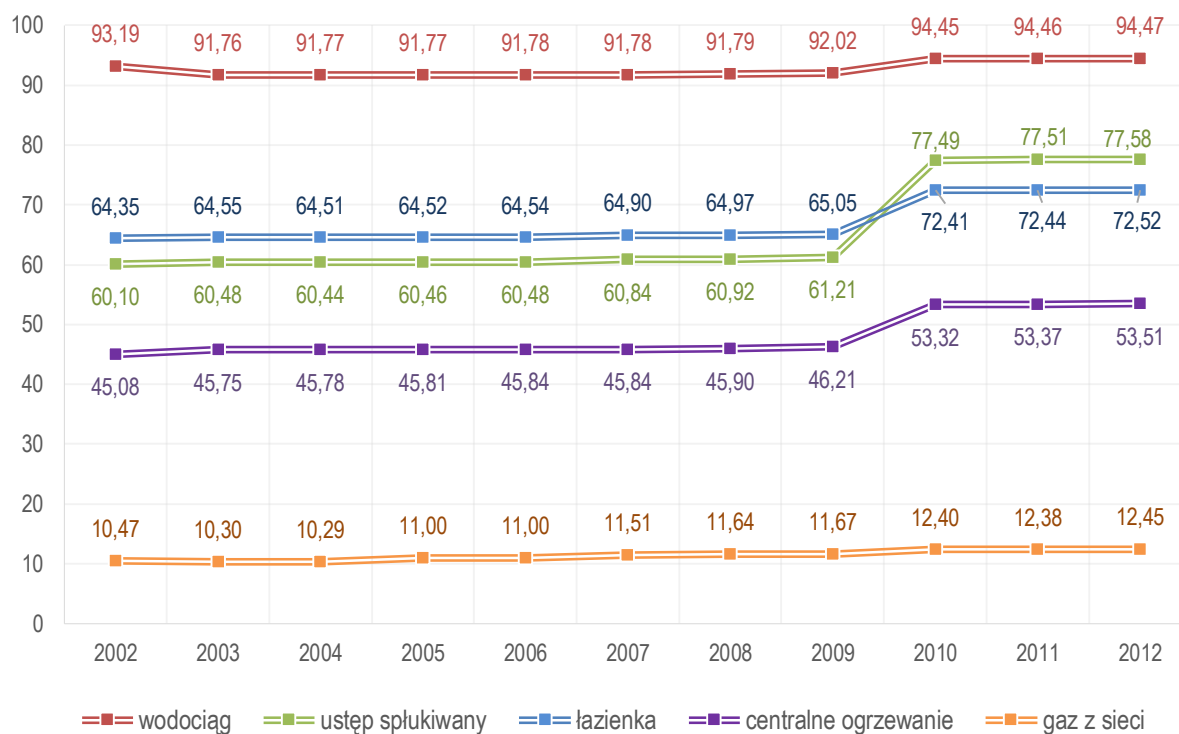
Gmina Gołcza	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
wodociąg	1780	1781	1784	1785	1786	1786	1790	1798	1821	1823	1829
ustęp spłukiwany	1148	1174	1175	1176	1177	1184	1188	1196	1494	1496	1502
łazienka	1229	1253	1254	1255	1256	1263	1267	1271	1396	1398	1404
centralne ogrzewanie	861	888	890	891	892	892	895	903	1028	1030	1036
gaz z sieci	200	200	200	214	214	224	227	228	239	239	241

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Analizując powyższe dane należy stwierdzić, że **nie wszystkie mieszkania spełniają podstawowe warunki socjalno-bytowe** i pozostają bez wyposażenia w podstawowe urządzenia techniczno-sanitarne. Bardzo pozytywnym zjawiskiem jest jednak ilość mieszkań wyposażonych w dostęp do wodociągu. W 2012 roku aż 94,5% mieszkań posiadało tego typu instalacje. Zauważalny jest stały wzrost liczby poszczególnych urządzeń techniczno-sanitarnych. **Najgorsza sytuacja dotyczy wyposażenia mieszkań w gaz sieci.** W 2012 roku zaledwie 241 (12,5%) mieszkań posiadało dostęp do tego typu urządzeń. Zauważalny jest stały wzrost liczby poszczególnych urządzeń techniczno-sanitarnych, jednak poprawy wymaga dynamika zmian. Największą poprawę odnotowano na przełomie lat 2009 i 2010. W 2012 powyżej 53,5% lokali mieszkalnych posiadało dostęp do wymienionych w tabeli instalacji, z wyjątkiem gazu z sieci. **Wyposażenie mieszkań w gaz sieci wymaga znaczącej poprawy.** Infrastrukturę techniczną dotyczącą mieszkań należy ocenić zatem jako będącą na stosunkowo wysokim poziomie.

Wykres 13. Dynamika zmiany wyposażenia mieszkań w Gminie Gołcza w urządzenia techniczno-sanitarne w latach 2002-2012.

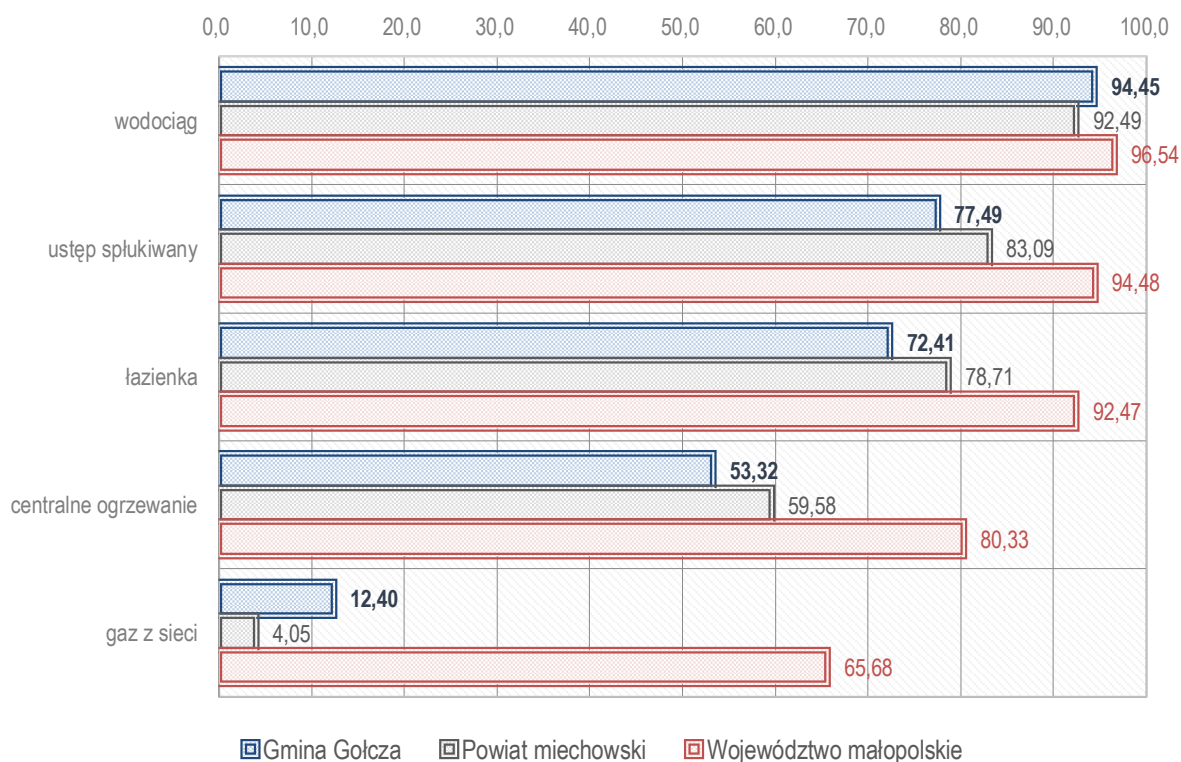

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Porównanie **warunków wyposażenia techniczno-sanitarnego wypadu mniej korzystnie** dla Gminy Gołcza na tle zarówno powiatu miechowskiego oraz województwa małopolskiego. W obszarze dotyczącym podłączenia do wodociągu **gmina, powiat oraz województwo posiadają wskaźnik procentowy na zbliżonym, wysokim (ponad 90%) poziomie**. Co ważne, różnice w wyposażeniu techniczno-sanitarnym mieszkań w powiecie są wyraźnie niższe niż średnia w województwie. Świadczy to o **niższym stopniu wyposażenia mieszkań obszarów wiejskich województwa małopolskiego**.

Wykres 14. Porównanie poziomu wyposażenia mieszkań w Gminie Gołcza, powiecie miechowskim i województwie małopolskim w urządzenia techniczno-sanitarne w 2012 roku.

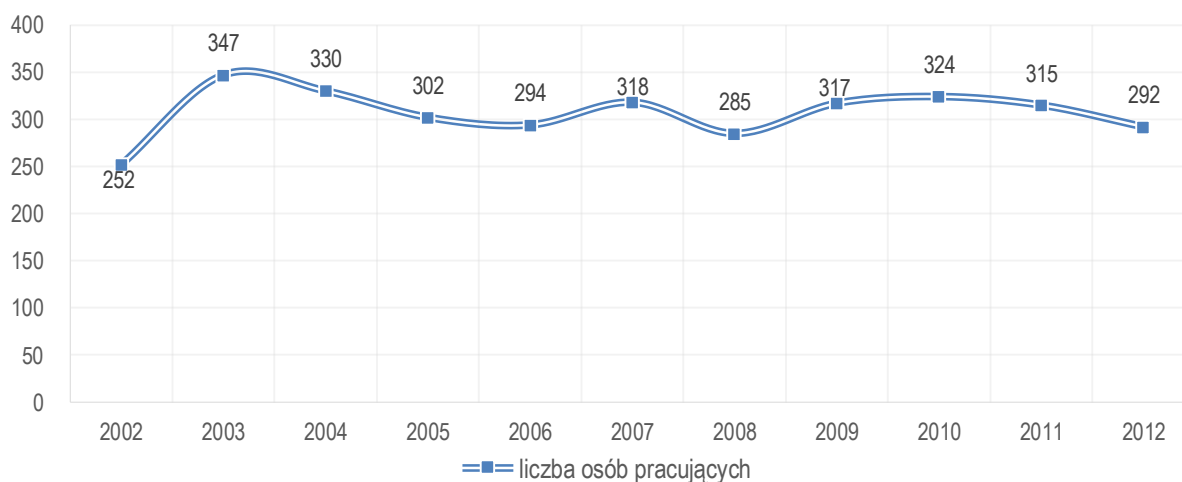

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

2.4. Rynek pracy

Liczba osób pracujących w gminie Gołcza na przestrzeni lat 2002-2012 **podlegała nieznacznym wahaniom**. Od 2010 roku liczba pracujących **stale spada**. W 2012 roku osiągnęła wartość **292 osób pracujących** (spadek w stosunku do roku 2011 o 7,3%).

Wykres 15. Liczba osób pracujących w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.

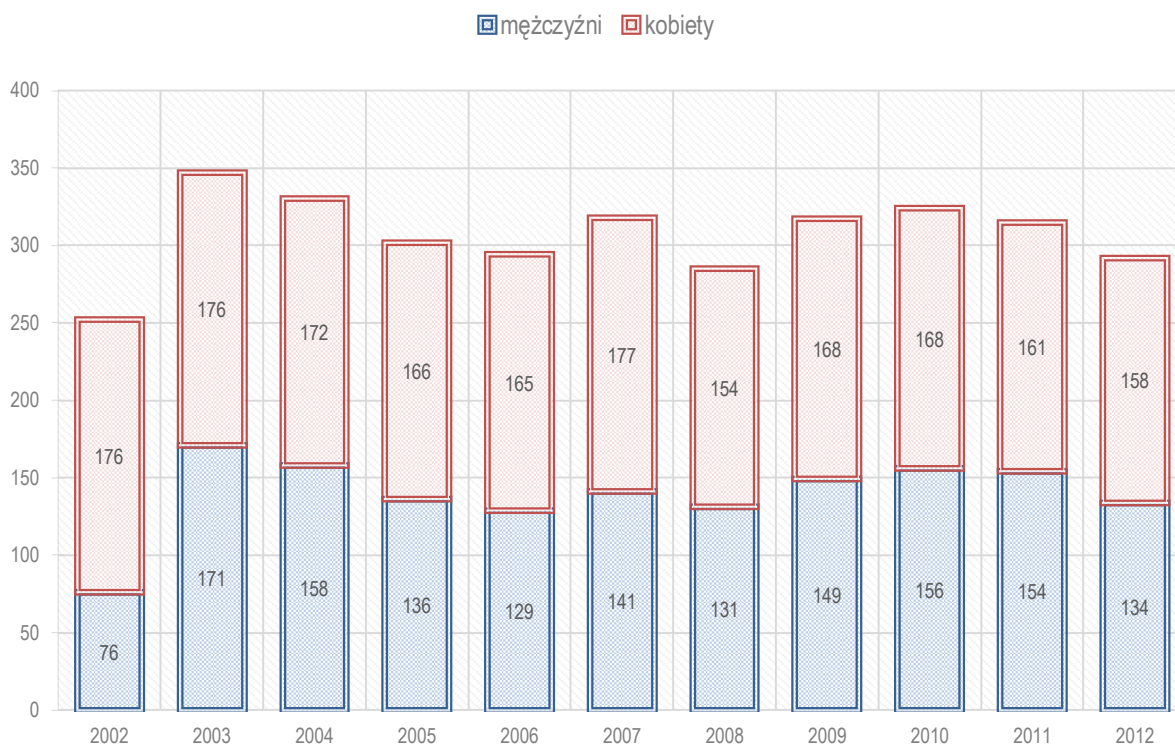

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Dane dotyczące zatrudnienia w rozbiciu na płeć pokazują **lepszą sytuację kobiet na rynku pracy** w Gminie Gołcza. W obu grupach zauważalny jest niemal stały poziom zatrudnienia, jednakże w porównaniu z 2011 rokiem zauważalnie zmniejszyła się liczba pracujących mężczyzn. W 2012 roku w grupie osób pracujących było około 54,1% mężczyzn.

Wykres 16. Liczba osób pracujących w Gminie Gołcza w podziale na płeć w latach 2002-2012.

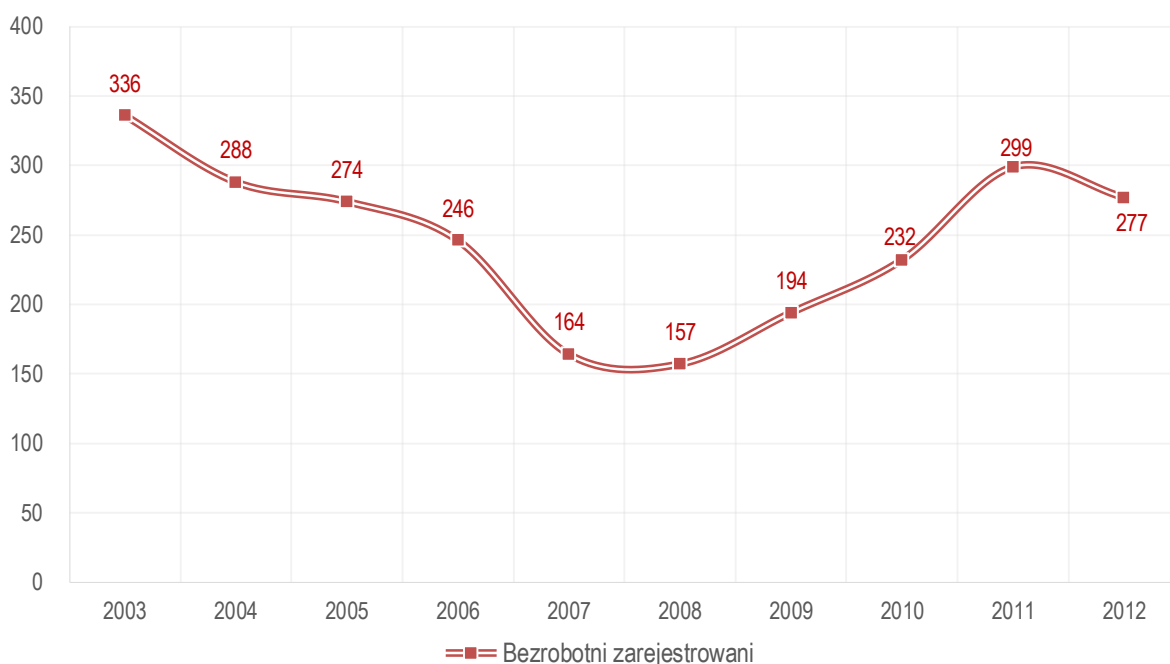
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

2.5. Bezrobocie

Wskaźnik bezrobocia mówi dużo o ogólnej kondycji gospodarczej na danym obszarze. Brak dochodów przekłada się również na życie całych rodzin. W latach 2008-2011 odnotowano **wyraźny wzrost liczby osób bezrobotnych**. Liczba ta zwiększyła się w tym okresie aż o **47,5%**. Pozytywnym zjawiskiem do jest jednakże spadek liczby osób pozostających bez pracy na koniec 2012 roku. W ujęciu rocznym **odsetek bezrobotnych w 2012 roku zmniejszył się o 7,4% w stosunku do roku 2011**.

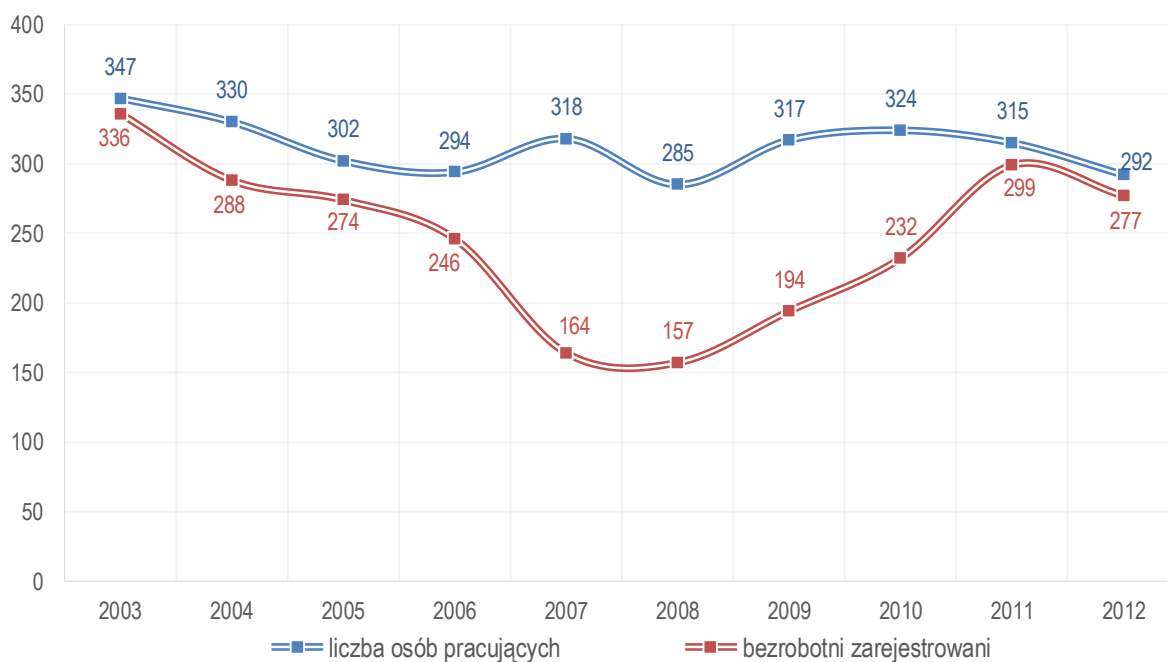
Wykres 17. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Gołcza w latach 2003-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Porównując liczbę bezrobotnych zarejestrowanych i liczbę osób pracujących należy zauważyć pozytywne zjawisko większej liczby osób pracujących, jednakże niepokojący jest wzrost liczby bezrobotnych i zmniejszenie się różnicy pomiędzy tymi dwoma grupami.

Wykres 18. Porównanie liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych i liczby osób pracujących w Gminie Gołcza w latach 2003-2012.

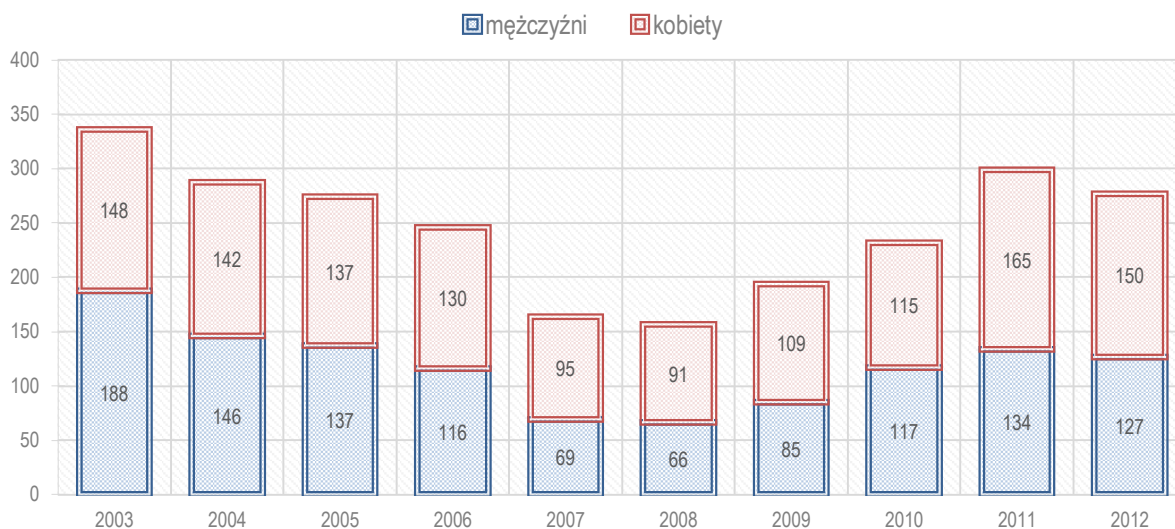

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W okresie lat 2003-2012 większy udział w liczbie bezrobotnych miały kobiety. Związane jest to z większą liczbą kobiet wśród mieszkańców gminy. W 2012 roku w grupie osób bezrobotnych zarejestrowanych było ponad 54% kobiet. W przeciwieństwie do danych dotyczących zatrudnienia mężczyzn i kobiet, zauważalne są okresowe wahania.

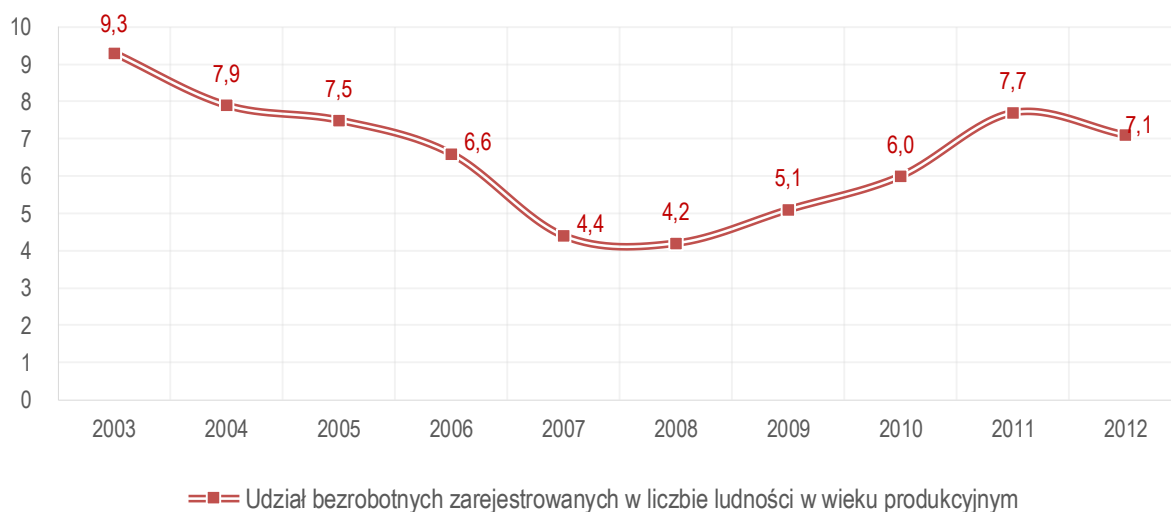
Wykres 19. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Gołcza w rozbiu na płeć w latach 2003-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W latach 2003-2008 udział osób zarejestrowanych jako bezrobotne w liczbie ludności w wieku produkcyjnym zmniejszył się o ponad 5 punktów procentowych, jednak od roku 2008 nabrał tendencji wzrostowej – do 2011 roku wzrósł do poziomu 7,7%. Pozytywnym zjawiskiem jest spadek tego wskaźnika na koniec 2012 roku do poziomu 7,1%. Generalnie w okresie 2003-2012 udział osób zarejestrowanych jako bezrobotne w liczbie ludności w wieku produkcyjnym **zmniejszył się o nieco ponad 23,5%**.

Wykres 20. Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Gołcza w latach 2003-2012.

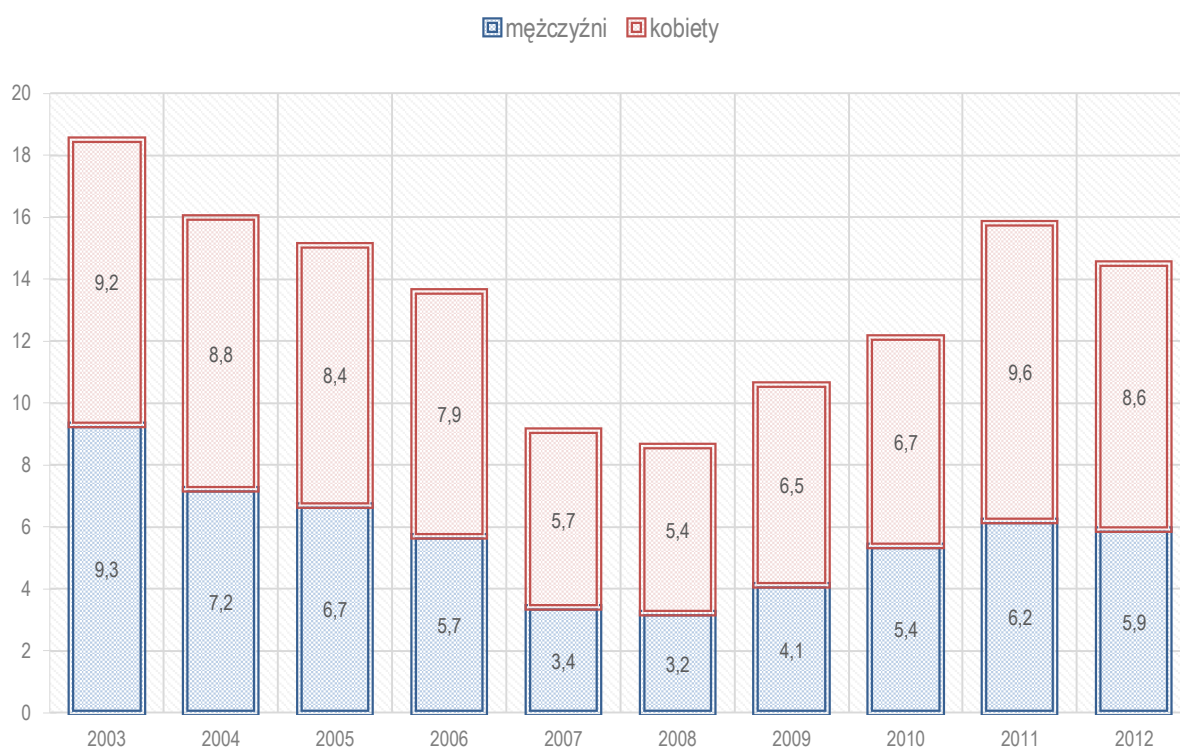

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Udział osób zarejestrowanych jako bezrobotne, w podziale na płeć, w liczbie osób w wieku produkcyjnym wskazuje na większy udział kobiet w tej grupie w latach 2004-2012. Największa różnica, wynosząca ponad 3 punkty procentowe, wystąpiła w 2011 roku. W 2012 roku różnica ta wyniosła 2,7 punktów procentowych.

Wykres 21. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w Gminie Gołcza w rozbiciu na płeć w latach 2003-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

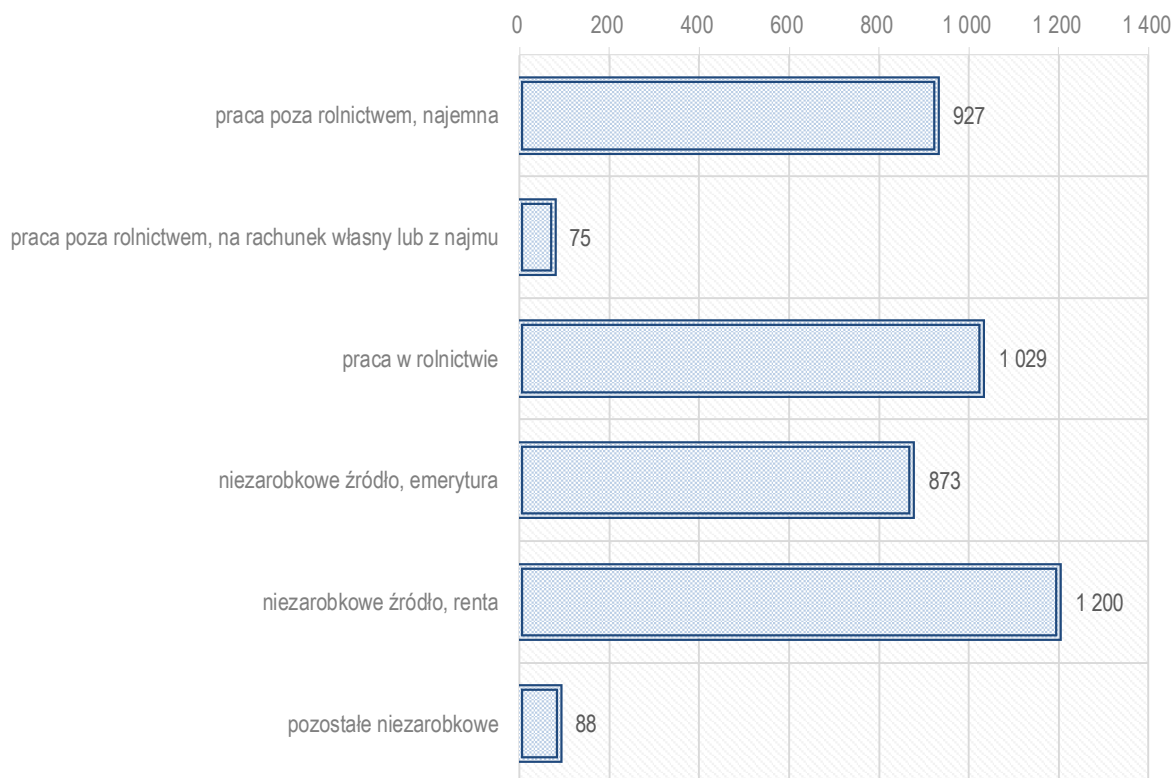
2.6. Źródła utrzymania ludności

Dane dotyczące źródeł utrzymania mieszkańców Gminy Gołcza zostały zaczerpnięte z Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w 2002 roku.

Najważniejszymi źródłami utrzymania ludności w Gminie Gołcza są **źródła niezarobkowe**: renty, emerytury oraz pozostałe. W 2002 roku były **podstawą utrzymania dla 51,55% lokalnego społeczeństwa**. Największą część stanowiły renty (źródło utrzymania dla 1 200 osób). Ważnym źródłem było także rolnictwo, w którym pracowało nieco ponad 1 000 osób (24,55%). Praca poza rolnictwem stanowiła główne źródło utrzymania dla niemal 24% mieszkańców. Najmniejsza część społeczeństwa (zaledwie 75 osób, czyli 1,79% ludności) jako główne źródło utrzymania podało pracę poza rolnictwem, na rachunek własny lub z najmu.

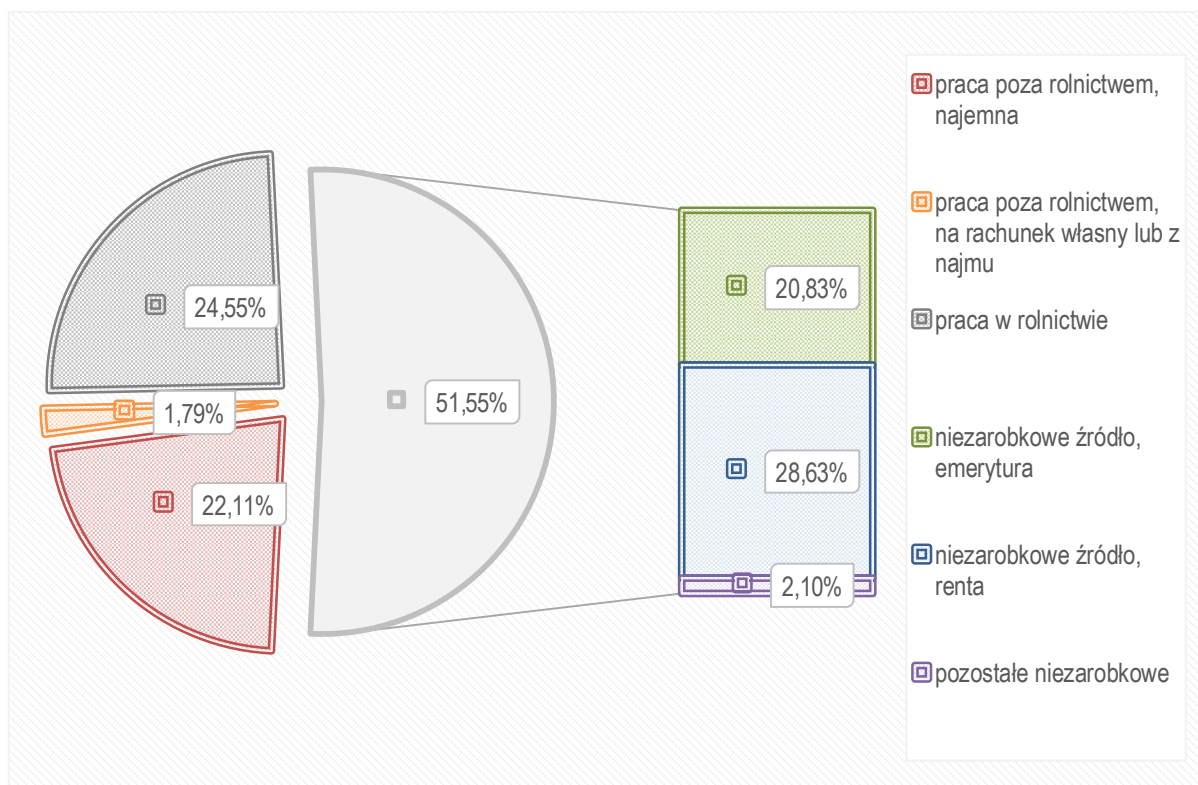

Wykres 22. Źródła utrzymania ludności w Gminie Gołcza w 2002 roku w ujęciu liczbowym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres 23. Źródła utrzymania ludności w Gminie Gołcza w 2002 roku w ujęciu procentowym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

3. GOSPODARKA

3.1. Rolnictwo

Zgodnie z danymi z Powszechnego Spisu Rolnego 2010 **użytki rolne stanowią przeważającą część gminy** – 6 375,00 ha, tj. **70,8% powierzchni ogólnej** i jest to spadek o 6,6% w stosunku do obszaru zajmowanego przez użytki rolne w 2002 roku. Strukturę użytkowania gruntów w Gminie Gołcza w 2002 i 2010 roku przedstawia poniższa tabela:

Tabela 7. Struktura użytkowania gruntów w Gminie Gołcza w 2002 i 2010 roku.

	powierzchnia (ha)			powierzchnia (%)		
	2002	2010	Różnica (ha)	2002	2010	różnica (pkt. proc)
Powierzchnia ogólna	9 027,00	9 002,00	-25,00	100,00	100,00	-
Użytki rolne, w tym:	6 987,83	6 375,00	-612,83	77,41	70,82	-6,59
grunty orne i sady	6 773,22	6 230,75	-542,47	75,03	69,22	-5,82
łąki trwałe i pastwiska	214,61	214,48	-0,13	2,38	2,38	0,01
Lasy i grunty leśne	101,28	108,7	7,43	1,12	1,21	0,09
Pozostałe grunty ogółem	483,60	483,47	-0,13	5,36	5,37	0,01

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W strukturze użytków rolnych około **98% stanowią grunty orne i sady**. Wskaźnik użytków zielonych: łąk i pastwisk oraz lasów i gruntów leśnych jest stosunkowo niewielki, co wskazuje na charakter gospodarki gminnej.

Gospodarstwa rolne w gminie charakteryzują się **niekorzystną strukturą agrarną**. Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego 2010, **ponad 89% stanowią gospodarstwa o powierzchni mniejszej niż 10 ha i zaledwie 4% większe niż 15 ha**. Najwięcej gospodarstw posiada powierzchnię od 1 do 5 ha. Ilość gospodarstw w gminie w 2010 roku w stosunku do roku 2002 zmniejszyła się aż o 298, jednakże ich ogólna powierzchnia nie zmalała w znaczącym stopniu, co związane jest z większą liczbą gospodarstw zajmujących obszar powyżej 15 ha. Duże rozdrobnienie rolnictwa prowadzi do jego **małej efektywności**. Niezwykle ważna jest racjonalność upraw w oparciu o uwarunkowania rynkowe (np. **produkcja ekologiczna lub związana z odnawialnymi źródłami energii**).

Tabela 8. Gospodarstwa rolne według powierzchni w Gminie Gołcza w 2005 i 2010 roku.

grupy obszarowe użytków rolnych	liczba gospodarstw			powierzchnia w ha		
	2002	2010	Różnica	2002	2010	Różnica
do 1 ha	373	282	-91	188,21	179,12	-9,09
od 1 do 5 ha	817	669	-148	2 467,70	2 123,81	-343,89
od 5 do 10 ha	331	267	-64	2 420,42	1 933,29	-487,13
od 10 do 20 (w 2002 r.) / 15 (w 2010 r.) ha	97	95	-2	1 207,07	1 181,02	-26,05
20 (w 2002 r.) / 15 (w 2010 r.) ha i więcej	48	55	7	1 289,31	1 549,94	260,63
Ogółem	1 666	1 368	-298	7 572,71	6 967,18	-605,53

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Do najważniejszych upraw na terenie gminy należą zboża, których powierzchnia zasiewów, według danych zaczerpniętych z Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku, wyniosła ok. 67% ogólnej powierzchni zasiewów. Dużą popularnością wśród gospodarstw rolnych cieszy się także uprawa ziemniaków i warzyw gruntowych. Występują uprawy roślin pastewnych i motylkowych.

W Gminie Gołcza panują **korzystne warunki przyrodniczo-rolnicze**. Instytucjami wspomagającymi gminne rolnictwo jest Ośrodek Doradztwa Rolniczego oraz Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Miechowie.

Wysoka jakość gleb i ograniczone możliwości zainwestowania nierolniczego powodują, iż rolnictwo powinno pozostać podstawowym kierunkiem gospodarowania zasobami ziemi. Podjęcie prób marginalizacji rolnictwa na rzecz rozwoju innych, nierolniczych kierunków rozwoju gminy nie będzie skutkowało wystarczającymi efektami ekonomicznymi dla ludności. Tym niemniej podjęcie pewnej działalności inwestycyjnej wydaje się być konieczne, między innymi ze względu na zmieniającą się w kraju gospodarkę. Zmiany te powodują konieczność modyfikacji rolnictwa, pomimo iż jego obecne ukierunkowanie będzie w dalszym ciągu wiodące w rozwoju gospodarczym gminy. Biorąc pod uwagę zmiany zachodzące na rynku zbytu i konieczność zwiększenia konkurencyjności, korzystnym rozwiązaniem wydaje się powstanie większej liczbie grupy gospodarstw stosujących w produkcji zasady rolnictwa ekologicznego. Ważne jest również uaktywnienie miejscowego drobnego przemysłu przetwórczego i rolno-spożywczego oraz zwiększenie handlu ekologicznymi produktami spożywczymi³⁵.

Rozwój rolnictwa ekologicznego może wpłynąć na wzrost liczby gospodarstw agroturystycznych, co z kolei będzie miało przełożenie na sytuację ekonomiczną lokalnych mieszkańców. Ważnym argumentem za rozwojem tego kierunku jest praktycznie brak zanieczyszczenia gleb pierwiastkami ciężkimi, będący warunkiem koniecznym ekologicznej produkcji rolnej. Szanse powodzenia działalności agroturystycznej należy wiązać z zaplanowaniem i realizacją elementów infrastruktury niezbędnej dla aktywnego wypoczynku (szlaki turystyczne piesze i rowerowe, trasy konne, punkty widokowe) oraz korzystania z walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru gminy³⁶.

3.2. Przedsiębiorczość

Gmina Gołcza jest gminą wiejską o charakterze rolniczym, a zatem **ilość występujących podmiotów gospodarczych jest stosunkowo niewielka**. Istotnym faktem jest **systematyczny wzrost liczby przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie gminy**. W okresie 2005-2012 z wyjątkiem spadku na przełomie lat 2010-2011, ilość podmiotów gospodarczych wzrosła o ponad 18% i w 2012 roku

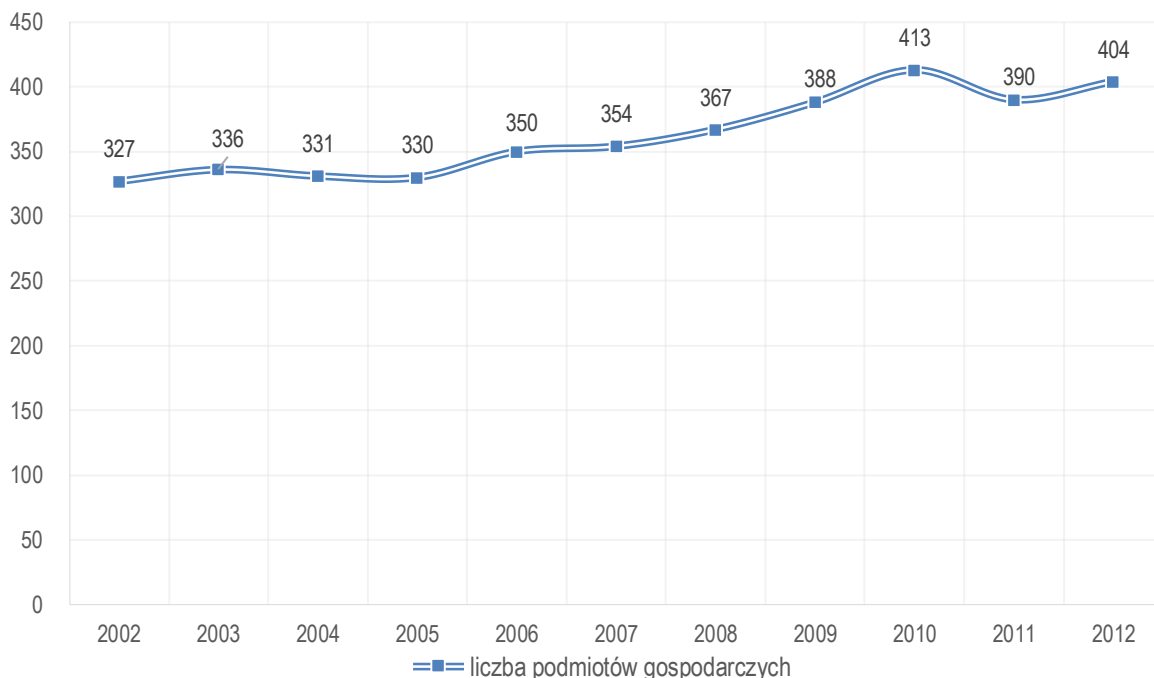
³⁵ Na podstawie: *Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gołcza*.

³⁶ Tamże.

wyniosła 404. Świadczy to o **rosnącej przedsiębiorczości** wśród mieszkańców gminy oraz o tym, że podmioty te są w stanie utrzymać się na lokalnym rynku, bez konieczności zamykania działalności gospodarczej.

Wykres 24. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.

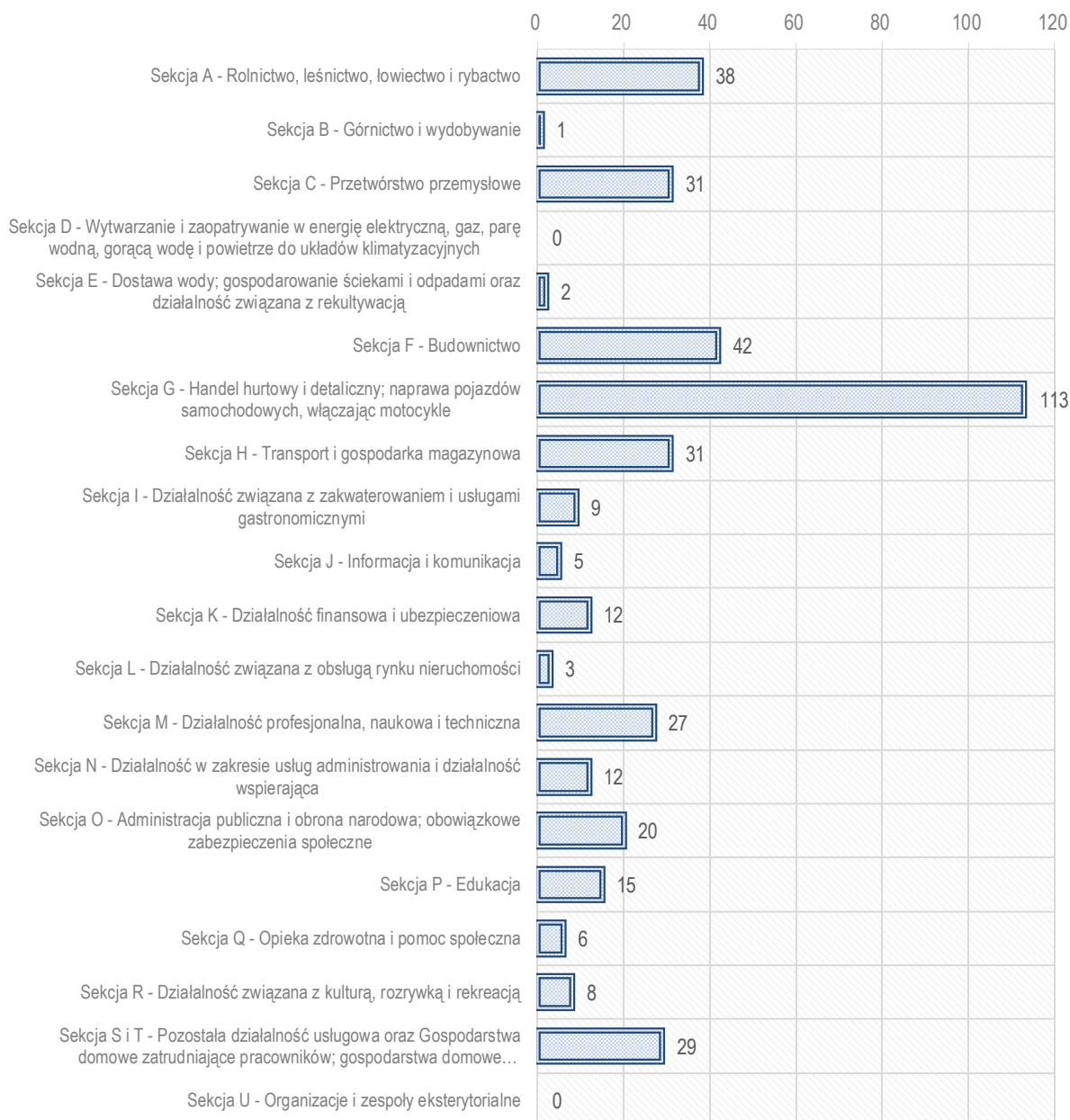

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Stale rosnąca liczba podmiotów gospodarczych **wpływa na dobrą pozycję gminy** Gołcza wśród gmin powiatu miechowskiego pod względem **wysokości wskaźnika przedsiębiorczości** oraz liczby prywatnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. W zestawieniu liczby przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców (62,4) oraz wskaźnika przedsiębiorczości (103,4) gmina Gołcza prezentuje się **korzystnie** na tle innych gmin wiejskich powiatu miechowskiego. Dla porównania średnia w powiecie miechowskim to 65,7 prywatnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców oraz wskaźnik przedsiębiorczości o wartości 137,0. **Różnice te wynikają z ulokowania dużej liczby podmiotów gospodarczych w obrębie obszaru miejskiego, jakim jest stolica powiatu, gmina miejsko-wiejska Miechów, która znacznie zawyża średnią.**

Analizując podmioty gospodarcze z terenu Gminy Gołcza według sekcji PKD 2007 należy stwierdzić, że **podstawową dziedziną działalności przedsiębiorstw jest handel**. Istotną rolę odgrywają także firmy związane z budownictwem, rolnictwem (w tym leśnictwem rybactwem i łowiectwem), przetwórstwem przemysłowym oraz transportem i gospodarką magazynową. Znaczny odsetek dotyczy także podmiotów gospodarczych zajmujących się działalnością profesjonalną i naukową i techniczną. Pomimo dużych walorów przyrodniczych gminy oraz wielu ciekawych atrakcji, **ilość podmiotów gospodarczych nastawionych na świadczenie usług agroturystycznych** oraz firm oferujących **usługi hotelowe i rekreacyjno-turystyczne jest stosunkowo niewielka**. Pełne zestawienie podmiotów gospodarczych w gminie obrazuje poniższy wykres:

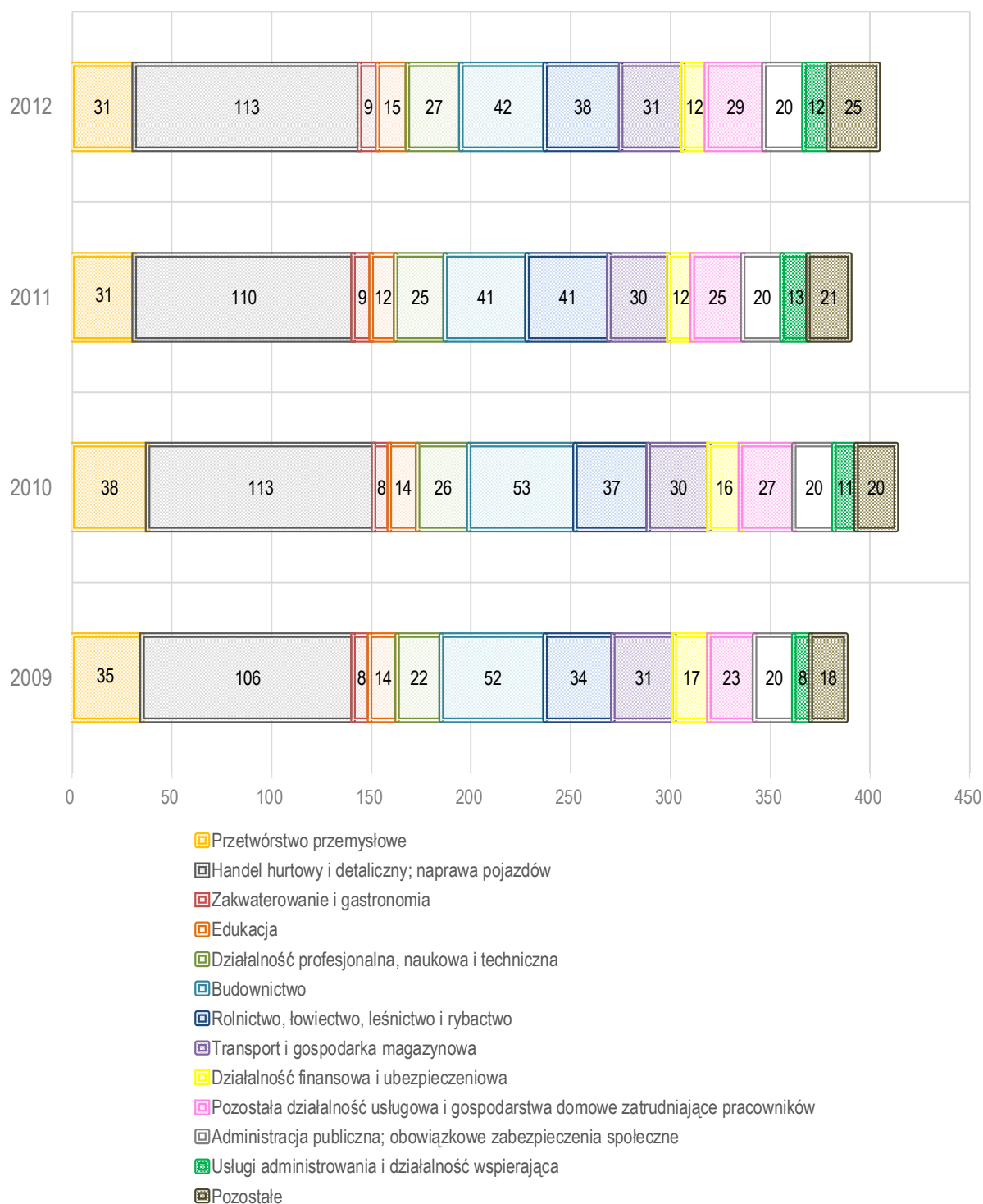
Wykres 25. Liczba podmiotów gospodarczych w Gminie Gołcza w roku 2012 wg klasyfikacji PKD 2007.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Analizując dane z głównych sekcji w zakresie ilości podmiotów w latach 2009-2012 można zaobserwować pewną dynamikę zmian. W analizowanym przedziale czasowym widać utrzymywanie się na niemal stałym poziomie ilości podmiotów gospodarczych działających w zakresie handlu i napraw, działalności profesjonalnej i świadczących usługi administrowania. Na wykresie zaznaczono sekcje charakteryzujące się największą dynamiką zmian (pozytywną i negatywną) – budownictwo, przetwórstwo przemysłowe, a także edukacja oraz kultura i rozrywka.

Wykres 26. Dynamika zmian liczby podmiotów gospodarczych w Gminie Gołcza w latach 2009-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Porównanie procentowego udziału podmiotów działających w poszczególnych sekcjach klasyfikacji PKD 2007 ze wszystkimi podmiotami na terenie Gminy Gołcza, powiatu miechowskiego i województwa małopolskiego wskazuje na dominujące dziedziny wśród podmiotów gospodarczych występujących w gminie, w zestawieniu z charakterystyką obszaru powiatu i województwa.

W Gminie Gołcza, w porównaniu z powiatem miechowskim i województwem małopolskim, wyraźnie zauważalna jest **przewaga procentowego udziału podmiotów związanych z działalnością rolniczą**. Zauważalna przewaga występuje także w przypadku podmiotów administracji publicznej oraz w sekcji S i T (pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników i produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby). Natomiast mniejszy procent występuje w największym stopniu w przypadku podmiotów zajmujących budownictwem, opieką zdrowotną i pomocą społeczną, działalnością związaną z zakwaterowaniem oraz obsługą rynku nieruchomości.

Tabela 9. Porównanie procentowego udziału podmiotów gospodarczych w Gminie Gołcza, powiecie miechowskim i województwie małopolskim w 2012 roku w poszczególnych sekcjach klasyfikacji PKD 2007.

Sekcje PKD 2007	Gmina Gołcza		Powiat miechowski		Województwo małopolskie	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	38	9,41	252	5,97	6 150	1,79
Sekcja B - Górnictwo i wydobywanie	1	0,25	1	0,02	284	0,08
Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe	31	7,67	323	7,66	33 901	9,87
Sekcja D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0,00	2	0,05	341	0,10
Sekcja E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	0,50	10	0,24	1 074	0,31
Sekcja F - Budownictwo	42	10,40	512	12,14	46 148	13,44
Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	113	27,97	1313	31,13	89 282	26,00
Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa	31	7,67	411	9,74	22 374	6,52
Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	9	2,23	111	2,63	13 204	3,85
Sekcja J - Informacja i komunikacja	5	1,24	57	1,35	9 632	2,81
Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	12	2,97	98	2,32	10 127	2,95
Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3	0,74	60	1,42	12 422	3,62
Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	27	6,68	225	5,33	30 468	8,87
Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	12	2,97	82	1,94	8 991	2,62
Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	20	4,95	100	2,37	2 108	0,61
Sekcja P - Edukacja	15	3,71	149	3,53	12 642	3,68
Sekcja Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	6	1,49	202	4,79	17 560	5,11
Sekcja R - Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8	1,98	55	1,30	6 492	1,89
Sekcja S i T - Pozostała działalność usługowa oraz Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	29	7,18	255	6,05	20 162	5,87
Sekcja U - Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,00	0	0,00	13	0,004
Ogółem	404	100	4 218	100	343 375	100

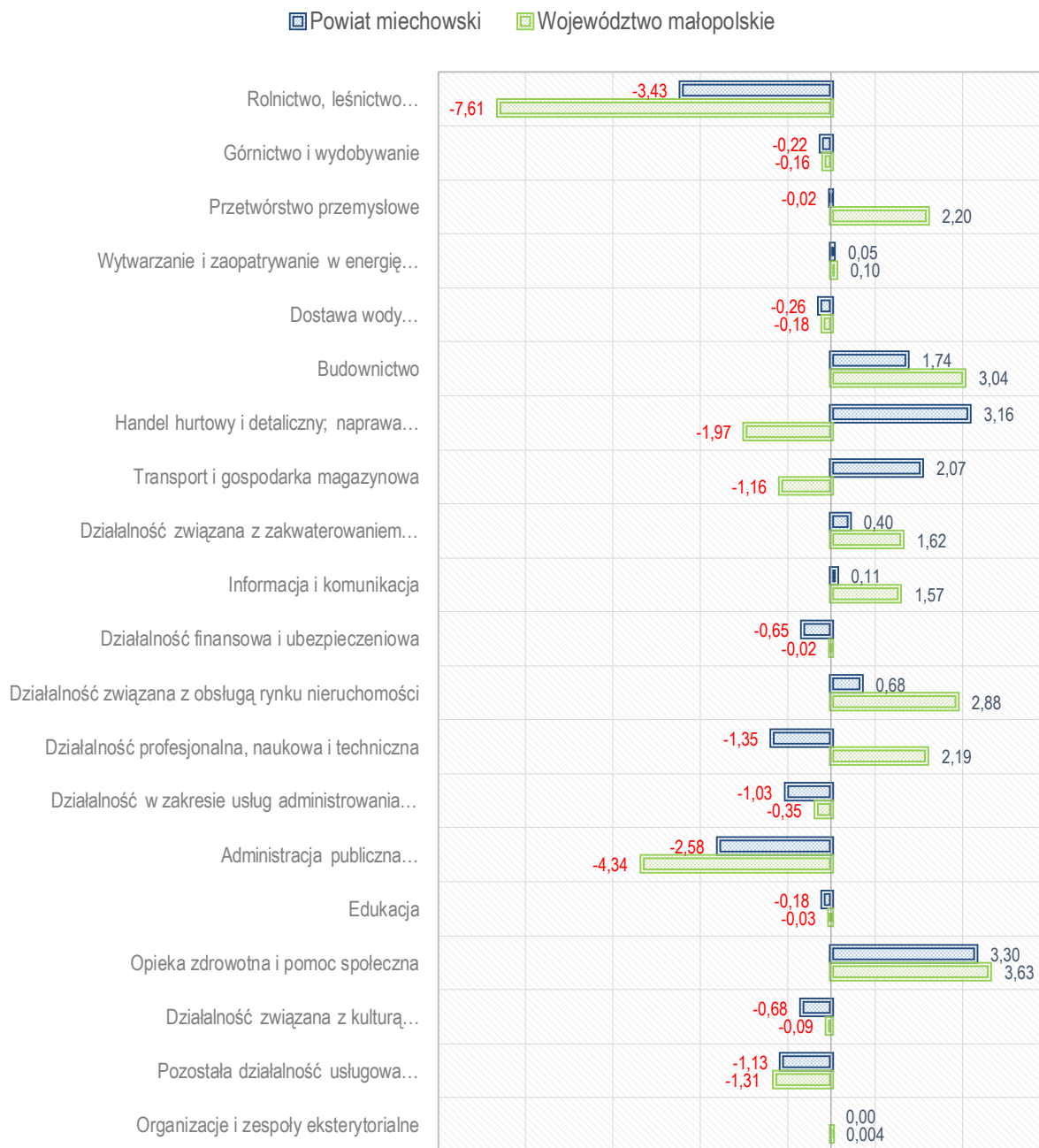
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Różnice oraz ich wysokość, występujące w poszczególnych sekcjach pomiędzy gminą, powiatem a województwem zostały zaprezentowane na poniższym wykresie. Wartość minusowa oznacza większy procentowy udział podmiotów z danej sekcji w gminie, natomiast wartość dodatnia wskazuje przewagę podmiotów z poszczególnych grup w powiecie bądź województwie. Poniższy wykres potwierdza opisane poprzednio tendencje. Analizując podane dane, należy stwierdzić, że ze względu na zauważalne i liczne różnice procentowe, struktura podmiotów gospodarczych występujących w Gminie Gołcza jest odmienna do analogicznej struktury w powiecie miechowskim i województwie małopolskim. Porównując procentowy rozkład poszczególnych podmiotów gospodarczych w ogólnej ich strukturze w powiecie oraz województwie można zauważyć mniejszy udział podmiotów zajmujących się przetwórstwem przemysłowym, budownictwem działalnością związaną z zakwaterowaniem, obsługą rynku nieruchomości oraz działalnością profesjonalną, naukową i techniczną, a także informacją i komunikacją. Większy udział procentowy w ogólnej strukturze podmiotów w powiecie w stosunku do województwa dotyczy natomiast sekcji: rolnictwo, handel hurtowy i detaliczny, transport i gospodarka magazynowa oraz administracja publiczna. Analizując podane dane, należy stwierdzić, że ze względu na zauważalne różnice procentowe, **struktura podmiotów gospodarczych występujących w Gminie Gołcza jest odmienna do analogicznej struktury w powiecie miechowskim i w jeszcze większym stopniu w województwie małopolskim.** Warto zauważyć, że struktura podmiotów gospodarczych w powiecie także jest inna niż struktura w województwie.

Wykres 27. Różnice w procentowym udziale podmiotów gospodarczych w powiecie miechowskim i województwie małopolskim w 2012 roku w poszczególnych sekcjach klasyfikacji PKD 2007 w porównaniu z Gminą Gołcza.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Struktura własnościowa podmiotów gospodarczych pokazuje znaczną przewagę sektora prywatnego nad publicznym. Niezwykle pozytywny jest fakt, że zarówno sektor publiczny, jak i prywatny cechuje się stosunkowo dużą stabilnością i odpornością na zmiany w koniunkturze gospodarczej. W latach 2002-2010 odnotowano **stały wzrost podmiotów w sektorze prywatnym**. Po nieznacznym spadku w 2011 nastąpił ponowny wzrost w 2012 roku.

Tabela 10. Liczba podmiotów gospodarczych w Gminie Gołcza w latach 2002-2012 z uwzględnieniem struktury właścicielskiej.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Sektor publiczny	18	18	18	18	18	18	18	18	18	16	16
Sektor prywatny	309	318	313	312	332	336	349	370	395	374	388
Ogółem:	327	336	331	330	350	354	367	388	413	390	404

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Jako główne przedsiębiorstwo działające w 2012 roku na terenie gminy należy wymienić **Zakład SARIA Sp. z o.o., oddział w Wielkanocy**, zajmującą się zagospodarowaniem i wykorzystaniem produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, gdzie zatrudnienie znajduje około **100 osób**. Pozostałe firmy funkcjonujące na terenie Gminy Gołcza są mikro- bądź małymi przedsiębiorstwami i zatrudniają do kilku osób.

3.3. Chłonność rynku

W przypadku Gminy Gołcza potencjalną chłonność rynku należy rozpatrywać w **skali powiatu**. Obszar Miasta Kraków oraz jego okolice w sposób naturalny przyciągają mieszkańców z okolicznych gmin. Gmina Gołcza, ze względu na niedostatecznie rozwinięty system komunikacji, w tym transport publiczny – charakteryzuje się stosunkowo uciążliwym sposobem dotarcia na jej obszar. Naturalnie, w przypadku pewnego segmentu dóbr, do gminy są w stanie dotrzeć klienci z innych miejscowości i miast, ale będą to dobra specjalistyczne – im większa odległość od granic gminy, tym większa specjalizacja dobra/usługi, większa potrzeba kupna danego produktu lub skorzystania z usługi.

Dla potencjalnych inwestorów liczba osób mogąca kupić ich produkty (chłonność) jest niezwykle istotna, w szczególności dla oferujących dobra masowe. Generalnie pod względem mieszkańców powiat miechowski plasuje się na niskim (przedostatnim) 21 miejscu wśród innych małopolskich powiatów. Niewiele ponad 50 tys. mieszkańców stanowi **mało atrakcyjny obszar z punktu widzenia chłonności rynku**. Średnie wynagrodzenie na obszarze powiatu miechowskiego w 2012 roku wynosiło 2 924,58 zł, co stanowi 78,1% w relacji do średniej krajowej (13 miejsce w województwie).

Tabela 11. Liczba osób zamieszkujących powiaty województwa małopolskiego w 2012 roku.

miejsce	powiat	liczba mieszkańców
1	Powiat m. Kraków	758334
2	Powiat krakowski	264639
3	Powiat nowosądecki	209988
4	Powiat tarnowski	199062

5	Powiat nowotarski	189268
6	Powiat wadowicki	158740
7	Powiat oświęcimski	155040
8	Powiat limanowski	128045
9	Powiat chrzanowski	127644
10	Powiat myślenicki	123327
11	Powiat wielicki	116799
12	Powiat olkuski	114458
13	Powiat m. Tarnów	112952
14	Powiat gorlicki	109265
15	Powiat bocheński	104404
16	Powiat brzeski	92645
17	Powiat m. Nowy Sącz	84129
18	Powiat suski	83961
19	Powiat tatrzański	67831
20	Powiat dąbrowski	59492
21	Powiat miechowski	50109
22	Powiat proszowicki	43945

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Tabela 12. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w powiatach województwa małopolskiego w 2012 roku.

miejsce	Powiat	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto	przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100)
		zł	%
1	Powiat m. Kraków	3877,57	103,6
2	Powiat krakowski	3571,36	95,4
3	Powiat olkuski	3458,08	92,4
4	Powiat m. Tarnów	3349,31	89,4
5	Powiat wielicki	3334,14	89,0
6	Powiat oświęcimski	3229,65	86,3
7	Powiat bocheński	3208,34	85,7
8	Powiat chrzanowski	3181,66	85,0
9	Powiat tatrzański	3165,78	84,5

10	Powiat suski	3034,96	81,1
11	Powiat m. Nowy Sącz	2985,71	79,7
12	Powiat dąbrowski	2970,50	79,3
13	Powiat miechowski	2924,58	78,1
14	Powiat proszowicki	2916,22	77,9
15	Powiat limanowski	2865,98	76,5
16	Powiat gorlicki	2847,79	76,1
17	Powiat brzeski	2821,76	75,4
18	Powiat nowosądecki	2810,22	75,1
19	Powiat myślenicki	2799,36	74,8
20	Powiat nowotarski	2784,19	74,4
21	Powiat wadowicki	2772,44	74,0
22	Powiat tarnowski	2760,17	73,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

4.1. Infrastruktura oraz dostępność transportowa i komunikacyjna

Dostępność komunikacyjna to zespół czynników, które wpływają na łatwość dotarcia się do danego miejsca. Od czasów historycznych położenie w pobliżu głównych szlaków handlowych wpływało na rozwój lokalnej społeczności. W dzisiejszych czasach jednym z głównych czynników świadczących o stopniu dostępności komunikacyjnej jest odległość od głównych szlaków drogowych i kolejowych, portów, lotnisk oraz miast o znaczeniu ponadlokalnym.

Na aktualny układ drogowy gminy składa się sieć powiatowych i gminnych dróg. Gmina Gołcza jest dostępna z zewnątrz drogą wojewódzką Nr 783 Olkusz – Wolbrom – Miechów – Raclawice – Skalmierz, a za jej pośrednictwem również z drogą krajową nr 7 Gdańsk – Warszawa – Kielce – Kraków – Chyżne, umożliwiając sprawne dotarcie do stolicy regionu. Droga wojewódzka nr 783 pełni ważną funkcję w komunikacji wschód-zachód na terenie powiatu. Planowana jest przebudowa drogi nr 7 do parametrów drogi ekspresowej S7, dzięki czemu dużo łatwiejsze będzie dotarcie do autostrady A4. Podstawowy układ drogowy gminy tworzą drogi:

- » droga wojewódzka nr 783 (Olkusz - Wolbrom) – granica gminy – Trzebienice – Maków – granica gminy (Miechów), klasy drogi głównej,
- » drogi powiatowe, klasy dróg zbiorczych i lokalnych:
 - droga powiatowa nr 1172K (18122) Maków – Cieplice – Gołcza – Żarnowica – Wysocice – Laski Dworskie – granica gminy - (Sieciechowice – Zerwana), klasy drogi głównej,

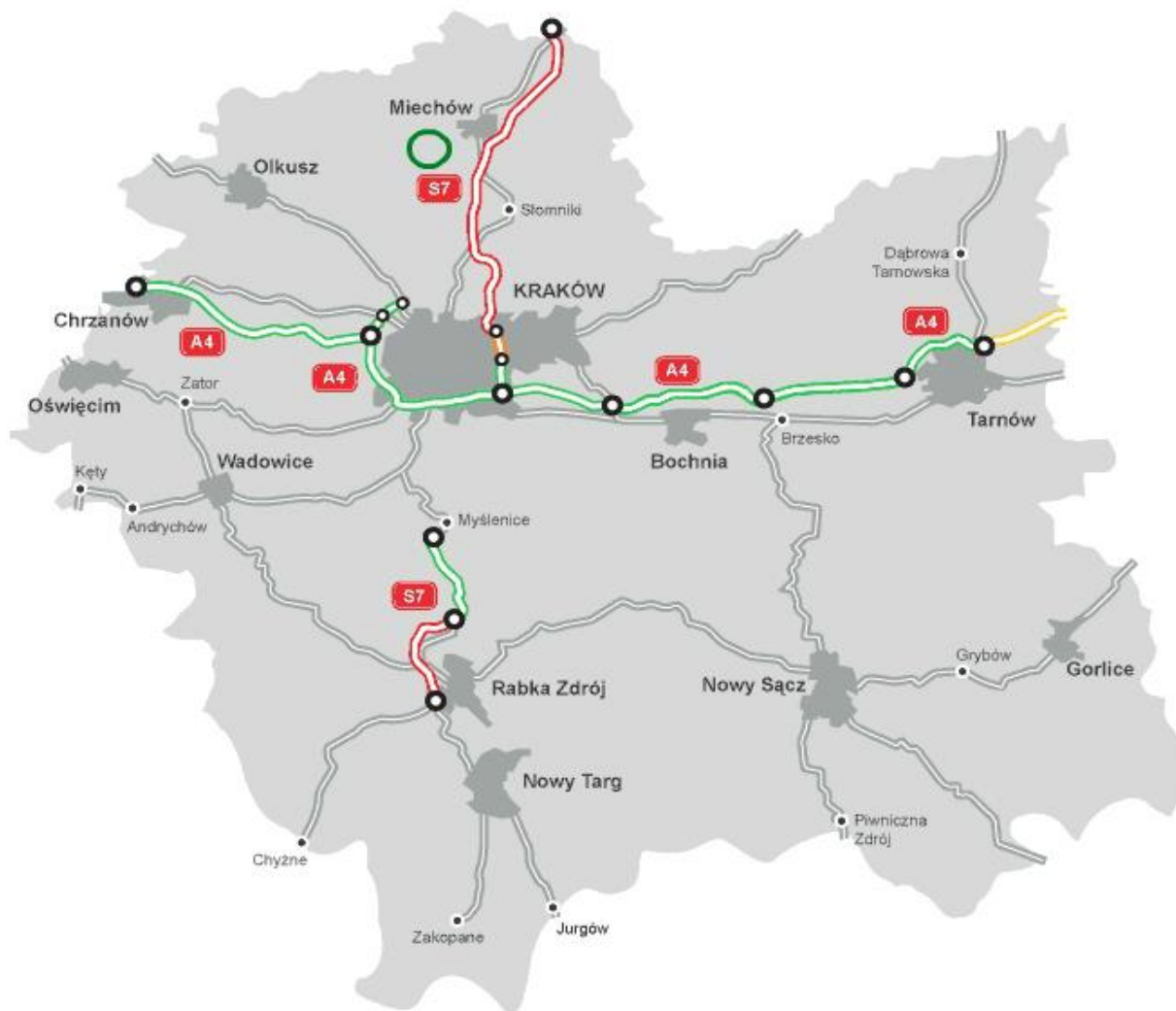

- droga powiatowa nr 1153K (18123) Gołcza – Wielkanoc – Chobędza – Buk – Mostek – granica gminy (Budzyń – Poręba Górna), klasy drogi zbiorczej,
- droga powiatowa nr 1204K (18124) Gołcza – Rzeżuśnia – granica gminy -- (Jaksice – Smroków), klasy drogi zbiorczej
- droga powiatowa nr 1207K (18125) Żarnowica – Czaple Małe – Czaple Wielkie – granica gminy (Smroków), klasy drogi lokalnej,
- droga powiatowa nr 1150K (18126) Wysocice – granica gminy – (Sucha – Gołaczewy), klasy drogi lokalnej,
- droga powiatowa nr 1171K (18129) Wysocice – granica gminy – (Gołyszyn – Barbarka), klasy drogi lokalnej,
- droga powiatowa nr 1174K (18121) Szreniawa – Przybysławice – granica gminy – (Witowice), klasy drogi lokalnej,
- droga powiatowa nr 1155K (K 18127) Ułina Mała – Ułina Wielka – granica gminy – (Imbramowice – Skała), klasy drogi lokalnej, na odcinku Ułina Wielka – granica gminy – (Imbramowice) klasy drogi dojazdowej,
- droga powiatowa nr 1173K (18133) r Wysocice – granica gminy – (Grzegorzowice – Januszowice), klasy drogi lokalnej³⁷.

³⁷ Na podstawie: *Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gołcza*.

Mapa 19. Mapa stanu budowy dróg szybkiego ruchu w województwie małopolskim.

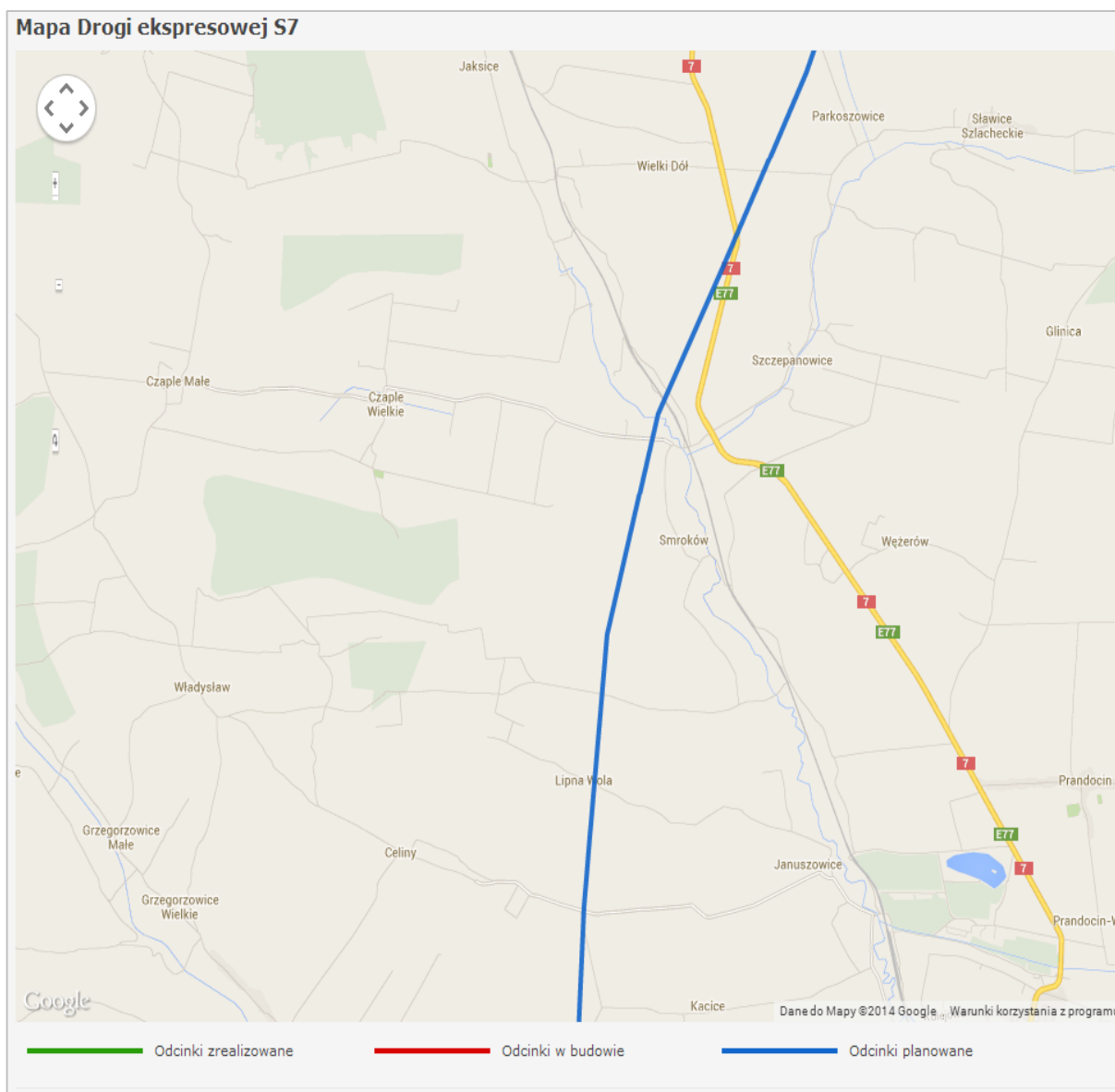
Legenda

	autostrady i drogi ekspresowe w użytkowaniu
	autostrady i drogi ekspresowe w realizacji
	autostrady i drogi ekspresowe w przetargu
	autostrady i drogi ekspresowe w przygotowaniu
	numery autostrad i dróg ekspresowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie http://www.gddkia.gov.pl/mapa-stanu-budowy-drog_malopolskie.

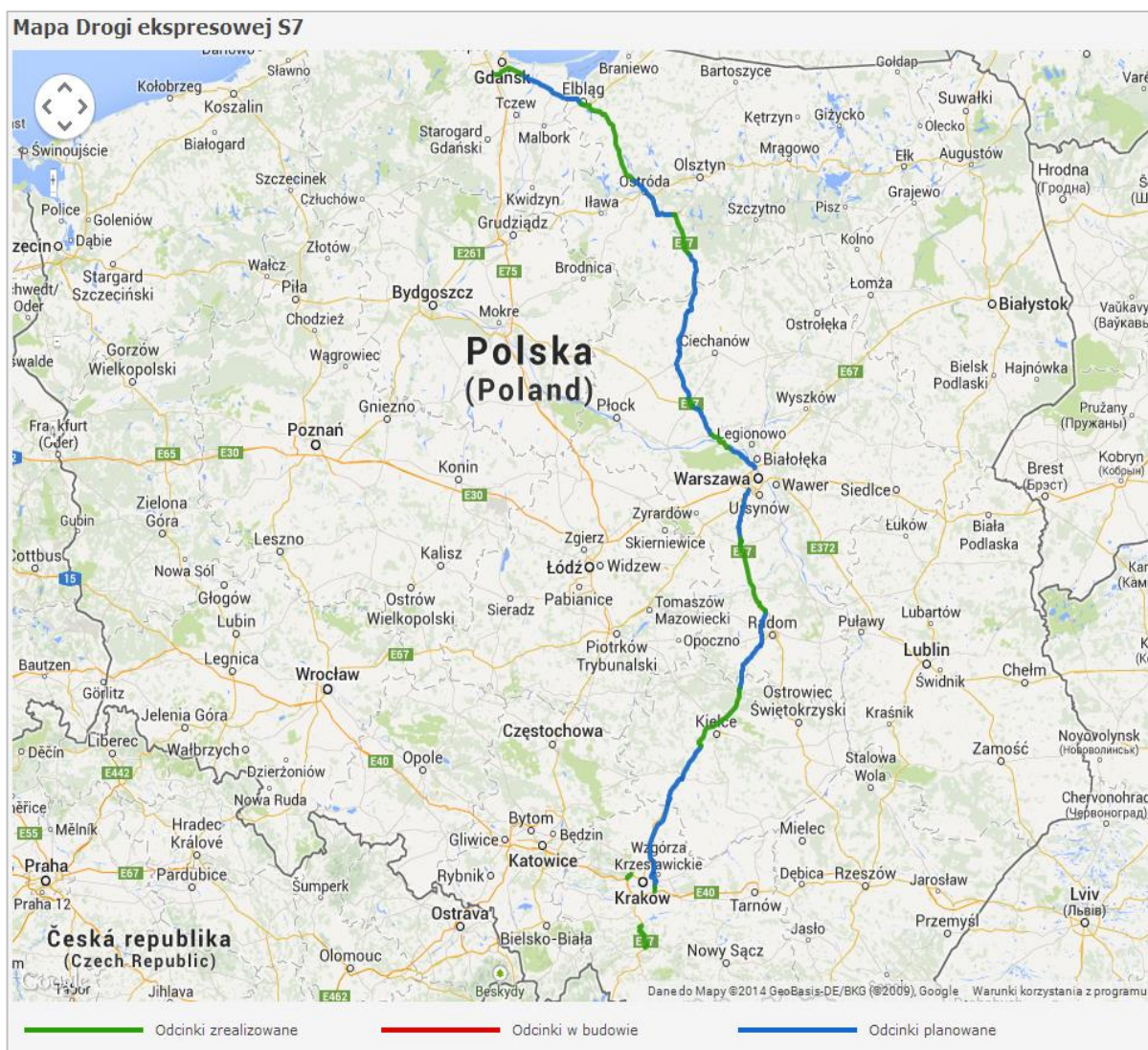
Mapa 20. Planowany przebieg drogi ekspresowej S7 w pobliżu granic Gminy Gołcza

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://conadrogach.pl/mapy/droga-ekspresowa/S7/>.

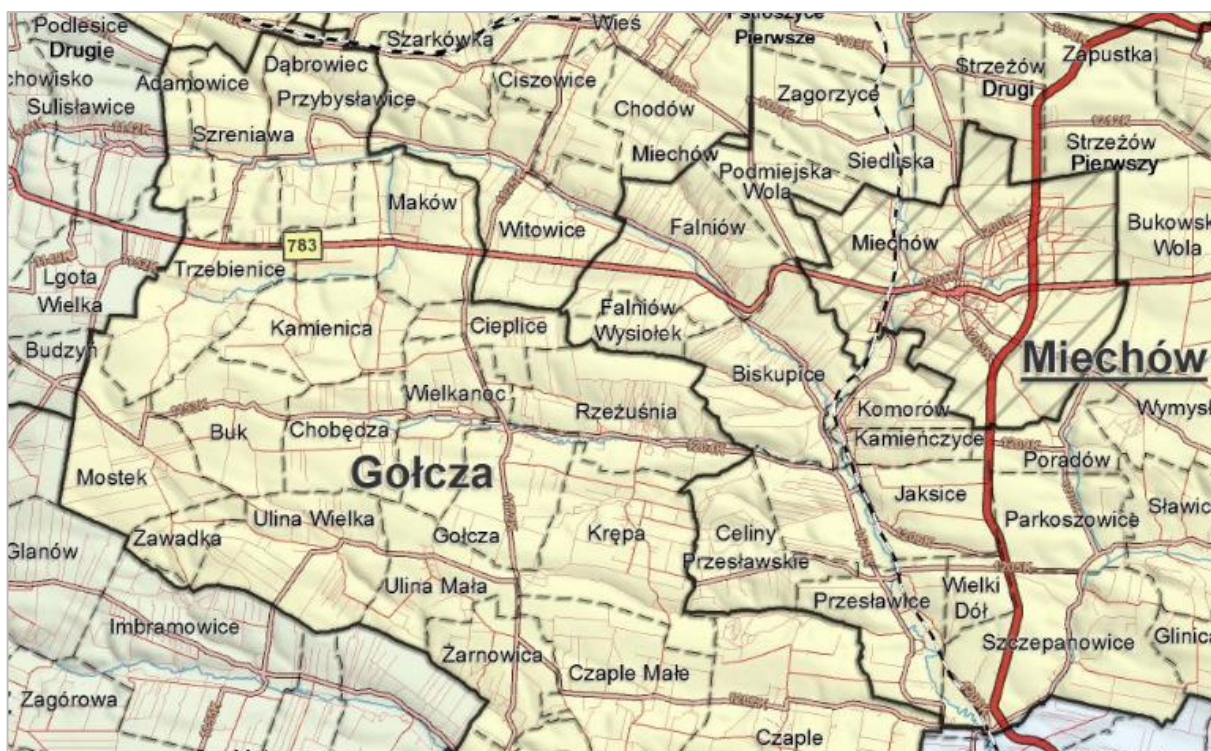
Mapa 21. Przebieg drogi ekspresowej S7

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://conadrogach.pl/mapy/droga-ekspresowa/S7/>.

Mapa 22. Mapa dróg w Gminie Gołcza

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://www.zdw.krakow.pl/drogi/mapy-drogowe/mapa-drogowa-malopolski.html>.

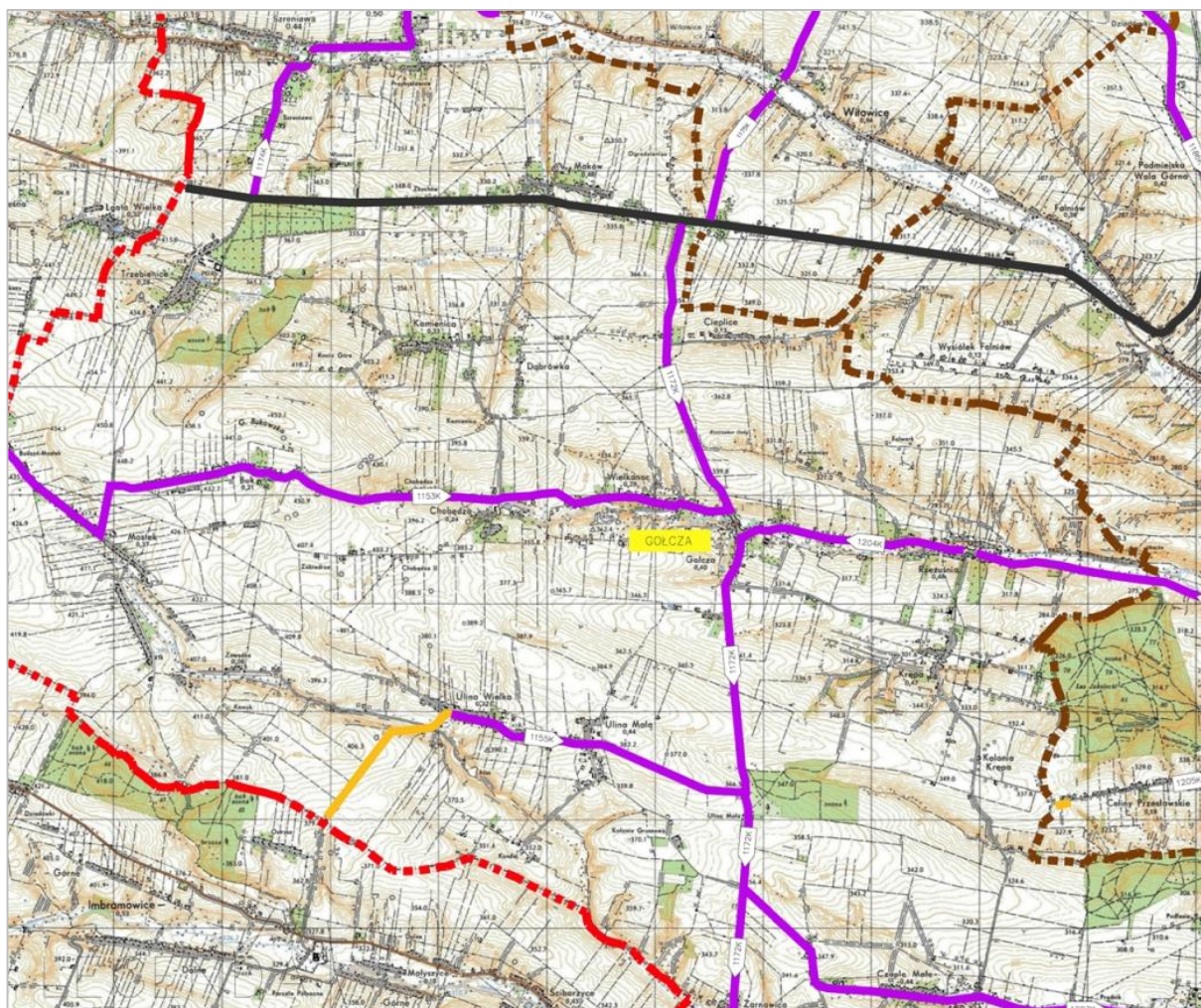
Wszystkie drogi powiatowe posiadają nawierzchnie utwardzone. Administracyjnie drogami powiatowymi na terenie Gminy Gołcza zarządza Zarząd Dróg Powiatowych w Mięchowie. Układ drogowy uzupełniający tworzą lokalne i dojazdowe drogi gminne, w większości o nawierzchni twardej, w tym w większości o nawierzchni ulepszonej. Najważniejsze lokalne drogi gminne to: Szreniawa – granica gminy, Szreniawa – Wygoda – granica gminy; Mostek – Zawadka – Ulina Wielka; dojazd do Trzebień z drogi nr 783; Maków – Kamienica – Chobędza; Gołcza – Krępa – Rzezuśnia oraz Czaple Małe – Wiktorka – Wysocice. Istniejąca sieć drogową stanowi wystarczającą ilość połączeń komunikacyjnych, będących podstawą rozwoju regionu. Stan techniczny dróg gminnych jest na poziomie dobrym, natomiast stan dróg powiatowych na poziomie średnim³⁸.

Powstająca dobra jakościowo droga szybkiego ruchu S7 może przyczynić się do przyspieszenia rozwoju i wpłynąć na zwiększone zainteresowanie inwestorów Gminą Gołcza. Konieczne jest jednak zaktualizowanie koncepcji rozwoju przestrzennego i gospodarczego Gminy w oparciu o uwarunkowania związane z drogą ekspresową S7. W szczególności dotyczy to ukształtowania nowego układu komunikacyjnego i wyznaczenia atrakcyjnych terenów inwestycyjnych.

³⁸ Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Gołcza na lata 2008-2013.

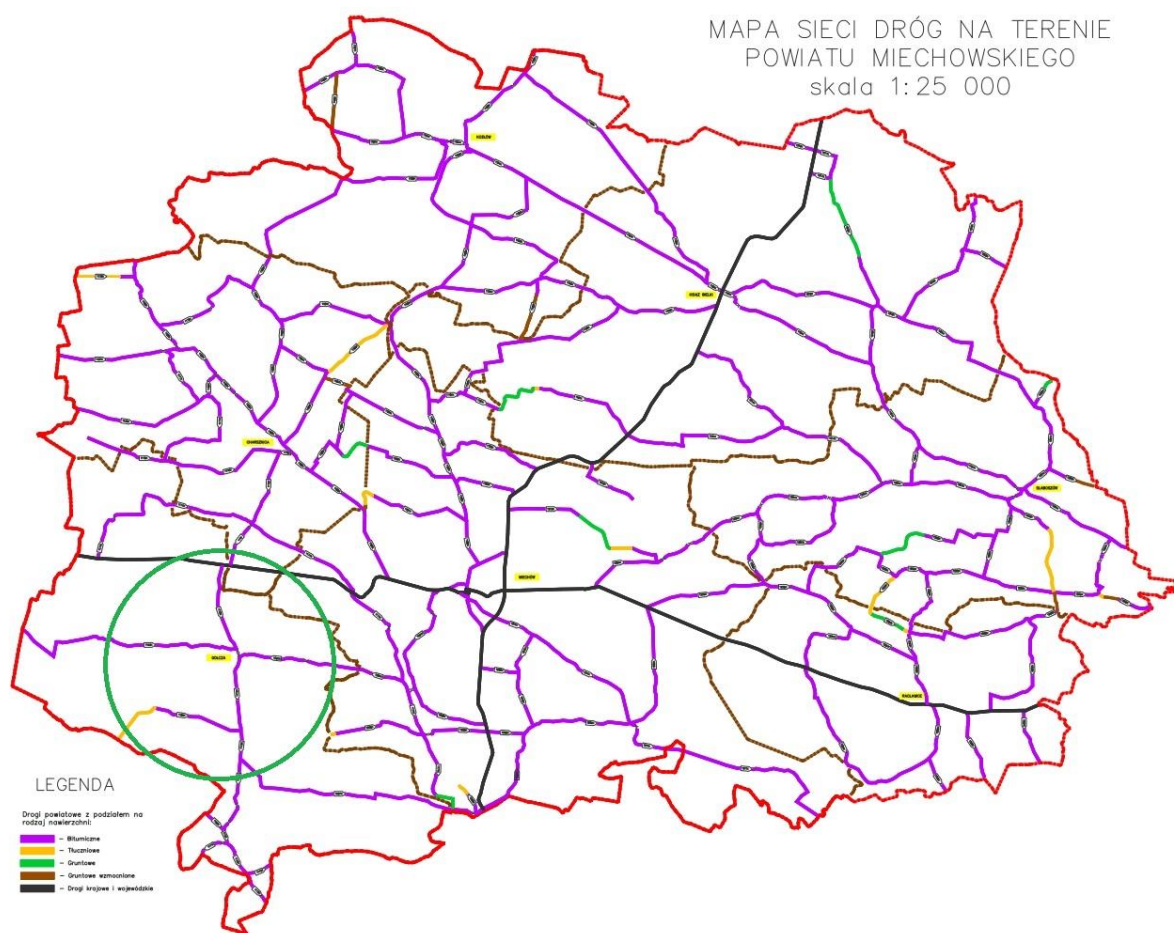

Mapa 23. Mapa dróg powiatowych w Gminie Gołcza

Źródło: opracowanie własne na podstawie http://www.zdpm.pl/_drogi/mapa_powiatu_z_podkladem.pdf.

Mapa 24. Mapa sieci dróg na terenie powiatu miechowskiego

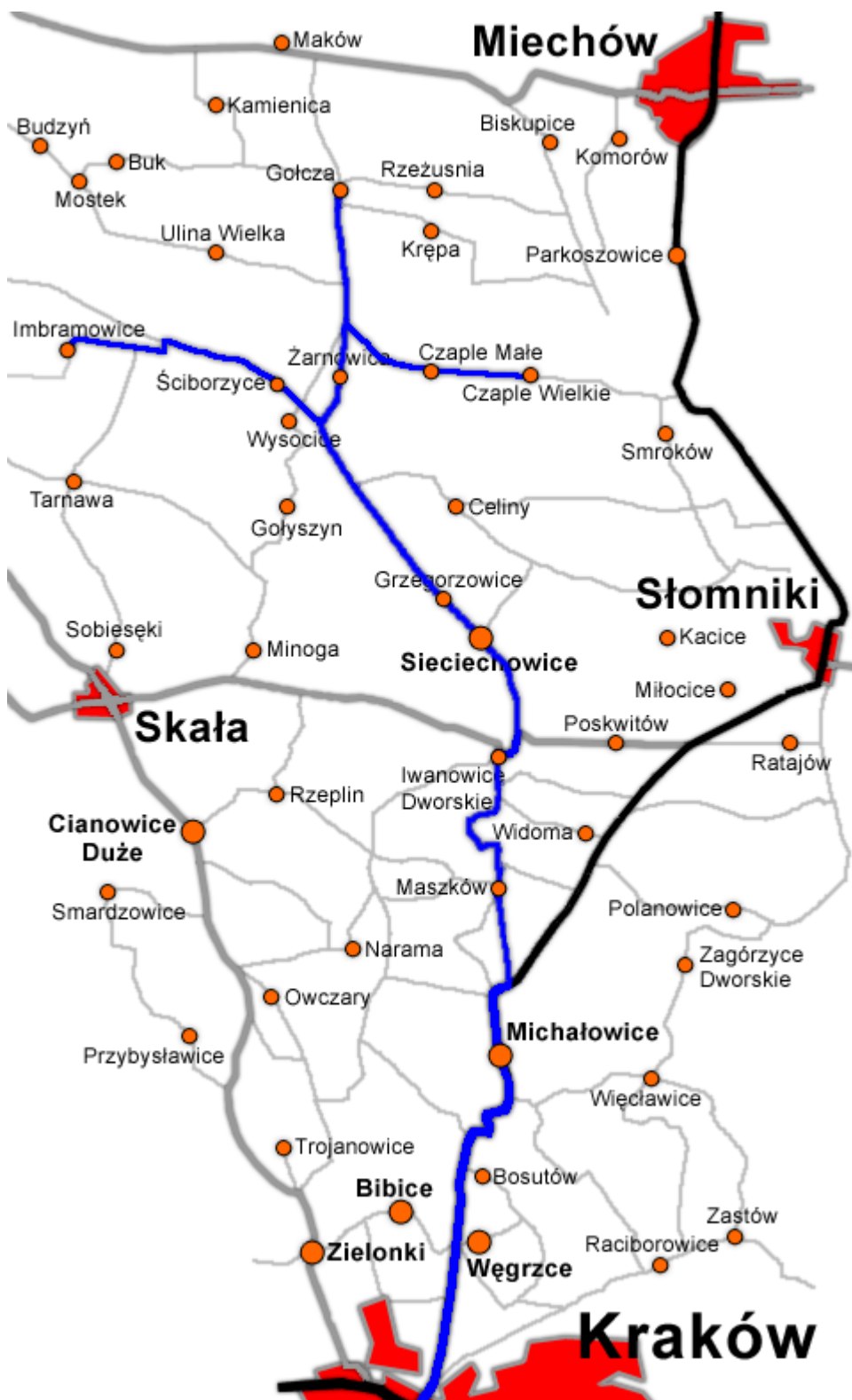

Źródło: opracowanie własne na podstawie http://www.zdpm.pl/_drogi/mapa_powiatu.pdf.

Obciążenie sieci drogowej, szybki wzrost motoryzacji indywidualnej i znaczny wzrost ruchu będą wymagały ciągłego doinwestowywania sieci drogowej, aby utrzymać odpowiedni **standard techniczny** poszczególnych kategorii dróg. Dotyczy to przede wszystkim dróg wojewódzkich oraz pozostałych dróg powiatowych i gminnych. Ponadto, w większości przypadków brakuje oddzielnie wydzielonych ciągów pieszych i rowerowych, co wpływa na pogorszenie użytkowania dróg.

Przewozy pasażerskie na terenie gminy i w powiązaniach zewnętrznych (o znaczeniu międzyregionalnym, regionalnym i lokalnym) obsługiwane są przez **autobusy i mikrobusy**, zarówno dużych spółek transportowych, jak i mniejszych, prywatnych. Dotarcie do miasta Kraków jest możliwe poprzez skorzystanie z usług firmy **Eurotrans-Bis**. Na terenie gminy znajduje się kilka przystanków autobusowych, które pozwalają na **sprawną komunikację** pomiędzy poszczególnymi miejscowościami, a także z miastem Kraków.

Mapa 25. Mapa linii autobusowej Gołcza-Kraków.

Źródło: <http://eurotransbis.pl/trasy-i-cennik/>.

Przez obszar gminy przebiegają dwie zlokalizowane we wspólnym korytarzu linie kolejowe: pierwszorzędna normalnotorowa zelektryfikowana pasażersko-towarowa linia nr 62 (Tunel – Sosnowiec Główny) oraz pierwszorzędna szerokotorowa jednotorowa nieelektryfikowana

Mapa 27. Położenie Gminy Gołcza względem linii kolejowych.

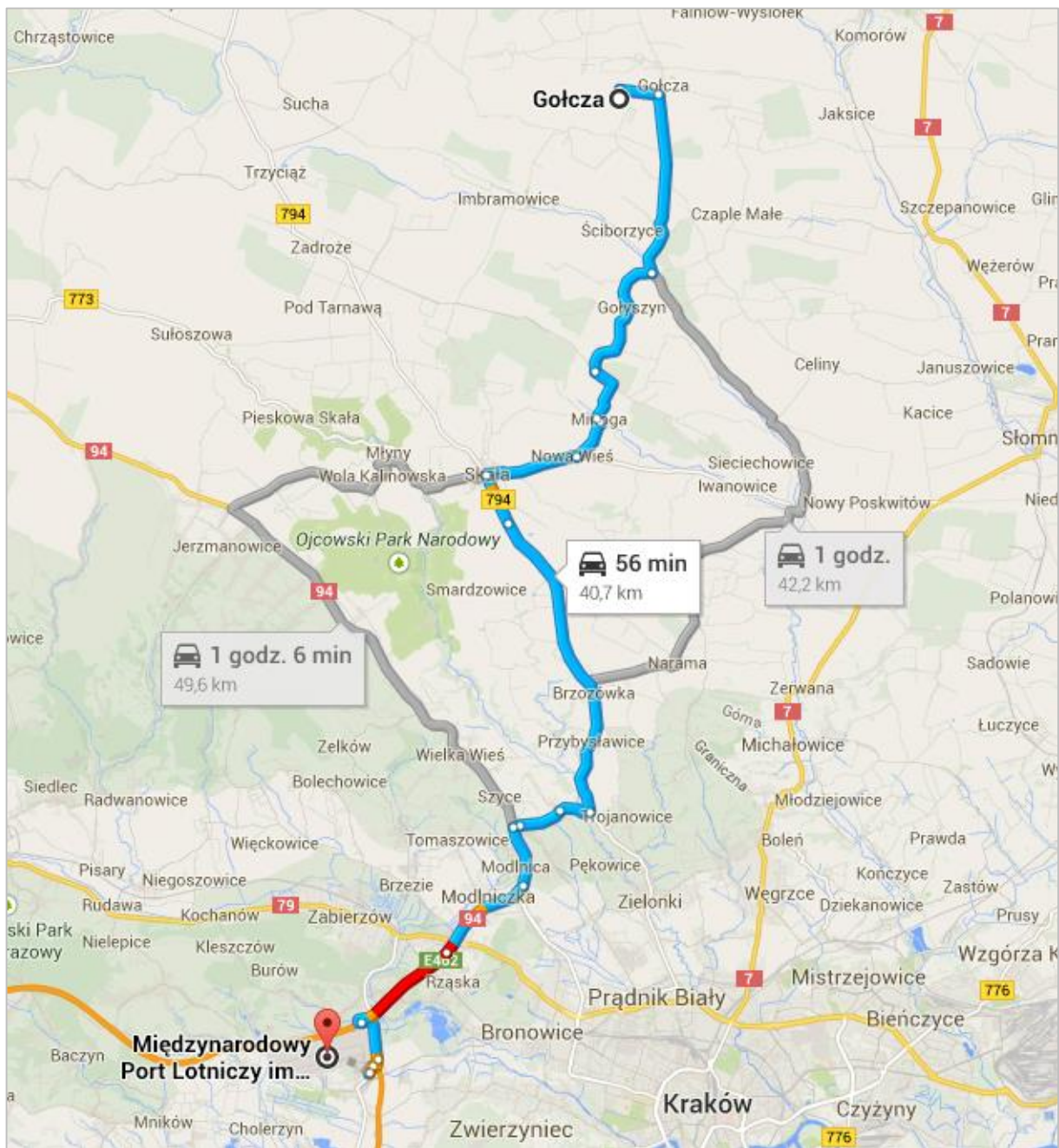
Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://siskom.waw.pl/komunikacja/kolej/mapa-sieci-kolejowej.jpg>.

Najbliższym lotniskiem cywilnym jest znajdujący się oddalony o około 40 km **Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice**, obsługującego także linię cargo. Obecnie jest to drugi polski port lotniczy, po warszawskim Okęciu, zarówno pod względem liczby odprawianych pasażerów, jak i liczby operacji lotniczych. Port ten ma dobre perspektywy rozwoju, bowiem w promieniu 100 km od niego mieszka blisko 8 mln osób, ponadto położony jest przy ważnych szlakach komunikacyjnych tej części Europy³⁹. Z lotniska możliwe są bezpośrednie połączenia z ponad 100 miastami z Afryki, Azji i Europy.

³⁹ Na podstawie: http://pl.wikipedia.org/wiki/Port_lotniczy_Krak%C3%B3w-Balice.

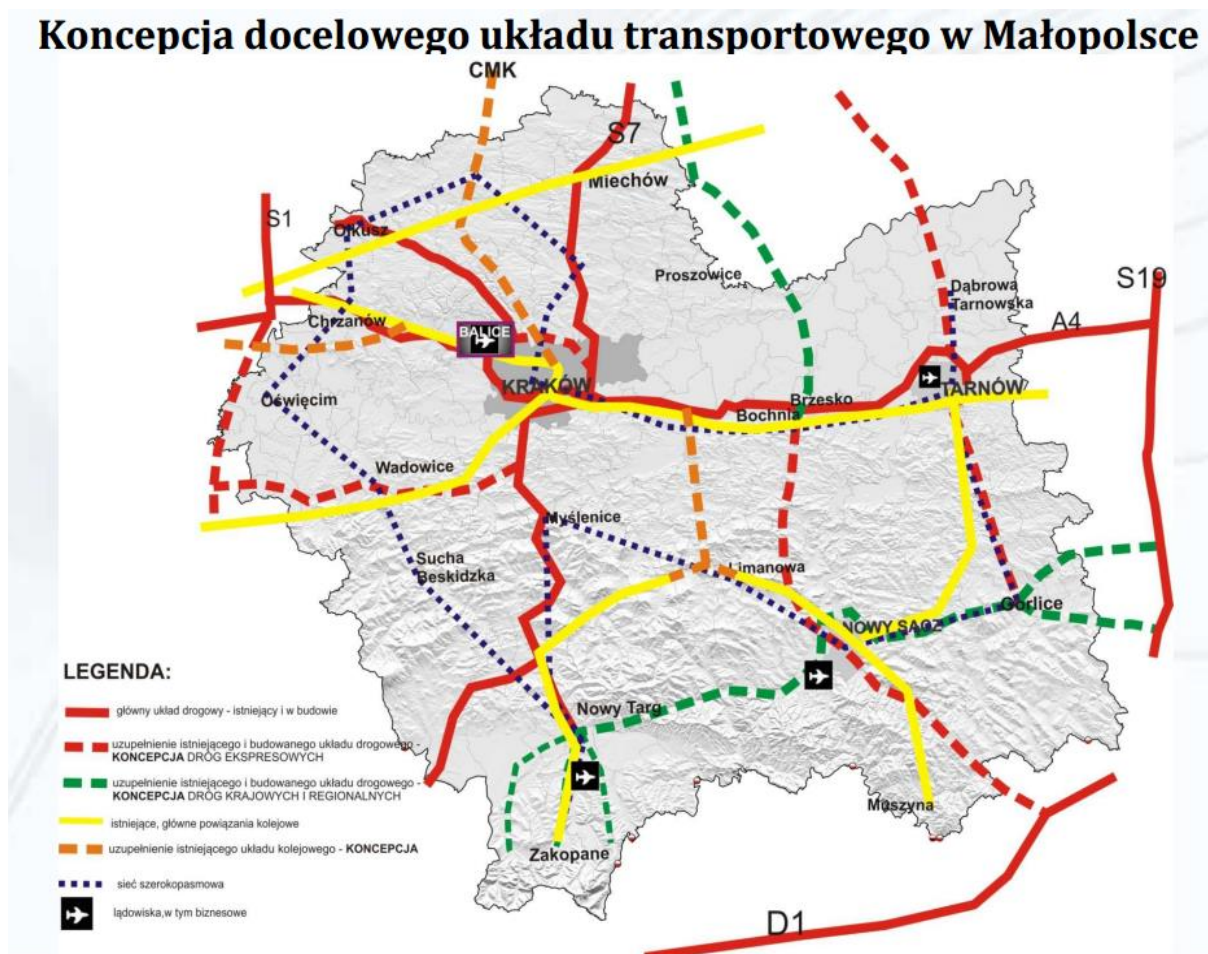
Mapa 28. Mapa połączeń drogowych pomiędzy miejscowością Gołcza a Portem Lotniczym Kraków-Balice

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.maps.google.pl.

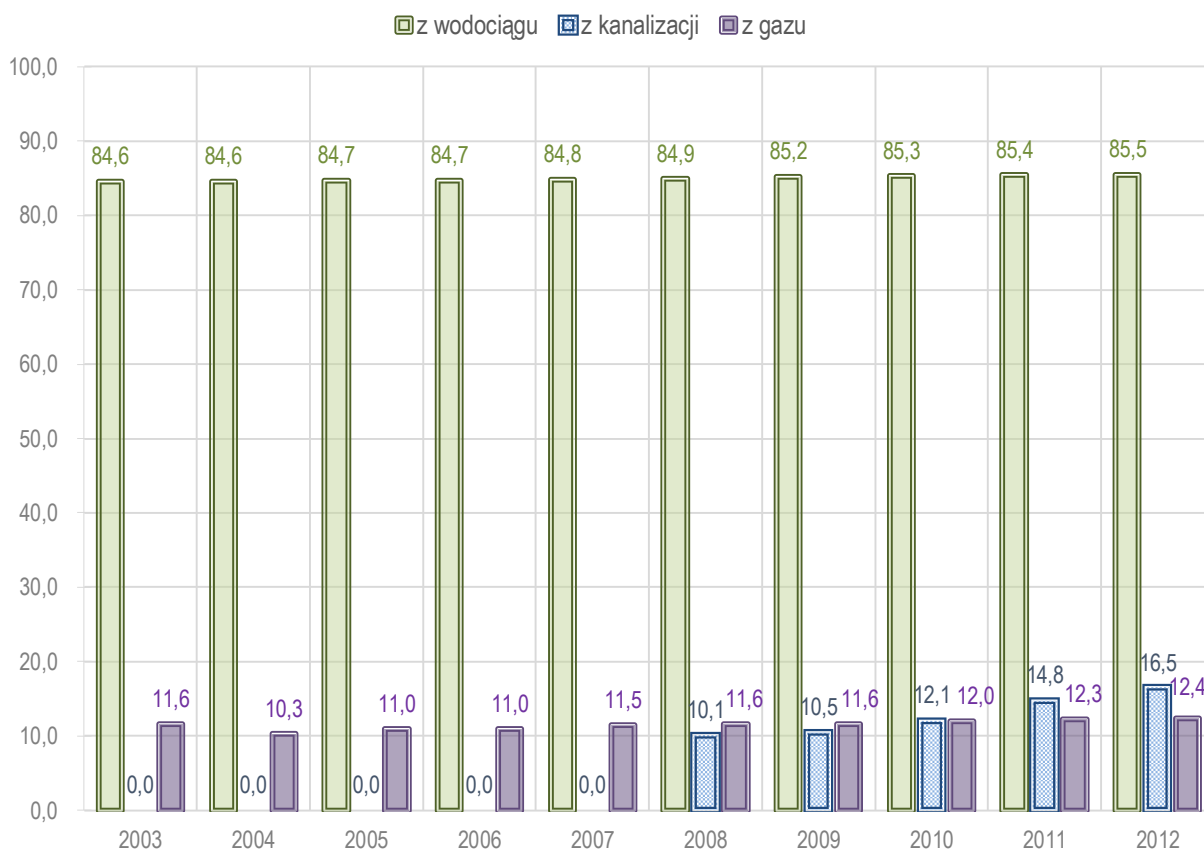
Mapa 29. Koncepcja docelowego układu transportowego w województwie małopolskim

Źródło: Założenia aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego do 2020 roku.

4.2. Infrastruktura wodno-kanalizacyjna oraz gazowa

Odpowiednia gospodarka wodna jest jednym z podstawowych działań mających na celu zachowanie stosunków ekologicznych na danym terenie. Jednocześnie niezbędne jest dostarczenie mieszkańcom podstawowych usług komunalnych.

Wykres 28. Procent mieszkańców korzystających z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w Gminie Gołcza w latach 2003-2012.

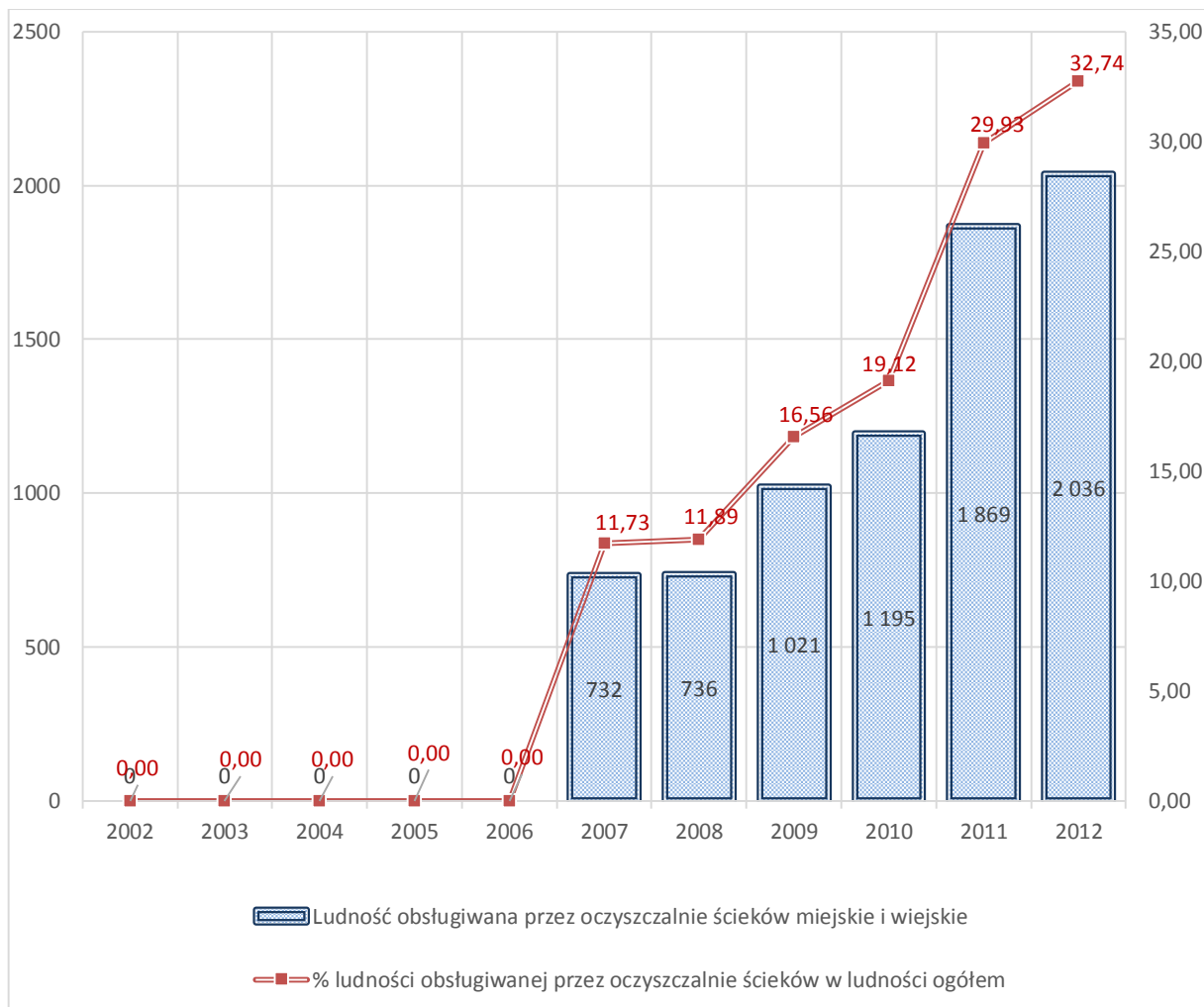
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W 2012 roku do instalacji wodociągowej podłączonych było **85,5% mieszkańców** Gminy Gołcza. W tym samym roku **do instalacji kanalizacyjnej podłączone było 16,5% ludności i 12,4% mieszkańców korzystało z gazu z sieci**. Dostęp mieszkańców gminy Gołcza do infrastruktury wodociągowej należy ocenić jako będący na wysokim poziomie. Istotne jest zwiększenie liczby gospodarstw podłączonych do systemu kanalizacji i gazu. Jak wykazała analiza w części „Mieszkalnictwo” w 2012 roku 94,5% gospodarstw domowych miało dostęp do sieci wodociągowej. **Czynnie natomiast korzysta z tej możliwości 85,5% mieszkań, które ma taką sposobność.**

Według danych GUS na koniec 2012 roku w Gminie Gołcza **funkcjonowały 2 komunalne oczyszczalnie ścieków**. W opisywanym okresie były w stanie obsłużyć 2 035 mieszkańców gminy – 22,6% ogółu mieszkańców, jednak z tej możliwości korzystało 16,5% osób.

Wykres 29. Ludność w Gminie Gołcza obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Budowa i remonty wodociągu i kanalizacji, będąc częścią spójnego planu rozwoju gminy, ma nie tylko być częścią powstającej infrastruktury technicznej, ale przede wszystkim przyczynkiem do dalszego rozwoju regionu.

Dalsza poprawa dostępności mieszkańców do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej jest konieczna z punktu widzenia podnoszenia jakości życia mieszkańców Gminy Gołcza. Oprócz działań związanych z budową nowej sieci istnieje konieczność wymiany części starych rury, które uległy już znacznym zniszczeniom i wykonane są z azbestu, co jest szkodliwe dla zdrowia mieszkańców.

4.3. Infrastruktura energetyczna

Aktualnie na terenie Gminy Gołcza zaopatrzenie odbiorców w energię elektryczną odbywa się z podstawowych źródeł zasilania leżących poza terenem gminy tj. ze stacji U O/SN „Słomniki”, „Miechów”, „Wolbrom” oraz RS „Skała”. Całość sieci średniego jak i niskiego napięcia pracuje praktycznie w wykonaniu napowietrznym. Istniejące na tym terenie linie napowietrzne 110 kV wymagają zachowania strefy ochronnej wyłączonej spod zabudowy.

Infrastruktura energetyczna pozwala na pokrycie potrzeb wynikających z oświetlenia dróg i ulic. Na terenie Gminy Gołcza **planowane są inwestycje związane z odnawialnymi źródłami energii** – turbiny wiatrowe, biogazownie i farmy fotowoltaiczne.

5. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

5.1. Infrastruktura oświata

Według danych GUS na 2012 rok, na terenie Gminy Gołcza funkcjonowały 3 oddziały wychowania przedszkolnego przy szkołach podstawowych, przy braku publicznych przedszkoli. Na obszarze gminy funkcjonuje również **3 publiczne szkoły podstawowe i 1 gimnazjum**. Uczniowie szkół mogą rozwijać swoje zainteresowania w różnych kółkach zainteresowań, udział w programach wspierających rozwój dziecka, konkursach czy gimnastykę korekcyjną. Klasopracownie przedmiotowe, w których odbywają się zajęcia są sukcesywnie wyposażane w pomoce naukowe i środki audiowizualne. Funkcjonują także pracownie komputerowe z dostępem do Internetu. Istotnym problemem gminy jest **brak szkoły ponadgimnazjalnej**, gdyż młodzież po ukończeniu gimnazjum musi kontynuować naukę w placówkach znajdujących się w innych miejscowościach powiatu lub województwa. W gminie funkcjonuje także **Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół**, który realizuje zadania oświatowe zlecone przez organ prowadzący publiczne placówki oświatowe na terenie gminy, a w szczególności zapewnienie obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej tych placówek.

Tabela 13. Lista publicznych szkół podstawowych i gimnazjalnych w Gminie Gołcza.

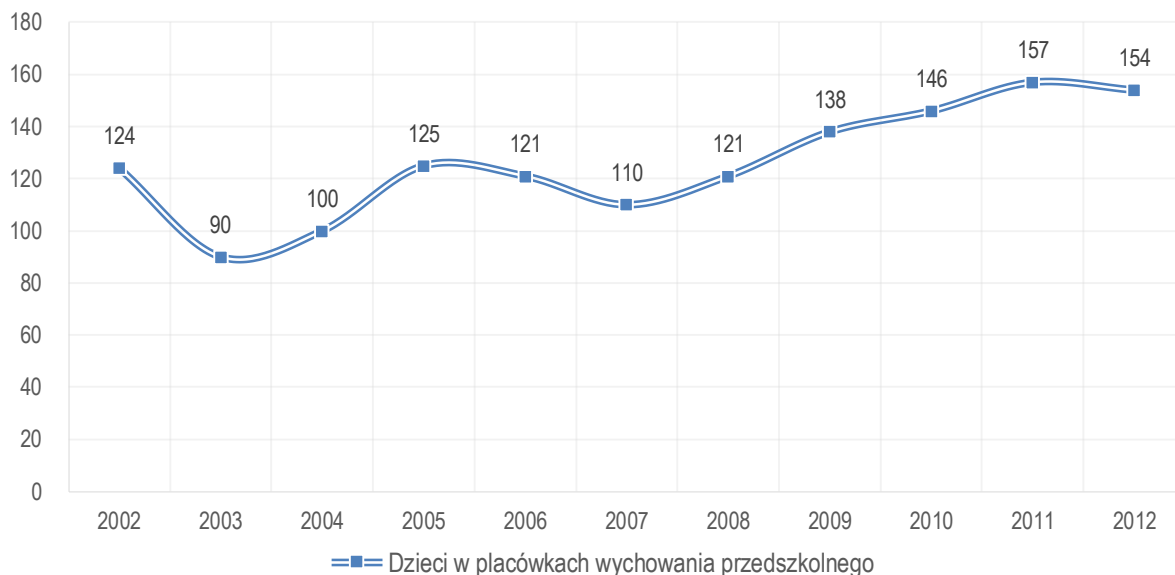
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Gołczy
Szkoła Podstawowa im. Władysława Broniewskiego w Szreniawie
Szkoła Podstawowa w Wysocicach
Gimnazjum Publiczne im. Jana Pawła II w Gołczy

Opracowanie własne na podstawie: <http://golcza.pl/index.php/edukacja>.

Liczba dzieci w placówkach przedszkolnych **systematycznie rośnie od 2007 roku**. Rozwój dostępności do edukacji przedszkolnej jest jednym z wyzwań czekających każdą gminę, szczególnie w kontekście przyciągnięcia w przyszłości młodych małżeństw.

Wykres 30. Liczba dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Problemem placówek są **rosnące koszty utrzymania przy zmniejszającej się liczbie uczniów**. Liczba dzieci przekłada się na wysokość subwencji otrzymywanej z budżetu państwa na utrzymanie placówek oświatowych. Przyczynia się to do wzrostu kosztów związanych z funkcjonowaniem danej szkoły. Różnicę pomiędzy wysokością otrzymanej subwencji a wydatkami na oświatę i wychowanie gmina musi pokryć z własnych środków. Może to spowodować zmniejszenie lub zatrzymanie wydatków przeznaczanych na cele inwestycyjne. W Gminie Gołcza zmniejszenie różnicy pomiędzy otrzymywaną subwencją oświatową a wydatkami na oświatę i wychowanie było możliwe dzięki zmniejszeniu liczby placówek oświatowych. Jednakże, w związku z wymienionymi poprzednio czynnikami, **niezbędne może okazać się zreformowanie systemu oświaty poprzez łączenie lub zamykanie placówek** tak, aby był przystosowany do wciąż zmniejszającej się liczby dzieci.

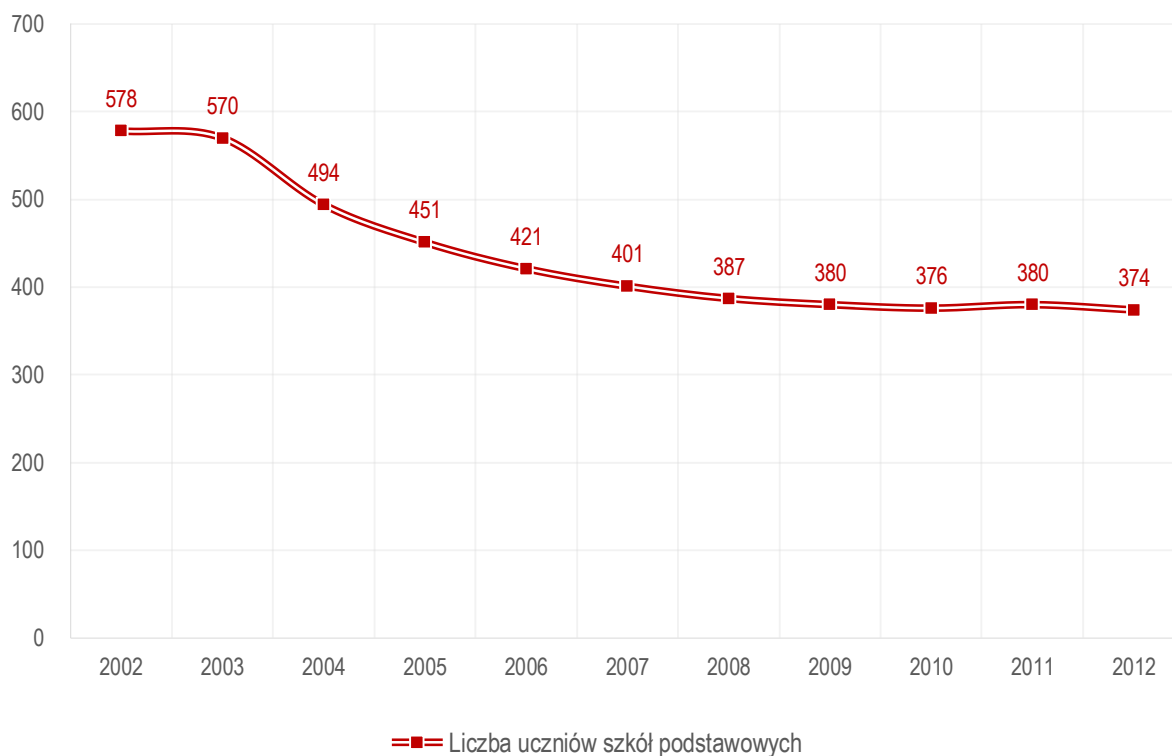
Tabela 14. Porównanie wysokości subwencji oświatowej i wydatków na oświatę w Gminie Gołcza w latach 2008-2012.

	2008	2009	2010	2011	2012
Subwencja na cele oświatowe	4 161 723,00	4 448 090,00	4 696 667,00	4 691 772,00	5 308 893,00
Wydatki na oświatę i wychowanie	4 888 806,20	7 044 122,20	7 320 600,68	6 263 397,84	5 975 629,12
Różnica:	-727 083,20	-2 596 032,20	-2 623 933,68	-1 571 625,84	-666 736,12

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres 31. Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

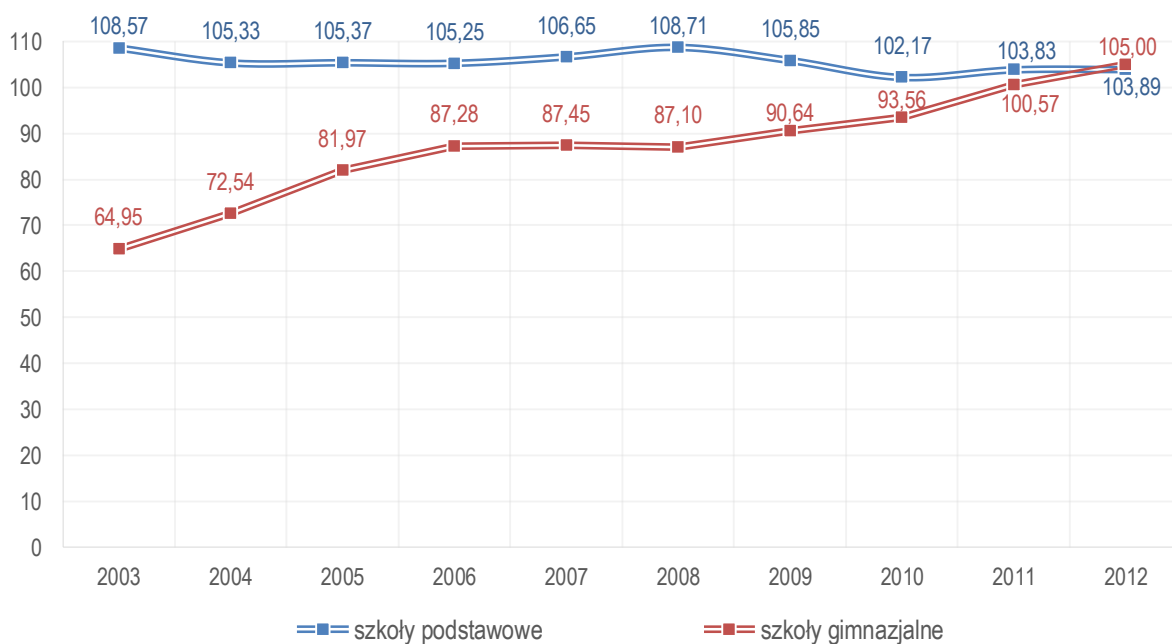
Problem malejącej liczby uczniów dotyczy także szkoły gimnazjalnej w Gminie Gołcza. **Spadająca liczba uczęszczających do szkoły dzieci powodować będzie konieczność szukania oszczędności w najbliższych latach.**

Wykres 32. Liczba uczniów uczęszczających do szkoły gimnazjalnej w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Współczynnik skolaryzacji brutto, zarówno na poziomie edukacji podstawowej, jak i gimnazjalnej znajduje się na niezwykle **wysokim poziomie**. Niezwykle pozytywne jest zjawisko stałego wzrostu współczynnika skolaryzacji **brutto na poziomie gimnazjalnym**. Wysoki poziom wskaźnika obowiązku szkolnego świadczy o uczęszczaniu do szkół podstawowych oraz gimnazjum dzieci i młodzieży z terenów innych jednostek samorządowych.

Wykres 33. Współczynnik skolaryzacji brutto w Gminie Gołcza w latach 2003-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

5.2. Infrastruktura kulturalno-sportowa

W gminie działalność prowadzi **Biblioteka i Ośrodek Animacji Kultury Gminy Gołcza**. Od momentu powstania w 1948 r. ośrodek był i nadal jest miejscem, gdzie tworzy się warunki do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, prowadzi edukację kulturalną i zaspokaja potrzeby oraz zainteresowania kulturalne. Od 1993 biblioteka posiada własny budynek zlokalizowany w centrum Gołczy ufundowany przez mieszkańca księdza doktora Jana Piekoszewskiego. W 2000 roku w strukturę organizacyjną biblioteki włączono GOK i utworzono samorządową instytucję kultury z rozszerzonym zakresem działania. Ofertę stanowi zbiór książek, czasopism, filmów, audiobooków, czytelnia komputerowa z bezpłatnym dostępem do Internetu, lekcje biblioteczne, Dyskusyjne Kluby Książki, spotkania z ludźmi kultury, wystawy, kurs „Fun English”, Zespół Pieśni i Tańca „Gołczawianie”, Chór Ludowy, Orkiestra Dęta itd. W 2011 roku zakończono komputeryzację procesów bibliotecznych, zaś w 2012 r. uruchomiono pierwszą w powiecie miechowskim wypożyczalnię komputerową⁴⁰. Filia Biblioteki Publicznej funkcjonuje także w Wysocicach.

W Gołczy, przy Szkole Podstawowej i Gimnazjum Publicznym im. Jana Pawła II funkcjonuje **nowoczesna hala widowiskowo-sportowa**, której otwarcie nastąpiło w 2010 roku. Powierzchnia użytkowa hali wynosi 1187,17 m², zaś w jej skład wchodzi pełnowymiarowe boisko o parametrach 40m x 20m oraz trybuny dla **335 widzów**. Na hali zamontowano kompletny sprzęt sportowy dla takich dyscyplin sportowych jak: koszykówka, siatkówka, piłka ręczna i nożna, tenis ziemny. Poza tym, sala wyposażona jest w wysokiej klasy sprzęt nagłaśniający, nowoczesną tablicę wyników oraz system monitoringu. Dbając o ochronę środowiska naturalnego zostały zamontowane kolektory słoneczne, które ograniczą koszty ogrzewania obiektu oraz emisję szkodliwych związków do atmosfery. Na zewnątrz wykonano ciągi komunikacyjne i parkingi oraz urządzono tereny zielone⁴¹. W 2011 roku w Szreniawie wybudowano kompleks boisk sportowych **„Moje Boisko – ORLIK 2012”**. Wszystkie szkoły posiadają boiska przyszkolne, choć nie są to obiekty w pełni przystosowane do prowadzenia gier zespołowych. Rozbudowane zostało boisko przyszkolne w Gołczy (bieżnie, boisko do koszykówki i siatkówki) i w Wielkanocy.

⁴⁰ Na podstawie: *Plan Rozwoju Biblioteki na lata 2012-2016*.

⁴¹ Na podstawie: <http://plf-miechow.futbolowo.pl/menu,5,hala-sportowa-w-golczy.html>.

Zdjęcie 14. Hala widowiskowo-sportowa w Gołczy

Źródło: <http://static1.fbcdn.pl/8/clubs/45448/data/images/n/hala.jpg>.

Zdjęcie 15. Hala widowiskowo-sportowa w Gołczy

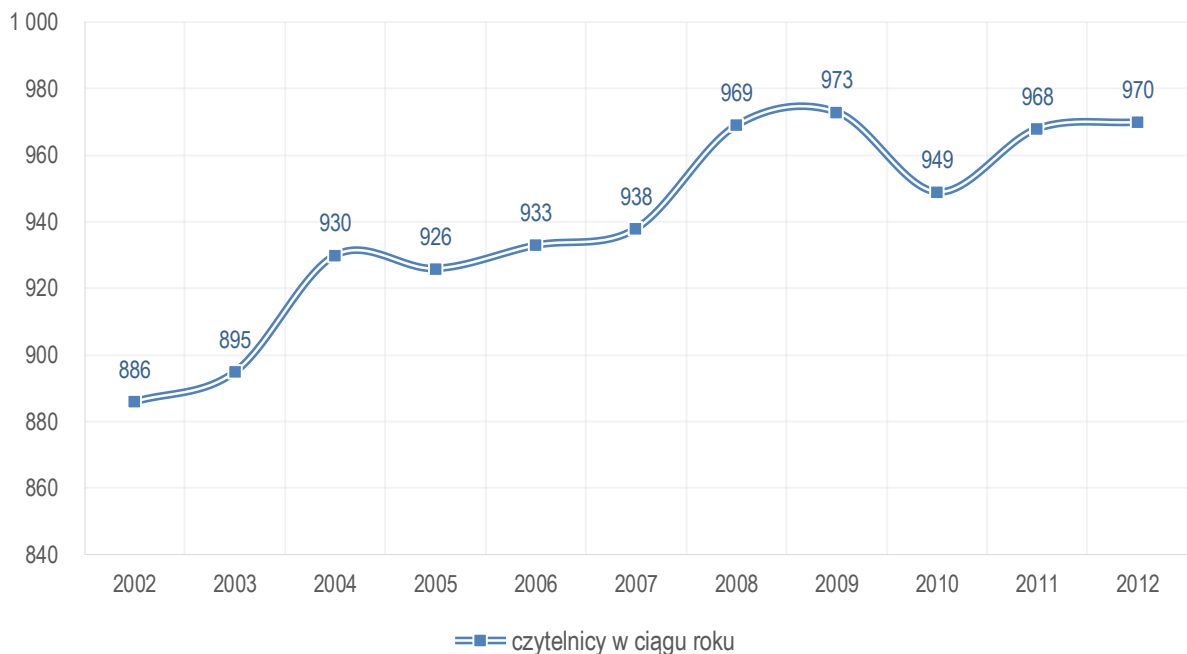

Źródło: http://miechow.pl/files/file/image/gminy/golcza/hala_golcza.JPG,w=1000.

Poziom czytelnictwa na terenie gminy ma wahający się charakter. Tendencja wzrostowa, trwająca w latach 2005-2009 została przerwana w roku 2010. Od tego czasu liczba czytelników ponownie wzrosła, by w 2012 roku osiągnąć jeden z najwyższych od 2002 roku poziom 970 osób.

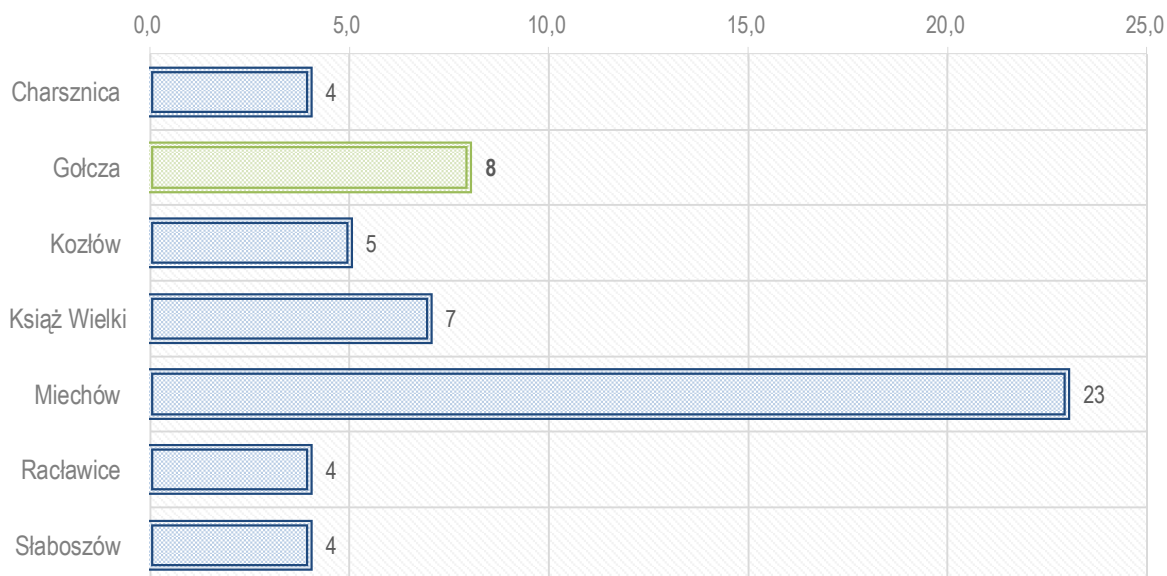
Wykres 34. Poziom czytelnictwa w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Na terenie gminy w 2012 roku funkcjonowało **8 instytucji zajmujących się działalnością związaną z kulturą, rozrywką i rekreacją** (jednostki wpisane do rejestru REGON wg sekcji PKD 2007). Jest to jeden z najlepszych wyników powiecie miechowskim. Liderem jest Miechów jako stolica powiatu.

Wykres 35. Liczba podmiotów zajmujących się działalnością związaną z kulturą, rozrywką i rekreacją (wg sekcji PDK 2007) w gminach powiatu miechowskiego w 2012 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Według danych GUS w 2012 roku w gminie funkcjonowały **4 kluby sportowe i 4 pozaszkolne sekcje sportowe**. Kluby te występują w rozgrywkach Klasy A, B i C. Innym istotnym stowarzyszeniem zajmującym się gminnym sportem jest powołana w 2011 roku **Akademia Piłkarska Gołcza (AGP)**. Głównym celem Akademii Piłkarskiej jest prowadzenie zajęć piłkarskich dla dzieci w wieku 7-13 lat, co w przyszłości ma zaowocować zawodowym uprawianiem piłki nożnej. AGP, wraz z Urzędem Gminy Gołcza, była organizatorem Międzynarodowego Turnieju Piłki Nożnej Młodzików „Małe Euro 2012” w 2012 roku na boiskach w Wielkanocy i Przybysławicach, w którym udział wzięło 16 drużyn. Ponadto, AGP cyklicznie (w grudniu) organizuje **Ogólnopolski Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej Gołcza Cup**, który odbywa się na hali w Gołczy. Udział w turnieju biorą udział młodziki takich drużyn, jak: Wisła Kraków, Śląsk Wrocław, Ruch Chorzów, Sandecja Nowy Sącz, GKS Bełchatów czy Motor Lublin. Działający przy Szkole Podstawowej w Wysocicach Uczniowski Klub Sportowy "Start", który ma na celu organizowanie czasu wolnego, popularyzację kultury fizycznej w środowisku wiejskim i rozwój umiejętności sportowych.

W Gminie Gołcza zauważalna dobrze rozwinięta infrastruktura kulturalna i sportowa, jednak należy zwiększyć liczbę bogatych w ofertę wydarzeń kulturalno-rozrywkowych.

Należy dążyć do dalszej profesjonalizacji i szerszej promocji najważniejszych działań.

Zwiększenia wymaga także ilość klubów i kół kulturalnych i sportowych z różnych dziedzin.

Zasadnym wydaje się również dalsza rozbudowa infrastruktury sportowej (w szczególności dywersyfikująca uprawiane dyscypliny sportowe), a także infrastruktury służącej rekreacji i aktywnemu wypoczynkowi.

Dopełnieniem życia kulturalnego w Gminie Gołcza są **cykliczne imprezy i wydarzenia okolicznościowe**:

1. **Zawody Sportowo-Pożarnicze** – w których udział biorą Ochotnicze Straże Pożarne,
2. **Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Gołcza** – odbywający się na boisku „Orlik” w Szreniawie turniej dla drużyn z lokalnych miejscowości,
3. **Piknik Sołecki w Czaplach Wielkich**⁴².
4. Organizacja **wernisaży, wystaw, spotkań i konkursów**.

Istotne jest poszerzenie oferty wydarzeń cyklicznych, wśród których mogłyby się znaleźć np.: Dni Gminy Gołcza w oparciu o marketing produktu lokalnego, organizacja dożynek wiejskich, festyny i pikniki rodzinne, rajdy piesze, zajęcia dla dzieci i młodzieży w BiOAK Gminy Gołcza itd. Niezbędne do tego może okazać się wybudowanie infrastruktury w postaci renowacji i odbudowy centrów

⁴² Na podstawie: <http://gminyurystyczne.pl/pokaz/golcza>.

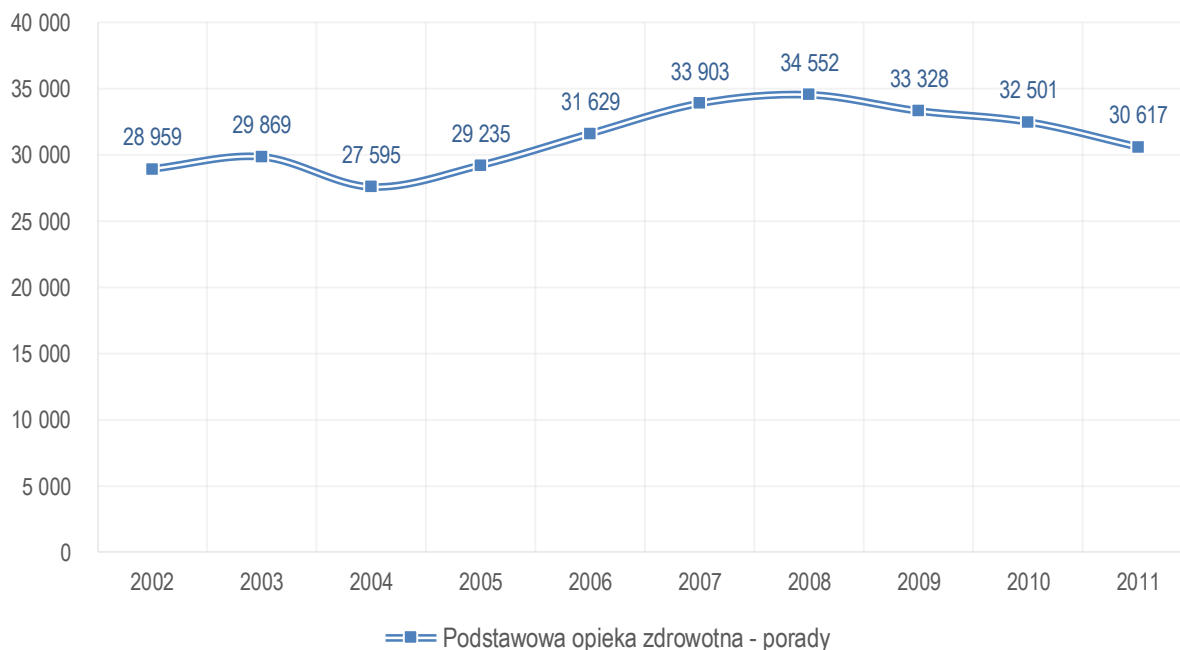
miejscowi. **Niezwykłe duży potencjał w kwestii oferty kulturalno-rozrywkowej posiada miejscowość Wielkanoc** oraz znajdujący się w niej **kamieniołom**, którym wymaga jednak renowacji i zagospodarowania.

Niezwykle istotne jest, aby imprezy masowe oraz okazjonalne wydarzenia odbywały się cyklicznie i nie były nośnikiem tylko i wyłącznie aspektu rozrywkowego, rekreacyjnego i integracyjnego, ale także, aby promowały gminę wśród mieszkańców i instytucji z innych jednostek samorządowych. Pomocne w tej kwestii może okazać się oparcie się na walorach antropogenicznych i historycznych. Należy jednak uzupełnić podstawowe elementy wizerunkowe, które będą wywoływać skojarzenia z Gminą Gołcza oraz kluczowe aspekty polityki informacyjnej.

5.3. Infrastruktura ochrony zdrowia i opieki społecznej

Jednym z głównych aspektów jakości opieki zdrowotnej, który należy mierzyć, jest dostęp pacjentów do świadczeń. Jest on bardzo istotny, zwłaszcza dla najstarszych mieszkańców gminy.

Wykres 36. Podstawowa opieka zdrowotna – porady w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Według danych GUS na terenie Gminy Gołcza w 2012 roku funkcjonowały 3 zakłady opieki zdrowotnej oraz 1 apteka ogólnodostępna. Najważniejszą rolę pełni odnowiony Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Gołczy, w którym mieszkańcy mają dostęp do **podstawowej opieki zdrowotnej** (medycyna rodzinna, ogólna, szkolna i pediatria), poradni stomatologicznej, gabinetu zabiegowego, a także do **gabinetów specjalistycznych** z zakresu chorób wewnętrznych (diabetologia, endokrynologia, andrologia, tyreologia), poradni urologicznej, kardiologicznej, okulistycznej, medycyny sportowej oraz pracowni ultrasonograficznej. Ośrodki Zdrowia (z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej) znajdują się także w Szreniawie i Wysocicach⁴³. Ze specjalistycznej opieki medycznej mieszkańcy korzystają także poza terenem gminy, m.in. w Miechowie.

5.4. Infrastruktura pomocy społecznej

Zadania zlecone i zadania własne w zakresie pomocy społecznej w Gminie Gołcza realizowane są przez **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS)** z siedzibą w Gołczy. GOPS udziela wsparcia osobom i rodzinom głównie z powodu ubóstwa, bezrobocia, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, niepełnosprawność i długotrwałą lub ciężką chorobą⁴⁴. W 2012 roku na wydatki na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej **przeznaczono kwotę w wysokości ponad 2,3 mln zł (około 14% wszystkich wydatków budżetowych)**.

Świadczenie działań wspierających dla dzieci i młodzieży będzie jest niepełne ze względu m.in. na brak miejsca, gdzie dzieci mogłyby poprzez odpowiednie zajęcia ze specjalistami (psycholog, pedagog) nabywać pozytywne wzorce, a także ciekawie i pożytecznie spędzać czas pozalekcyjny.

Na koniec 2013 r. ze świadczeń rodzinnych w Gminie Gołcza korzystało 366 osób, tj. 138 rodzin⁴⁵. Do podstawowych zadań Ośrodka Pomocy Społecznej należy:

- » prowadzenie diagnostyki jednostkowej i środowiskowej;
- » bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń (w tym organizowanie opieki i usług domowych);
- » współpraca z organizacjami i instytucjami, a zwłaszcza z samorządem lokalnym;
- » aktywizowanie środowiska lokalnego⁴⁶.

Porównując udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w Gminie Gołcza z adekwatnymi wskaźnikami na poziomie powiatu miechowskiego i województwa małopolskiego w latach 2008-2012 zauważalna jest **sytuacja korzystniejsza dla gminy**. Procentowy wskaźnik, we wszystkich badanych latach, ma wartość niższą niż w przypadku powiatu i województwa. W 2012 różnice, liczone w punktach procentowych, zarówno w stosunku do powiatu, jak i województwa, wyniosły 1,7 punktu. Pozytywnym zjawiskiem jest także stale **zmniejszający się udział osób korzystających z tego typu pomocy**.

⁴³ Na podstawie: <http://sp-zoz-golcza.mylekarze.pl/>.

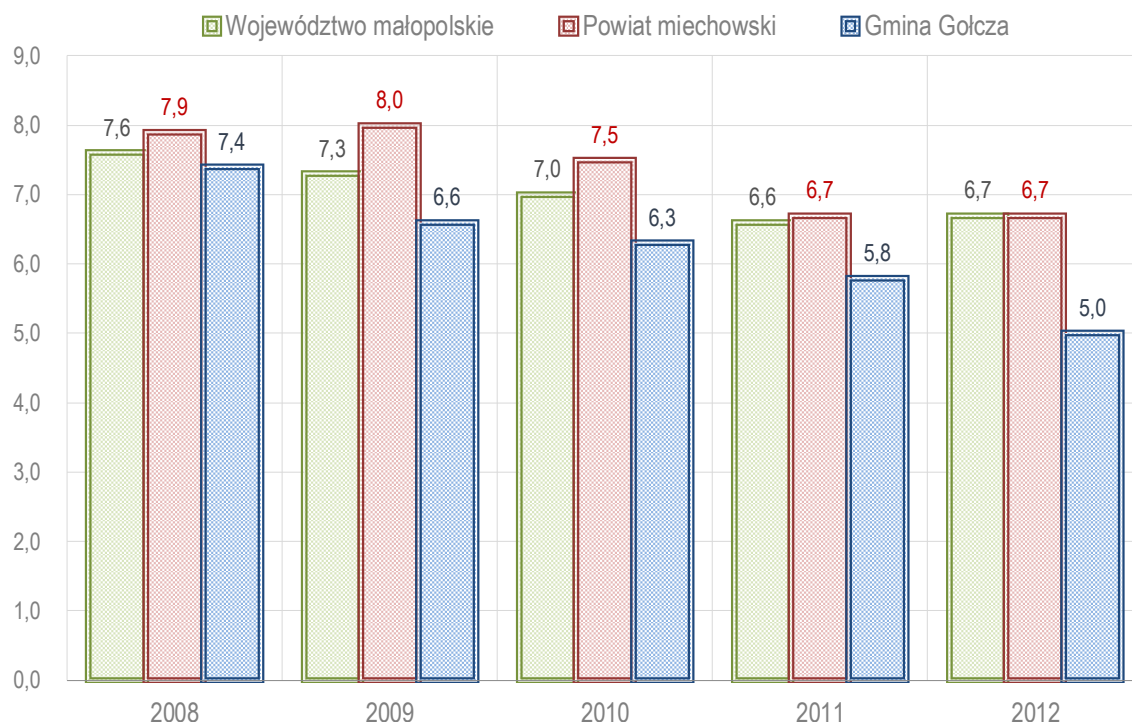
⁴⁴ Na podstawie: *Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Gołcza na lata 2008-2013*.

⁴⁵ Na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Gminy Gołcza.

⁴⁶ Na podstawie: *Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Gołcza na lata 2008-2013*.

Wykres 37. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w Gminie Gołcza w porównaniu z powiatem miechowskim i województwem małopolskim w latach 2008-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

5.5. Infrastruktura bezpieczeństwa publicznego

Nad bezpieczeństwem na terenie Gminy Gołcza czuwa **Komenda Powiatowa Policji w Miechowie**, do której należy Posterunek Policji w Miechowie-Charsznicy. Ponadto, w Gołczy funkcjonuje należący do Policji Punkt Przyjęć Obywateli. W skład komendy w Miechowie wchodziły:

- » Wydział Kryminalny,
- » Wydział Prewencji i Ruchu Drogowego,
- » Jednosobowe Stanowisko do spraw Prasowo – Informacyjnych,
- » Zespół do spraw Ochrony Informacji Niejawnych,
- » Zespół do spraw Finansów i Zaopatrzenia,
- » Zespół do spraw Kadr i Szkolenia,
- » Zespół do spraw Łączności i Informatyki,
- » Posterunek Policji w Charsznicy,
- » Posterunek Policji w Książu Wielkim,
- » Komisariat Policji w Racławicach⁴⁷.

⁴⁷ Na podstawie: <http://miechow.policja.gov.pl/pl/unit-structure>.

O sprawnie działający system ratowniczo-gaśniczy dba **18 Ochotniczych Straż Pożarnych** w: Buku, Chobędzy, Cieplicach, Czaplach Małych, Czaplach Wielkich, Gołczy, Kamienicy, Krępie, Makowie, Mostku, Przybysławicach, Rzeżuśni, Szreniawie, Trzebienicach, Ulinie Wielkiej, Wielkanocy, Wysocicach i Żarnowicy. Instytucje te zajmują się także propagowaniem kultury i działaniami na rzecz ochrony środowiska.

5.6. Urzędy

W miejscowości Gołcza znajduje się **Urząd Gminy Gołcza**, który składa się z 20 jednostek. Jednostki Urzędu Gminy to:

- » Wójt
- » Zastępca Wójta
- » Sekretarz
- » Skarbnik
- » Radca Prawny
- » Referat Finansów
- » Referat Inwestycji i Rozwoju
- » Referat Organizacyjny i Spraw Obywatelskich
- » Referat Gospodarki i Mienia Komunalnego łącznie z Pełnomocnikiem ds. Informacji Niejawnych
- » Referat Gospodarki Komunalnej
- » Pełnomocnik ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- » Stanowisko ds. Ochrony Środowiska i Rolnictwa
- » Urząd Stanu Cywilnego⁴⁸.

W gminie funkcjonuje także **Zakład Gospodarki Komunalnej** oraz placówka **Poczty Polskiej**.

5.7. Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego

Powszechny dostęp do Internetu na terenie gminy należy uznać jako **wymagający poprawy**. Obecnie szkoły gminne i gimnazjum wyposażone są w komputery z dostępem do Internetu. Według danych GUS z 2012 roku, Gmina Gołcza osiąga przeciętny wskaźnik (10,1 ucznia na 1 komputer – 4 miejsce na 7 gmin w powiecie) pod względem ilości uczniów szkół podstawowych przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów. Zdecydowanie lepsza sytuacja jest w kontekście uczniów gimnazjum. W tym przypadku wskaźnik ma wartość 5,6 – 1 miejsce w powiecie. Samorząd realizuje ustawowe obowiązki związane z udostępnianiem informacji przez Internet (Biuletyn Informacji Publicznej, ogłoszenia

⁴⁸ Na podstawie: <http://bip.malopolska.pl/uggolcza/Article/id,60484.html>.

o przetargach, informacje o urzędzie, sposobie i trybie załatwiania spraw, archiwizacja danych). Poziom komputeryzacji i informatyzacji oraz dostęp do Internetu odgrywa zatem istotną rolę w sferze edukacji, rozwoju, przepływie informacji i znacząco wpływa na rozwój gminy. Gmina Gołcza jest w całości telefonizowana.

5.8. Baza noclegowa

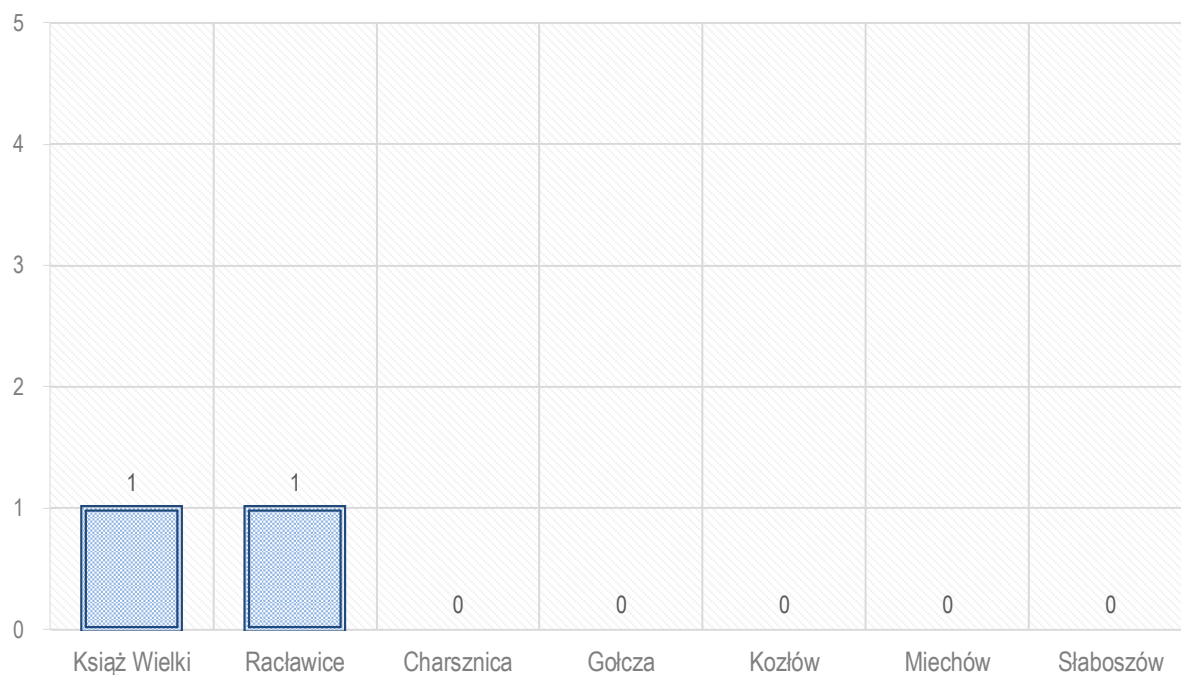
Walory przyrodnicze, kulturowe oraz społeczne panujące w Gminie Gołcza oraz jej stosunkowo dogodne położenie sprzyja powstawaniu **podmiotów gospodarczych nastawionych na świadczenie usług agroturystycznych oraz firm oferujących usługi hotelowe i rekreacyjno-turystyczne**. W Gminie Gołcza, według danych GUS z 2012 r., nie wykazano obecność żadnego obiektu zbiorowego zakwaterowania. Brak jest także obiektów oferujących usługi noclegowe i agroturystyczne.

Bez infrastruktury noclegowej praktycznie niemożliwy jest rozwój turystyki, nawet w przypadku występowania wybitnych walorów turystycznych. Zauważalnym problemem jest **brak bazy gastronomicznej**. Poniższe wykresy przedstawiają ilość całorocznych obiektów zbiorowego zakwaterowania w gminach powiatu miechowskiego oraz ilość oferowanych miejsc noclegowych. Liderami są gminy Książ Wielki i Raćławice, jednak występuje tam tylko po 1 tego typu obiekcie. Ponieważ wymienione gminy posiadają nieznaczną przewagę konkurencyjną w omawianym zakresie, Gmina Gołcza powinna dążyć do konkurowania z nimi w zakresie turystyki i rywalizowania o turystów (jednakże do 2022 roku Gmina Gołcza nie stanie się gminą turystyczną, bowiem nie ma w tym zakresie potencjału, a **aspekt konkurowania w tym zakresie ma się przełożyć na pobudzenie przedsiębiorczości i dywersyfikacji dochodów wśród mieszkańców**). Aby efektywność działań nastawionych na konkurowanie była jak najwyższa, **głównym celem Gminy Gołcza powinna być próba zaprezentowania rozbudowanego i kompleksowego produktu turystycznego**. Przyciągnięcie odwiedzających na teren gminy i zachęcenie ich do pozostania na jej terenie na dłużej będzie wiązało się z koniecznością **rozbudowy bazy oferującej usługi noclegowe oraz gastronomiczne**, co pozostaje kwestią inicjatywy prywatnego biznesu.

Bez wątplenia hitem turystycznym w Gminie Gołcza byłaby rewitalizacja i zagospodarowanie kamieniołomu w Wielkanocy, wykorzystywanego do celów kulturalnych i rekreacyjnych. Na obszarze województwa małopolskiego i regionów sąsiednich nie funkcjonują tego typu obiekty, zatem byłaby to unikalna rzecz w skali regionu, a także stanowiłoby to atrakcyjną ofertę dla mieszkańców Krakowa.

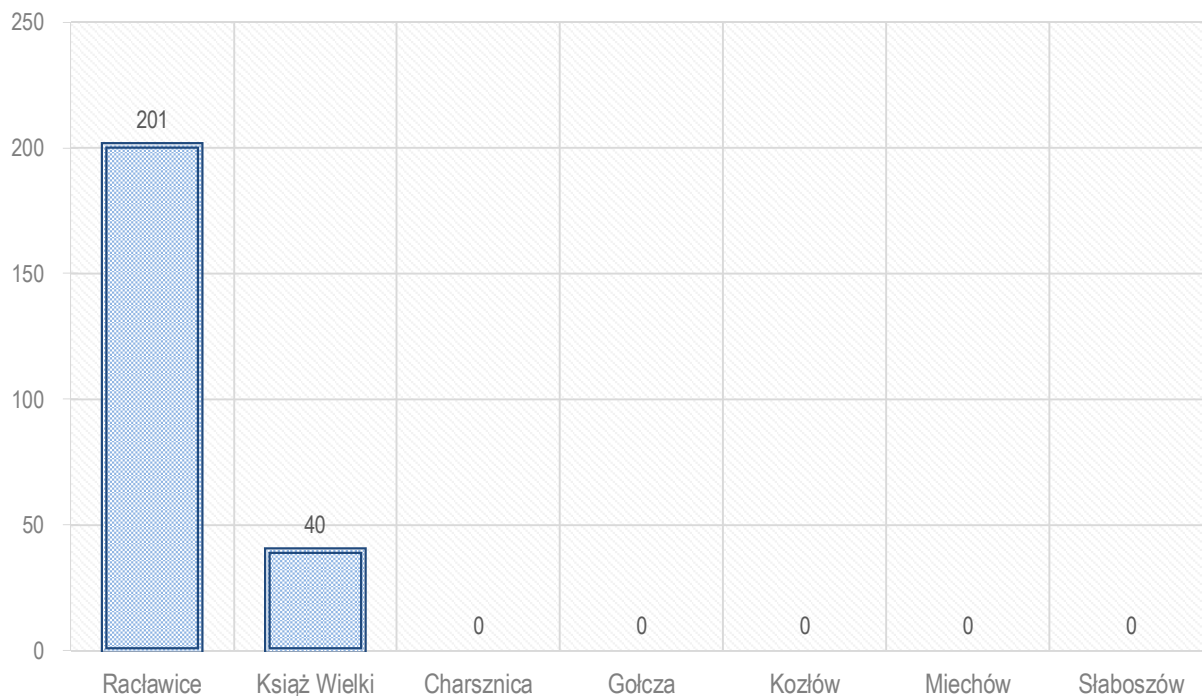

Wykres 38. Liczba obiektów zbiorowego zakwaterowania w gminach powiatu miechowskiego w 2012 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres 39. Liczba miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania w gminach powiatu miechowskiego w 2012 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

6. JAKOŚĆ RZĄDZENIA

Zdolność gminy do skutecznego rządzenia i przewyższania problemów rozwojowych stanowi obecnie jedno z głównych wyzwań samorządów lokalnych w Polsce. W niniejszej analizie skoncentrowano się na krótkim omówieniu następujących czynników decydujących o jakości rządzenia w gminie, tj.: zdolności inwestycyjnej, podejmowanych inwestycjach, zagospodarowaniu przestrzennym i wizerunku gminy.

6.1. Analiza zdolności inwestycyjnej

Zdolność gminy do inwestowania uzależniona jest głównie od wielkości dochodów oraz struktury wydatków w budżecie gminy.

Budżet gminy jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów uchwalany w formie uchwały budżetowej, przyjmowanej na podstawie zapisów ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o finansach publicznych. Na jego podstawie gmina może prowadzić swoją gospodarkę finansową w sposób jawny i samodzielny.

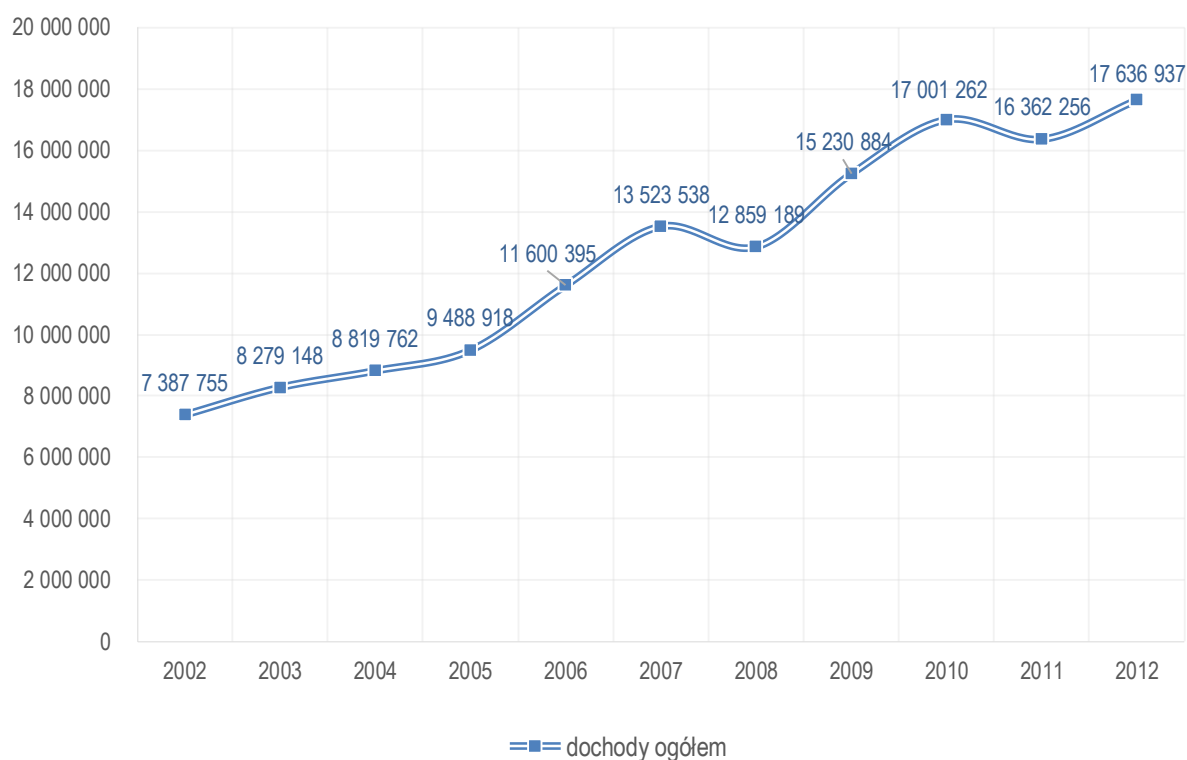
Zasadniczo na możliwości i potencjał rozwojowy gminy wpływa ilość dochodów budżetowych, w skład których wchodzi: dochody własne, subwencja ogólna oraz dotacje celowe z budżetu państwa. Dochodami gminy mogą być również środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, w tym środki z budżetu Unii Europejskiej oraz innych zagranicznych mechanizmów finansowych. Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego dzieli dochody gminy na następujące grupy:

- » wpływy ustalone i pobierane na podstawie odrębnych ustaw podatkowych (np. podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek leśny czy podatek od środków transportu),
- » wpływy z opłat (opłata skarbowa, opłata targowa, opłata miejscowa, opłata eksploatacyjna),
- » udział w wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych (zamieszkałych lub posiadających siedzibę na terenie gminy),
- » dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe gmin, wpłaty od zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych, odsetki od środków finansowych gminy gromadzonych na rachunkach bankowych, dochody z majątku gminy.

Analizując **dochód Gminy Gołcza** należy stwierdzić, iż pomiędzy rokiem 2002 a 2012 **został on podwojony**.

Wykres 40. Dochody Gminy Gołcza w latach 2002-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Stały i systematyczny wzrost dochodów wynika ze wzrostu gospodarczego całego kraju, ale przede wszystkim pojawienia się możliwości finansowania działań ze środków zewnętrznych.

Jednym z czynników świadczących o stopniu rozwoju danego obszaru i przyszłych perspektywach jest wysokość dochodów własnych gminy. W ich skład, oprócz podatków lokalnych wchodzi także opłaty. Jednak zdecydowaną większość udziału stanowi podatek od nieruchomości, szczególnie tych przeznaczonych pod prowadzenie działalności gospodarczej. Pozostałe, takie jak podatek rolny lub leśny, mają zdecydowanie mniejszy wpływ na wysokość budżetu. W latach 2002-2009 w gminie stale zwiększała się wysokość zbieranych podatków lokalnych, a co za tym idzie dochód własny. Nieznaczny spadek dochodów własnych odnotowano w 2010 roku. Od tego okresu wysokość dochodów własnych wyraźnie wzrasta i w 2012 roku osiągnęła wartość 5 372 137 zł, co stanowi wzrost o 9,2% w stosunku do roku 2011. Co ciekawe ogólnokrajowy kryzys gospodarczy, zauważalna w wielu polskich gminach niska dynamika wzrostu wpływów z podatku od nieruchomości oraz zmiany w konstrukcji podatku dochodowego od osób fizycznych nie wpłynęły w sposób negatywny na wysokość dochodów własnych gminy. **W latach 2010-2012 poziom dochodów własnych gminy Gołcza ma wyraźną tendencję wzrostową.**

Wykres 41. Dochody własne Gminy Gołcza w latach 2002-2012.

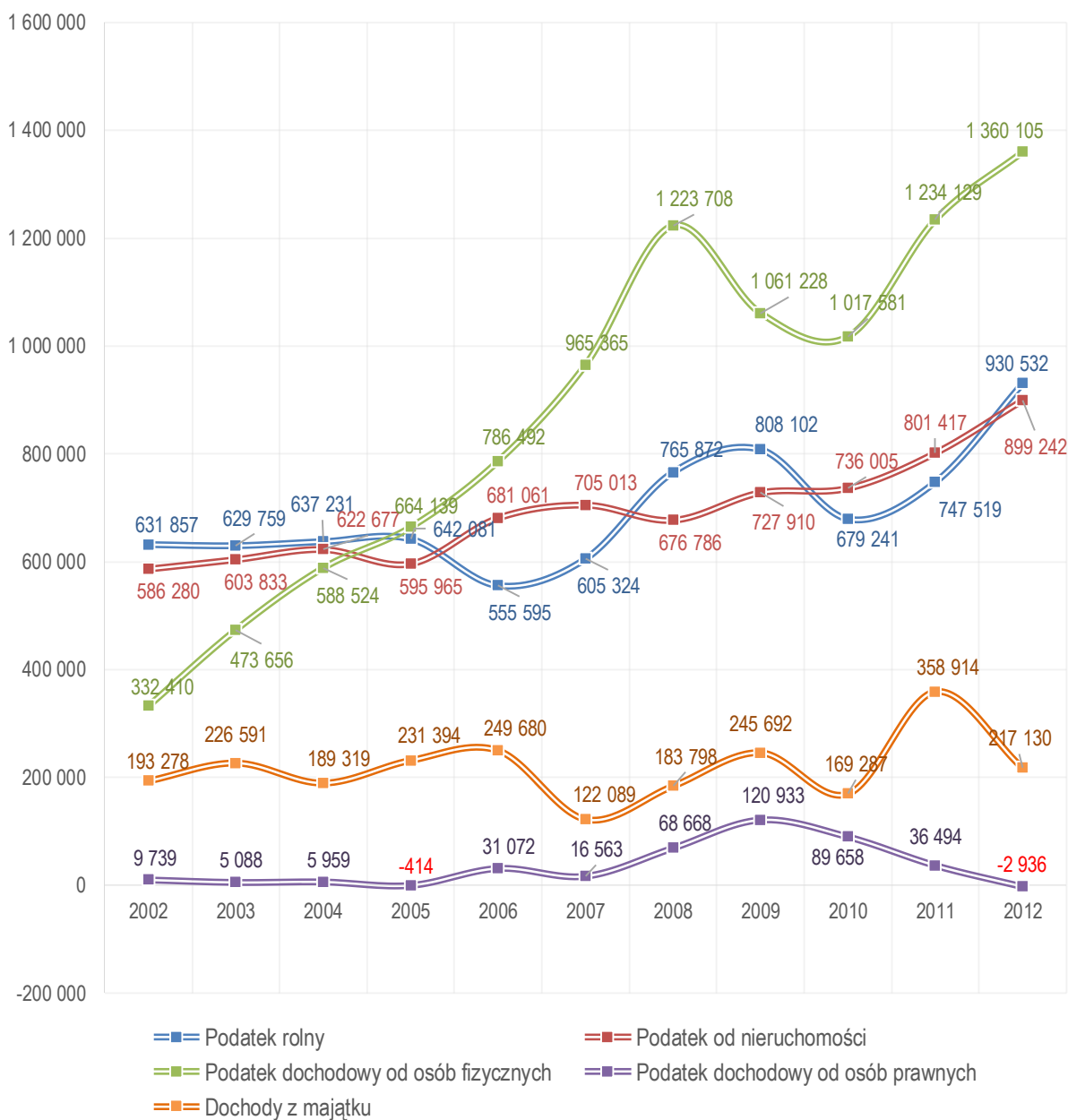

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Struktura dochodów własnych w 2012 roku kształtowała się w następujący sposób:

Wykres 42. Struktura dochodów własnych w Gminie Gołcza w roku 2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wyraźnie zauważalny jest wzrost dochodów pochodzących z podatku od osób fizycznych, od nieruchomości oraz z podatku rolnego. Powodem do niepokoju jest wyraźny spadek podatku dochodowego od osób prawnych.

Struktura dochodów w 2012 roku kształtowała się w następujący sposób:

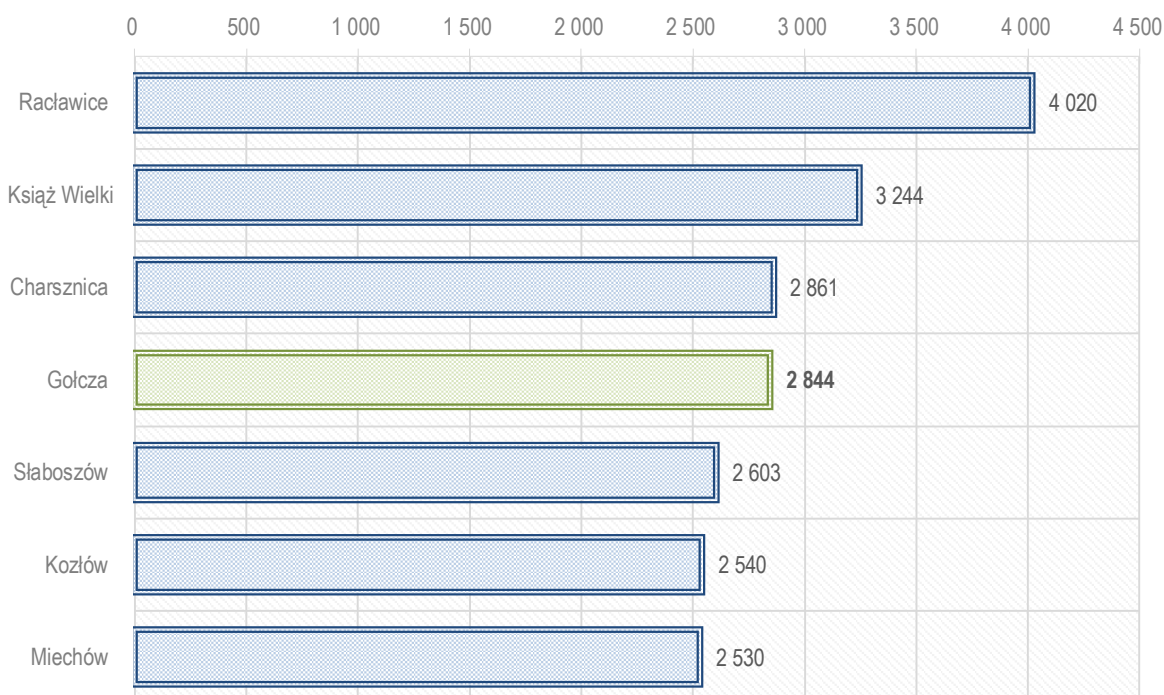
Wykres 43. Struktura dochodów Gminie Gołcza w roku 2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Zasadniczą częścią i stanowiącą **największy udział** w budżecie jest **subwencja ogólna** (ok. 49,59% wszystkich dochodów budżetu gminy). Na drugim miejscu są dochody własne, które w 2012 roku osiągnęły wartość 30,46% wszystkich dochodów. Uzupelnieniem dochodów budżetowych są otrzymywane dotacje – 19,95%. Znaczący udział w wysokości subwencji ogólnej miała tzw. **część oświatowa**, przeznaczona na realizację zadań gminnych z zakresu oświaty i wychowania.

Po przeliczeniu, **dochody na 1 mieszkańca** w Gminie Gołcza wyniosły w 2012 roku **2 843,75 zł**. Porównanie wysokości dochodów gminy Gołcza w przeliczeniu na 1 mieszkańca z pozostałymi gminami powiatu miechowskiego prezentuje poniższy wykres. W tym zestawieniu Gmina Gołcza **zajmuje miejsce w połowie klasyfikacji**.

Wykres 44. Porównanie wysokości dochodów Gminy Gołcza w przeliczeniu na 1 mieszkańca w zestawieniu z gminami powiatu miechowskiego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Największą częścią ogółu dochodów budżetowych Gminy Gołcza stanowi dział dotyczący **różnych rozliczeń**, czyli w głównej mierze **subwencje** otrzymane z budżetu państwa. Według danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych GUS, w 2012 roku było to niemal 50% budżetu gminy – prawie 8,8 mln PLN. Niezwykle istotne dla kondycji finansowej Gminy Gołcza są także dochody pochodzące od osób prawnych i fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej. Ten dział dochodów stanowi 20% budżetu ogółem (około 3,5 mln PLN). Powyżej 5% ogółu dochodów pochodzi także z działów: pomoc społeczna (9,7%), gospodarka komunalna i ochrona środowiska (7,8%) oraz transport i łączność (5,6%). Ogółem Gmina Gołcza czerpie dochody z 17 różnych działów klasyfikacji budżetowej.

Tabela 15. Struktura dochodów Gminy Gołcza według działów klasyfikacji budżetowej w roku 2012.

Dział dochodów	Dochody budżetowe	% ogółu dochodów
różne rozliczenia	8 798 503,48	49,9
dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	3 534 555,83	20,0
pomoc społeczna	1 707 641,86	9,7
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 376 226,03	7,8
transport i łączność	994 451,84	5,6
rolnictwo i łowiectwo	432 465,01	2,5
pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	221 166,11	1,3
gospodarka mieszkaniowa	216 552,02	1,2

oświata i wychowanie	199 703,50	1,1
administracja publiczna	67 633,84	0,4
edukacyjna opieka wychowawcza	39 530,00	0,2
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	35 250,00	0,2
urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	5 700,00	0,03
działalność usługowa	5 000,00	0,03
leśnictwo	1 603,82	0,01
obrona narodowa	800,00	0,005
ochrona zdrowia	154,00	0,001

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Obserwując dane w latach 2008-2012 dotyczące dochodów Gminy Gołcza z poszczególných działów klasyfikacji budżetowej należy stwierdzić, że największą ich część nieustannie stanowi dział odnoszący się do różnych rozliczeń. Na niemal niezmiennym, 20-procentowym poziomie kształtują się dochody pochodzące od osób prawnych i fizycznych. Wysoka dynamika zmian charakteryzuje także działy dotyczące transportu i łączności (wzrost z niemal 1% do ponad 5,6%) oraz gospodarki komunalnej i ochrony środowiska (wzrost z 0,4% w roku 2008 do 7,8% w roku 2012). Znacznym wahaniem w opisywanym okresie podlegały dochody w sferze oświaty i wychowania.

Tabela 16. Struktura dochodów Gminy Gołcza według działów klasyfikacji budżetowej w latach 2008-2012 w ujęciu procentowym.

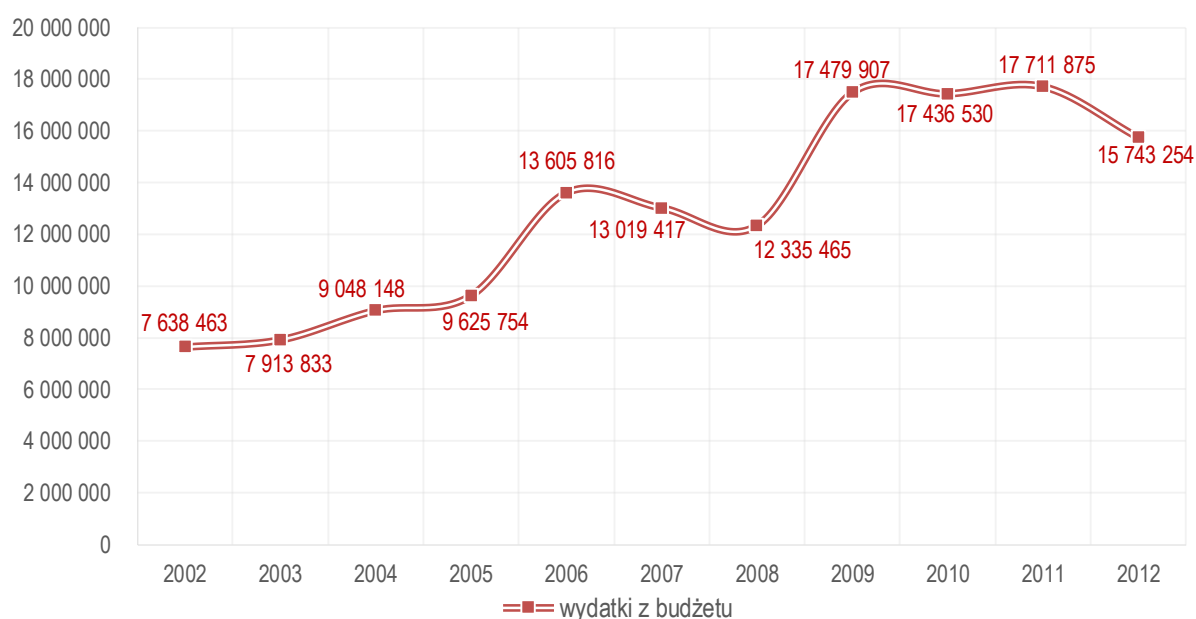
Dział dochodów	% ogółu dochodów				
	2008	2009	2010	2011	2012
rolnictwo i łowiectwo	1,91	1,79	1,71	2,55	2,45
leśnictwo	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
transport i łączność	0,97	4,90	3,74	4,86	5,64
gospodarka mieszkaniowa	1,33	1,63	1,00	1,87	1,23
działalność usługowa	0,00	0,01	0,00	0,02	0,03
administracja publiczna	0,42	0,68	0,59	0,68	0,38
urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,04	0,10	0,31	0,13	0,03
obrona narodowa	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	0,31	0,24	0,25	0,20
dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	24,15	20,28	16,90	19,67	20,04
różne rozliczenia	53,82	51,23	45,09	47,03	49,89
oświata i wychowanie	2,84	0,70	11,69	4,03	1,13
ochrona zdrowia	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pomoc społeczna	13,63	10,52	9,73	9,96	9,68
pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	2,02	3,31	2,24	1,25
edukacyjna opieka wychowawcza	0,41	0,35	0,29	0,25	0,22
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	0,43	0,92	3,22	6,46	7,80
kultura fizyczna	0,04	4,55	2,18	0,00	0,00
Ogółem:	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W latach 2002-2012 (z wyjątkiem nieznacznych okresowych wahań), podobnie jak wysokość dochodów, **zwiększała się również wysokość wydatków gminy**. W opisywanym okresie utrzymywano **korzystną relację między dochodami a wydatkami** budżetowymi, **nie niosąc zagrożenia nadmiernego zadłużenia budżetu gminy**. Analiza wydatków jednostki samorządu terytorialnego może przynieść wiele informacji nt. rozwoju danego obszaru. Polityka finansowa samorządu dzieli się na wydatki bieżące oraz wydatki majątkowe. Pierwsze są przeznaczane na tzw. bieżącą realizację zadań własnych samorządu. Nieostrożne zwiększanie wydatków bieżących, może prowadzić do zablokowania środków przeznaczanych na wydatki o charakterze majątkowym, które stymulują rozwój gminy.

Wykres 45. Wydatki budżetu Gminy Gołcza w latach 2002-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Zestawiając dochody i wydatki gminy w latach 2007-2012 można zauważyć **istnienie nieznacznego deficytu budżetowego**. Jednakże, dodatnie saldo w 2012 roku w wysokości niemal 1,9 mln PLN **pozytywnie o stanie finansów gminnych**, co nabiera szczególnego znaczenia **podczas aplikowania o środki zewnętrzne**. Dzięki posiadaniu odpowiednich zasobów finansowych, zabezpieczenie środków na wkład własny przy realizacji zadań inwestycyjnych **nie powinno stanowić dużego problemu**.

Tabela 17. Zestawienie dochodów i wydatków Gminy Gołcza w latach 2007-2012.

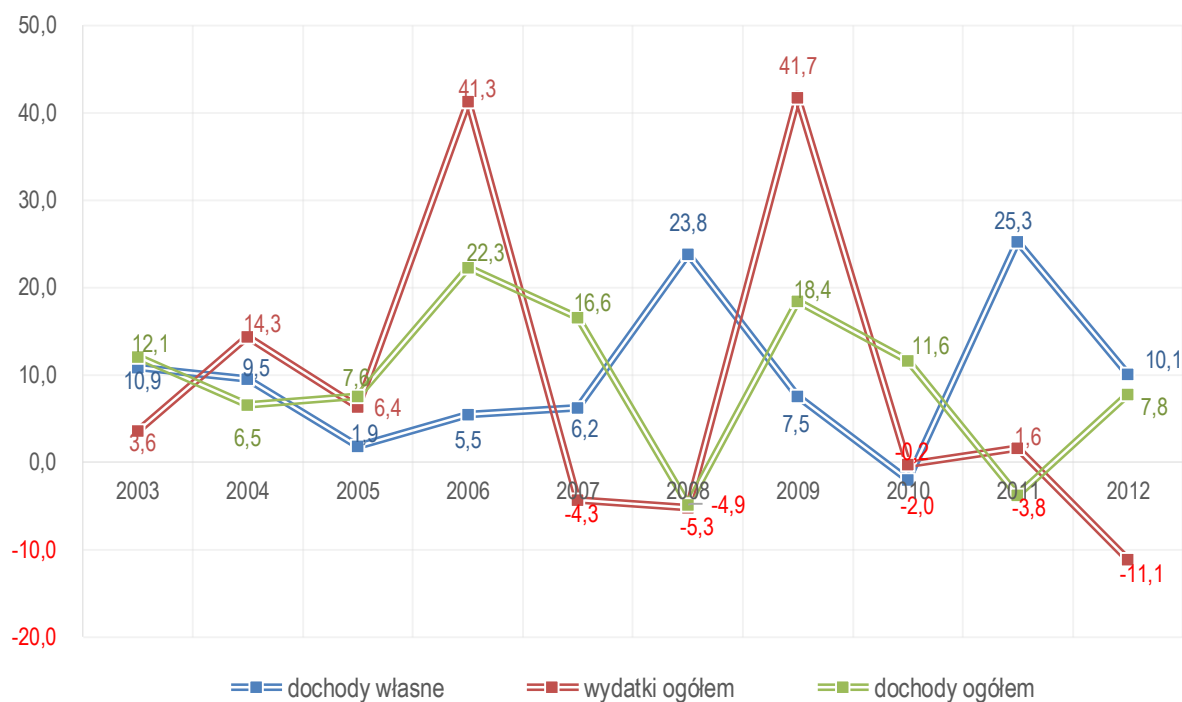
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dochody gminy	13 523 537,78	12 859 188,58	15 230 884,27	17 001 262,43	16 362 255,86	17 636 937,34
Wydatki gminy	13 019 417,43	12 335 465,13	17 479 907,06	17 436 529,98	17 711 874,81	15 743 253,69
Saldo	+504 120,35	+523 723,45	-2 249 022,79	-435 267,55	-1 349 618,95	+1 893 683,65

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

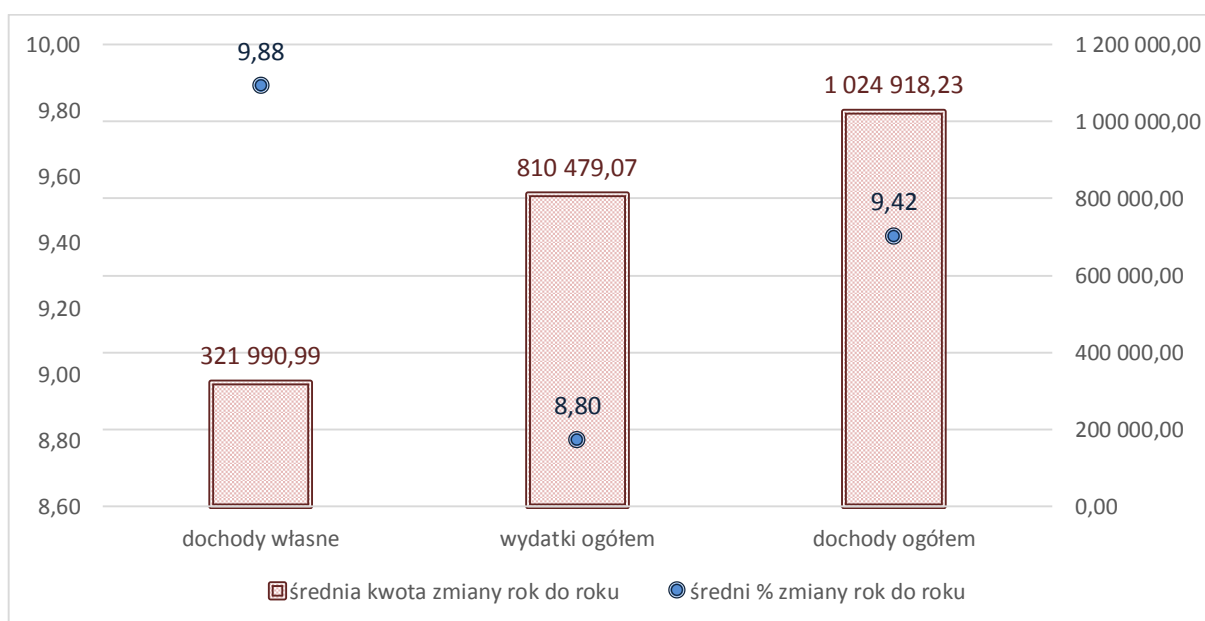
Analizując procentowe wartości zmiany w ujęciach rocznych w przypadku wydatków, dochodów ogółem i dochodów własnych budżetu w Gminie Gołcza można zaobserwować pewną dynamikę – zarówno dochody, jak i wydatki podlegają okresowym wahaniom w stosunku do roku poprzedniego.

Wykres 46. Procent zmiany w stosunku do roku poprzedniego w wydatkach, dochodach ogółem i dochodach własnych budżetu w Gminie Gołcza w latach 2003-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres 47. Uśrednione kwoty i procenty zmiany w ujęciu rocznym w wydatkach, dochodach ogółem i dochodach własnych budżetu w Gminie Gołcza w latach 2003-2012.

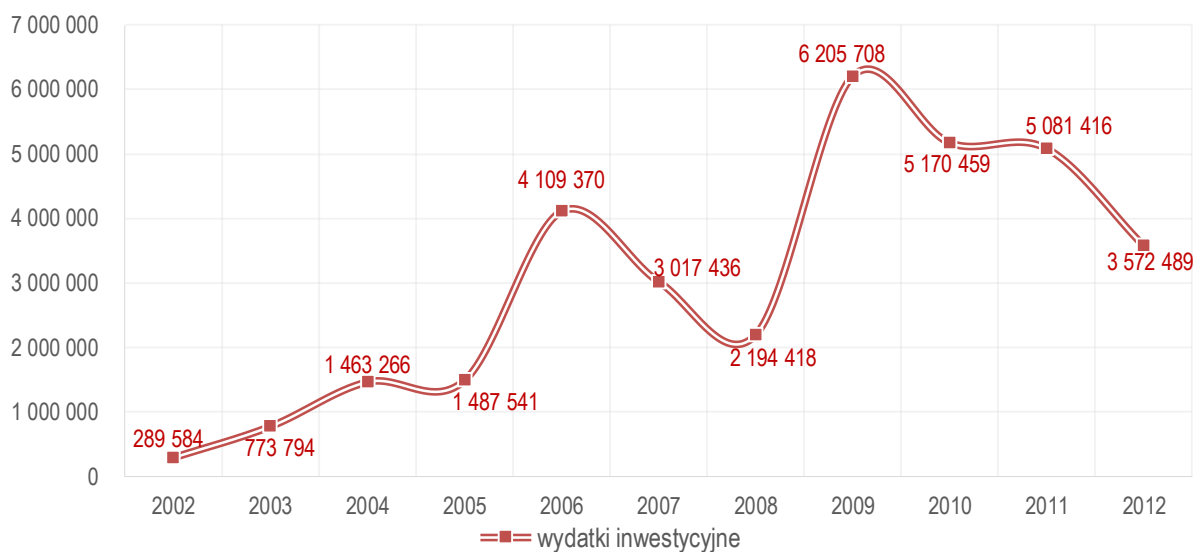

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

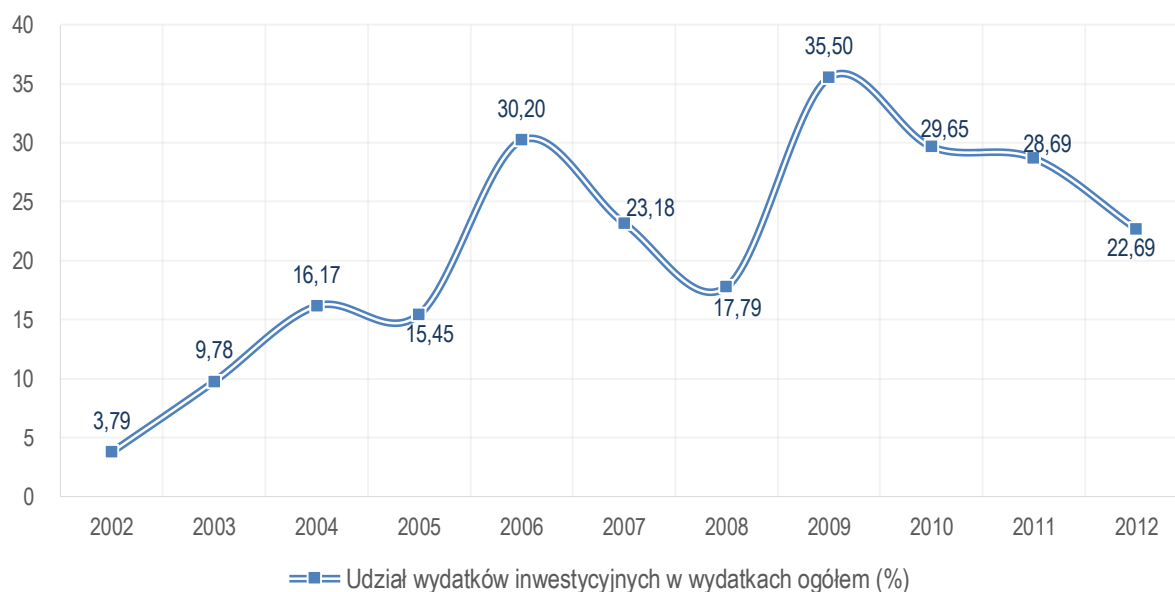
Analiza wydatków gminy pozwala zaobserwować jej perspektywy rozwojowe. Większy udział wydatków inwestycyjnych przekłada się na wyższy poziom rozwoju gospodarczego. W relacji do wydatków budżetowych ogółem, **poziom wydatków inwestycyjnych w gminie kształtował się na stosunkowo wysokim poziomie** (w 2012 roku 22,7% wszystkich wydatków gminy). Najwyższa wartość została osiągnięta w roku 2009 – ponad 6,2 mln PLN. W latach 2009-2012 poziom wydatków inwestycyjnych osiągał wartość powyżej 3,5 mln PLN. W roku 2012, w stosunku do roku poprzedniego, odnotowano spadek wysokości wydatków inwestycyjnych o 29,7%. Informacja o wydatkach inwestycyjnych jest szczególnie ważna, ponieważ wskazuje **na intensywność działań podejmowanych na rzecz rozwoju gminy**.

Wykres 48. Wysokość wydatków inwestycyjnych w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres 49. Wysokość wydatków inwestycyjnych w ujęciu procentowym w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

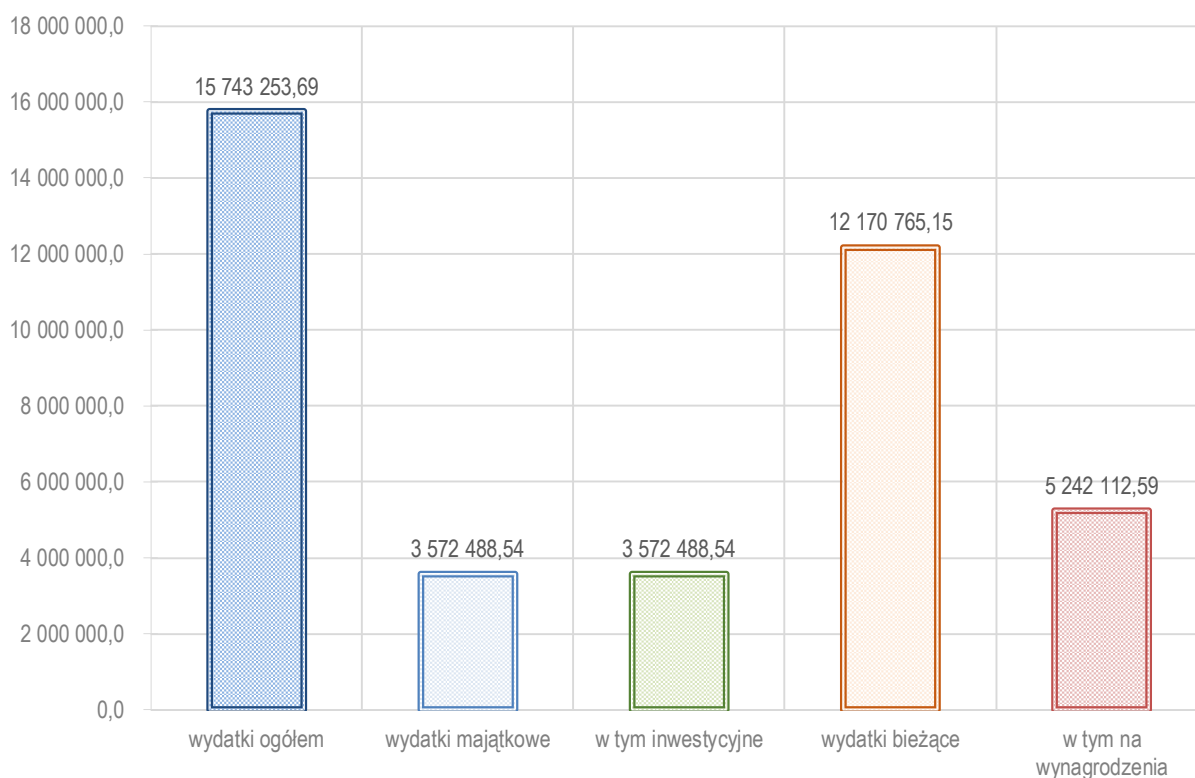

Zapewnienie i utrzymanie stabilnego, wysokiego poziomu wydatków inwestycyjnych, będzie jednym z kluczowych czynników budujących potencjał gospodarczy Gminy Gołcza w przyszłości.

Równie istotna będzie przemyślana polityka inwestycyjna, która powinna pozostawać w zbieżności z określonym kierunkiem rozwoju gospodarczo-społecznego i założeniami strategicznymi Gminy Gołcza.

W Gminie Gołcza zdecydowaną **większość** wydatków stanowiły **wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem gminy**. W roku 2012 osiągnęły poziom 77,3% ogółu wydatków, z czego 43,07% stanowiły wydatki przeznaczane na wynagrodzenia. **Wydatki majątkowe stanowiły 22,69% wszystkich wydatków**, z czego 100% zostało przeznaczonych na zadania inwestycyjne.

Wykres 50. Struktura wydatków Gminy Gołcza w 2012 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Podobnie jak w przypadku dochodów, istotne jest przeanalizowanie zestawienia wydatków gminy według działów klasyfikacji budżetowej.

W zestawieniu tym widać, które dziedziny funkcjonowania gminnego samorządu pochłaniają najwięcej środków budżetowych. Przy analizie budżetów gmin wiejskich wyraźnie widać, że we

wszystkich z nich **głównym wydatkiem są środki przeznaczane na oświatę i wychowanie**. Wynika to często z **rozbudowanej sieci wiejskich szkół**, których utrzymanie w związku z **malejącą liczbą dzieci** jest coraz większym obciążeniem dla lokalnego samorządu. Typowym zjawiskiem dla gmin wiejskich jest także przeznaczanie **znacznej części wydatków na pomoc społeczną i walkę z wykluczeniem społecznym**.

Tabela 18. Struktura wydatków Gminy Gołcza według działów klasyfikacji budżetowej w roku 2012.

Dział wydatków	Wydatki budżetowe	% ogółu wydatków
oświata i wychowanie	5 975 629,12	38,0
pomoc społeczna	2 164 355,38	13,7
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 117 526,07	13,5
administracja publiczna	1 762 933,41	11,2
transport i łączność	1 674 526,43	10,6
rolnictwo i łowiectwo	529 393,47	3,4
obsługa długu publicznego	313 069,25	2,0
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	269 579,83	1,7
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	250 000,00	1,6
gospodarka mieszkaniowa	207 278,72	1,3
pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	194 821,28	1,2
kultura fizyczna	134 550,00	0,9
ochrona zdrowia	72 019,43	0,5
edukacyjna opieka wychowawcza	46 566,30	0,3
działalność usługowa	24 505,00	0,2
urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	5 700,00	0,04
obrona narodowa	800,00	0,01
Ogółem:	15 743 253,69	100,00

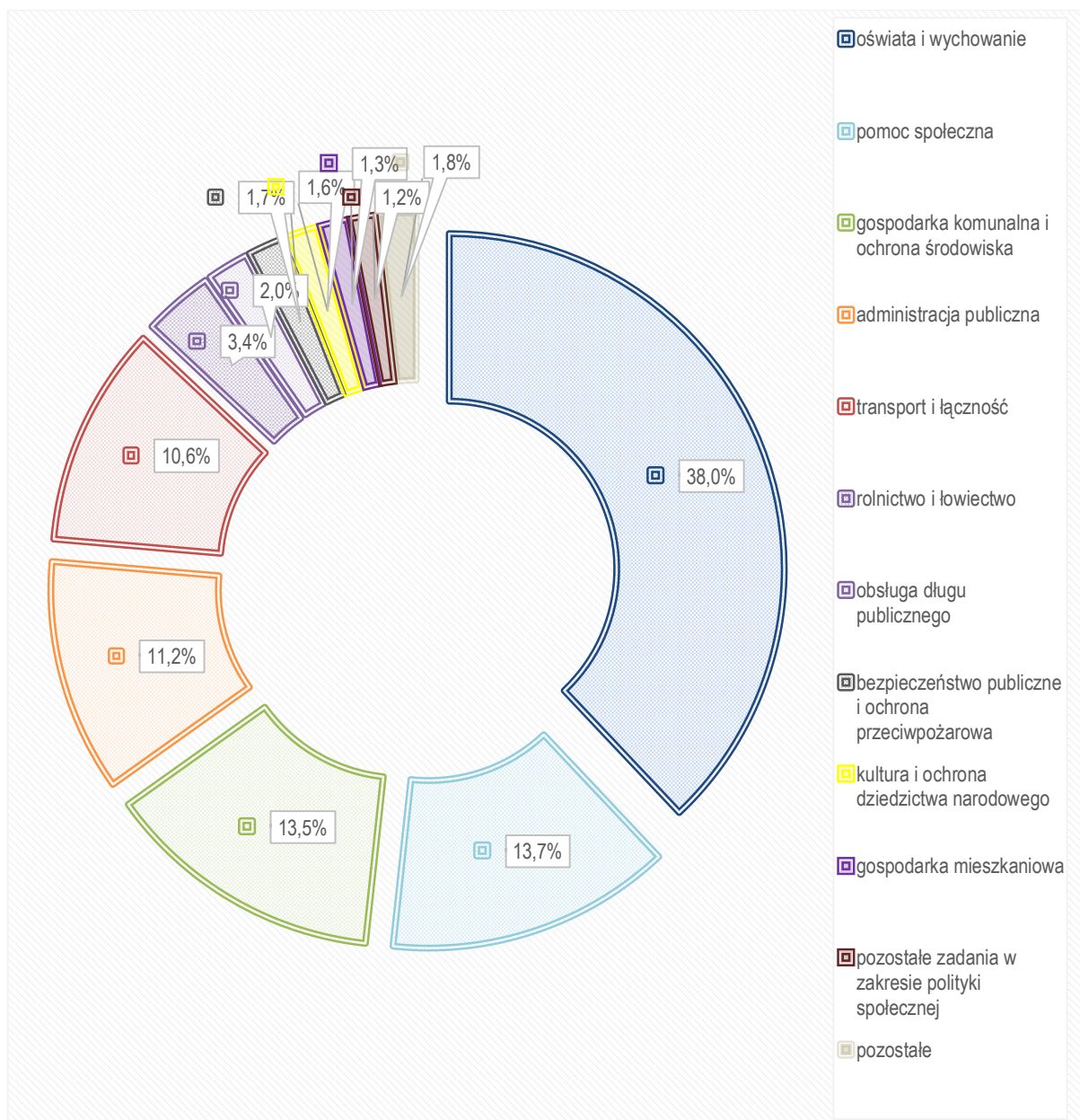
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W powyższym zestawieniu można zauważyć, że podobnie jak w większości samorządów gmin wiejskich, główną część wydatków stanowią **wydatki związane z oświatą i wychowaniem**. W Gminie Gołcza w roku 2012 wyniosły one **5 975 629,12 zł (38% ogółu wydatków)**. Po porównaniu wysokości wydatku z otrzymaną subwencją oświatową, należy stwierdzić, że **utrzymanie systemu oświaty w gminie kosztowało w 2012 roku lokalny samorząd 666 736,12 zł**. Dużą ilość środków pochłaniały również wydatki przeznaczane na pomoc społeczną i gospodarkę komunalną oraz ochronę środowiska (łącznie ponad 27% wszystkich wydatków). Powyżej 10% ogółu wydatków przeznaczono zostało na administrację publiczną oraz transport i łączność. Pozostałe działy klasyfikacji budżetowej miały zdecydowanie mniejszy procentowy udział w strukturze wydatków gminy.

W budżecie Gminy Gołcza w roku 2012 pięć działów klasyfikacji budżetowej o najwyższej wysokości wydatków stanowiły łącznie 87% wszystkich wydatków gminy.

Wykres 51. Struktura wydatków Gminy Gołcza według działów klasyfikacji budżetowej w 2012 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Analizując dane historyczne od 2008 roku dotyczące wysokości % ogółu wydatków ogółem można zauważyć, że przeznaczanie największej części budżetu gminy na wspomniane wcześniej pięć działów klasyfikacji budżetowej jest stałą tendencją. Warto odnotować, że w przypadku gospodarki komunalnej i ochrony środowiska, udział procentowy wydatków budżetowych zwiększył się dwukrotnie. Pozytywnym zjawiskiem jest zmniejszenie się wydatków na oświatę i wychowanie z niemal 42% w 2010 roku do niemal 38% w roku 2012. Powodem do niepokoju są stale rosnące wydatki na obsługę długu publicznego. Pozostałe czynniki podlegają okresowym, nieznacznym wahaniom.

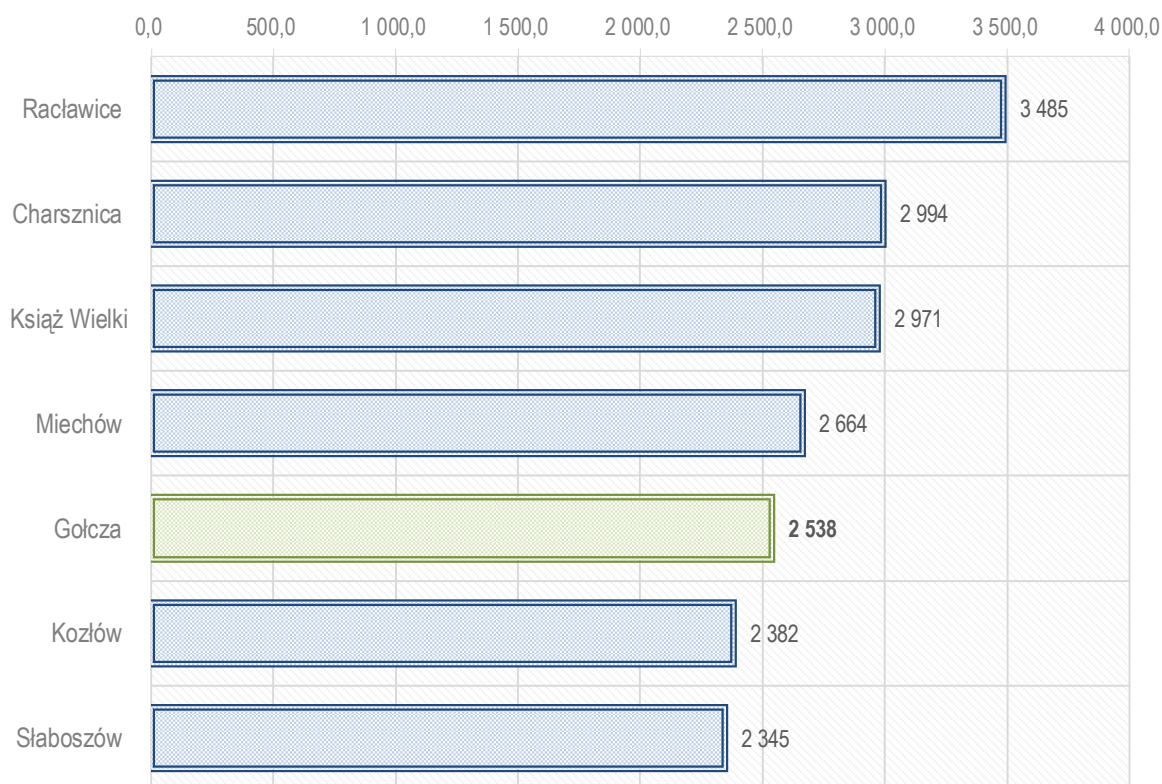
Tabela 19. Struktura wydatków Gminy Gołcza według działów klasyfikacji budżetowej w latach 2008-2012 w ujęciu procentowym.

Dział wydatków	% ogółu wydatków				
	2008	2009	2010	2011	2012
rolnictwo i łowiectwo	3,42	1,65	1,75	2,60	3,36
transport i łączność	14,59	12,74	12,61	16,56	10,64
gospodarka mieszkaniowa	0,51	0,53	0,99	0,99	1,32
działalność usługowa	0,21	0,08	0,03	0,05	0,16
administracja publiczna	12,86	8,66	9,47	9,43	11,20
urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	0,04	0,08	0,30	0,12	0,04
obrona narodowa	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,90	1,20	1,83	1,24	1,71
dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	0,14	0,11	0,10	0,14	0,00
obsługa długu publicznego	0,86	0,74	0,99	1,91	1,99
różne rozliczenia	0,00	0,00	0,00	0,62	0,00
oświata i wychowanie	39,63	40,30	41,98	35,36	37,96
ochrona zdrowia	0,66	0,42	0,85	0,69	0,46
pomoc społeczna	16,26	10,92	11,52	11,70	13,75
pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,16	1,93	3,52	2,34	1,24
edukacyjna opieka wychowawcza	0,43	0,31	0,33	0,27	0,30
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	6,23	8,77	11,33	13,77	13,45
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1,79	1,53	1,36	1,50	1,59
kultura fizyczna	1,32	10,03	1,06	0,71	0,85
Ogółem:	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W przypadku wydatków przeliczonych na 1 mieszkańca Gmina Gołcza ze **średnią 2 538,42 zł** plasuje się **w dolnej części klasyfikacji gmin powiatu miechowskiego**. Podobnie jak w kwestii dochodów w przeliczeniu na 1 mieszkańca, czołowe trzy miejsca w tym zestawieniu zajmują gminy: Raławice, Charsznica i Książ Wielki. Gmina Gołcza posiada zbliżoną wartość opisywanego wskaźnika do stolicy powiatu – gminy Miechów.

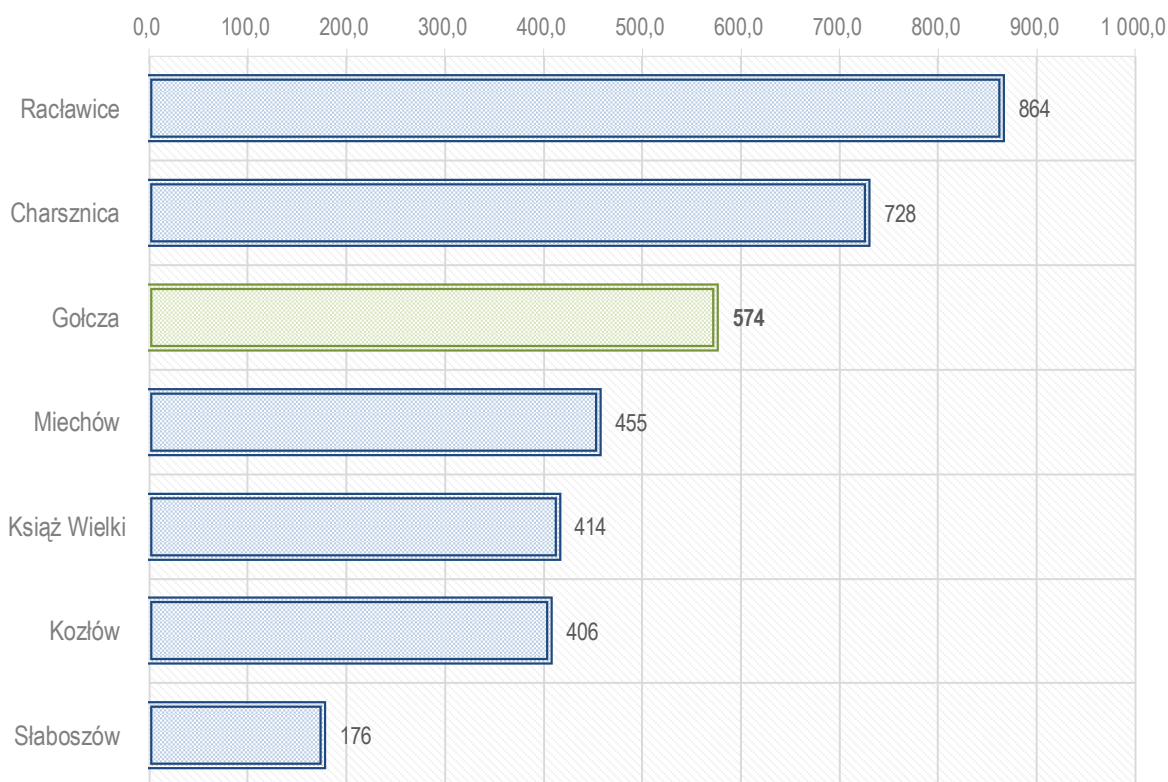

Wykres 52. Porównanie wydatków w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminach powiatu miechowskiego w 2012 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W zestawieniu samych wydatków inwestycyjnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w powiecie miechowskim także przoduje Gmina Raclawice. Wysokość tego wskaźnika osiągnęła tam w 2012 roku wartość 864,16 zł. W Gminie Gołcza w roku 2012, **po przeliczeniu na 1 mieszkańca na inwestycje wydano średnio 574,45 zł**. Gmina Gołcza w tym zestawieniu znalazła się na trzecim miejscu wśród jednostek samorządowych w powiecie miechowskim.

Wykres 53. Porównanie wydatków inwestycyjnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminach powiatu miechowskiego w 2012 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

6.2. Inwestycje

Obszaru Gminy Gołcza **nie obejmuje żadna specjalna strefa ekonomiczna**. Nie ma także określonego systemu zachęt dla inwestorów, jednakże na występują tu tereny inwestycyjne dostępne dla potencjalnych przedsiębiorców. Są to tereny należące do Gminy Gołcza.

Tabela 20. Tereny inwestycyjne w Gminie Gołcza w 2014 roku.

Położenie	Obszar	Rodzaj	Forma własności	Przeznaczenie	Stan zabudowania	Uzbrojenie
Miejscowość Krępa, nr działki 31/4	0,55ha	Nieruchomość gruntowa zabudowana budynkiem po byłej Szkole Podstawowej	Własność Gminy Gołcza	Na cele medyczne w zakresie opieki długoterminowej stacjonarnej i opieki nad osobami starszymi świadczone w formie zakładu opieki	Teren działki zabudowany budynkiem nieczynnej szkoły podstawowej, w którym znajdują się pomieszczenia szkolne oraz lokal mieszkalny. Budynek wolnostojący, parterowy, niepodpiwniczony	Działka uzbrojona w sieć wodociągową i energetyczną. Odprowadzanie ścieków do zbiornika nieczystości zlokalizowanego na terenie działki. W perspektywie możliwość przyłączenia do kanalizacji sanitarnej.

				zdrowotnej, zakładu opiekuńczo – leczniczego lub inną działalność gospodarczą.	o powierzchni użytkowej 762,60 m ² . Budynek w bardzo dobrym stanie technicznym.	
Miejscowość Mostek, nr działki 21/2	0,26 ha	Nieruchomość gruntowa zabudowana budynkiem po byłej Szkole Podstawowej	Własność Gminy Gołcza	Placówka opieki społecznej, kultury, cele związane z ochroną zdrowia lub inną działalność gospodarczą.	Teren działki zabudowany budynkiem nieczynnej szkoły podstawowej, w którym znajdują się pomieszczenia szkolne. Budynek wolnostojący, dwukondygnacyjny, niepodpiwniczony o powierzchni użytkowej 450 m ² . Budynek w bardzo dobrym stanie technicznym.	Działka uzbrojona w sieć wodociągową, energetyczną, gazową, telefoniczną. Odprowadzanie ścieków do zbiornika nieczystości zlokalizowanego na terenie działki.
Miejscowość Ułina Wielka	4,50 ha	Kamieniołom	Własność Gminy Gołcza	Działalność wydobywcza – usługowa na potrzeby budownictwa, drogownictwa	Niezabudowana	Działka uzbrojona w sieć wodociągową i energetyczną.

Źródło: opracowanie własne na podstawie http://www.golcza.pl/images/ofertainwestycyjna/oferta_inw.doc.

W latach 2006-2013 w Gminie Gołcza przeprowadzono szereg inwestycji. W tym okresie środki finansowe przeznaczono m.in. na **budowę, utwardzenie i modernizację dróg gminnych** – ponad **13 730 000 zł** (w tym na odbudowę dróg i mostów zerwanych w czasie powodzi), na **infrastrukturę wodno-kanalizacyjną** (budowę i rozbudowę sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej, opracowanie dokumentacji itd.) ponad **9 274 000 zł**, na **infrastrukturę sportową** ponad **4 400 000 zł**, zaś w **infrastrukturę zdrowotną** ponad **2 280 000 zł**. Inwestycjami, które pochłonęły najwięcej środków pieniężnych były: budowa kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków (koszty poniesione w roku 2006 i 2007: 4 627 199 zł – współfinansowane z ZPORR), przebudowa i rozbudowa istniejącej sali gimnastycznej (3 654 941 zł w 2008 i 2009 r. – współfinansowane z MRPO) czy wydatki własne na budowę kolejnej części kanalizacji i przydomowych oczyszczalni (2 523 900 zł w 2013 roku – współfinansowane z PROW) łącznie **na inwestycje w latach 2006-2013 w Gminie Gołcza przeznaczono ponad 37 776 000 zł**.

Na część działań inwestycyjnych gmina **składała wnioski o dofinansowanie z funduszy europejskich**. Największa kwota dofinansowania wynosiła 2 640 239 zł (57,76% kosztów inwestycji) i była przeznaczona na budowę kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków dla Gminy Gołcza. Znaczące dofinansowanie gmina otrzymała także na realizację zadania dotyczącego

instalacji kolektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych oraz pomp powietrznych ciepła w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Gołcza (1 309 331, 46,75% ogólnych kosztów).

Tabela 21. Lista dofinansowanych z funduszy europejskich zadań inwestycyjnych w Gminie Gołcza w latach 2006-2013.

Lp.	Zadanie inwestycyjne	Kwota ogólna	Kwota dofinansowania z UE	% dofinansowania z UE
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków dla Gminy Gołcza	4 570 859	2 640 239	57,76
2.	Instalacja kolektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych oraz pomp powietrznych ciepła w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Gołcza	2 800 710	1 309 331	46,75
3.	Nowe przedszkola w Gminie Gołcza	861 395	732 186	85,00
4.	Czas na aktywną integrację zawodową w Gminie Gołcza	840 031	714 026	85,00
5.	Nowoczesne oddziały przedszkolne na terenie Gminy Gołcza	697 167	592 592	85,00
6.	Przebudowa centrum Kamienicy	536 465	375 525	70,00
7.	Szansa dla gimnazjalistów z Gminy Gołcza	187 883	159 700	85,00
8.	Edukacja dla wszystkich	117 115	99 548	85,00
9.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Wielkanocy i Chobędzy oraz indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarze Gminy Gołcza	5 463 644	2 820 767	51,63
10.	Budowa obiektu pełniącego funkcje społeczno-kulturalne i gospodarcze z zagospodarowaniem terenu w centrum Przybysławic oraz remont wejścia dla niepełnosprawnych przy kościele w Wysocicach (odnowa chodników i schodów)	611 559	354 887	58,03
Razem:		16 686 828	9 798 801	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.mapadotacji.gov.pl oraz danych uzyskanych z Urzędu Gminy Gołcza.

Gmina Gołcza była beneficjentem **10 projektów dofinansowanych z funduszy europejskich**, które były finansowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki z Europejskiego Funduszu Społecznego, Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego z Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Ich **łącznie wartość wyniosła 16 686 828 zł**, zaś otrzymana kwota dofinansowania to **9 798 801 zł**.

6.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne ma istotne znaczenie dla obecnych i potencjalnych mieszkańców, władz samorządowych i przede wszystkim inwestorów. Planowanie przestrzenne jest silnie związane z zasadami korzystania z nieruchomości, a także z obrotem nimi. Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego pomaga w ustalaniu przeznaczenia terenu, rozmieszczaniu inwestycji celu publicznego oraz określaniu sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu.

Według danych GUS z 2012 r. **100% powierzchni gminy Gołcza** (9 027 ha) było **objęte obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego**. Jest to najlepszy wynik w powiecie miechowskim.

Tabela 22. Powierzchnia gmin powiatu miechowskiego objęta obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego w 2012 roku.

Miejsce	Gmina	Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego (ha)	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni (%)
1	Gołcza	9 027	100,3
2	Słaboszów	7 696	100,2
3	Charsznica	7 696	98,1
4	Książ Wielki	45	0,3
5	Miechów	12	0,1
6	Kozłów	0	0,0
7	Raławice	0	0,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Z racji objęcia całej powierzchni gminy obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego, w Gminie Gołcza w latach 2009-2012 nie wydawano pozytywnych decyzji dotyczących zabudowy mieszkaniowej jedno- bądź wielorodzinnej, zabudowy usługowej oraz zabudowy innej. W 2012 roku została wydana jedna pozytywna decyzja dotycząca zabudowy inwestycji celu publicznego.

Planowany rozwój Gminy Gołcza, zgodny z potrzebami społeczności, powinien mieć na celu zwiększenie atrakcyjności gminy i podniesienie jakości życia mieszkańców, a jednocześnie winien uwzględniać ochronę zasobów gminy i konieczność zachowania dla przyszłych pokoleń walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego. Polityka władz gminy w odniesieniu do przestrzeni powinna opierać się na integracji zagospodarowania z polityką społeczną i gospodarczą, koncentracji działań inwestycyjnych, w tym komunalnych, na realizacji priorytetowych celów rozwoju, ochronie obszarów i obiektów stanowiących o atrakcyjności gminy, najbardziej oszczędnym wykorzystaniu zasobów nieodnawialnych i rehabilitacji zasobów zniszczonych⁴⁹.

⁴⁹ Na podstawie: *Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gołcza*.

6.4. Tło społeczno-gospodarcze powiatu miechowskiego na podstawie zestawienia wybranych wskaźników powiatowych w relacji do województwa

Analizując tło społeczno-gospodarcze powiatu miechowskiego na podstawie wybranych makro-wskaźników w relacji do średniej województwa małopolskiego, których wartości nie są dostępne na poziomie gminy można zaobserwować pewnie obraz środowiska, w którym funkcjonuje opisywana gmina. Wśród wybranych wskaźników, oprócz przedstawionych w poprzednich analizach, które wskazują na sytuację społeczno-gospodarczą w powiecie na tle województwa, są:

- lesistość,
- samochody osobowe na 1000 ludności – jeden z czynników wskazujących na stopień zamożności społeczeństwa,
- ciągniki rolnicze na 1000 ludności – jako czynnik obrazujący charakter gminy (rolniczy, przemysłowy etc.),
- drogi publiczne o nawierzchni twardej na 100 km² powierzchni – dostępność komunikacyjna
- nakłady inwestycyjne i środki trwałe w przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca – stopień rozwoju przedsiębiorstw,
- podmioty w rejestrze REGON na 10.000 ludności – wskaźnik poziomu przedsiębiorczości,
- stopa bezrobocia rejestrowanego,
- mieszkania na 1 000 zawartych małżeństw – ilość małżeństw, na 1000 zawartych związków, które mają dostęp do zakupu mieszkania (bez uwzględnienia czynników ekonomicznych)
- mieszkania na 10 000 ludności.

Tabela 23. Zestawienie wybranych wskaźników powiatu miechowskiego w relacji do średniej województwa małopolskiego w 2012 roku.

Wybrane wskaźniki powiatowe w relacji do średniej województwa w 2012 roku	Powiat	Województwo	Relacja (województwo = 100)
Lesistość	11,9	28,6	41,6
Samochody osobowe na 1000 ludności	505,4	466,4	108,4
Ciągniki rolnicze na 1000 ludności	170,0	35,6	477,4
Drogi publiczne o nawierzchni twardej na 100 km ² powierzchni	148,3	142,8	103,9
Nakłady inwestycyjne i środki trwałe w przedsiębiorstwach wg PKD 2007 na 1 mieszkańca	959,0	2555,0	37,5
Podmioty w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	1370,3	1615,9	84,8
Stopa bezrobocia rejestrowanego	11,3	11,4	99,1
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	241	840	28,7
Mieszkania na 10 tys. ludności	12,8	45,7	27,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

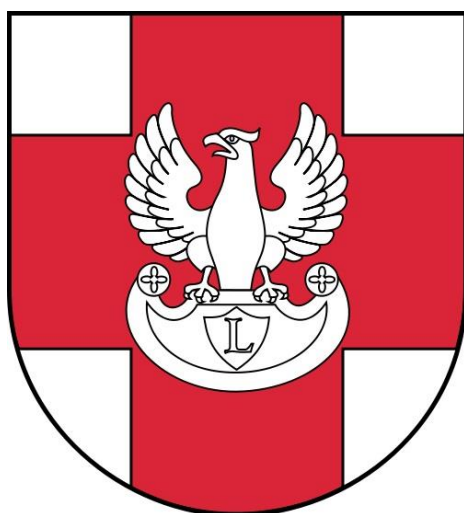

Na podstawie danych z powyższej tabeli, można zauważyć, że w powiecie miechowskim, w porównaniu ze średnią w województwie małopolskim, występuje zdecydowanie mniej lasów (lesistość w powiecie na poziomie 11,9%, przy 28,6% w województwie). Ponadto, powiat traci także w przypadku wskaźników dotyczących liczby mieszkań na 1000 zawartych małżeństw oraz mieszkań na 10 000 ludności. Niekorzystna relacja występuje w przypadku wskaźnika dotyczącego nakładów inwestycyjnych i środków trwałych w przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca. Przedsiębiorstwa powiatowe osiągają poziom tylko 37,5% średniej w województwie. Zdecydowanie większa ilość ciągników rolniczych na 1000 ludności w powiecie świadczy o tym, że jest to obszar o charakterze typowo rolniczym. Dobry poziom relacji występuje w przypadku liczby samochodów na 1000 ludności oraz długości dróg publicznych o nawierzchni twardej na 100 km² powierzchni. Również stosunkowo pozytywnie prezentuje się wskaźnik dotyczący liczby podmiotów w rejestrze REGION na 10 000 ludności w wieku produkcyjnym.

6.5. Wizerunek gminy

Obecnie **bardzo trudno mówić o posiadaniu przez gminę spójnego, przemysłanego wizerunku**. Gmina Gołcza posiada **herb** oraz **flagę**, z którymi możliwa jest jej identyfikacja. Gmina **nie posiada jednakże hejnału ani patrona**. Strona internetowa gminy, która powinna być kluczowym narzędziem polityki informacyjnej gminy, ma **przestarzały wygląd, jednak zawiera szereg użytecznych informacji, które są dostępne poprzez odnośniki na stronie głównej**. Część zawartych na stronie internetowej danych wymaga jednak uaktualnienia. Gmina Gołcza nie ma opracowanych elementów Systemu Identyfikacji Wizualnej.

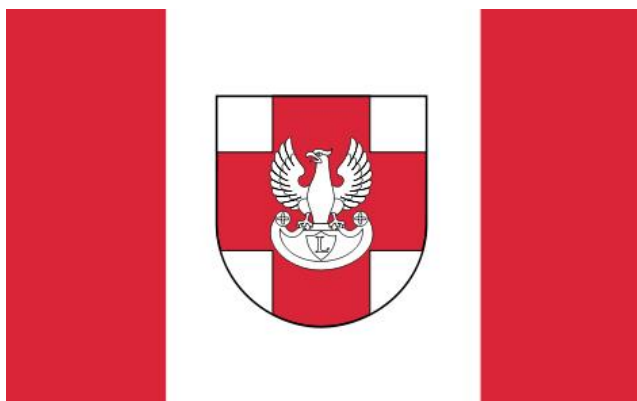
Zdjęcie 16. Herb Gminy Gołcza.

Źródło: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/d/dc/POL_Gmina_Go%C5%82cza_COA.svg/501px-POL_Gmina_Go%C5%82cza_COA.svg.png

Zdjęcie 17. Flaga Gminy Gołcza

Źródło: [http://pl.wikipedia.org/wiki/Go%C5%82cza_\(gmina\)#mediaviewer/Plik:POL_Gmina_Go%C5%82cza_flag.svg](http://pl.wikipedia.org/wiki/Go%C5%82cza_(gmina)#mediaviewer/Plik:POL_Gmina_Go%C5%82cza_flag.svg).

Zdjęcie 18. Strona główna internetowego serwisu Gminy Gołcza.

Źródło: <http://www.golcza.pl>

Wśród **osób historycznych** związanych i kojarzonych z Gminą Gołcza należy wymienić:

- » **Ród Popielów**
- » **Ród Odrowążów**
- » **Leon Strasburger – powstaniec styczniowy**
- » **Premier Rządu RP w l. 1934-1935 Leon Kozłowski – współwłaściciel Przybysławic**
- » **Stefan Kozłowski – profesor KUL**
- » **Stefan Kozłowski – działacz ludowy**
- » **Krzysztof Kozłowski**
- » **Aniela Kozłowska**
- » **Stanisław Radziejowski – malarz**

6.6. Nagrody i wyróżnienia

Gmina Gołcza otrzymała wiele wyróżnień oraz jest laureatem licznych konkursów, rankingów i plebiscytów, w szczególności regularnie zdobywa wysokie miejsca (jako jedyna gmina powiatu miechowskiego) w Ogólnopolskim Rankingu Gmin Wiejskich, prowadzonego przez Związek Powiatów Polskich. Listę otrzymanych wyróżnień prezentuje poniższa tabela.

Tabela 24. Nagrody i wyróżnienia otrzymane przez Gminę Gołcza

Lp.	Nagrody i wyróżnienia
1.	Ranking Gmin Wiejskich organizowany przez Związek Powiatów Polskich (trzy razy z rzędu, za działalność w latach 2010-2012). Samorzady oceniane były według wielu kryteriów takich jak: działania proinwestycyjne i prorozwojowe; rozwiązania poprawiające jakość obsługi mieszkańca oraz funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego; rozwój społeczeństwa informacyjnego; rozwój społeczeństwa obywatelskiego; umacnianie systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji; promocja rozwiązań z zakresu ochrony zdrowia i pomocy społecznej; promocja rozwiązań ekoenergetycznych i proekologicznych; współpraca krajowa i międzynarodowa; działania promocyjne.
2.	Wyróżnienie za realizację projektu pn. „Przebudowa Centrum Kamienicy” w konkursie Województwa Małopolskiego „Małopolski EuroLider MRPO” w kategorii obszary wiejskie. Konkurs wyłonił najlepsze projekty zrealizowane w województwie małopolskim dzięki Małopolskiemu Regionalnemu Programowi Operacyjnemu na lata 2007-2013.
3.	Gmina Gołcza w 2012 roku jako jeden z 61 samorządów z całej Polski, w tym wśród 31 gmin do 20 tysięcy mieszkańców uhonorowana została prestiżowym certyfikatem i znakiem jakości „Samorządowy Lider Edukacji” w ramach II edycji Ogólnopolskiego Programu Certyfikacji Gmin i Powiatów Rzeczypospolitej Polskiej. Certyfikaty przyznane zostały gminom i powiatom, które wyróżniają się wysokimi osiągnięciami w rozwoju szkolnictwa oraz tworzeniu dobrych warunków życia dla uczącej się młodzieży
4.	W 2011 roku projekt realizowany przez Gminę Gołcza „Nowe przedszkola w Gminie Gołcza” w kategorii projektów ukierunkowanych na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci, zdobył główną nagrodę. Konkurs zorganizowany został przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego i skierowany był dla Beneficjentów realizujących projekty finansowane w ramach komponentu regionalnego dla Małopolski, współfinansowanego z Programu Kapitał Ludzki.
5.	Gmina Gołcza została laureatem konkursu „Przyjazna wieś”, który był organizowany przez Krajową Sieć Obszarów Wiejskich i realizowany przez Fundację Programów Pomocy dla Rolnictwa FAPA pod patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Celem konkursu była promocja najlepszych projektów zrealizowanych na obszarach wiejskich, współfinansowanych z Funduszy Europejskich od 2004 roku. Gołcza zajęła II miejsce w kategorii infrastruktura społeczna za projekt: „Przebudowa i rozbudowa istniejącej Sali gimnastycznej wraz z zapleczem socjalnym przy Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Gołczy”.
6.	Gmina Gołcza dwa razy z rzędu została uhonorowana prestiżowym wyróżnieniem „Sportowa Gmina”. Wyróżnienie zostało przyznane przez Polski Klub Infrastruktury Sportowej w ramach programu „Budujmy Sportową Polskę”. Wyróżnienia zostały przyznane 65 miastom i gminom z całej Polski, które umiejętnie łączą budowę nowoczesnych obiektów sportowych z programem rozwoju sportu i rekreacji w regionie.
7.	Wójt Gminy Gołcza Lesław Blacha dwa razy został laureatem Plebiscytu im. Wincentego Witosa na Najpopularniejszego Wójta Małopolski. Dzięki głosom mieszkańców Gminy Gołcza, wójt Lesław Blacha został uhonorowany wyróżnieniem jako jedyny wójt z powiatu miechowskiego. Zaszczny tytuł otrzymało tylko 10 wójtów z całej Małopolski. XI edycja Plebiscytu została zorganizowana przez „Gazetę Krakowską” oraz Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski.

Źródło: <http://www.golcza.pl/index.php/9-statyczne/123-nagrody-i-wyroznienia-dla-naszej-gminy>.

Analiza porównawcza (benchmarking) jakości życia w Gminie Gołcza

1. METODOLOGIA

Metodologia badania **potencjału jakości życia** stanowi autorski narzędzie Polskiej Agencji Rozwoju Regionalnego „PARR”. Opiera się na zestawieniu ściśle dobranych aktualnych⁵⁰ wskaźników statystycznych pochodzących z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Dzięki temu, że wszystkie dane mają to samo wiarygodne i rzetelne źródło możliwe jest ich porównywanie i analizowanie. Wskaźniki zostały zestawione w 6 kategoriach i po stosownym przeliczeniu określają potencjał jakości życia w danej JST.

W analizie wykorzystano 95 wyselekcjonowane wskaźniki statystyczne podzielone na 6 kategorii:

ikona	nazwa kategorii
	Demografia
	Rynek pracy
	Infrastruktura techniczna
	Infrastruktura społeczna i kulturalna
	Wykształcenie i szkolnictwo
	Gospodarka

⁵⁰ W metodologii zastosowano dane pochodzące z 31.12.2012 roku, natomiast w przypadku 4 wskaźników, ze względu na brak dostępności danych z 31.12.2012 r., wykorzystano starsze, tj.:

- % ludności z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 2002 r. (Narodowy Spis Powszechny)
- liczba mieszkań na 1 mieszkańca – 31.12.2010 r.
- % ludności z wykształceniem wyższym – 2002 r. (Narodowy Spis Powszechny); % ludności z wykształceniem podstawowym ukończonym, podstawowym niekończonym i bez wykształcenia – 2002 r. (NSP).

Tabela 25. Zestawienie i kategoryzacja wskaźników badania jakości życia.

KATEGORIA	WSKAŹNIK
<p style="text-align: center;">Demografia</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba ludności 2. Gęstość zaludnienia (ludność na 1 km²) 3. Wskaźnik obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym 4. Wskaźnik obciążenia ekonomicznego 5. % osób w wieku przedprodukcyjnym 6. % osób w wieku produkcyjnym 7. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców 8. Liczba małżeństw zawartych na 1000 mieszkańców 9. Saldo migracji na 1000 mieszkańców 10. Długookresowa dynamika zmian liczby ludności (% zmiany w stosunku do 2002 roku) 11. Długookresowa dynamika zmian wskaźnika obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym (% zmiany w stosunku do 2002 roku)
<p style="text-align: center;">Rynek pracy</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba pracujących na 1000 mieszkańców 2. Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców 3. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym 4. Liczba uczniów szkół zasadniczych 5. % ludności z wykształceniem zasadniczym zawodowym 6. Liczba osób bezrobotnych na przypadającą na 1 osobę pracującą 7. Roczna zmiana liczby osób pracujących (rok poprzedni = 100) 8. Roczna zmiana liczby osób bezrobotnych (rok poprzedni = 100) 9. % wydatków w budżecie gminy na pomoc społeczną 10. Długookresowa dynamika zmian liczby osób bezrobotnych na 1 osobę pracującą (% zmiany w stosunku do 2003 roku)
<p style="text-align: center;">Infrastruktura techniczna</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. % ludności korzystającej z wodociągu 2. % ludności korzystającej z kanalizacji 3. % ludności korzystającej z gazu 4. Wydatki budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska na 1 mieszkańca 5. % wydatków budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska 6. Wydatki budżetu gminy na transport i łączność na 1 mieszkańca 7. % wydatków budżetu gminy na transport i łączność 8. Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem 9. Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego ogółem 10. Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem 11. Długookresowa dynamika zmian % ludności korzystającej z kanalizacji - zmiana w pkt. procentowych stosunku do 2002 roku

Potencjał społeczny
i kulturalny

1. Zakłady opieki zdrowotnej na 10.000 mieszkańców
2. Liczba ludności na 1 aptekę
3. % wydatków w budżecie gminy na ochronę zdrowia
4. Podstawowa opieka zdrowotna - porady na 1 mieszkańca
5. Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice na 10.000 mieszkańców
6. Placówki biblioteczne (biblioteki i filie ogółem) na 10.000 mieszkańców
7. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców
8. Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika
9. Liczba mieszkań na 1 mieszkańca
10. Powierzchnia użytkowa mieszkań na 1 osobę
11. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 mieszkańców
12. % wydatków w budżecie gminy na gospodarkę mieszkaniową
13. Liczba zwiedzających muzea i oddziały na 1000 mieszkańców
14. Widzowie kin na 1000 mieszkańców
15. Miejsca rzeczywiste (łącznie z oddziałami) w żłobkach w stosunku do dzieci w wieku 0-3 lata
16. % wydatków w budżecie gminy na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego
17. Miejsca noclegowe
18. Dynamika zmian liczby miejsc noclegowych całorocznych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (rok poprzedni=100)
19. Korzystający z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania
20. Dynamika zmian liczby udzielonych noclegów w turystycznych w obiektach zbiorowego zakwaterowania (rok poprzedni=100)
21. Łączna powierzchnia parków narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych
22. Powierzchnia lasów
23. Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem
24. % wydatków w budżecie gminy na kulturę fizyczną
25. Kluby sportowe na 1000 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

Poziom wykształcenia
i szkolnictwo

1. % ludności z wykształceniem wyższym
2. Efektywność wydatków oświatowych (subwencje na zadania oświatowe = 100)
3. Miejsca w placówkach wychowania przedszkolnego w stosunku do dzieci w wieku 3-6 lat
4. Liczba uczniów liceów ogólnokształcących
5. % ludności z wykształceniem podstawowym ukończonym, podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia
6. Uczniowie szkół podstawowych przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów
7. Uczniowie gimnazjów przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów
8. Współczynnik skolaryzacji brutto (szkoły podstawowe)
9. Współczynnik skolaryzacji brutto (gimnazja)

Potencjał gospodarczy

1. Dochody gminy
2. Dochody gminy na 1 mieszkańca
3. Dochody własne na 1 mieszkańca
4. Dochody własne na 1 mieszkańca (udział w PIT)
5. Dochody własne na 1 mieszkańca (udział w CIT)
6. Udział podatku od nieruchomości w dochodach własnych
7. Udział podatku rolnego w dochodach własnych
8. Środki pozyskane z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych (łącznie w latach 2007-2012)
9. Środki pozyskane z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych na 1 mieszkańca (średnia z lat 2007-2012)
10. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem
11. Wydatki budżetu gminy
12. Wydatki budżetu gminy na 1 mieszkańca
13. Wydatki majątkowe inwestycyjne na 1 mieszkańca
14. Wydatki na administrację publiczną na 1 mieszkańca
15. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem
16. Wydatki bieżące na wynagrodzenia na 1 mieszkańca
17. Efektywność budżetowa (relacja dochodów do wydatków budżetu gminy)
18. Obsługa długu publicznego na 1 mieszkańca
19. Wskaźnik przedsiębiorczości
20. Dynamika zmian wskaźnika przedsiębiorczości (rok poprzedni = 100)
21. Dynamika zmian dochodów gminy (rok poprzedni = 100)
22. Dynamika zmian wydatków gminy (rok poprzedni = 100)
23. Dynamika zmian wydatków majątkowych inwestycyjnych gminy (rok poprzedni = 100)
24. Długookresowa dynamika zmian wydatków majątkowych inwestycyjnych na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)
25. Długookresowa dynamika zmian wydatków budżetu gminy na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)
26. Długookresowa dynamika zmian dochodów gminy - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)
27. Długookresowa dynamika zmian dochodów własnych na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)
28. Długookresowa dynamika zmian udziału dochodów własnych w dochodach ogółem - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)
29. Długookresowa dynamika zmian wskaźnika przedsiębiorczości - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)

Źródło: opracowanie własne PARR.

Każdemu z powyższych wskaźników przypisuje się określone wartości statystyczne pochodzące z BDL GUS, a następnie dla każdego wskaźnika zostaje wyliczona pozycja, którą dana gmina zajmuje na tle innych. W ramach 6 zdefiniowanych kategorii określa się miejsce (pozycję), które gmina zajmuje na tle pozostałych. Następnie sumuje się 6 pozycji gminy z każdej kategorii. **Suma**

wszystkich 6 pozycji analizowanej JST w ramach każdej z kategorii tworzy podejście **SYNTETYCZNE** i wskazuje na **obecny** (punkt wyjścia) **potencjał jakości życia** w danej gminie w **porównaniu z innymi** (im mniejsza suma wszystkich pozycji tym wyższa pozycja gminy).

Natomiast suma pozycji gminy w ramach każdej z kategorii tworzy sumę rang. **Suma wszystkich rang – dla 95 wskaźników – tworzy ujęcie SUMARYCZNE i wskazuje na potencjał rozwojowy jakości życia w przyszłości** oraz określa klimat społeczny związany z jakością życia na danym terenie (im mniejsza suma wszystkich rang tym wyższa pozycja gminy). Sposób określenia szans rozwojowych gminy w przyszłości opiera się na zbadaniu dysproporcji pomiędzy poszczególnymi wskaźnikami. Im mniejsze dysproporcje i większa spójność wewnętrzna tym większe szanse rozwojowe gminy. Im większe dysproporcje tym szanse na dynamiczny rozwój są ograniczone ze względu na konieczność włożenia większego wysiłku (finansowego, organizacyjnego, inwestycyjnego, promocyjnego, mentalnościowego itd.) w pokonanie barier i słabości rozwojowych.

Analiza badania potencjału jakości życia pozwala określić:

- » **potencjał syntetyczny** - obrazuje stan obecny, punkt wyjścia,
- » **potencjał sumaryczny** - wskazuje na potencjalne szanse rozwojowe oraz możliwości rozwoju w oparciu o obiektywne wskaźniki społeczno-gospodarcze,
- » **współczynnik podobieństwa (kohezyności)** analizowanego obszaru (0,00 – całkowite podobieństwo; 1,00 – całkowity brak podobieństwa),
- » **wskaźnik dominacji** (0,00 – zupełny brak dominacji; 1,00 – całkowita dominacja),
- » **współczynnik konkurencyjności** (0,00 – brak konkurencyjności, powyżej 1,00 – budowanie pozycji konkurencyjnej).

Sposób wyliczenia wskaźników i współczynników oraz ich znaczenie prezentuje poniższy opis:

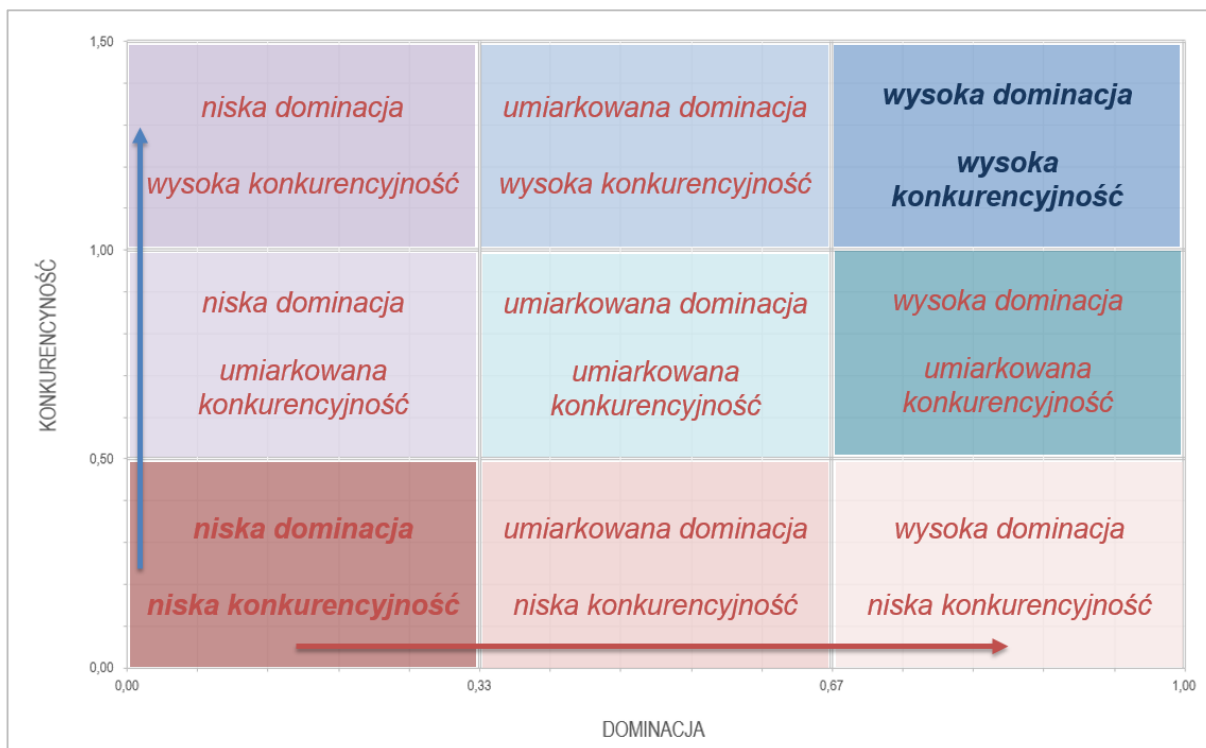
kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	typ zmiennej	Benchmark – 25% najlepszych (wzorzec)	[gmina]	pozycja	podobieństwo analizowanego obszaru	dystans do lidera	konkurencyjność Gminy Gołcza	współczynnik podobieństwa (kohezji)	wskaźnik dominacji	współczynnik konkurencyjności
Demografia	1	1	Liczba ludności	osoba	St	9 114	9 029	4	0,130	0,13	0,986	0,58	0,49	0,83
	2	2	Gęstość zaludnienia (ludność na 1 km ²)	osoba	St	98,0	100,0	3	0,055	0,06	1,039			
	3	3	Wskaźnik obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym	osoba	DSt	30,0	32,0	7	0,741	0,55	0,739			
	4	4	Wskaźnik obciążenia ekonomicznego	osoba	DSt	60,5	61,8	6	0,605	0,45	0,750			

Źródło: opracowanie własne PARR.

Przeprowadzona analiza umożliwia stworzenie **macierzy rozwoju** (ogólnego oraz w ramach każdej z kategorii: demografia, rynek pracy, infrastruktura techniczna, potencjał społeczny i kulturalny, poziom wykształcenia i szkolnictwo oraz potencjał gospodarczy). Macierz rozwoju polega na umieszczeniu na 2-osiowej płaszczyźnie pozycji gminy, gdzie oś poziomą stanowi „dominacja”, a oś pionową „konkurencyjność”. W zależności od pozycji gminy na macierzy mamy do czynienia z różnymi sytuacjami rozwojowymi: od niskiej dominacji i niskiej konkurencyjności po wysoką dominację i wysoką pozycję konkurencyjną. Poszczególne warianty ukazuje poniższy wykres:

Wykres 54. Schemat macierzy rozwoju.

Źródło: opracowanie własne PARR.

Opracowany został ranking gmin powiatu miechowskiego (7 jednostek). W przypadku gminy miejsko-wiejskiej Miechów, brano pod uwagę statystyki łączne dla obszaru wiejskiego i miejskiego. W analizie gmin w powiecie, pozycja każdej z gmin zawierała się w przedziale od „1” (najwyższa) do „7” (najniższa).

2. ANALIZA POTENCJAŁU JAKOŚCI ŻYCIA GMIN POWIATU MIECHOWSKIEGO

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	Gmina Gołcza	Gmina Miechów	Gmina Racławice	Gmina Charsznica	Gmina Książ Wielki	Gmina Słaboszów	Gmina Kozłów
					1	2	3	4	5	6	7
Demografia	1	1	Liczba ludności	osoba	6 219	19 940	2 485	7 692	5 286	3 731	4 756
	2	2	Gęstość zaludnienia (ludność na 1 km ²)	osoba	69,0	134,0	42,0	98,0	38,0	49,0	55,0
	3	3	Wskaźnik obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym	osoba	31,6	32,6	35,0	35,0	37,3	36,2	35,1
	4	4	Wskaźnik obciążenia ekonomicznego	osoba	59,1	60,7	64,4	64,5	67,1	68,3	64,2
	5	5	% osób w wieku przedprodukcyjnym	%	17,3	17,5	17,9	17,9	17,8	19,1	17,7
	6	6	% osób w wieku produkcyjnym	%	62,8	62,2	60,8	60,8	59,8	59,4	60,9
	7	7	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	osoba	-5,6	-3,2	-3,2	-3,9	-6,4	-6,2	-7,1
	8	8	Liczba małżeństw zawartych na 1000 mieszkańców	-	5,8	5,4	5,2	4,4	5,8	6,2	4,6
	9	9	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	osoba	-1,9	0,6	-1,2	3,3	-2,1	-0,3	-0,6
	10	10	Długookresowa dynamika zmian liczby ludności (% zmiany w stosunku do 2002 roku)	%	-3,15	-0,34	-3,79	-2,48	-7,05	-5,59	-6,29
	11	11	Długookresowa dynamika zmian wskaźnika obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym (% zmiany w stosunku do 2002 roku)	%	-15,51	18,98	-15,66	-2,23	-9,69	-7,65	-0,28

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	Gmina Gołcza	Gmina Miechów	Gmina Racławice	Gmina Charsznica	Gmina Książ Wielki	Gmina Słaboszów	Gmina Kozłów
					1	2	3	4	5	6	7
Rynek pracy	1	12	Liczba pracujących na 1000 mieszkańców	osoba	47,0	184,4	85,3	91,8	90,8	38,6	42,1
	2	13	Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców	osoba	44,5	49,5	39,8	56,4	46,2	38,6	52,1
	3	14	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	%	7,1	8,0	6,5	9,3	7,7	6,5	8,6
	4	15	Liczba uczniów szkół zasadniczych	uczeń	0	129	0	0	0	0	0
	5	16	% ludności z wykształceniem zasadniczym zawodowym	%	24,1	18,3	25,4	20,3	17,4	21,1	22,4
	6	17	Liczba osób bezrobotnych na przypadającą na 1 osobę pracującą	osoba	0,9	0,3	0,5	0,6	0,5	1,0	1,2
	7	18	Roczna zmiana liczby osób pracujących (rok poprzedni = 100)	-	92,7	105,5	124,7	116,1	111,4	122,0	89,3
	8	19	Roczna zmiana liczby osób bezrobotnych (rok poprzedni = 100)	-	92,6	102,2	96,1	108,2	105,6	96,6	108,3
	9	20	% wydatków w budżecie gminy na pomoc społeczną	%	13,7	15,8	15,1	16,8	13,6	19,0	16,4
	10	21	Długookresowa dynamika zmian liczby osób bezrobotnych na 1 osobę pracującą (% zmiany w stosunku do 2003 roku)	%	-2,03	-28,91	-51,90	-52,79	-45,21	-54,85	-22,23

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	Gmina Gołcza	Gmina Miechów	Gmina Racławice	Gmina Charsznica	Gmina Książ Wielki	Gmina Słaboszów	Gmina Kozłów
					1	2	3	4	5	6	7
Infrastruktura techniczna	1	22	% ludności korzystającej z wodociągu	%	85,5	87,7	77,7	73,9	71,7	67,5	65,4
	2	23	% ludności korzystającej z kanalizacji	%	16,5	49,7	0,0	24,2	17,6	0,0	0,0
	3	24	% ludności korzystającej z gazu	%	12,4	1,4	0,0	16,2	0,3	0,1	0,0
	4	25	Wydatki budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska na 1 mieszkańca	PLN	340,5	121,8	46,0	715,7	335,3	40,2	25,3
	5	26	% wydatków budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska	%	13,5	4,6	1,3	23,9	11,2	1,7	1,1
	6	27	Wydatki budżetu gminy na transport i łączność na 1 mieszkańca	PLN	269,3	190,2	882,6	85,4	32,1	43,6	16,8
	7	28	% wydatków budżetu gminy na transport i łączność	%	10,6	7,1	25,1	2,9	1,1	1,9	0,7
	8	29	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	15,0	2,9	0,0	15,2	0,0	0,0	0,0
	9	30	Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego ogółem	ha	9 027,0	12,0	0,0	7 696,0	45,0	7 696,0	0,0
	10	31	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem	%	100,3	0,1	0,0	98,1	0,3	100,2	0,0
	11	32	Długookresowa dynamika zmian % ludności korzystającej z kanalizacji - zmiana w pkt. procentowych stosunku do 2002 roku	pkt. proc.	16,5	2,2	0,0	12,7	8,0	0,0	0,0

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	Gmina Gołcza	Gmina Miechów	Gmina Racławice	Gmina Charsznica	Gmina Książ Wielki	Gmina Słaboszów	Gmina Kozłów
					1	2	3	4	5	6	7
Potencjał społeczny i kulturalny	1	33	Zakłady opieki zdrowotnej na 10.000 mieszkańców	zoz	4,8	2,5	4,0	2,6	1,9	5,4	4,2
	2	34	Liczba ludności na 1 aptekę	osoba	6 219	2 493	2 485	3 846	2 643	3 731	brak
	3	35	% wydatków w budżecie gminy na ochronę zdrowia	%	0,46	0,88	0,17	1,46	0,87	0,44	0,35
	4	36	Podstawowa opieka zdrowotna - porady na 1 mieszkańca	porady	4,9	4,1	3,9	2,8	2,5	4,4	2,4
	5	37	Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice na 10.000 mieszkańców	-	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,3
	6	38	Placówki biblioteczne (biblioteki i filie ogółem) na 10.000 mieszkańców	-	3,2	2,0	4,0	1,3	1,9	2,7	6,3
	7	39	Czytelnice bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców	osoba	156	198	160	77	94	91	72
	8	40	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika	wol.	14,0	14,5	10,8	29,2	20,7	16,3	17,8
	9	41	Liczba mieszkań na 1 mieszkańca	mieszkanie	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3
	10	42	Powierzchnia użytkowa mieszkań na 1 osobę	m2	26,0	24,8	28,7	28,0	29,6	29,4	27,6
	11	43	Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 mieszkańców	mieszkanie	1,1	1,7	0,8	0,9	0,9	0,8	1,3
	12	44	% wydatków w budżecie gminy na gospodarkę mieszkaniową	%	1,32	4,59	1,68	0,00	0,31	1,06	0,48

13	45	Liczba zwiedzających muzea i oddziały na 1000 mieszkańców	osoba	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
14	46	Widzowie kin na 1000 mieszkańców	osoba	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15	47	Miejsca rzeczywiście (łącznie z oddziałami) w żłobkach w stosunku do dzieci w wieku 0-3 lata	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
16	48	% wydatków w budżecie gminy na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego	%	1,59	2,44	1,70	1,90	7,37	3,68	3,14
17	49	Miejsca noclegowe	miejsce	0	0	201	0	40	0	0
18	50	Dynamika zmian liczby miejsc noclegowych całorocznych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (rok poprzedni=100)	-	brak	brak	100,0	brak	100,0	brak	brak
19	51	Korzystający z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania	osoba	0	0	9 573	0	2 388	0	0
20	52	Dynamika zmian liczby udzielonych noclegów w turystycznych w obiektach zbiorowego zakwaterowania (rok poprzedni=100)	-	brak	brak	67,8	brak	109,0	brak	brak
21	53	Łączna powierzchnia parków narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych	ha	1 331,4	4,2	16,7	0,0	31,8	0,0	56,0
22	54	Powierzchnia lasów	ha	656	667	1 062	415	3 816	547	857
23	55	Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem	%	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
24	56	% wydatków w budżecie gminy na kulturę fizyczną	%	0,85	9,84	0,00	0,11	0,29	0,01	0,50
25	57	Kluby sportowe na 1000 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	-	3,7	3,2	6,8	1,5	3,2	2,8	1,2

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	Gmina Gołcza	Gmina Miechów	Gmina Raclawice	Gmina Charsznica	Gmina Książ Wielki	Gmina Ślaboszów	Gmina Kozłów
					1	2	3	4	5	6	7
Poziom wykształcenia i szkolnictwo	1	58	% ludności z wykształceniem wyższym	%	3,0	7,9	1,6	3,6	4,4	2,8	3,1
	2	59	Efektywność wydatków oświatowych (subwencje na zadania oświatowe = 100)	-	112,6	181,5	125,5	142,2	133,3	139,2	143,9
	3	60	Miejsca w placówkach wychowania przedszkolnego w stosunku do dzieci w wieku 3-6 lat	%	0,0	49,5	0,0	27,3	47,4	0,0	0,0
	4	61	Liczba uczniów liceów ogólnokształcących	uczeń	0	553	0	0	41	0	0
	5	62	% ludności z wykształceniem podstawowym ukończonym, podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia	%	39,3	27,7	43,5	39,2	45,6	47,2	43,6
	6	63	Uczniowie szkół podstawowych przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów	uczeń	10,1	10,8	13,3	7,4	7,7	14,3	6,0
	7	64	Uczniowie gimnazjów przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów	uczeń	5,6	14,6	12,5	11,7	6,9	11,0	8,6
	8	65	Współczynnik skolaryzacji brutto (szkoły podstawowe)	%	103,9	98,6	138,4	99,6	112,1	90,7	84,7
	9	66	Współczynnik skolaryzacji brutto (gimnazja)	%	105,0	101,9	125,0	93,5	103,9	91,7	66,2

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	Gmina Gołcza	Gmina Miechów	Gmina Racławice	Gmina Charsznica	Gmina Książ Wielki	Gmina Ślaboszów	Gmina Kozłów
					1	2	3	4	5	6	7
Potencjał gospodarczy	1	67	Dochody gminy	PLN	17 636 937,3	50 552 818,0	10 062 069,3	21 962 896,5	17 236 359,3	9 725 760,9	12 155 003,8
	2	68	Dochody gminy na 1 mieszkańca	PLN	2 843,8	2 530,0	4 020,0	2 860,9	3 243,6	2 603,3	2 539,7
	3	69	Dochody własne na 1 mieszkańca	PLN	866,2	1 117,0	1 220,4	1 131,2	1 218,5	780,0	898,0
	4	70	Dochody własne na 1 mieszkańca (udział w PIT)	PLN	218,7	442,1	152,7	241,9	241,0	187,2	295,7
	5	71	Dochody własne na 1 mieszkańca (udział w CIT)	PLN	-0,5	9,4	3,8	2,7	0,9	0,9	0,9
	6	72	Udział podatku od nieruchomości w dochodach własnych	%	16,7	15,6	9,4	10,6	10,3	9,0	5,4
	7	73	Udział podatku rolnego w dochodach własnych	%	17,3	7,8	16,3	11,7	13,1	24,7	12,7
	8	74	Środki pozyskane z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych (łącznie w latach 2007-2012)	PLN	5 648 032,4	8 688 065,2	2 325 370,0	2 468 460,6	3 672 749,2	2 092 824,8	1 769 129,1
	9	75	Środki pozyskane z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych na 1 mieszkańca (średnia z lat 2007-2012)	PLN	908,2	435,7	935,8	320,9	694,8	560,9	372,0
	10	76	Udział dochodów własnych w dochodach ogółem	%	30,5	44,1	30,4	39,5	37,6	30,0	35,4

11	77	Wydatki budżetu gminy	PLN	15 743 253,7	53 226 429,3	8 721 979,5	22 988 103,7	15 790 417,3	8 762 722,3	11 402 358,6
12	78	Wydatki budżetu gminy na 1 mieszkańca	PLN	2 538,4	2 663,9	3 484,6	2 994,4	2 971,5	2 345,5	2 382,4
13	79	Wydatki majątkowe inwestycyjne na 1 mieszkańca	PLN	574,4	455,5	864,2	728,2	414,1	176,2	406,0
14	80	Wydatki na administrację publiczną na 1 mieszkańca	PLN	283,5	253,8	512,0	296,8	326,4	461,2	362,1
15	81	Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem	%	22,7	17,1	24,6	24,4	13,9	7,5	16,9
16	82	Wydatki bieżące na wynagrodzenia na 1 mieszkańca	PLN	842,9	854,8	1 246,8	1 058,3	1 171,3	980,0	783,5
17	83	Efektywność budżetowa (relacja dochodów do wydatków budżetu gminy)	%	112,0	95,0	115,4	95,5	109,2	111,0	106,6
18	84	Obsługa długu publicznego na 1 mieszkańca	PLN	50,3	74,8	59,1	51,2	100,9	56,2	126,6
19	85	Wskaźnik przedsiębiorczości	jedn. gosp.	1 034	1 938	1 118	960	1 107	821	894
20	86	Dynamika zmian wskaźnika przedsiębiorczości (rok poprzedni = 100)	-	103,1	101,9	110,6	102,2	105,0	99,2	104,2
21	87	Dynamika zmian dochodów gminy (rok poprzedni = 100)	-	107,8	98,1	127,5	112,4	100,7	108,6	91,5
22	88	Dynamika zmian wydatków gminy (rok poprzedni = 100)	-	88,9	90,8	83,1	110,3	76,4	79,5	68,7
23	89	Dynamika zmian wydatków majątkowych inwestycyjnych gminy (rok poprzedni = 100)	-	70,3	54,9	51,0	108,6	31,8	20,9	32,9

24	90	Długookresowa dynamika zmian wydatków majątkowych inwestycyjnych na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	1 273,7	123,0	167,2	629,9	117,3	572,3	1 590,7
25	91	Długookresowa dynamika zmian wydatków budżetu gminy na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	213,4	206,7	232,8	276,1	199,4	248,9	231,1
26	92	Długookresowa dynamika zmian dochodów gminy - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	238,7	216,4	290,0	248,0	225,9	227,6	224,2
27	93	Długookresowa dynamika zmian dochodów własnych na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	258,4	219,8	289,9	355,6	285,6	274,5	348,6
28	94	Długookresowa dynamika zmian udziału dochodów własnych w dochodach ogółem - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	104,6	101,1	96,6	139,4	118,4	114,0	146,4
29	95	Długookresowa dynamika zmian wskaźnika przedsiębiorczości - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	113,2	131,2	124,4	110,1	113,4	107,2	129,1

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	ranking rang						
					Gmina Gołcza	Gmina Miechów	Gmina Raclawice	Gmina Charsznica	Gmina Książ Wielki	Gmina Ślaboszów	Gmina Kozłów
Demografia	1	1	Liczba ludności	osoba	3	1	7	2	4	6	5
	2	2	Gęstość zaludnienia (ludność na 1 km2)	osoba	3	1	6	2	7	5	4
	3	3	Wskaźnik obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym	osoba	1	2	3	3	7	6	5
	4	4	Wskaźnik obciążenia ekonomicznego	osoba	1	2	4	5	6	7	3
	5	5	% osób w wieku przedprodukcyjnym	%	7	6	2	2	4	1	5
	6	6	% osób w wieku produkcyjnym	%	1	2	4	4	6	7	3
	7	7	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	osoba	4	1	1	3	6	5	7
	8	8	Liczba małżeństw zawartych na 1000 mieszkańców	-	2	4	5	7	2	1	6
	9	9	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	osoba	6	2	5	1	7	3	4
	10	10	Długookresowa dynamika zmian liczby ludności (% zmiany w stosunku do 2002 roku)	%	3	1	4	2	7	5	6
	11	11	Długookresowa dynamika zmian wskaźnika obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym (% zmiany w stosunku do 2002 roku)	%	2	7	1	5	3	4	6
suma rang:					33	29	42	36	59	50	54

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	ranking rang						
					Gmina Gołcza	Gmina Miechów	Gmina Raclawice	Gmina Charsznica	Gmina Książ Wielki	Gmina Słaboszów	Gmina Kozłów
Rynek pracy	1	12	Liczba pracujących na 1000 mieszkańców	osoba	5	1	4	2	3	7	6
	2	13	Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców	osoba	3	5	2	7	4	1	6
	3	14	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	%	3	5	1	7	4	1	6
	4	15	Liczba uczniów szkół zasadniczych	uczeń	7	1	7	7	7	7	7
	5	16	% ludności z wykształceniem zasadniczym zawodowym	%	2	6	1	5	7	4	3
	6	17	Liczba osób bezrobotnych na przypadającą na 1 osobę pracującą	osoba	5	1	2	4	3	6	7
	7	18	Roczna zmiana liczby osób pracujących (rok poprzedni = 100)	-	6	5	1	3	4	2	7
	8	19	Roczna zmiana liczby osób bezrobotnych (rok poprzedni = 100)	-	1	4	2	6	5	3	7
	9	20	% wydatków w budżecie gminy na pomoc społeczną	%	2	4	3	6	1	7	5
	10	21	Długookresowa dynamika zmian liczby osób bezrobotnych na 1 osobę pracującą (% zmiany w stosunku do 2003 roku)	%	7	5	3	2	4	1	6
suma rang:					41	37	26	49	42	39	60

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	ranking rang						
					Gmina Gołcza	Gmina Miechów	Gmina Reclawice	Gmina Charsznica	Gmina Książ Wielki	Gmina Słaboszów	Gmina Kozłów
Infrastruktura techniczna	1	22	% ludności korzystającej z wodociągu	%	2	1	3	4	5	6	7
	2	23	% ludności korzystającej z kanalizacji	%	4	1	7	2	3	7	7
	3	24	% ludności korzystającej z gazu	%	2	3	7	1	4	5	7
	4	25	Wydatki budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska na 1 mieszkańca	PLN	2	4	5	1	3	6	7
	5	26	% wydatków budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska	%	2	4	6	1	3	5	7
	6	27	Wydatki budżetu gminy na transport i łączność na 1 mieszkańca	PLN	2	3	1	4	6	5	7
	7	28	% wydatków budżetu gminy na transport i łączność	%	2	3	1	4	6	5	7
	8	29	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	2	3	7	1	7	7	7
	9	30	Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego ogółem	ha	1	5	7	2	4	2	7
	10	31	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem	%	1	5	7	3	4	2	7
	11	32	Długookresowa dynamika zmian % ludności korzystającej z kanalizacji - zmiana w pkt. procentowych stosunku do 2002 roku	pkt. proc.	1	4	7	2	3	7	7
suma rang:					21	36	58	25	48	57	77

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	ranking rang						
					Gmina Gołcza	Gmina Miechów	Gmina Raclawice	Gmina Charsznica	Gmina Książ Wielki	Gmina Słaboszów	Gmina Kozłów
Potencjał społeczny i kulturalny	1	33	Zakłady opieki zdrowotnej na 10.000 mieszkańców	zoz	2	6	4	5	7	1	3
	2	34	Liczba ludności na 1 aptekę	osoba	6	2	1	5	3	4	7
	3	35	% wydatków w budżecie gminy na ochronę zdrowia	%	4	2	7	1	3	5	6
	4	36	Podstawowa opieka zdrowotna - porady na 1 mieszkańca	porady	1	3	4	5	6	2	7
	5	37	Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice na 10.000 mieszkańców	-	7	2	7	7	7	7	1
	6	38	Placówki biblioteczne (biblioteki i filie ogółem) na 10.000 mieszkańców	-	3	5	2	7	6	4	1
	7	39	Czytelniczy bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców	osoba	3	1	2	6	4	5	7
	8	40	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika	wol.	6	5	7	1	2	4	3
	9	41	Liczba mieszkań na 1 mieszkańca	mieszkanie	7	3	5	6	1	4	2
	10	42	Powierzchnia użytkowa mieszkań na 1 osobę	m2	6	7	3	4	1	2	5
	11	43	Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 mieszkańców	mieszkanie	3	1	6	5	4	7	2
	12	44	% wydatków w budżecie gminy na gospodarkę mieszkaniową	%	3	1	2	7	6	4	5

13	45	Liczba zwiedzających muzea i oddziały na 1000 mieszkańców	osoba	7	7	7	7	7	7	7	7
14	46	Widzowie kin na 1000 mieszkańców	osoba	7	7	7	7	7	7	7	7
15	47	Miejsca rzeczywiste (łącznie z oddziałami) w żłobkach w stosunku do dzieci w wieku 0-3 lata	-	7	7	7	7	7	7	7	7
16	48	% wydatków w budżecie gminy na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego	%	7	4	6	5	1	2	3	
17	49	Miejsca noclegowe	miejsce	7	7	1	7	2	7	7	
18	50	Dynamika zmian liczby miejsc noclegowych całorocznych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (rok poprzedni=100)	-	7	7	1	7	1	7	7	
19	51	Korzystający z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania	osoba	7	7	1	7	2	7	7	
20	52	Dynamika zmian liczby udzielonych noclegów w turystycznych w obiektach zbiorowego zakwaterowania (rok poprzedni=100)	-	7	7	2	7	1	7	7	
21	53	Łączna powierzchnia parków narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych	ha	1	5	4	7	3	7	2	
22	54	Powierzchnia lasów	ha	5	4	2	7	1	6	3	
23	55	Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem	%	7	1	7	7	7	7	7	
24	56	% wydatków w budżecie gminy na kulturę fizyczną	%	2	1	7	5	4	6	3	
25	57	Kluby sportowe na 1000 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	-	2	4	1	6	3	5	7	
suma rang:				124	106	103	145	96	131	123	

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	ranking rang						
					Gmina Gołcza	Gmina Miechów	Gmina Raclawice	Gmina Charsznica	Gmina Książ Wielki	Gmina Śląbszów	Gmina Kozłów
Poziom wykształcenia i szkolnictwo	1	58	% ludności z wykształceniem wyższym	%	5	1	7	3	2	6	4
	2	59	Efektywność wydatków oświatowych (subwencje na zadania oświatowe = 100)	-	1	7	2	5	3	4	6
	3	60	Miejsca w placówkach wychowania przedszkolnego w stosunku do dzieci w wieku 3-6 lat	%	7	1	7	3	2	7	7
	4	61	Liczba uczniów liceów ogólnokształcących	uczeń	7	1	7	7	2	7	7
	5	62	% ludności z wykształceniem podstawowym ukończonym, podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia	%	3	1	4	2	6	7	5
	6	63	Uczniowie szkół podstawowych przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów	uczeń	4	5	6	2	3	7	1
	7	64	Uczniowie gimnazjów przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów	uczeń	1	7	6	5	2	4	3
	8	65	Współczynnik skolaryzacji brutto (szkoły podstawowe)	%	3	5	1	4	2	6	7
	9	66	Współczynnik skolaryzacji brutto (gimnazja)	%	2	4	1	5	3	6	7
suma rang:					33	32	41	36	25	54	47

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	ranking rang						
					Gmina Gołcza	Gmina Miechów	Gmina Raclawice	Gmina Charsznica	Gmina Książ Wielki	Gmina Słaboszów	Gmina Kozłów
Potencjał gospodarczy	1	67	Dochody gminy	PLN	3	1	6	2	4	7	5
	2	68	Dochody gminy na 1 mieszkańca	PLN	4	7	1	3	2	5	6
	3	69	Dochody własne na 1 mieszkańca	PLN	6	4	1	3	2	7	5
	4	70	Dochody własne na 1 mieszkańca (udział w PIT)	PLN	5	1	7	3	4	6	2
	5	71	Dochody własne na 1 mieszkańca (udział w CIT)	PLN	7	1	2	3	6	4	5
	6	72	Udział podatku od nieruchomości w dochodach własnych	%	1	2	5	3	4	6	7
	7	73	Udział podatku rolnego w dochodach własnych	%	6	1	5	2	4	7	3
	8	74	Środki pozyskane z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych (łącznie w latach 2007-2012)	PLN	2	1	5	4	3	6	7
	9	75	Środki pozyskane z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych na 1 mieszkańca (średnia z lat 2007-2012)	PLN	2	5	1	7	3	4	6
	10	76	Udział dochodów własnych w dochodach ogółem	%	5	1	6	2	3	7	4
	11	77	Wydatki budżetu gminy	PLN	4	1	7	2	3	6	5
	12	78	Wydatki budżetu gminy na 1 mieszkańca	PLN	5	4	1	2	3	7	6

13	79	Wydatki majątkowe inwestycyjne na 1 mieszkańca	PLN	3	4	1	2	5	7	6
14	80	Wydatki na administrację publiczną na 1 mieszkańca	PLN	2	1	7	3	4	6	5
15	81	Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem	%	3	4	1	2	6	7	5
16	82	Wydatki bieżące na wynagrodzenia na 1 mieszkańca	PLN	2	3	7	5	6	4	1
17	83	Efektywność budżetowa (relacja dochodów do wydatków budżetu gminy)	%	2	7	1	6	4	3	5
18	84	Obsługa długu publicznego na 1 mieszkańca	PLN	1	5	4	2	6	3	7
19	85	Wskaźnik przedsiębiorczości	jedn. gosp.	4	1	2	5	3	7	6
20	86	Dynamika zmian wskaźnika przedsiębiorczości (rok poprzedni = 100)	-	4	6	1	5	2	7	3
21	87	Dynamika zmian dochodów gminy (rok poprzedni = 100)	-	4	6	1	2	5	3	7
22	88	Dynamika zmian wydatków gminy (rok poprzedni = 100)	-	3	2	4	1	6	5	7
23	89	Dynamika zmian wydatków majątkowych inwestycyjnych gminy (rok poprzedni = 100)	-	2	3	4	1	6	7	5
24	90	Długookresowa dynamika zmian wydatków majątkowych inwestycyjnych na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	2	6	5	3	7	4	1
25	91	Długookresowa dynamika zmian wydatków budżetu gminy na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	5	6	3	1	7	2	4
26	92	Długookresowa dynamika zmian dochodów gminy - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	3	7	1	2	5	4	6

27	93	Długookresowa dynamika zmian dochodów własnych na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	6	7	3	1	4	5	2
28	94	Długookresowa dynamika zmian udziału dochodów własnych w dochodach ogółem - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	5	6	7	2	3	4	1
29	95	Długookresowa dynamika zmian wskaźnika przedsiębiorczości - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	5	1	3	6	4	7	2
suma rang:				106	104	102	85	124	157	134
suma wszystkich rang:				358	344	372	376	394	488	495

	SUMARYCZNY POTENCJAŁ (potencjał „rozwojowy”)						
	Gmina Gołcza	Gmina Miechów	Gmina Racławice	Gmina Charsznica	Gmina Książ Wielki	Gmina Słaboszów	Gmina Kozłów
Demografia	33	29	42	36	59	50	54
Rynek pracy	41	37	26	49	42	39	60
Infrastruktura techniczna	21	36	58	25	48	57	77
Potencjał społeczny i kulturalny	124	106	103	145	96	131	123
Poziom wykształcenia i szkolnictwo	33	32	41	36	25	54	47
Potencjał gospodarczy	106	104	102	85	124	157	134
suma rang:	358	344	372	376	394	488	495
sumaryczny potencjał jakości życia:	2	1	3	4	5	6	7

	SYNTETYCZNY POTENCJAŁ (stan obecny)						
	Gmina Gołcza	Gmina Miechów	Gmina Racławice	Gmina Charsznica	Gmina Książ Wielki	Gmina Słaboszów	Gmina Kozłów
Demografia	2	1	4	3	7	5	6
Rynek pracy	4	2	1	6	5	3	7
Infrastruktura techniczna	1	3	6	2	4	5	7
Potencjał społeczny i kulturalny	5	3	2	7	1	6	4
Poziom wykształcenia i szkolnictwo	3	2	5	4	1	7	6
Potencjał gospodarczy	4	3	2	1	5	7	6
suma rang:	19	14	20	23	23	33	36
syntetyczny potencjał jakości życia:	2	1	3	4	4	6	7

Stan obecny i punkt wyjścia jakości życia na terenie Gminy Gołcza obrazuje potencjał syntetyczny, który opiera się na zsumowaniu miejsc w ramach 6 kategorii wskaźników: demografii, rynku pracy, infrastruktury technicznej, potencjału społecznego i kulturalnego, poziomu wykształcenia i szkolnictwa oraz potencjału gospodarczego. **Gmina Gołcza na tle pozostałych gmin powiatu miechowskiego w syntetycznym potencjale plasuje się na 2 miejscu spośród 7 przeanalizowanych gmin.** Liderem listy jest stolica powiatu, Gmina Miechów.

W sumarycznym potencjale – ukazującym szanse rozwojowe w przyszłości – Gmina Gołcza również zajęła **2 miejsce** na tle gmin powiatu miechowskiego. Sumaryczny potencjał opiera się na zestawieniu i zsumowaniu wszystkich pozycji danej gminy na podstawie 95 wykorzystanych w analizie wskaźników statystycznych. Pozycja w rankingu wskazuje na potencjalne szanse rozwojowe w oparciu o obiektywne wskaźniki społeczno-gospodarcze.

Tabela 26. Porównanie potencjałów gmin powiatu miechowskiego w analizie jakości życia.

Miejsce	Sumaryczny potencjał („rozwojowy”)	Syntetyczny potencjał (obecny)
1.	Gmina Miechów	Gmina Miechów
2.	Gmina Gołcza	Gmina Gołcza
3.	Gmina Raławice	Gmina Raławice
4.	Gmina Charsznica	Gmina Charsznica
5.	Gmina Książ Wielki	Gmina Książ Wielki
6.	Gmina Słaboszów	Gmina Słaboszów
7.	Gmina Kozłów	Gmina Kozłów

Gmina Gołcza, na tle gmin uwzględnionych w analizie dotyczącej stanu obecnego, **najwyższą pozycję (1 miejsce) zajęła w dziale dotyczącym infrastruktury technicznej.** W przypadku demografii uplasowała się na 2 miejscu, zaś w kategorii dotyczącej poziomu wykształcenia i szkolnictwa na miejscu 3. W przypadku rynku pracy oraz potencjału gospodarczego gmina zajęła 4 miejsce zaś pod względem potencjału społecznego i kulturalnego uplasowała się na 5 miejscu. W związku z powyższym należy stwierdzić, że **Gmina Gołcza posiada zbliżony poziom rozwoju we wszystkich wymienionych kategoriach,** jednak istotne jest podjęcie skutecznych działań we wspomnianych działach celem poprawienia zajmowanych pozycji.

Z punktu widzenia czynników, w których Gmina Gołcza zajęła wysoką rangę (miejsca 1-3) wśród analizowanych gmin należy wymienić (w nawiasie miejsce w rankingu):

Czynniki demograficzne:

- » Liczba ludności (3 miejsce)
- » Gęstość zaludnienia (ludność na 1 km²) (3 miejsce)

- » **Wskaźnik obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym (1 miejsce)**
- » **Wskaźnik obciążenia ekonomicznego (1 miejsce)**
- » **% osób w wieku produkcyjnym (1 miejsce)**
- » Liczba małżeństw zawartych na 1000 mieszkańców (2 miejsce)
- » Długookresowa dynamika zmian liczby ludności (% zmiany w stosunku do 2002 roku) (3 miejsce)
- » Długookresowa dynamika zmian wskaźnika obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym (% zmiany w stosunku do 2002 roku) (2 miejsce)

Czynniki rynku pracy:

- » Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców (3 miejsce)
- » Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (3 miejsce)
- » % ludności z wykształceniem zasadniczym zawodowym (2 miejsce)
- » **Roczna zmiana liczby osób bezrobotnych (1 miejsce)**
- » % wydatków w budżecie gmin na pomoc społeczną (2 miejsce)

Czynniki infrastruktury technicznej:

- » % ludności korzystającej z wodociągu (2 miejsce)
- » % ludności korzystającej z gazu (2 miejsce)
- » Wydatki budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska na 1 mieszkańca (2 miejsce)
- » % wydatków budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska (2 miejsce)
- » Wydatki budżetu gminy na transport i łączność na 1 mieszkańca (2 miejsce)
- » % wydatków budżetu gminy na transport i łączność (2 miejsce)
- » Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem (2 miejsce)
- » **Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego ogółem (1 miejsce)**
- » **Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem (1 miejsce)**
- » Długookresowa dynamika zmian % ludności korzystającej z kanalizacji – zmiana w pkt. procentowych stosunku do 2002 roku (1 miejsce)

Czynniki potencjału społecznego i kulturalnego:

- » Zakłady opieki zdrowotnej na 10 000 mieszkańców (2 miejsce)
- » **Podstawowa opieka zdrowotna – porady na 1 mieszkańca (1 miejsce)**
- » Placówki biblioteczne (biblioteki i filie ogółem) na 10 000 mieszkańców (3 miejsce)
- » Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców (3 miejsce)

- » Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 mieszkańców (3 miejsce)
- » % wydatków w budżecie gminy na gospodarkę mieszkaniową (3 miejsce)
- » **Łączna powierzchnia parków narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych (1 miejsce)**
- » % wydatków w budżecie gminy na kulturę fizyczną (2 miejsce)
- » Kluby sportowe na 1000 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (2 miejsce)

Czynniki poziomu wykształcenia i szkolnictwa:

- » **Efektywność wydatków oświatowych (1 miejsce)**
- » % ludności z wykształceniem podstawowym ukończonym, podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia (3 miejsce)
- » **Uczniowie gimnazjów przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów (1 miejsce)**
- » Współczynnik skolaryzacji brutto (szkoły podstawowe) (3 miejsce)
- » Współczynnik skolaryzacji brutto (gimnazja) (2 miejsce)

Czynniki potencjału gospodarczego:

- » Dochody gminy (3 miejsce)
- » **Udział podatku od nieruchomości w dochodach własnych (1 miejsce)**
- » Środki pozyskane z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych (łącznie w latach 2007-2012) (2 miejsce)
- » Środki pozyskane z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych na 1 mieszkańca (średnia z lat 2007-2012) (2 miejsce)
- » Wydatki majątkowe inwestycyjne na 1 mieszkańca (3 miejsce)
- » Wydatki na administrację publiczną na 1 mieszkańca (2 miejsce)
- » Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem (3 miejsce)
- » Wydatki bieżące na wynagrodzenia na 1 mieszkańca (2 miejsce)
- » Efektywność budżetowa (relacja dochodów do wydatków budżetu gminy) (2 miejsce)
- » **Obsługa długu publicznego na 1 mieszkańca (1 miejsce)**
- » Dynamika zmian wydatków gminy (3 miejsce)
- » Dynamika zmian wydatków majątkowych inwestycyjnych gminy (2 miejsce)
- » Długookresowa dynamika zmian wydatków majątkowych inwestycyjnych gminy (2 miejsce)
- » Długookresowa dynamika zmian wydatków majątkowych inwestycyjnych na 1 mieszkańca – zmiana w stosunku do 2002 roku (2 miejsce)
- » Długookresowa dynamika zmian dochodów gminy – zmiana w stosunku do 2002 roku (3 miejsce)

Tabela 27. Wskaźniki, w których Gmina Gołcza zajmuje wysokie pozycje w powiecie miechowskim.

1	2	3
Wskaźnik obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym	Liczba małżeństw zawartych na 1000 mieszkańców	Liczba ludności
Wskaźnik obciążenia ekonomicznego	Długookresowa dynamika zmian wskaźnika obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym (% zmiany w stosunku do 2002 roku)	Gęstość zaludnienia (ludność na 1 km ²)
% osób w wieku produkcyjnym	% ludności z wykształceniem zasadniczym zawodowym	Długookresowa dynamika zmian liczby ludności (% zmiany w stosunku do 2002 roku)
Roczna zmiana liczby osób bezrobotnych (rok poprzedni = 100)	% wydatków w budżecie gminy na pomoc społeczną	Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców
Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego ogółem	% ludności korzystającej z wodociągu	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem	% ludności korzystającej z gazu	Placówki biblioteczne (biblioteki i filie ogółem) na 10.000 mieszkańców
Długookresowa dynamika zmian % ludności korzystającej z kanalizacji - zmiana w pkt. procentowych stosunku do 2002 roku	Wydatki budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska na 1 mieszkańca	Czytelnie bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców
Podstawowa opieka zdrowotna - porady na 1 mieszkańca	% wydatków budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska	Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 mieszkańców
Łączna powierzchnia parków narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych	Wydatki budżetu gminy na transport i łączność na 1 mieszkańca	% wydatków w budżecie gminy na gospodarkę mieszkaniową
Efektywność wydatków oświatowych (subwencje na zadania oświatowe = 100)	% wydatków budżetu gminy na transport i łączność	% ludności z wykształceniem podstawowym ukończonym, podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia
Uczniowie gimnazjów przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	Współczynnik skolaryzacji brutto (szkoły podstawowe)
Udział podatku od nieruchomości w dochodach własnych	Zakłady opieki zdrowotnej na 10.000 mieszkańców	Dochody gminy
Obsługa długu publicznego na 1 mieszkańca	% wydatków w budżecie gminy na kulturę fizyczną	Wydatki majątkowe inwestycyjne na 1 mieszkańca
	Kluby sportowe na 1000 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem
	Współczynnik skolaryzacji brutto (gimnazja)	Dynamika zmian wydatków gminy (rok poprzedni = 100)
	Środki pozyskane z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych (łącznie w latach 2007-2012)	Długookresowa dynamika zmian dochodów gminy - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)
	Środki pozyskane z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych na 1 mieszkańca (średnia z lat 2007-2012)	
	Wydatki na administrację publiczną na 1 mieszkańca	
	Wydatki bieżące na wynagrodzenia na 1 mieszkańca	
	Efektywność budżetowa (relacja dochodów do wydatków budżetu gminy)	
	Dynamika zmian wydatków majątkowych inwestycyjnych gminy (rok poprzedni = 100)	
	Długookresowa dynamika zmian wydatków majątkowych inwestycyjnych na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	

LEGENDA:	
	demografia
	rynek pracy
	infrastruktura techniczna
	potencjał społeczny i kulturalny
	poziom wykształcenia i szkolnictwo
	potencjał gospodarczy

Źródło: opracowanie własne PARR.

Tabela 28. Wskaźniki, w których Gmina Gołcza zajmuje końcowe pozycje w powiecie miechowskim.

5	6	7
Liczba pracujących na 1000 mieszkańców	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	% osób w wieku przedprodukcyjnym
Liczba osób bezrobotnych na przypadającą na 1 osobę pracującą	Roczna zmiana liczby osób pracujących (rok poprzedni = 100)	Liczba uczniów szkół zasadniczych
Powierzchnia lasów	Liczba ludności na 1 aptekę	Długookresowa dynamika zmian liczby osób bezrobotnych na 1 osobę pracującą (% zmiany w stosunku do 2003 roku)
% ludności z wykształceniem wyższym	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika	Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice na 10.000 mieszkańców
Dochody własne na 1 mieszkańca (udział w PIT)	Powierzchnia użytkowa mieszkań na 1 osobę	Liczba mieszkań na 1 mieszkańca
Udział dochodów własnych w dochodach ogółem	Dochody własne na 1 mieszkańca	Liczba zwiedzających muzea i oddziały na 1000 mieszkańców
Wydatki budżetu gminy na 1 mieszkańca	Udział podatku rolnego w dochodach własnych	Widzowie kin na 1000 mieszkańców
Długookresowa dynamika zmian wydatków budżetu gminy na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	Długookresowa dynamika zmian dochodów własnych na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	Miejsca rzeczywiste (łącznie z oddziałami) w żłobkach w stosunku do dzieci w wieku 0-3 lata
Długookresowa dynamika zmian udziału dochodów własnych w dochodach ogółem - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)		% wydatków w budżecie gminy na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego
Długookresowa dynamika zmian wskaźnika przedsiębiorczości - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)		Miejsca noclegowe
		Dynamika zmian liczby miejsc noclegowych całorocznych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (rok poprzedni=100)
		Korzystający z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania
		Dynamika zmian liczby udzielonych noclegów w turystycznych w obiektach zbiorowego zakwaterowania (rok poprzedni=100)
		Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem
		Miejsca w placówkach wychowania przedszkolnego w stosunku do dzieci w wieku 3-6 lat
		Liczba uczniów liceów ogólnokształcących
		Dochody własne na 1 mieszkańca (udział w CIT)

LEGENDA:	
	demografia
	rynek pracy
	infrastruktura techniczna
	potencjał społeczny i kulturalny
	poziom wykształcenia i szkolnictwo
	potencjał gospodarczy

Źródło: opracowanie własne PARR.

Tabela 29. Zestawienie współczynnika kohezji, wskaźnika dominacji i współczynnika konkurencyjności dla Gminy Gołcza.

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	typ zmiennej	1 lub 3 kwartył (wzorzec)	Gmina Gołcza	pozycja	podobieństwo analizowanego obszaru	dystans do lidera	konkurencyjność Gminy Gołcza	współczynnik podobieństwa (kohezji)	wskaźnik dominacji	współczynnik konkurencyjności
Demografia	1	1	Liczba ludności	osoba	St	6 956	6 219	3	0,256	0,21	0,835	0,60	0,57	0,82
	2	2	Gęstość zaludnienia (ludność na 1 km ²)	osoba	St	83,5	69,0	3	0,474	0,32	0,681			
	3	3	Wskaźnik obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym	osoba	DSt	33,8	31,6	1	0,614	1,00	1,343			
	4	4	Wskaźnik obciążenia ekonomicznego	osoba	DSt	62,5	59,1	1	0,636	1,00	1,299			
	5	5	% osób w wieku przedprodukcyjnym	%	St	17,9	17,3	7	0,333	0,00	0,000			
	6	6	% osób w wieku produkcyjnym	%	St	61,6	62,8	1	0,632	1,00	1,302			
	7	7	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	osoba	St	-3,6	-5,6	4	0,910	0,38	0,423			
	8	8	Liczba małżeństw zawartych na 1000 mieszkańców	-	St	5,8	5,8	2	0,778	0,78	1,000			
	9	9	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	osoba	St	0,1	-1,9	6	0,417	0,03	0,068			
	10	10	Długookresowa dynamika zmian liczby ludności (% zmiany w stosunku do 2002 roku)	%	St	-2,8	-3,1	3	0,632	0,58	0,922			
	11	11	Długookresowa dynamika zmian wskaźnika obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym (% zmiany w stosunku do 2002 roku)	%	DSt	-12,6	-15,5	2	0,911	1,00	1,092			

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	typ zmiennej	1 lub 3 kwartył (wzorzec)	Gmina Gołcza	pozycja	podobieństwo analizowanego obszaru	dystans do lidera	konkurencyjność Gminy Gołcza	współczynnik podobieństwa (kohezji)	wskaźnik dominacji	współczynnik konkurencyjności
Rynek pracy	1	12	Liczba pracujących na 1000 mieszkańców	osoba	St	91,3	47,0	5	0,361	0,06	0,159	0,70	0,47	0,57
	2	13	Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców	osoba	DSt	42,2	44,5	3	0,798	0,67	0,835			
	3	14	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	%	DSt	6,8	7,1	3	0,893	0,79	0,880			
	4	15	Liczba uczniów szkół zasadniczych	uczeń	St	0,0	0,0	7	0,000	0,00	0,000			
	5	16	% ludności z wykształceniem zasadniczym zawodowym	%	St	23,3	24,1	2	0,739	0,84	1,141			
	6	17	Liczba osób bezrobotnych na przypadającą na 1 osobę pracującą	osoba	DSt	0,5	0,9	5	0,774	0,30	0,387			
	7	18	Roczna zmiana liczby osób pracujących (rok poprzedni = 100)	-	St	119,1	92,7	6	0,841	0,10	0,115			
	8	19	Roczna zmiana liczby osób bezrobotnych (rok poprzedni = 100)	-	DSt	96,4	92,6	1	0,761	1,00	1,022			
	9	20	% wydatków w budżecie gminy na pomoc społeczną	%	DSt	14,4	13,7	2	0,850	0,98	1,150			
	10	21	Długookresowa dynamika zmian liczby osób bezrobotnych na 1 osobę pracującą (% zmiany w stosunku do 2003 roku)	%	DSt	-52,3	-2,0	7	0,952	0,00	0,000			

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	typ zmiennej	1 lub 3 kwartył (wzorzec)	Gmina Gołcza	pozycja	podobieństwo analizowanego obszaru	dystans do lidera	konkurencyjność Gminy Gołcza	współczynnik podobieństwa (kohezyjności)	wskaźnik dominacji	współczynnik konkurencyjności
Infrastruktura techniczna	1	22	% ludności korzystającej z wodociągu	%	St	81,6	85,5	2	0,726	0,90	1,241	0,56	0,70	1,20
	2	23	% ludności korzystającej z kanalizacji	%	St	20,9	16,5	4	0,421	0,33	0,789			
	3	24	% ludności korzystającej z gazu	%	St	6,9	12,4	2	0,426	0,77	1,797			
	4	25	Wydatki budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska na 1 mieszkańca	PLN	St	337,9	340,5	2	0,453	0,46	1,008			
	5	26	% wydatków budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska	%	St	12,3	13,5	2	0,493	0,54	1,099			
	6	27	Wydatki budżetu gminy na transport i łączność na 1 mieszkańca	PLN	St	229,7	269,3	2	0,246	0,29	1,186			
	7	28	% wydatków budżetu gminy na transport i łączność	%	St	8,9	10,6	2	0,335	0,41	1,215			
	8	29	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	%	St	8,9	15,0	2	0,588	0,99	1,674			
	9	30	Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego ogółem	ha	St	7 696,0	9 027,0	1	0,853	1,00	1,000			
	10	31	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem	%	St	99,2	100,3	1	0,989	1,00	1,011			
	11	32	Długookresowa dynamika zmian % ludności korzystającej z kanalizacji - zmiana w pkt. procentowych stosunku do 2002 roku	pkt. proc.	St	10,4	16,5	1	0,627	1,00	1,227			

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	typ zmiennej	1 lub 3 kwartył (wzorzec)	Gmina Gołcza	pozycja	podobieństwo analizowanego obszaru	dystans do lidera	konkurencyjność Gminy Gołcza	współczynnik podobieństwa (kohezyności)	wskaźnik dominacji	współczynnik konkurencyjności
Potencjał społeczny i kulturalny	1	33	Zakłady opieki zdrowotnej na 10.000 mieszkańców	zoz	St	4,5	4,8	2	0,756	0,85	1,118			
	2	34	Liczba ludności na 1 aptekę	osoba	DSt	2 530,5	6 219,0	6	0,988	0,00	0,000			
	3	35	% wydatków w budżecie gminy na ochronę zdrowia	%	St	0,9	0,5	4	0,550	0,23	0,410			
	4	36	Podstawowa opieka zdrowotna - porady na 1 mieszkańca	porady	St	4,3	4,9	1	0,747	1,00	1,087			
	5	37	Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice na 10.000 mieszkańców	-	St	2,5	0,0	7	0,398	0,00	0,000			
	6	38	Placówki biblioteczne (biblioteki i filie ogółem) na 10.000 mieszkańców	-	St	3,6	3,2	3	0,463	0,38	0,826	0,37	0,23	0,44
	7	39	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców	osoba	St	158,0	156,0	3	0,683	0,67	0,977			
	8	40	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika	wol.	St	19,3	14,0	6	0,459	0,17	0,379			
	9	41	Liczba mieszkań na 1 mieszkańca	mieszkanie	St	0,3	0,3	7	0,571	0,00	0,000			
	10	42	Powierzchnia użytkowa mieszkań na 1 osobę	m2	St	29,1	26,0	6	0,885	0,25	0,282			
	11	43	Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 mieszkańców	mieszkanie	St	1,2	1,1	3	0,432	0,36	0,825			

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	typ zmiennej	1 lub 3 kwartył (wzorzec)	Gmina Gołcza	pozycja	podobieństwo analizowanego obszaru	dystans do lidera	konkurencyjność Gminy Gołcza	współczynnik podobieństwa (kohezyności)	wskaźnik dominacji	współczynnik konkurencyjności
	12	44	% wydatków w budżecie gminy na gospodarkę mieszkaniową	%	St	1,5	1,3	3	0,326	0,29	0,879			
	13	45	Liczba zwiedzających muzea i oddziały na 1000 mieszkańców	osoba	St	0,0	0,0	7	0,000	0,00	0,000			
	14	46	Widzowie kin na 1000 mieszkańców	osoba	St	0,0	0,0	7	0,000	0,00	0,000			
	15	47	Miejsca rzeczywiste (łącznie z oddziałami) w żłobkach w stosunku do dzieci w wieku 0-3 lata	-	St	0,0	0,0	7	0,000	0,00	0,000			
	16	48	% wydatków w budżecie gminy na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego	%	St	3,4	1,6	7	0,315	0,00	0,000			
	17	49	Miejsca noclegowe	miejsce	St	20,0	0,0	7	0,100	0,00	0,000			
	18	50	Dynamika zmian liczby miejsc noclegowych całorocznych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (rok poprzedni=100)	-	St	100,0	<i>brak</i>	7	0,000	0,00	0,000			
	19	51	Korzystający z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania	osoba	St	1 194,0	0,0	7	0,125	0,00	0,000			
	20	52	Dynamika zmian liczby udzielonych noclegów w turystycznych w obiektach zbiorowego zakwaterowania (rok poprzedni=100)	-	St	98,7	<i>brak</i>	7	0,750	0,00	0,000			
	21	53	Łączna powierzchnia parków narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych	ha	St	43,9	1 331,4	1	0,033	1,00	1,276			
	22	54	Powierzchnia lasów	ha	St	959,6	655,7	5	0,160	0,07	0,442			

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	typ zmiennej	1 lub 3 kwartył (wzorzec)	Gmina Gołcza	pozycja	podobieństwo analizowanego obszaru	dystans do lidera	konkurencyjność Gminy Gołcza	współczynnik podobieństwa (kohezji)	wskaźnik dominacji	współczynnik konkurencyjności
	23	55	Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem	%	St	0,0	0,0	7	0,000	0,00	0,000			
	24	56	% wydatków w budżecie gminy na kulturę fizyczną	%	St	0,7	0,9	2	0,069	0,09	1,258			
	25	57	Kluby sportowe na 1000 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	-	St	3,5	3,7	2	0,406	0,45	1,119			
Poziom wykształcenia i szkolnictwo	1	58	% ludności z wykształceniem wyższym	%	St	4,0	3,0	5	0,381	0,22	0,579	0,56	0,46	0,69
	2	59	Efektywność wydatków oświatowych (subwencje na zadania oświatowe = 100)	-	DSt	129,4	112,6	1	0,756	1,00	1,075			
	3	60	Miejsca w placówkach wychowania przedszkolnego w stosunku do dzieci w wieku 3-6 lat	%	St	37,3	0,0	7	0,754	0,00	0,000			
	4	61	Liczba uczniów liceów ogólnokształcących	uczeń	St	20,5	0,0	7	0,037	0,00	0,000			
	5	62	% ludności z wykształceniem podstawowym ukończonym, podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia	%	DSt	39,2	39,3	3	0,409	0,41	0,994			
	6	63	Uczniowie szkół podstawowych przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów	uczeń	DSt	7,6	10,1	4	0,811	0,50	0,622			
	7	64	Uczniowie gimnazjów przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów	uczeń	DSt	7,7	5,6	1	0,763	1,00	1,121			
	8	65	Współczynnik skolaryzacji brutto (szkoły podstawowe)	%	St	108,0	103,9	3	0,433	0,36	0,824			
	9	66	Współczynnik skolaryzacji brutto (gimnazja)	%	St	104,5	105,0	2	0,651	0,66	1,014			

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	typ zmiennej	1 lub 3 kwartył (wzorzec)	Gmina Gołcza	pozycja	podobieństwo analizowanego obszaru	dystans do lidera	konkurencyjność Gminy Gołcza	współczynnik podobieństwa (kohezji)	wskaźnik dominacji	współczynnik konkurencyjności
Potencjał gospodarczy	1	67	Dochody gminy	PLN	St	19 799 916,9	17 636 937,3	3	0,247	0,19	0,785	0,60	0,46	0,74
	2	68	Dochody gminy na 1 mieszkańca	PLN	St	3 052,2	2 843,8	4	0,350	0,21	0,601			
	3	69	Dochody własne na 1 mieszkańca	PLN	St	1 174,8	866,2	6	0,897	0,20	0,218			
	4	70	Dochody własne na 1 mieszkańca (udział w PIT)	PLN	St	268,8	218,7	5	0,401	0,23	0,569			
	5	71	Dochody własne na 1 mieszkańca (udział w CIT)	PLN	St	3,3	-0,5	7	0,378	0,00	0,000			
	6	72	Udział podatku od nieruchomości w dochodach własnych	%	St	13,1	16,7	1	0,681	1,00	1,321			
	7	73	Udział podatku rolnego w dochodach własnych	%	DSt	12,2	17,3	6	0,741	0,44	0,590			
	8	74	Środki pozyskane z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych (łącznie w latach 2007-2012)	PLN	St	4 660 390,8	5 648 032,4	2	0,418	0,56	1,342			
	9	75	Środki pozyskane z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych na 1 mieszkańca (średnia z lat 2007-2012)	PLN	St	801,5	908,2	2	0,782	0,96	1,222			
	10	76	Udział dochodów własnych w dochodach ogółem	%	St	38,6	30,5	5	0,606	0,04	0,058			
	11	77	Wydatki budżetu gminy	PLN	St	19 389 260,5	15 743 253,7	4	0,240	0,16	0,658			

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	typ zmiennej	1 lub 3 kwartył (wzorzec)	Gmina Gołcza	pozycja	podobieństwo analizowanego obszaru	dystans do lidera	konkurencyjność Gminy Gołcza	współczynnik podobieństwa (kohezyjności)	wskaźnik dominacji	współczynnik konkurencyjności
	12	78	Wydatki budżetu gminy na 1 mieszkańca	PLN	St	2 982,9	2 538,4	5	0,560	0,17	0,303			
	13	79	Wydatki majątkowe inwestycyjne na 1 mieszkańca	PLN	St	651,3	574,4	3	0,691	0,58	0,838			
	14	80	Wydatki na administrację publiczną na 1 mieszkańca	PLN	DSt	290,1	283,5	2	0,859	0,89	1,030			
	15	81	Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem	%	St	23,5	22,7	3	0,936	0,89	0,948			
	16	82	Wydatki bieżące na wynagrodzenia na 1 mieszkańca	PLN	DSt	848,9	842,9	2	0,859	0,87	1,015			
	17	83	Efektywność budżetowa (relacja dochodów do wydatków budżetu gminy)	%	St	111,5	112,0	2	0,811	0,84	1,031			
	18	84	Obsługa długu publicznego na 1 mieszkańca	PLN	DSt	53,7	50,3	1	0,956	1,00	1,034			
	19	85	Wskaźnik przedsiębiorczości	jedn. gosp.	St	1 112,1	1 033,8	4	0,261	0,19	0,731			
	20	86	Dynamika zmian wskaźnika przedsiębiorczości (rok poprzedni = 100)	-	St	104,6	103,1	4	0,474	0,34	0,718			
	21	87	Dynamika zmian dochodów gminy (rok poprzedni = 100)	-	St	110,5	107,8	4	0,528	0,45	0,856			
	22	88	Dynamika zmian wydatków gminy (rok poprzedni = 100)	-	St	89,8	88,9	3	0,508	0,49	0,955			

kategoria	l.p.	nr	wskaźnik	j.m.	typ zmiennej	1 lub 3 kwartył (wzorzec)	Gmina Gołcza	pozycja	podobieństwo analizowanego obszaru	dystans do lidera	konkurencyjność Gminy Gołcza	współczynnik podobieństwa (kohezyności)	wskaźnik dominacji	współczynnik konkurencyjności
	23	89	Dynamika zmian wydatków majątkowych inwestycyjnych gminy (rok poprzedni = 100)	-	St	62,6	70,3	2	0,476	0,56	1,184			
	24	90	Długookresowa dynamika zmian wydatków majątkowych inwestycyjnych na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	St	951,8	1 273,7	2	0,566	0,78	1,386			
	25	91	Długookresowa dynamika zmian wydatków budżetu gminy na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	St	240,8	213,4	5	0,540	0,18	0,337			
	26	92	Długookresowa dynamika zmian dochodów gminy - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	St	243,4	238,7	3	0,367	0,30	0,828			
	27	93	Długookresowa dynamika zmian dochodów własnych na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	St	319,2	258,4	6	0,732	0,28	0,388			
	28	94	Długookresowa dynamika zmian udziału dochodów własnych w dochodach ogółem - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	St	128,9	104,6	5	0,650	0,16	0,246			
	29	95	Długookresowa dynamika zmian wskaźnika przedsiębiorczości - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	-	St	126,8	113,2	5	0,815	0,25	0,304			
Średnia ogólna:												0,54	0,44	0,70

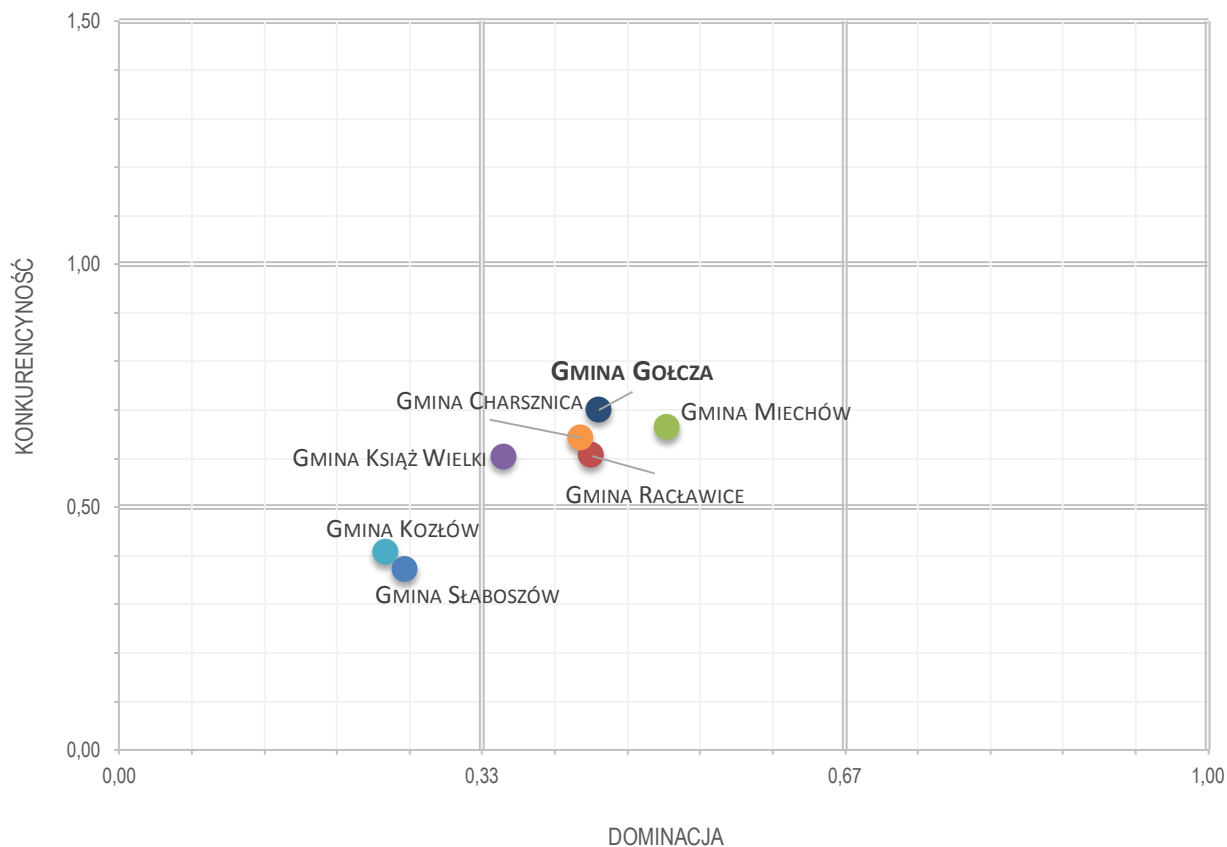
Źródło: opracowanie własne PARR.

pracowanie za zlecenie Gminy Gołcza
Polska Agencja Rozwoju Regionalnego „PARR”

Macierze rozwoju Gminy Gołcza na tle powiatu miechowskiego

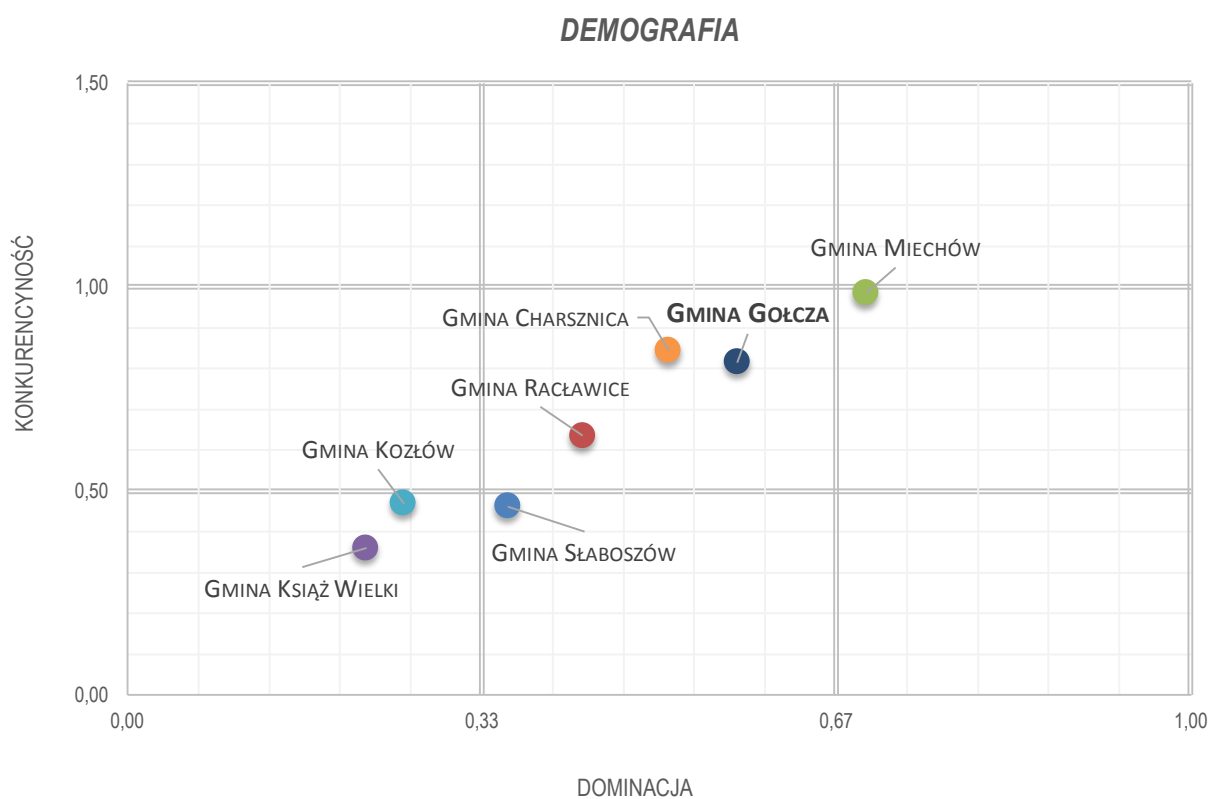
Wykres 55. Macierz rozwoju ogólnego.

Źródło: opracowanie własne PARR.

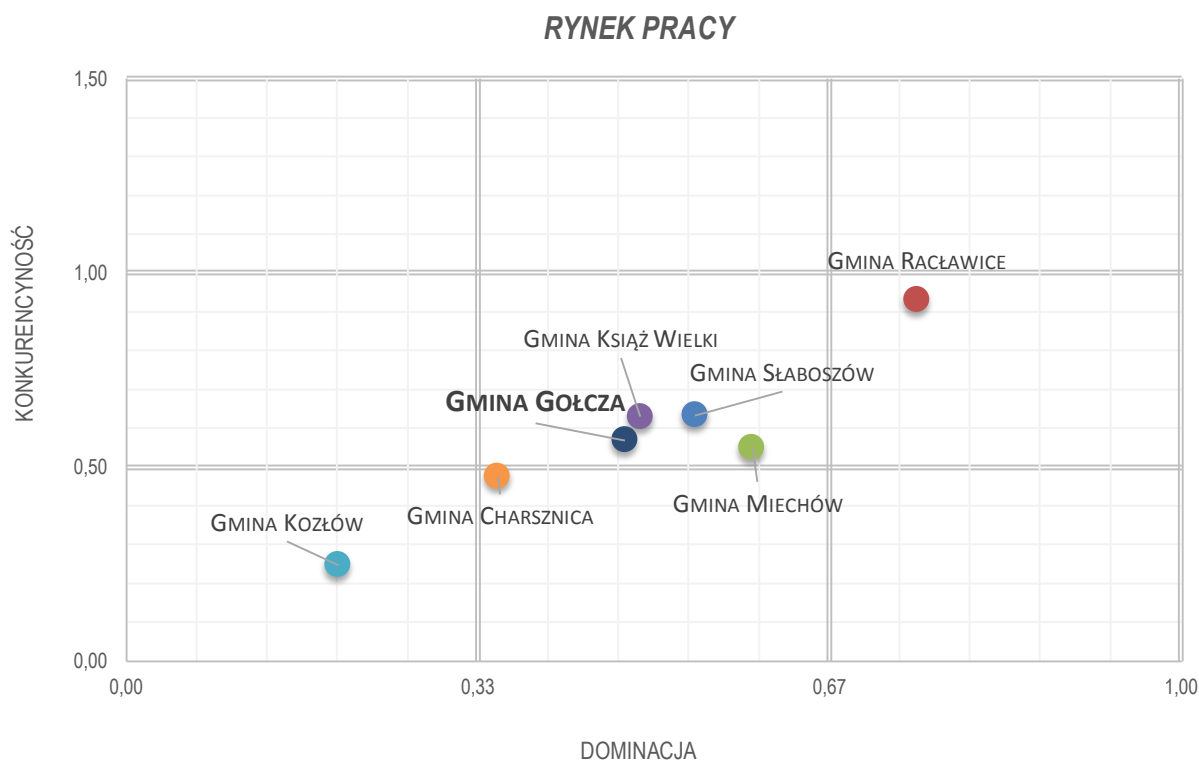

Wykres 56. Macierz rozwoju – demografia.

Źródło: opracowanie własne PARR.

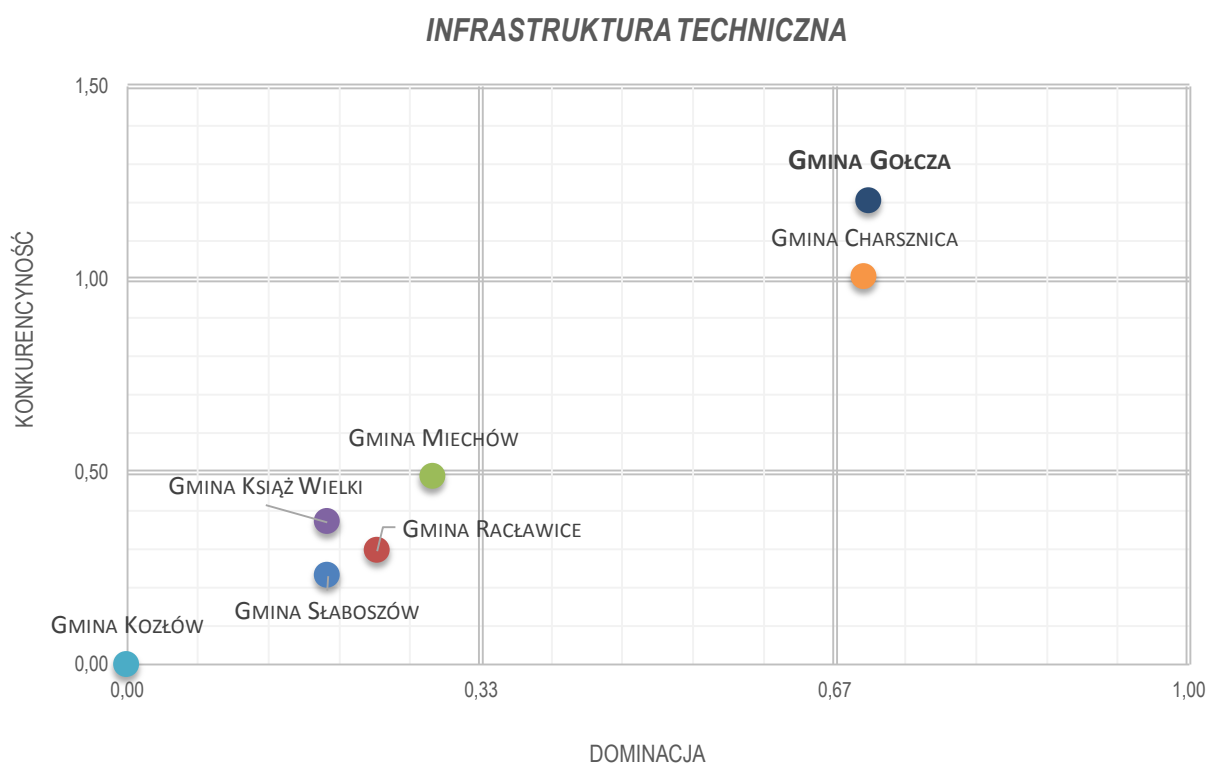
Wykres 57. Macierz rozwoju – rynek pracy.

Źródło: opracowanie własne PARR.

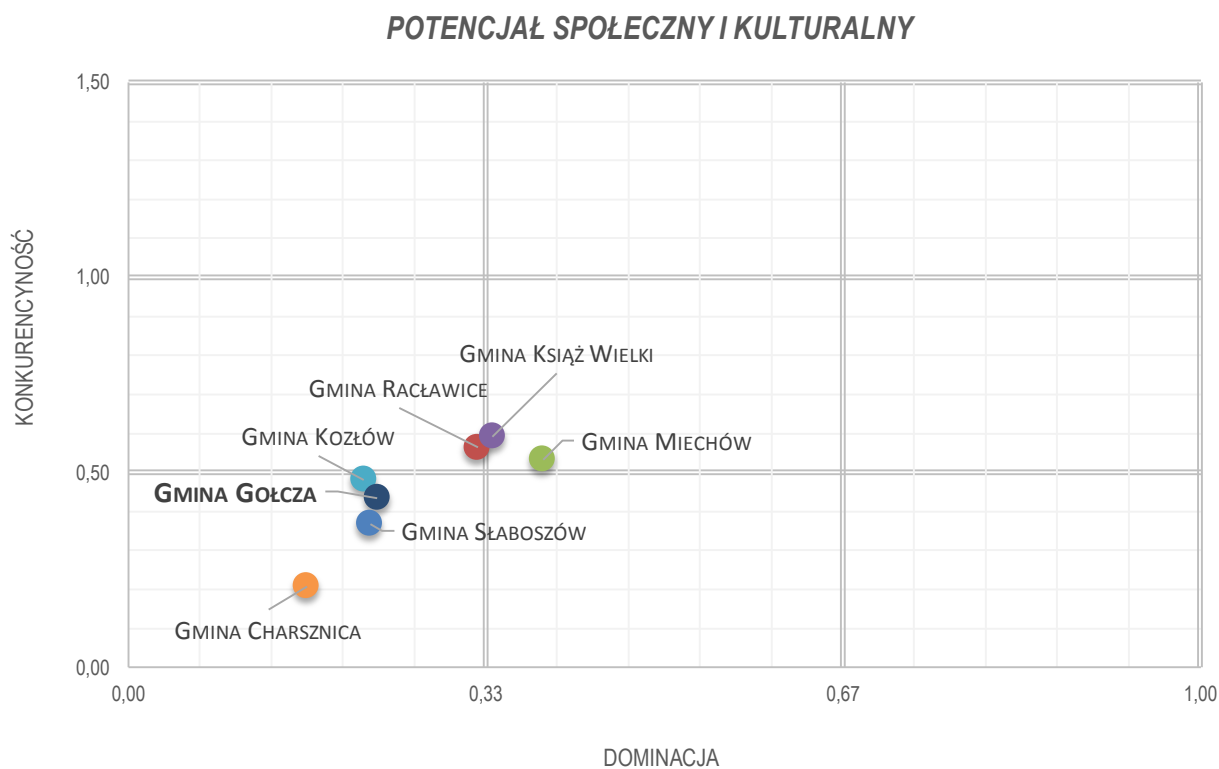

Wykres 58. Macierz rozwoju – infrastruktura techniczna.

Źródło: opracowanie własne PARR.

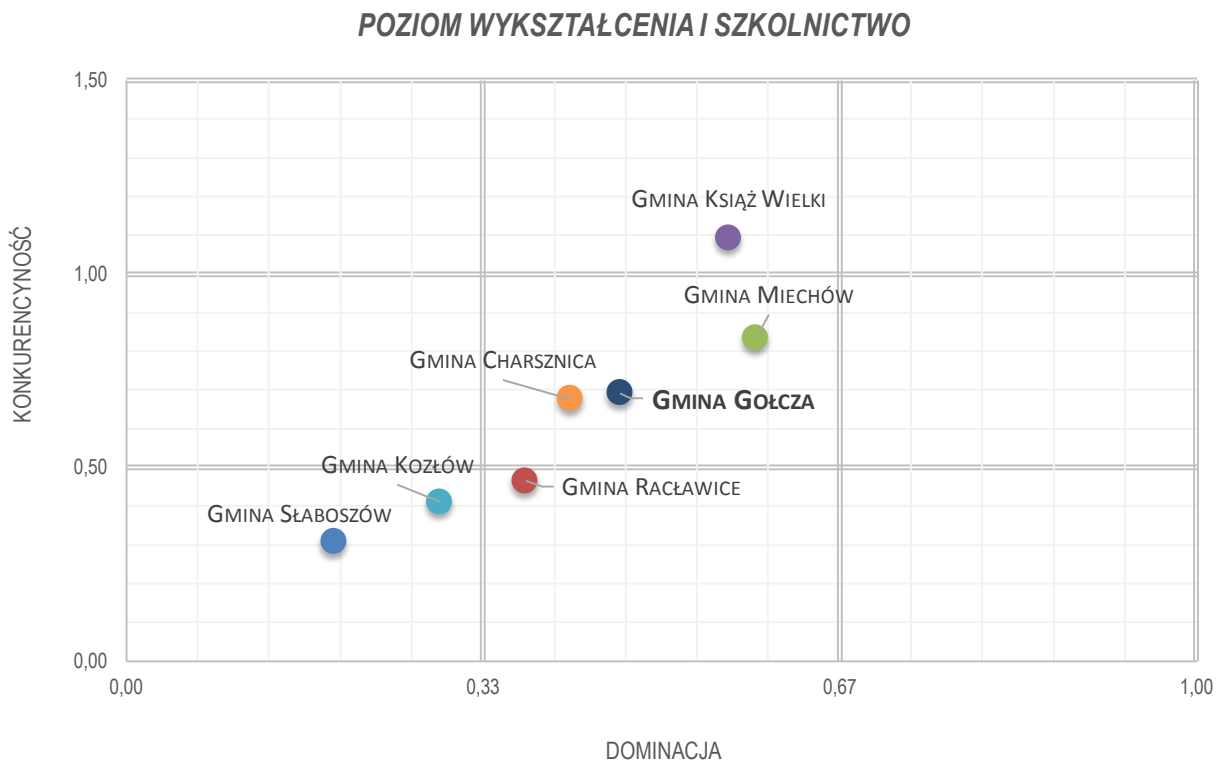
Wykres 59. Macierz rozwoju – potencjał społeczny i kulturalny.

Źródło: opracowanie własne PARR.

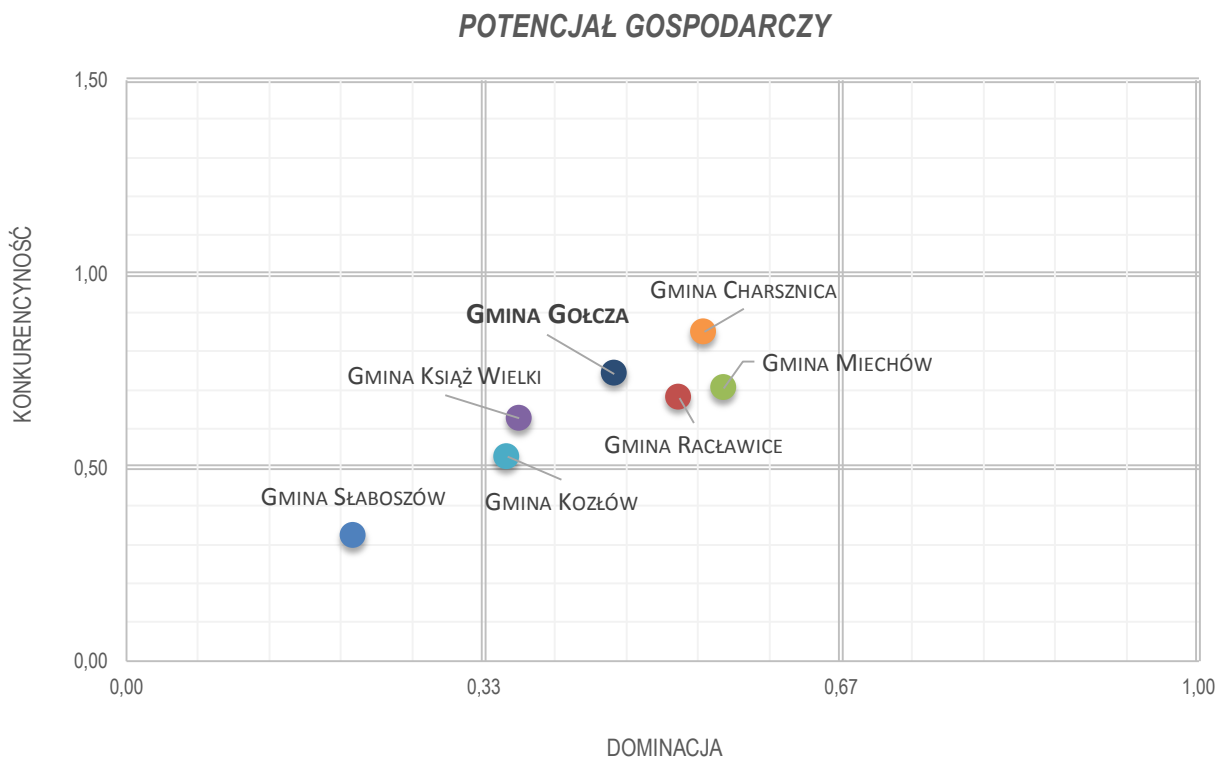

Wykres 60. Macierz rozwoju – poziom wykształcenia i szkolnictwo.

Źródło: opracowanie własne PARR.

Wykres 61. Macierz rozwoju – potencjał gospodarczy.

Źródło: opracowanie własne PARR.

Budowanie przewagi konkurencyjnej i obszary słabości konkurencyjnej Gminy Gołcza

Tabela 30. Obszary budowania przewagi konkurencyjnej przez Gminę Gołcza.

miejsce	wskaźnik	wartość WK	kategoria
1.	% ludności korzystającej z gazu	1,80	Infrastruktura techniczna
2.	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	1,67	Infrastruktura techniczna
3.	Długookresowa dynamika zmian wydatków majątkowych inwestycyjnych na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	1,39	Potencjał gospodarczy
4.	Wskaźnik obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym	1,34	Demografia
5.	Środki pozyskane z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych (łącznie w latach 2007-2012)	1,34	Potencjał gospodarczy
6.	Udział podatku od nieruchomości w dochodach własnych	1,32	Potencjał gospodarczy
7.	% osób w wieku produkcyjnym	1,30	Demografia
8.	Wskaźnik obciążenia ekonomicznego	1,30	Demografia
9.	Łączna powierzchnia parków narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych	1,28	Potencjał społeczny i kulturalny
10.	% wydatków w budżecie gminy na kulturę fizyczną	1,26	Potencjał społeczny i kulturalny
11.	% ludności korzystającej z wodociągu	1,24	Infrastruktura techniczna
12.	Długookresowa dynamika zmian % ludności korzystającej z kanalizacji - zmiana w pkt. procentowych stosunku do 2002 roku	1,23	Infrastruktura techniczna
13.	Środki pozyskane z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych na 1 mieszkańca (średnia z lat 2007-2012)	1,22	Potencjał gospodarczy
14.	% wydatków budżetu gminy na transport i łączność	1,21	Infrastruktura techniczna
15.	Wydatki budżetu gminy na transport i łączność na 1 mieszkańca	1,19	Infrastruktura techniczna
16.	Dynamika zmian wydatków majątkowych inwestycyjnych gminy (rok poprzedni = 100)	1,18	Potencjał gospodarczy
17.	% wydatków w budżecie gminy na pomoc społeczną	1,15	Rynek pracy
18.	% ludności z wykształceniem zasadniczym zawodowym	1,14	Rynek pracy
19.	Uczniowie gimnazjów przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów	1,12	Poziom wykształcenia i szkolnictwo

20.	Zakłady opieki zdrowotnej na 10.000 mieszkańców	1,12	Potencjał społeczny i kulturalny
21.	Kluby sportowe na 1000 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	1,12	Potencjał społeczny i kulturalny
22.	% wydatków budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska	1,10	Infrastruktura techniczna
23.	Długookresowa dynamika zmian wskaźnika obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym (% zmiany w stosunku do 2002 roku)	1,09	Demografia
24.	Podstawowa opieka zdrowotna - porady na 1 mieszkańca	1,09	Potencjał społeczny i kulturalny
25.	Efektywność wydatków oświatowych (subwencje na zadania oświatowe = 100)	1,07	Poziom wykształcenia i szkolnictwo
26.	Obsługa długu publicznego na 1 mieszkańca	1,03	Potencjał gospodarczy
27.	Efektywność budżetowa (relacja dochodów do wydatków budżetu gminy)	1,03	Potencjał gospodarczy
28.	Wydatki na administrację publiczną na 1 mieszkańca	1,03	Potencjał gospodarczy
29.	Roczna zmiana liczby osób bezrobotnych (rok poprzedni = 100)	1,02	Rynek pracy
30.	Współczynnik skolaryzacji brutto (gimnazja)	1,01	Poziom wykształcenia i szkolnictwo
31.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem	1,01	Infrastruktura techniczna
32.	Wydatki bieżące na wynagrodzenia na 1 mieszkańca	1,01	Potencjał gospodarczy
33.	Wydatki budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska na 1 mieszkańca	1,01	Infrastruktura techniczna
34.	Liczba małżeństw zawartych na 1000 mieszkańców	1,00	Demografia
35.	Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego ogółem	1,00	Infrastruktura techniczna

Źródło: opracowanie własne PARR.

Tabela 31. Obszary utraty konkurencyjności przez Gminę Gołcza.

miejsce	wskaźnik	wartość WK	kategoria
1.	% ludności z wykształceniem podstawowym ukończonym, podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia	0,99	Poziom wykształcenia i szkolnictwo
2.	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców	0,98	Potencjał społeczny i kulturalny
3.	Dynamika zmian wydatków gminy (rok poprzedni = 100)	0,96	Potencjał gospodarczy
4.	Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem	0,95	Potencjał gospodarczy
5.	Długookresowa dynamika zmian liczby ludności (% zmiany w stosunku do 2002 roku)	0,92	Demografia
6.	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	0,88	Rynek pracy
7.	% wydatków w budżecie gminy na gospodarkę mieszkaniową	0,88	Potencjał społeczny i kulturalny
8.	Dynamika zmian dochodów gminy (rok poprzedni = 100)	0,86	Potencjał gospodarczy
9.	Liczba ludności	0,84	Demografia
10.	Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców	0,83	Rynek pracy
11.	Wydatki majątkowe inwestycyjne na 1 mieszkańca	0,84	Potencjał gospodarczy
12.	Placówki biblioteczne (biblioteki i filie ogółem) na 10.000 mieszkańców	0,83	Potencjał społeczny i kulturalny
13.	Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 mieszkańców	0,83	Potencjał społeczny i kulturalny
14.	Długookresowa dynamika zmian dochodów gminy - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	0,83	Potencjał gospodarczy
15.	Współczynnik skolaryzacji brutto (szkoły podstawowe)	0,82	Poziom wykształcenia i szkolnictwo
16.	% ludności korzystającej z kanalizacji	0,79	Infrastruktura techniczna
17.	Dochody gminy	0,79	Potencjał gospodarczy
18.	Wskaźnik przedsiębiorczości	0,73	Potencjał gospodarczy
19.	Dynamika zmian wskaźnika przedsiębiorczości (rok poprzedni = 100)	0,72	Potencjał gospodarczy
20.	Gęstość zaludnienia (ludność na 1 km ²)	0,68	Demografia
21.	Wydatki budżetu gminy	0,66	Potencjał gospodarczy

22.	Uczniowie szkół podstawowych przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów	0,62	Poziom wykształcenia i szkolnictwo
23.	Dochody gminy na 1 mieszkańca	0,60	Potencjał gospodarczy
24.	Udział podatku rolnego w dochodach własnych	0,59	Potencjał gospodarczy
25.	% ludności z wykształceniem wyższym	0,58	Poziom wykształcenia i szkolnictwo
26.	Dochody własne na 1 mieszkańca (udział w PIT)	0,57	Potencjał gospodarczy
27.	Powierzchnia lasów	0,44	Potencjał społeczny i kulturalny
28.	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	0,42	Demografia
29.	% wydatków w budżecie gminy na ochronę zdrowia	0,41	Potencjał społeczny i kulturalny
30.	Liczba osób bezrobotnych na przypadającą na 1 osobę pracującą	0,39	Rynek pracy
31.	Długookresowa dynamika zmian dochodów własnych na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	0,39	Potencjał gospodarczy
32.	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika	0,38	Potencjał społeczny i kulturalny
33.	Długookresowa dynamika zmian wydatków budżetu gminy na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	0,34	Potencjał gospodarczy
34.	Wydatki budżetu gminy na 1 mieszkańca	0,30	Potencjał gospodarczy
35.	Długookresowa dynamika zmian wskaźnika przedsiębiorczości - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	0,30	Potencjał gospodarczy
36.	Powierzchnia użytkowa mieszkań na 1 osobę	0,28	Potencjał społeczny i kulturalny
37.	Długookresowa dynamika zmian udziału dochodów własnych w dochodach ogółem - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	0,25	Potencjał gospodarczy
38.	Dochody własne na 1 mieszkańca	0,22	Potencjał gospodarczy

Źródło: opracowanie własne PARR.

Tabela 32. Obszary największej słabości konkurencyjnej Gminy Gołcza.

miejsce	wskaźnik	wartość WK	kategoria
1.	Liczba pracujących na 1000 mieszkańców	0,16	Rynek pracy
2.	Roczna zmiana liczby osób pracujących (rok poprzedni = 100)	0,11	Rynek pracy
3.	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	0,07	Demografia
4.	Udział dochodów własnych w dochodach ogółem	0,06	Potencjał gospodarczy
5.	% osób w wieku przedprodukcyjnym	0,00	Demografia
6.	Liczba uczniów szkół zasadniczych	0,00	Rynek pracy
7.	Długookresowa dynamika zmian liczby osób bezrobotnych na 1 osobę pracującą (% zmiany w stosunku do 2003 roku)	0,00	Rynek pracy
8.	Liczba ludności na 1 aptekę	0,00	Potencjał społeczny i kulturalny
9.	Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice na 10.000 mieszkańców	0,00	Potencjał społeczny i kulturalny
10.	Liczba mieszkań na 1 mieszkańca	0,00	Potencjał społeczny i kulturalny
11.	Liczba zwiedzających muzea i oddziały na 1000 mieszkańców	0,00	Potencjał społeczny i kulturalny
12.	Widzowie kin na 1000 mieszkańców	0,00	Potencjał społeczny i kulturalny
13.	Miejsca rzeczywiste (łącznie z oddziałami) w żłobkach w stosunku do dzieci w wieku 0-3 lata	0,00	Potencjał społeczny i kulturalny
14.	% wydatków w budżecie gminy na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego	0,00	Potencjał społeczny i kulturalny
15.	Miejsca noclegowe	0,00	Potencjał społeczny i kulturalny
16.	Dynamika zmian liczby miejsc noclegowych całorocznych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (rok poprzedni=100)	0,00	Potencjał społeczny i kulturalny
17.	Korzystający z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania	0,00	Potencjał społeczny i kulturalny
18.	Dynamika zmian liczby udzielonych noclegów w turystycznych w obiektach zbiorowego zakwaterowania (rok poprzedni=100)	0,00	Potencjał społeczny i kulturalny
19.	Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem	0,00	Potencjał społeczny i kulturalny
20.	Miejsca w placówkach wychowania przedszkolnego w stosunku do dzieci w wieku 3-6 lat	0,00	Poziom wykształcenia i szkolnictwo
21.	Liczba uczniów liceów ogólnokształcących	0,00	Poziom wykształcenia i szkolnictwo
22.	Dochody własne na 1 mieszkańca (udział w CIT)	0,00	Potencjał gospodarczy

Źródło: opracowanie własne PARR.

Podobieństwo gmin powiatu miechowskiego

Na podstawie przeprowadzonej analizy należy stwierdzić, że gminy powiatu miechowskiego są zróżnicowane. Największe podobieństwo JST jest w potencjale społecznym i kulturalnym, a najmniejsze w rynku pracy oraz demografia. Podkreślić jednak trzeba, że wewnętrzne zróżnicowanie gmin powiatu miechowskiego nie jest duże i istnieje znacząca liczba wskaźników, w których jednostki są do siebie bardzo podobne.

Tabela 33. Wskaźniki kohezji (podobieństwa) dla gmin powiatu miechowskiego.

kategoria	WP	stopień podobieństwa
Demografia	0,599	<i>niewielkie podobieństwo</i>
Rynek pracy	0,697	<i>niewielkie podobieństwo</i>
Infrastruktura techniczna	0,560	<i>niewielkie podobieństwo</i>
Potencjał społeczny i kulturalny	0,369	<i>umiarkowane podobieństwo</i>
Poziom wykształcenia i szkolnictwo	0,555	<i>niewielkie podobieństwo</i>
Potencjał gospodarczy	0,598	<i>niewielkie podobieństwo</i>
razem:	0,540	<i>niewielkie podobieństwo</i>

Źródło: opracowanie własne PARR.

Tabela 34. Współczynnik podobieństwa (kohezji) dla gmin powiatu miechowskiego.

miejsce	wskaźnik	wartość WP	stopień podobieństwa	kategoria
1.	Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem	0,000	<i>całkowite podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
2.	Dynamika zmian liczby miejsc noclegowych całorocznych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (rok poprzedni=100)	0,000	<i>całkowite podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
3.	Miejsca rzeczywiste (łącznie z oddziałami) w żłobkach w stosunku do dzieci w wieku 0-3 lata	0,000	<i>całkowite podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
4.	Widzowie kin na 1000 mieszkańców	0,000	<i>całkowite podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
5.	Liczba zwiedzających muzea i oddziały na 1000 mieszkańców	0,000	<i>całkowite podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
6.	Liczba uczniów szkół zasadniczych	0,000	<i>całkowite podobieństwo</i>	Rynek pracy
7.	Łączna powierzchnia parków narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych	0,033	<i>bardzo duże podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny

8.	Liczba uczniów liceów ogólnokształcących	0,037	<i>bardzo duże podobieństwo</i>	Poziom wykształcenia i szkolnictwo
9.	% wydatków w budżecie gminy na kulturę fizyczną	0,069	<i>bardzo duże podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
10.	Miejsca noclegowe	0,100	<i>bardzo duże podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
11.	Korzystający z noclegów w obiektach zbiorowego zakwaterowania	0,125	<i>duże podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
12.	Powierzchnia lasów	0,160	<i>duże podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
13.	Wydatki budżetu gminy	0,240	<i>duże podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
14.	Dochody gminy	0,247	<i>duże podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
15.	Wydatki budżetu gminy na transport i łączność na 1 mieszkańca	0,246	<i>duże podobieństwo</i>	Infrastruktura techniczna
16.	Wskaźnik przedsiębiorczości	0,261	<i>umiarkowane podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
17.	Liczba ludności	0,256	<i>umiarkowane podobieństwo</i>	Demografia
18.	% wydatków w budżecie gminy na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego	0,315	<i>umiarkowane podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
19.	% wydatków w budżecie gminy na gospodarkę mieszkaniową	0,326	<i>umiarkowane podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
20.	% wydatków budżetu gminy na transport i łączność	0,335	<i>umiarkowane podobieństwo</i>	Infrastruktura techniczna
21.	% osób w wieku przedprodukcyjnym	0,333	<i>umiarkowane podobieństwo</i>	Demografia
22.	Dochody gminy na 1 mieszkańca	0,350	<i>umiarkowane podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
23.	Długookresowa dynamika zmian dochodów gminy - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	0,367	<i>umiarkowane podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
24.	Liczba pracujących na 1000 mieszkańców	0,361	<i>umiarkowane podobieństwo</i>	Rynek pracy
25.	Dochody własne na 1 mieszkańca (udział w CIT)	0,378	<i>umiarkowane podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
26.	% ludności z wykształceniem wyższym	0,381	<i>umiarkowane podobieństwo</i>	Poziom wykształcenia i szkolnictwo
27.	Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice na 10.000 mieszkańców	0,398	<i>umiarkowane podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
28.	Dochody własne na 1 mieszkańca (udział w PIT)	0,401	<i>umiarkowane podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
29.	Kluby sportowe na 1000 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	0,406	<i>umiarkowane podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
30.	% ludności z wykształceniem podstawowym ukończonym, podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia	0,409	<i>umiarkowane podobieństwo</i>	Poziom wykształcenia i szkolnictwo
31.	Środki pozyskane z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych (łącznie w latach 2007-2012)	0,418	<i>umiarkowane podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy

32.	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	0,417	umiarkowane podobieństwo	Demografia
33.	% ludności korzystającej z kanalizacji	0,421	umiarkowane podobieństwo	Infrastruktura techniczna
34.	% ludności korzystającej z gazu	0,426	umiarkowane podobieństwo	Infrastruktura techniczna
35.	Współczynnik skolaryzacji brutto (szkoły podstawowe)	0,433	umiarkowane podobieństwo	Poziom wykształcenia i szkolnictwo
36.	Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 mieszkańców	0,432	umiarkowane podobieństwo	Potencjał społeczny i kulturalny
37.	Wydatki budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska na 1 mieszkańca	0,453	umiarkowane podobieństwo	Infrastruktura techniczna
38.	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika	0,459	umiarkowane podobieństwo	Potencjał społeczny i kulturalny
39.	Placówki biblioteczne (biblioteki i filie ogółem) na 10.000 mieszkańców	0,463	umiarkowane podobieństwo	Potencjał społeczny i kulturalny
40.	Dynamika zmian wskaźnika przedsiębiorczości (rok poprzedni = 100)	0,474	umiarkowane podobieństwo	Potencjał gospodarczy
41.	Dynamika zmian wydatków majątkowych inwestycyjnych gminy (rok poprzedni = 100)	0,476	umiarkowane podobieństwo	Potencjał gospodarczy
42.	Gęstość zaludnienia (ludność na 1 km ²)	0,474	umiarkowane podobieństwo	Demografia
43.	% wydatków budżetu gminy na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska	0,493	umiarkowane podobieństwo	Infrastruktura techniczna
44.	Dynamika zmian wydatków gminy (rok poprzedni = 100)	0,508	niewielkie podobieństwo	Potencjał gospodarczy
45.	Dynamika zmian dochodów gminy (rok poprzedni = 100)	0,528	niewielkie podobieństwo	Potencjał gospodarczy
46.	Długookresowa dynamika zmian wydatków budżetu gminy na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	0,540	niewielkie podobieństwo	Potencjał gospodarczy
47.	% wydatków w budżecie gminy na ochronę zdrowia	0,550	niewielkie podobieństwo	Potencjał społeczny i kulturalny
48.	Wydatki budżetu gminy na 1 mieszkańca	0,560	niewielkie podobieństwo	Potencjał gospodarczy
49.	Długookresowa dynamika zmian wydatków majątkowych inwestycyjnych na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	0,566	niewielkie podobieństwo	Potencjał gospodarczy
50.	Liczba mieszkań na 1 mieszkańca	0,571	niewielkie podobieństwo	Potencjał społeczny i kulturalny
51.	Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem	0,588	niewielkie podobieństwo	Infrastruktura techniczna
52.	Udział dochodów własnych w dochodach ogółem	0,606	niewielkie podobieństwo	Potencjał gospodarczy
53.	Wskaźnik obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym	0,614	niewielkie podobieństwo	Demografia
54.	Długookresowa dynamika zmian % ludności korzystającej z kanalizacji - zmiana w pkt. procentowych stosunku do 2002 roku	0,627	niewielkie podobieństwo	Infrastruktura techniczna

55.	Długookresowa dynamika zmian liczby ludności (% zmiany w stosunku do 2002 roku)	0,632	<i>niewielkie podobieństwo</i>	Demografia
56.	% osób w wieku produkcyjnym	0,632	<i>niewielkie podobieństwo</i>	Demografia
57.	Wskaźnik obciążenia ekonomicznego	0,636	<i>niewielkie podobieństwo</i>	Demografia
58.	Długookresowa dynamika zmian udziału dochodów własnych w dochodach ogółem - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	0,650	<i>niewielkie podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
59.	Współczynnik skolaryzacji brutto (gimnazja)	0,651	<i>niewielkie podobieństwo</i>	Poziom wykształcenia i szkolnictwo
60.	Udział podatku od nieruchomości w dochodach własnych	0,681	<i>niewielkie podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
61.	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców	0,683	<i>niewielkie podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
62.	Wydatki majątkowe inwestycyjne na 1 mieszkańca	0,691	<i>niewielkie podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
63.	Długookresowa dynamika zmian dochodów własnych na 1 mieszkańca - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	0,732	<i>niewielkie podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
64.	% ludności korzystającej z wodociągu	0,726	<i>niewielkie podobieństwo</i>	Infrastruktura techniczna
65.	Udział podatku rolnego w dochodach własnych	0,741	<i>niewielkie podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
66.	% ludności z wykształceniem zasadniczym zawodowym	0,739	<i>niewielkie podobieństwo</i>	Rynek pracy
67.	Podstawowa opieka zdrowotna - porady na 1 mieszkańca	0,747	<i>niewielkie podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
68.	Dynamika zmian liczby udzielonych noclegów w turystycznych w obiektach zbiorowego zakwaterowania (rok poprzedni=100)	0,750	<i>niewielkie podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
69.	Miejsca w placówkach wychowania przedszkolnego w stosunku do dzieci w wieku 3-6 lat	0,754	<i>niskie podobieństwo</i>	Poziom wykształcenia i szkolnictwo
70.	Efektywność wydatków oświatowych (subwencje na zadania oświatowe = 100)	0,756	<i>niskie podobieństwo</i>	Poziom wykształcenia i szkolnictwo
71.	Zakłady opieki zdrowotnej na 10.000 mieszkańców	0,756	<i>niskie podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
72.	Uczniowie gimnazjów przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów	0,763	<i>niskie podobieństwo</i>	Poziom wykształcenia i szkolnictwo
73.	Roczna zmiana liczby osób bezrobotnych (rok poprzedni = 100)	0,761	<i>niskie podobieństwo</i>	Rynek pracy
74.	Liczba osób bezrobotnych na przypadająca na 1 osobę pracującą	0,774	<i>niskie podobieństwo</i>	Rynek pracy
75.	Środki pozyskane z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych na 1 mieszkańca (średnia z lat 2007-2012)	0,782	<i>niskie podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
76.	Liczba małżeństw zawartych na 1000 mieszkańców	0,778	<i>niskie podobieństwo</i>	Demografia

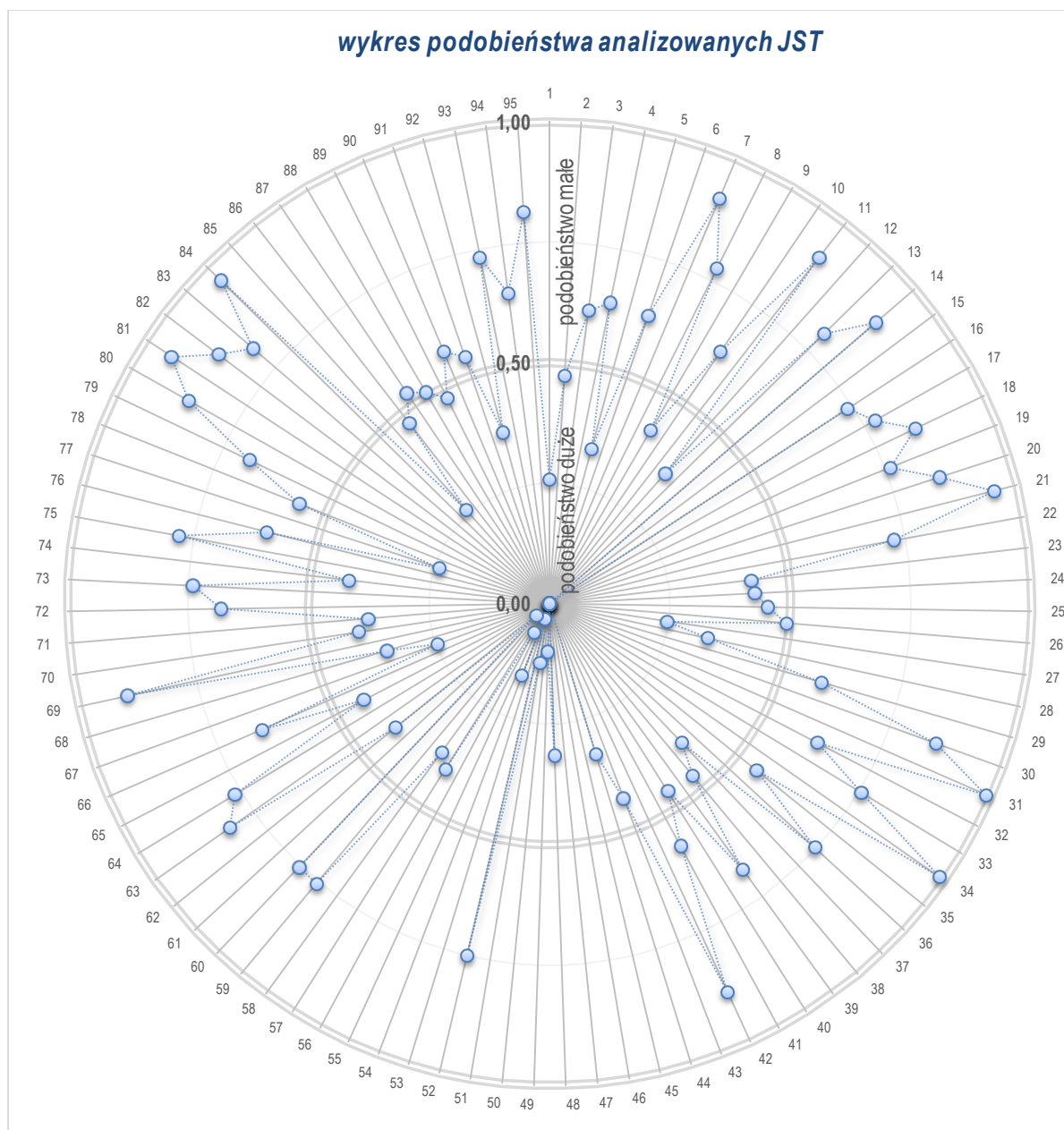

77.	Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców	0,798	<i>niskie podobieństwo</i>	Rynek pracy
78.	Efektywność budżetowa (relacja dochodów do wydatków budżetu gminy)	0,811	<i>niskie podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
79.	Uczniowie szkół podstawowych przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów	0,811	<i>niskie podobieństwo</i>	Poziom wykształcenia i szkolnictwo
80.	Długookresowa dynamika zmian wskaźnika przedsiębiorczości - zmiana w stosunku do 2002 roku (rok 2002 = 100)	0,815	<i>niskie podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
81.	Roczna zmiana liczby osób pracujących (rok poprzedni = 100)	0,841	<i>niskie podobieństwo</i>	Rynek pracy
82.	% wydatków w budżecie gminy na pomoc społeczną	0,850	<i>niskie podobieństwo</i>	Rynek pracy
83.	Powierzchnia gminy objęta obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego ogółem	0,853	<i>niskie podobieństwo</i>	Infrastruktura techniczna
84.	Wydatki bieżące na wynagrodzenia na 1 mieszkańca	0,859	<i>niskie podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
85.	Wydatki na administrację publiczną na 1 mieszkańca	0,859	<i>niskie podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
86.	Powierzchnia użytkowa mieszkań na 1 osobę	0,885	<i>niskie podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
87.	Dochody własne na 1 mieszkańca	0,897	<i>niskie podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
88.	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	0,893	<i>niskie podobieństwo</i>	Rynek pracy
89.	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	0,910	<i>bardzo niskie podobieństwo</i>	Demografia
90.	Długookresowa dynamika zmian wskaźnika obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym (% zmiany w stosunku do 2002 roku)	0,911	<i>bardzo niskie podobieństwo</i>	Demografia
91.	Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem	0,936	<i>bardzo niskie podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
92.	Obsługa długu publicznego na 1 mieszkańca	0,956	<i>bardzo niskie podobieństwo</i>	Potencjał gospodarczy
93.	Długookresowa dynamika zmian liczby osób bezrobotnych na 1 osobę pracującą (% zmiany w stosunku do 2003 roku)	0,952	<i>bardzo niskie podobieństwo</i>	Rynek pracy
94.	Liczba ludności na 1 aptekę	0,988	<i>bardzo niskie podobieństwo</i>	Potencjał społeczny i kulturalny
95.	Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem	0,989	<i>bardzo niskie podobieństwo</i>	Infrastruktura techniczna

Źródło: opracowanie własne PARR.

Wykres 62. Wykres podobieństwa gmin powiatu miechowskiego.

Źródło: opracowanie własne PARR.

Analiza SWOT

Analiza SWOT jest oparta na prostym schemacie klasyfikacji: wszystkie czynniki mające wpływ na bieżącą i przyszłą pozycję gminy dzieli się na:

- zewnętrzne w stosunku do gminy,
- mające charakter uwarunkowań wewnętrznych, wywierające negatywny wpływ na gminę oraz mające wpływ pozytywny.

Ze skrzyżowania tych dwóch podziałów powstają kategorie czynników:

1. wewnętrzne pozytywne - mocne strony (S)
2. wewnętrzne negatywne - słabe strony (W)
3. zewnętrzne pozytywne - szanse (O)
4. zewnętrzne negatywne - zagrożenia (T).

Rysunek 2. Klasyfikacja czynników wpływających na pozycję strategiczną gminy w metodzie SWOT.

Źródło: http://pl.wikipedia.org/wiki/Analiza_SWOT#mediaviewer/Plik:SWOT_pl.svg.

Metoda SWOT polega na identyfikacji przedstawionych czterech grup czynników, opisanie ich wpływu na rozwój gminy, a także możliwości jednostki osłabiania lub wzmocnienia siły ich oddziaływania. Wzajemne powiązanie ze sobą szans i zagrożeń z mocnymi i słabymi stronami pozwala na określenie pozycji strategicznej w analizie SWOT/TOWS. W analizie SWOT nie jest konieczne systematyczne wyodrębnianie i opisywanie wszystkich czynników, ale zidentyfikowanie czynników kluczowych, które mogą mieć decydujący wpływ na przyszłość gminy lub zastosowanie innych narzędzi do badania jednostki samorządowej i otoczenia⁵¹.

W celu wiarygodniejszego określenia pozycji strategicznej Gminy Gołcza w późniejszej analizie SWOT/TOWS zdefiniowano po 8 kluczowych czynników w każdym z kwartyli.

⁵¹ T. Imiela, *Próba oceny pozycji strategicznej i koncepcja strategii dla dużej elektrowni na przykładzie elektrowni Bełchatów II*. Rozdział IV: Metody analizy strategicznej, jako narzędzia oceny i formułowania strategii, Łódź 2000, s. 173-174.

Tabela 35. Analiza SWOT dla Gminy Gołcza.

SILNE	SŁABE
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna ➤ potencjał wynikający z zasobów naturalnych (kamieniołom) ➤ dobrze rozwinięta infrastruktura sportowa ➤ objęcie terenu całej gminy planami zagospodarowania przestrzennego ➤ korzystne tendencje w edukacji (współczynniki skolaryzacji) ➤ potencjał w zakresie OZE ➤ stabilność finansowa i dobre parametry budżetu ➤ doświadczenie w aplikowaniu i realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE oraz innych funduszy zewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> ✘ trudności na rynku pracy ✘ niekorzystna struktura zatrudnienia i rozdrobnienie gospodarstw rolnych ✘ „odpływ” mieszkańców i niekorzystne długoterminowe tendencje demograficzne ✘ niski potencjał gospodarczy wynikający ze słabej chłonności rynku i ubożego społeczeństwa ✘ zanieczyszczenie środowiska, w szczególności powietrza ✘ niewystarczająca ilość terenów inwestycyjnych ✘ niski poziom wykształcenia mieszkańców ✘ infrastruktura drogowa i około-drogowa (chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie itd.)
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ➤ skuteczne pozyskanie środków z UE i innych źródeł zewnętrznych na realizację planów rozwojowych ➤ poprawa dostępności komunikacyjnej i dalszy rozwój infrastruktury technicznej Gołczy -> akceleracja rozwoju gospodarczego ➤ poprawa koniunktury gospodarczej i zachęcenie inwestorów do lokowania biznesu w Gołczy lub okolicach ➤ kooperacja różnych podmiotów i instytucji na rzecz pobudzenia lokalnego rynku pracy ➤ korzystna polityka finansowa państwa – rozwój przedsiębiorczości (w szczególności wśród młodych ludzi) ➤ współpraca gmin i powiatu na rzecz ożywienia gospodarczego obszaru miechowskiego ➤ przynależność do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Krakowa ➤ stworzenie i rozwój marek gminnych i powiatowej (komplementarność ofert i produktów) 	<ul style="list-style-type: none"> ✘ niepowodzenia w pozyskiwaniu środków z UE na realizację projektów ✘ dynamiczny rozwój gmin konkurencyjnych - > znaczny spadek atrakcyjności gospodarczej Gołczy ✘ brak zachęt dla inwestorów i zła koniunktura na inwestowanie w powiecie miechowskim ✘ migracja młodych, ambitnych mieszkańców poza granice gminy -> drenaż mózgow ✘ niski wzrost gospodarczy regionu miechowskiego -> spadek aktywności gospodarczej firm i dalsze zwolnienia pracowników ✘ utrzymywanie się niekorzystnych tendencji demograficznych ✘ mała opłacalność produkcji rolnej ✘ niski wzrost gospodarczy powiatu miechowskiego i dalsze utrzymywanie się niekorzystnej relacji w wynagrodzeniach mieszkańców

Źródło: opracowanie własne PARR.

Tabela 36. Matryca oceny silnych stron Gminy Gołcza.

MOCNE STRONY				
L.p.	Czynnik	Ocena [skala szkolna: 1-6]	Waga [suma: 1,0]	Ocena ważona [ocena x waga]
suma:			1,00	4,63
1.	dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna	4,2	0,10	0,42
2.	potencjał wynikający z zasobów naturalnych (kamieniołom)	4,8	0,20	0,96
3.	dobrze rozwinięta infrastruktura sportowa	4,0	0,10	0,40
4.	objęcie terenu całej gminy planami zagospodarowania przestrzennego	3,8	0,05	0,19
5.	korzystne tendencje w edukacji (współczynniki skolaryzacji)	4,0	0,05	0,20
6.	potencjał w zakresie OZE	4,7	0,15	0,71
7.	stabilność finansowa i dobre parametry budżetu	5,0	0,15	0,75
8.	doświadczenie w aplikowaniu i realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE oraz innych funduszy zewnętrznych	5,0	0,20	1,00

Źródło: opracowanie PARR na podstawie przeprowadzonej analizy własnej.

Tabela 37. Matryca oceny słabych stron Gminy Gołcza.

SŁABE STRONY				
L.p.	Czynnik	Ocena [skala szkolna: 1-6]	Waga [suma: 1,0]	Ocena ważona [ocena x waga]
suma:			1,00	4,96
1.	trudności na rynku pracy	5,5	0,20	1,10
2.	niekorzystna struktura zatrudnienia i rozdrobnienie gospodarstw rolnych	4,2	0,05	0,21
3.	„odpływ” mieszkańców i niekorzystne długoterminowe tendencje demograficzne	5,2	0,20	1,04
4.	niski potencjał gospodarczy wynikający ze słabej chłonności rynku i ubogiego społeczeństwa	4,7	0,10	0,47
5.	zanieczyszczenie środowiska, w szczególności powietrza	5,0	0,20	1,00
6.	niewystarczająca ilość terenów inwestycyjnych	4,7	0,10	0,47
7.	niski poziom wykształcenia mieszkańców	4,4	0,05	0,22
8.	infrastruktura drogowa i około-drogowa (chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie itd.)	4,5	0,10	0,45

Źródło: opracowanie PARR na podstawie przeprowadzonej analizy własnej.

Tabela 38. Matryca oceny szans Gminy Gołcza.

SZANSE				
L.p.	Czynnik	Ocena [skala szkolna: 1-6]	Waga [suma: 1,0]	Ocena ważona [ocena x waga]
suma:			1,00	4,77
1.	skuteczne pozyskanie środków z UE i innych źródeł zewnętrznych na realizację planów rozwojowych	5,3	0,20	1,06
2.	poprawa dostępności komunikacyjnej i dalszy rozwój infrastruktury technicznej Gołczy -> akceleracja rozwoju gospodarczego	4,8	0,15	0,72
3.	poprawa koniunktury gospodarczej i zachęcenie inwestorów do lokowania biznesu w Gołczy lub okolicach	4,5	0,10	0,45
4.	kooperacja różnych podmiotów i instytucji na rzecz pobudzenia lokalnego rynku pracy	4,8	0,15	0,72
5.	korzystna polityka finansowa państwa – rozwój przedsiębiorczości (w szczególności wśród młodych ludzi)	4,5	0,05	0,23
6.	współpraca gmin i powiatu na rzecz ożywienia gospodarczego obszaru miechowskiego	4,3	0,10	0,43
7.	przynależność do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Krakowa	4,9	0,15	0,74
8.	stworzenie i rozwój marek gminnych i powiatowej (komplementarność ofert i produktów)	4,3	0,10	0,43

Źródło: opracowanie PARR na podstawie przeprowadzonej analizy własnej.

Tabela 39. Matryca oceny zagrożeń Gminy Gołcza.

ZAGROŻENIA				
L.p.	Czynnik	Ocena [skala szkolna: 1-6]	Waga [suma: 1,0]	Ocena ważona [ocena x waga]
suma:			1,00	4,67
1.	niepowodzenia w pozyskiwaniu środków z UE na realizację projektów	5,1	0,25	1,28
2.	dynamiczny rozwój gmin konkurencyjnych -> znaczny spadek atrakcyjności gospodarczej Gołczy	4,0	0,05	0,20
3.	brak zachęt dla inwestorów i zła koniunktura na inwestowanie w powiecie miechowskim	4,3	0,10	0,43
4.	migracja młodych, ambitnych mieszkańców poza granice gminy -> drenaż mózgow	5,0	0,20	1,00
5.	niski wzrost gospodarczy regionu miechowskiego -> spadek aktywności gospodarczej firm i dalsze zwolnienia pracowników	4,4	0,10	0,44
6.	utrzymywanie się niekorzystnych tendencji demograficznych	4,7	0,15	0,71
7.	mała opłacalność produkcji rolnej	4	0,05	0,20
8.	niski wzrost gospodarczy powiatu miechowskiego i dalsze utrzymywanie się niekorzystnej relacji w wynagrodzeniach mieszkańców	4,2	0,10	0,42

Źródło: opracowanie PARR na podstawie przeprowadzonej analizy własnej.

Podsumowując analizę SWOT można stwierdzić, że najmocniejszymi stronami gminy Gołcza są: potencjał wynikający z zasobów naturalnych (kamieniołom), stabilność finansowa i dobre parametry budżetu, a także doświadczenie w aplikowaniu i realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE oraz innych funduszy zewnętrznych i potencjał w zakresie OZE. Jednakże mocne strony przegrywają ze słabościami.

Słabe strony to przede wszystkim trudności na rynku pracy, „odpływ” mieszkańców i niekorzystne długoterminowe tendencje demograficzne, a także zanieczyszczenie środowiska, w szczególności powietrza

Największymi szansami dla gminy są skuteczne pozyskanie środków z UE i innych źródeł zewnętrznych na realizację planów rozwojowych, a także przynależność do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Krakowa

Gmina powinna dążyć do poprawy dostępności komunikacyjnej i dalszego rozwój infrastruktury technicznej Gołczy (co przełoży się na akcelerację rozwoju gospodarczego) oraz wspierać i tworzyć mechanizmy w zakresie kooperacji różnych podmiotów i instytucji na rzecz pobudzenia lokalnego rynku pracy.

Analiza SWOT/TOWS

Analiza TOWS/SWOT⁵² pozwala na sprecyzowanie wewnątrz JST tych czynników, których odpowiednio eliminacja lub wzmocnienie zniweluje negatywne oddziaływanie mogących wystąpić czynników zewnętrznych.

Analiza TOWS/SWOT, poprzez połączenie dwóch podejść do JST „z zewnątrz do wewnątrz” oraz „od wewnątrz na zewnątrz”, jak również badając w sposób wnikliwy zależności występujące między czynnikami wewnętrznymi i zewnętrznymi, umożliwia w stosunkowo prosty i efektywny sposób wybrać najbardziej właściwy typ strategii dla gminy spośród czterech strategii normatywnych:

- strategia agresywna,
- strategia konserwatywna,
- strategia konkurencyjna,
- strategia defensywna.

Przeprowadzenie analizy TOWS/SWOT składa się z następujących czynności:

1. Zdefiniowanie listy czynników szans, zagrożeń, silnych i słabych stron gminy.
2. Przypisanie poszczególnym szansom, zagrożeniom, silnym i słabym stronom ocen i wag określających ich znaczenie w sensie ich wpływu na możliwości rozwoju gminy. Iloczyn oceny i wagi stanowi ocenę ważoną odpowiadającą realnemu znaczeniu poszczególnych czynników w kwartylach (S, W, O, T)
3. Porównanie relacji zachodzących między silnymi i słabymi stronami a szansami i zagrożeniami, przy czym:
 - a. w analizie TOWS („z zewnątrz do wewnątrz”) stosuje się następujące pytania: czy dane zagrożenia osłabią kolejne siły? Czy dane szansę spotęgują zidentyfikowane siły? Czy dane zagrożenia spotęgują występujące słabości? Czy dane szansę pozwolą przezwyciężyć istniejące słabości?
 - b. w analizie SWOT („od wewnątrz na zewnątrz”) stosuje się następujące pytania: czy zidentyfikowane siły pozwolą wykorzystać szansę, które mogą wystąpić? Czy zidentyfikowane słabości nie pozwolą na wykorzystanie mogących się pojawić szans? Czy zidentyfikowane siły pozwolą na przezwycięzenie mogących wystąpić zagrożeń? Czy zidentyfikowane słabości wzmocnią siłę oddziaływania mogących wystąpić zagrożeń?
4. Następnie bada się relacje zachodzące odpowiednio między poszczególnymi zagrożeniami i siłami, szansami i siłami, zagrożeniami i słabościami, szansami i słabościami – w analizie TOWS, oraz poszczególnymi siłami i szansami, słabościami i szansami, siłami i zagrożeniami, słabościami i zagrożeniami w analizie SWOT.

⁵² Opis na podstawie: K. Obłój, *Strategia organizacji*, PWE, Warszawa 1998, s. 182-187.

5. Jeżeli stwierdzi się występowanie relacji między rozpatrywaną parą zdefiniowanych w etapie pierwszym elementów, (czyli uzyskamy odpowiedź twierdzącą na postawione pytanie), to w tabeli na przecięciu wiersza i kolumny wstawiamy cyfrę „1”. W przypadku braku powiązań między rozpatrywaną parą elementów wstawia się cyfrę „0” lub zostawia miejsce wolne.
6. Po zdefiniowaniu relacji zachodzących między poszczególnymi elementami sumuje się w kolumnach i wierszach liczbę interakcji, a następnie otrzymany wynik mnoży przez wagę określającą istotność każdego z czynników, czyli ocenę ważoną.

Na zakończenie tego etapu dokonuje się zsumowania wszystkich interakcji oraz iloczynów liczby interakcji i wag. Uzyskane wyniki wpisywane są do zestawienia zbiorczego. Kombinacja czynników, dla których uzyskana w zestawieniu zbiorczym suma iloczynów jest największa, wskazuje, na przyjęcie, której z czterech proponowanych w tym podejściu strategii normatywnych powinna się zdecydować analizowana gmina.

Tabela 40. SWOT: Czy zidentyfikowane siły, pozwolą wykorzystać szanse, które mogą się pojawić?

		MOCNE								Ocena ważona	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji
		dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna	potencjał wynikający z zasobów naturalnych (kamieniołom)	dobrze rozwinięta infrastruktura sportowa	objęcie terytorium całej gminy planami zagospodarowania przestrzennego	korzystne tendencje w edukacji (współczynnik skolaryzacji)	potencjał w zakresie OZE	stabilność finansowa i dobre parametry budżetu	doświadczenie w aplikowaniu i realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE...			
SZANSE	skuteczne pozyskanie środków z UE i innych źródeł zewnętrznych na realizację planów rozwojowych		1		1	1	1	1	1	1,06	6	6,36
	poprawa dostępności komunikacyjnej i dalszy rozwój infrastruktury technicznej Gołczy -> akceleracja rozwoju gospodarczego									0,72		
	poprawa koniunktury gospodarczej i zachęcenie inwestorów do lokowania biznesu w Gołczy lub okolicach	1	1		1		1			0,45	4	1,80
	kooperacja różnych podmiotów i instytucji na rzecz pobudzenia lokalnego rynku pracy	1	1				1		1	0,72	4	2,88
	korzystna polityka finansowa państwa – rozwój przedsiębiorczości (w szczególności wśród młodych ludzi)									0,23		
	współpraca gmin i powiatu na rzecz ożywienia gospodarczego obszaru miechowskiego	1		1			1			0,43	3	1,29
	przynależność do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Krakowa	1	1				1		1	0,74	4	2,94
	stworzenie i rozwój marek gminnych i powiatowej (komplementarność ofert i produktów)	1	1	1			1			0,43	4	1,72
	Ocena ważona	0,42	0,96	0,40	0,19	0,20	0,71	0,75	1,00			
Liczba interakcji	5	5	2	2	1	6	1	3				
Iloczyn wag i interakcji	2,10	4,80	0,80	0,38	0,20	4,23	0,75	3,00				
Liczba interakcji (suma interakcji / 2)										25		
Suma interakcji ważonych												33,25

Źródło: opracowanie własne PARR na podstawie K. Obłój, Strategia organizacji, PWE, Warszawa 1998, s. 193.

Tabela 41. SWOT: Czy zidentyfikowane siły, pozwolą przezwyciężyć zagrożenia, które mogą się pojawić?

		MOCNE								Ocena ważona	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji
		dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna	potencjał wynikający z zasobów naturalnych (kamieniołom)	dobrze rozwinięta infrastruktura sportowa	objęcie terytorium całej gminy PZP	korzystne tendencje w edukacji (współczynnik skolonizacji)	potencjał w zakresie OZE	stabilność finansowa i dobre parametry budżetu	doświadczenie w aplikowaniu i realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE			
ZAGROŻENIA	niepowodzenia w pozyskiwaniu środków z UE na realizację projektów								1	1,28	1	1,28
	dynamiczny rozwój gmin konkurencyjnych -> znaczny spadek atrakcyjności gospodarczej Gołczy	1	1					1	1	0,20	5	1,00
	brak zachęt dla inwestorów i zła koniunktura na inwestowanie w powiecie miechowskim				1				1	0,43	2	0,86
	migracja młodych, ambitnych mieszkańców poza granice gminy -> drenaż mózgow	1							1	1,00	3	3,00
	niski wzrost gospodarczy regionu miechowskiego -> spadek aktywności gospodarczej firm i dalsze zwolnienia pracowników									0,44		
	utrzymywanie się niekorzystnych tendencji demograficznych					1				0,71	1	0,71
	mała opłacalność produkcji rolnej								1	0,20	1	0,20
	niski wzrost gospodarczy powiatu miechowskiego i dalsze utrzymywanie się niekorzystnej relacji w wynagrodzeniach mieszkańców								1	0,42	1	0,42
	Ocena ważona	0,42	0,96	0,40	0,19	0,20	0,71	0,75	1,00			
	Liczba interakcji	2	1		1	1	5	1	3			
	Iloczyn wag i interakcji	0,84	0,96		0,19	0,20	3,53	0,75	3,00			
	Liczba interakcji (suma interakcji / 2)										14	
	Suma interakcji ważonych											16,93

Źródło: opracowanie własne PARR na podstawie K. Obłój, Strategia organizacji, PWE, Warszawa 1998, s. 193.

Opracowanie za zlecenie Gminy Gołcza
Polska Agencja Rozwoju Regionalnego „PARR”

Tabela 42. SWOT: Czy zidentyfikowane słabości, nie pozwolą na wykorzystanie szans, które mogą się pojawić?

		SŁABE							Ocena ważona	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji
		trudności na rynku pracy	niekorzystna struktura zatrudnienia i rozdrobnienie gospodarstw rolnych	„odptyw” mieszkańców i niekorzystne długoterminowe tendencje demograficzne	niski potencjał gospodarczy wynikający ze słabej chłonności rynku i uboższego społeczeństwa	zanieczyszczenie środowiska, w szczególności powietrza	niewystarczająca ilość terenów inwestycyjnych	niski poziom wykształcenia mieszkańców			
SZANSE	skuteczne pozyskanie środków z UE i innych źródeł zewnętrznych na realizację planów rozwojowych		1				1		1,06	2	2,12
	poprawa dostępności komunikacyjnej i dalszy rozwój infrastruktury technicznej Gołczy -> akceleracja rozwoju gospodarczego								0,72		
	poprawa koniunktury gospodarczej i zachęcenie inwestorów do lokowania biznesu w Gołczy lub okolicach	1	1	1	1	1	1	1	0,45	7	3,15
	kooperacja różnych podmiotów i instytucji na rzecz pobudzenia lokalnego rynku pracy	1	1	1				1	0,72	4	2,88
	korzystna polityka finansowa państwa – rozwój przedsiębiorczości (w szczególności wśród młodych ludzi)			1					0,23	1	0,23
	współpraca gmin i powiatu na rzecz ożywienia gospodarczego obszaru miechowskiego	1			1			1	0,43	4	1,72
	przynależność do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Krakowa				1	1	1	1	0,74	4	2,94
	stworzenie i rozwój marek gminnych i powiatowej (komplementarność ofert i produktów)	1				1	1		0,43	3	1,29
Ocena ważona	1,10	0,21	1,04	0,47	1,00	0,47	0,22	0,45	25		
Liczba interakcji	4	3	3	3	3	5	3	1			
Iloczyn wag i interakcji	4,40	0,63	3,12	1,41	3,00	2,35	0,66	0,45			
Liczba interakcji (suma interakcji / 2)									25		
Suma interakcji ważonych									30,35		

Źródło: opracowanie własne PARR na podstawie K. Obłój, Strategia organizacji, PWE, Warszawa 1998, s. 193.

Tabela 43. SWOT: Czy zidentyfikowane słabości, wzmocnią siłę oddziaływania zagrożeń, które mogą się pojawić?

		SŁABE								Ocena ważona	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji
		trudności na rynku pracy	niekorzystna struktura zatrudnienia i rozdrobnienie gospodarstw rolnych	„odpływ” mieszkańców i niekorzystne długoterminowe tendencje demograficzne	niski potencjał gospodarczy wynikający ze słabej chłonności rynku i ubożego społeczeństwa	zanieczyszczenie środowiska, w szczególności powietrza	niewystarczająca ilość terenów inwestycyjnych	niski poziom wykształcenia mieszkańców	infrastruktura drogowa i okołodrogowa...			
ZAGROŻENIA	niewpewność w pozyskiwaniu środków z UE na realizację projektów	1	1				1			1,28	3	3,83
	dynamiczny rozwój gmin konkurencyjnych -> znaczny spadek atrakcyjności gospodarczej Gołczy	1		1	1	1	1	1		0,20	6	1,20
	brak zachęt dla inwestorów i zła koniunktura na inwestowanie w powiecie miechowskim	1		1	1	1	1			0,43	5	2,15
	migracja młodych, ambitnych mieszkańców poza granice gminy -> drenaż mózgow	1		1	1	1	1	1		1,00	6	6,00
	niski wzrost gospodarczy regionu miechowskiego -> spadek aktywności gospodarczej firm i dalsze zwolnienia pracowników	1		1	1	1			1	0,44	5	2,20
	utrzymywanie się niekorzystnych tendencji demograficznych	1		1		1				0,71	3	2,12
	mała opłacalność produkcji rolnej	1	1		1					0,20	3	0,60
	niski wzrost gospodarczy powiatu miechowskiego i dalsze utrzymywanie się niekorzystnej relacji w wynagrodzeniach mieszkańców	1	1	1	1				1	0,42	5	2,10
	Ocena ważona	1,10	0,21	1,04	0,47	1,00	0,47	0,22	0,45	36		46,67
	Liczba interakcji	8	3	6	6	5	4	3	1			
	Iloczyn wag i interakcji	8,80	0,63	6,24	2,82	5,00	1,88	0,66	0,45			
Liczba interakcji (suma interakcji / 2)										36		
Suma interakcji ważonych												46,67

Źródło: opracowanie własne PARR na podstawie K. Obłój, Strategia organizacji, PWE, Warszawa 1998, s. 193.

Tabela 44. TOWS: Czy szanse, które mogą się pojawić, spotęgują zidentyfikowane siły (mocne strony)?

		SZANSE								Ocena ważona	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	
		skuteczne pozyskanie środków z UE i innych źródeł zewnętrznych na realizację planów rozwojowych	poprawa dostępności komunikacyjnej i dalszy rozwój infrastruktury technicznej Gołczy -> akceleracja rozwoju gospodarczego	poprawa koniunktury gospodarczej i zachęcenie inwestorów do lokowania biznesu w Gołczy lub okolicach	kooperacja różnych podmiotów i instytucji na rzecz pobudzenia lokalnego rynku pracy	korzystna polityka finansowa państwa – rozwój przedsiębiorczości (w szczególności wśród młodych ludzi)	współpraca gmin i powiatu na rzecz ożywienia gospodarczego obszaru mieszkowskiego	przynależność do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Krakowa	stworzenie i rozwój marek gminnych i powiatowej (komplementarność ofert i produktów)				
MOCNE	dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna	1						1		0,42	2	0,84	
	potencjał wynikający z zasobów naturalnych (kamieniołom)	1		1	1				1	1	0,96	5	4,80
	dobrze rozwinięta infrastruktura sportowa	1							1		0,40	2	0,80
	objęcie terenu całej gminy planami zagospodarowania przestrzennego										0,19		
	korzystne tendencje w edukacji (współczynniki skolaryzacji)										0,20		
	potencjał w zakresie OZE	1		1	1				1	1	0,71	5	3,53
	stabilność finansowa i dobre parametry budżetu	1									0,75	1	0,75
	doświadczenie w aplikowaniu i realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE oraz innych funduszy zewnętrznych	1									1,00	1	1,00
	Ocena ważona	1,06	0,72	0,45	0,72	0,23	0,43	0,74	0,43				
	Liczba interakcji	6		2	2			4	2				
Iloczyn wag i interakcji	6,36		0,90	1,44			2,94	0,86					
Liczba interakcji (suma interakcji / 2)										22			
Suma interakcji ważonych												24,22	

Źródło: opracowanie własne PARR na podstawie K. Oblój, Strategia organizacji, PWE, Warszawa 1998, s. 193.

Opracowanie za zlecenie Gminy Gołcza
Polska Agencja Rozwoju Regionalnego „PARR”

Tabela 45. TOWS: Czy zagrożenia, które mogą się pojawić, osłabiają zidentyfikowane siły (mocne strony)?

		ZAGROŻENIA							Ocena ważona	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji
		niewpewno- dzenia w pozyski- waniu środków z UE na realizację projektów	dynamiczny rozwoj gmin konkuren- cyjnych -> znaczny spadek atrakcyjno- ści gospo- darczej Goł- czy	brak zachęt dla inwesto- rów i zła ko- niunktura na inwesto- wanie w po- wiecie mie- chowskim	migracja młodych, ambitnych mieszkań- ców poza granice gminy -> drenaż mó- zgów	niski wzrost gospodar- czy regionu miechow- skiego -> spadek ak- tywności gospodar- czej firm i dalsze zwolnienia pracowni- ków	utrzymywa- nie się nie- korzystnych tendencji demogra- ficznych	mała opłacal- ność produk- cji rolnej			
MOCNE	dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna	1							0,42	1	0,42
	potencjał wynikający z zasobów naturalnych (kamieniołom)	1		1					0,96	2	1,92
	dobrze rozwinięta infrastruktura sportowa	1							0,40	1	0,40
	objęcie terenu całej gminy PZP								0,19		
	korzystne tendencje w edukacji (współczynniki skolaryzacji)	1			1			1	0,20	3	0,60
	potencjał w zakresie OZE	1		1					0,71	2	1,41
	stabilność finansowa i dobre parametry budżetu	1						1	0,75	3	2,25
	doświadczenie w aplikowaniu i realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE oraz innych funduszy zewnętrznych	1							1,00	1	1,00
Ocena ważona	1,28	0,20	0,43	1,00	0,44	0,71	0,20	0,42			
Liczba interakcji	7		2	1		2		1			
Iloczyn wag i interakcji	8,93		0,86	1,00		1,41		0,42			
Liczba interakcji (suma interakcji / 2)									13		
Suma interakcji ważonych											20,62

Źródło: opracowanie własne PARR na podstawie K. Obłój, Strategia organizacji, PWE, Warszawa 1998, s. 193.

Tabela 46. TOWS: Czy szanse, które mogą się pojawić, pozwolą przewyższyć istniejące słabości?

		SZANSE								Ocena ważona	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji
		skuteczne pozyskanie środków z UE i innych źródeł zewnętrznych na realizację planów rozwojowych	poprawa dostępności komunikacyjnej i dalszy rozwój infrastruktury technicznej Gołczy -> akceleracja rozwoju gospodarczego	poprawa koniunktury gospodarczej i zachęcenie inwestorów do lokowania biznesu w Gołczy lub okolicach	kooperacja różnych podmiotów i instytucji na rzecz pobudzenia lokalnego rynku pracy	korzystna polityka finansowa państwa – rozwój przedsiębiorczości (w szczególności wśród młodych ludzi)	współpraca gmin i powiatu na rzecz ożywienia gospodarczego obszaru mieszkowskiego	przynależność do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Krakowa	stworzenie i rozwój marek gminnych i powiatowej (komplementarność ofert i produktów)			
SŁABE	trudności na rynku pracy	1	1	1	1	1	1	1	1	1,10	8	8,80
	niekorzystna struktura zatrudnienia i rozdrobnienie gospodarstw rolnych			1		1				0,21	2	0,42
	„odpływ” mieszkańców i niekorzystne długoterminowe tendencje demograficzne	1	1	1	1	1	1	1	1	1,04	8	8,32
	niski potencjał gospodarczy wynikający ze słabej chłonności rynku i ubożego społeczeństwa		1	1	1					0,47	3	1,41
	zanieczyszczenie środowiska, w szczególności powietrza	1							1	1,00	2	2,00
	niewystarczająca ilość terenów inwestycyjnych	1	1						1	0,47	3	1,41
	niski poziom wykształcenia mieszkańców	1								0,22	1	0,22
	infrastruktura drogowa i około-drogowa (chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie itd.)	1							1	0,45	2	0,90
	Ocena ważona	1,06	0,72	0,45	0,72	0,23	0,43	0,74	0,43			
Liczba interakcji	6	4	4	3	3	2	5	2				
Iloczyn wag i interakcji	6,36	2,88	1,80	2,16	0,68	0,86	3,68	0,86				
Liczba interakcji (suma interakcji / 2)										29		
Suma interakcji ważonych												42,75

Źródło: opracowanie własne PARR na podstawie K. Obłój, Strategia organizacji, PWE, Warszawa 1998, s. 193.

Opracowanie za zlecenie Gminy Gołcza
Polska Agencja Rozwoju Regionalnego „PARR”

POLSKA AGENCJA
Rozwoju
Regionalnego

Tabela 47. TOWS: Czy zagrożenia które mogą się pojawić, spotęgują występujące słabości?

		ZAGROŻENIA							Ocena ważona	Liczba interakcji	Iloczyn wag i interakcji	
		niewprowadzenia w pozyskiwaniu środków z UE na realizację projektów	dynamiczny rozwój gmin konkurencyjnych -> znaczny spadek atrakcyjności gospodarczej Gołczy	brak zachęt dla inwestorów i zła koniunktura na inwestowanie w powiecie miechowskim	migracja młodych, ambitnych mieszkańców poza granice gminy -> drenaż mózgow	niski wzrost gospodarczy regionu miechowskiego -> spadek aktywności gospodarczej firm i dalsze zwolnienia pracowników	utrzymywanie się niekorzystnych tendencji demograficznych	mała opłacalność produkcji rolnej				niski wzrost gospodarczy powiatu miechowskiego i dalsze utrzymywanie się niekorzystnej relacji w wynagrodzeniach mieszkańców
SŁABE	trudności na rynku pracy	1	1	1		1	1		1	1,10	6	6,60
	niekorzystna struktura zatrudnienia i rozdrobnienie gospodarstw rolnych							1		0,21	1	0,21
	„odpływ” mieszkańców i niekorzystne długoterminowe tendencje demograficzne	1	1	1	1					1,04	4	4,16
	niski potencjał gospodarczy wynikający ze słabej chłonności rynku i ubożego społeczeństwa			1					1	0,47	2	0,94
	zanieczyszczenie środowiska, w szczególności powietrza	1								1,00	1	1,00
	niewystarczająca ilość terenów inwestycyjnych	1								0,47	1	0,47
	niski poziom wykształcenia mieszkańców									0,22		
	infrastruktura drogowa i około-drogowa (chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie itd.)	1								0,45	1	0,45
	Ocena ważona	1,28	0,20	0,43	1,00	0,44	0,71	0,20	0,42	16		25,08
	Liczba interakcji	5	2	3	1	1	1	1	2			
	Iloczyn wag i interakcji	6,38	0,40	1,29	1,00	0,44	0,71	0,20	0,84			
Liczba interakcji (suma interakcji / 2)										16		
Suma interakcji ważonych												25,08

Źródło: opracowanie własne PARR na podstawie K. Obłąk, Strategia organizacji, PWE, Warszawa 1998, s. 193.

Opracowanie za zlecenie Gminy Gołcza
Polska Agencja Rozwoju Regionalnego „PARR”

Tabela 48. Zbiorcze zestawienie uzyskanych wyników analizy SWOT/TOWS dla Gminy Gołcza.

Kombinacja	SWOT		TOWS		Suma: SWOT/TOWS	
	Liczba interakcji	Suma ważonych interakcji	Liczba interakcji	Suma ważonych interakcji	Liczba interakcji	Suma ważonych interakcji
Mocne strony / szanse	25	33,25	16	24,22	41	57,47
Mocne strony / zagrożenia	14	16,93	13	20,62	27	37,54
Słabe strony / szanse	25	30,35	29	42,75	54	73,10
Słabe strony / zagrożenia	36	46,67	16	25,08	52	71,75

Źródło: opracowanie własne PARR.

Tabela 49. Macierz normatywnych strategii działania w analizie SWOT/TOWS.

	Mocne strony	Słabe strony
Szanse	Strategia dynamiczna (agresywna)	Strategia konkurencyjna
Zagrożenia	Strategia konserwatywna	Strategia defensywna

Źródło: opracowanie własne PARR.

Tabela 50. Macierz normatywnych strategii działania w analizie SWOT/TOWS - opis.

Kombinacja	Rodzaj strategii
Mocne strony / szanse	Strategia dynamiczna (agresywna) Wykorzystanie szans przy pomocy mocnych stron - silna ekspansja i zdywersyfikowany rozwój. Sytuacja dotyczy JST, w której wewnątrz przeważają mocne strony, w otoczeniu zaś szanse.
	Strategia konserwatywna Wykorzystanie mocnych stron w celu uniknięcia lub zneutralizowania zagrożeń. W opisywanej sytuacji źródłem trudności rozwojowych JST jest niekorzystny dla niej układ warunków zewnętrznych. JST może mu przeciwstawić duży potencjał wewnętrzny i próbować przezwyciężyć zagrożenia, wykorzystując do maksimum swoje liczne mocne strony.
Słabe strony / szanse	Strategia konkurencyjna Przezwyciężenie słabości w celu wykorzystania szans. Mamy tu do czynienia z JST, która ma przewagę słabych stron nad mocnymi, ale sprzyja jej układ warunków zewnętrznych. Jej strategia powinna polegać na wykorzystywaniu tych szans przy jednoczesnym zmniejszaniu lub poprawianiu niedociągnięć wewnętrznych.
	Strategia defensywna Redukcja działań JST, która w danym momencie jest praktycznie pozbawiona szans rozwojowych. Działa w nieprzychylnym otoczeniu, a jej potencjał zmian jest niewielki. Nie ma istotnych mocnych stron, które mogłyby przeciwstawić zagrożeniom i wykorzystać do poprawienia swoich słabych stron.

Źródło: opracowanie własne PARR.

W wyniku przeprowadzonej analizy SWOT/TOWS stwierdzono, że optymalną strategią normatywną dla Gminy Gołcza jest **strategia konkurencyjna**.

Wybór strategii wynika z przeprowadzonych obliczeń. Po zdefiniowaniu relacji zachodzących między poszczególnymi elementami (silnymi stronami, słabymi, szansami i zagrożeniami) zsumowano w kolumnach i wierszach liczbę interakcji, a następnie otrzymany wynik pomnożono przez wagę określającą istotność każdego z czynników – otrzymano w ten sposób ocenę ważoną. Następnie dokonano zsumowania wszystkich interakcji oraz iloczynów liczby interakcji i wag. Uzyskane wyniki wpisano do zestawienia zbiorczego (tabela: *Zbiorcze zestawienie uzyskanych wyników analizy SWOT/TOWS dla Gminy Gołcza*). Kombinacja czynników, dla których uzyskano największą w zestawieniu zbiorczym sumę iloczynów, wskazała, która z czterech proponowanych w tym podejściu strategii normatywnych jest właściwa dla analizowanej gminy. **Dla Gołczy liczba interakcji i suma ważonych interakcji jest największa dla strategii konkurencyjnej.**

Tabela 51. Macierz normatywnych strategii działania dla Gminy Gołcza w analizie SWOT/TOWS.

	Mocne strony	Słabe strony
Szanse	<p>Strategia dynamiczna (agresywna)</p> <p>Liczba interakcji: 41</p> <p>Suma ważonych interakcji: 57,47</p>	<p>Strategia konkurencyjna</p> <p>Liczba interakcji: 54</p> <p>Suma ważonych interakcji: 73,10</p>
Zagrożenia	<p>Strategia konserwatywna</p> <p>Liczba interakcji: 27</p> <p>Suma ważonych interakcji: 37,54</p>	<p>Strategia defensywna</p> <p>Liczba interakcji: 52</p> <p>Suma ważonych interakcji: 71,75</p>

Źródło: opracowanie własne PARR.

Strategia konkurencyjna jest właściwa dla JST, w których przeważają słabe strony nad mocnymi, natomiast w otoczeniu szanse. Polega na wykorzystaniu pojawiających się szans, przy jednoczesnej redukcji słabych stron.

STRATEGIA KONKURENCYJNA polega na eliminowaniu słabych stron funkcjonowania gminy oraz budowaniu jej konkurencyjnej siły przez maksymalne wykorzystanie istniejących szans sprzyjających rozwojowi.

Strategia konkurencyjna obejmuje takie działania jak: powiększanie zasobów finansowych, powiększenie i ulepszanie oferty inwestycyjnej czy turystycznej, zwiększanie wydajności

i efektywności działań, ulepszenie oferty produktów, redukcję kosztów, pozyskiwanie nowych kompetencji, poszukiwanie partnerów do współpracy, wprowadzanie usprawnień do organizacji, inwestowanie w utrzymanie przewagi konkurencyjnej. **Jest to strategia polegająca na budowaniu siły konkurencyjnej gminy.**

Strategia Gminy Gołcza na lata 2014-2022

1. WIZJA ROZWOJU

Wizja przedstawia docelowy wizerunek gminy z określeniem celów i zasad rozwoju w perspektywie kilku, kilkunastu lat. Opracowując główne kierunki rozwoju gminy brano pod uwagę przede wszystkim rozwój gospodarczy i poprawę jakości życia mieszkańców.

*Gołcza to nowoczesna europejska gmina rolnicza,
z dobrze rozwiniętą infrastrukturą techniczną,
edukacyjno-sportową oraz rekreacyjną,
charakteryzująca się wysokim poziomem integracji
i współpracy mieszkańców,
rozwijającym się rynkiem pracy i czystym środowiskiem*

Uznaje się, że lata 2014-2022 należy poświęcić na taką realizację zadań, tak aby po 2022 roku Gmina Gołcza charakteryzowała się:

- otwartością na mieszkańców, inwestorów oraz osoby nastawione na aktywny wypoczynek i rekreację,
- wzrostem liczby ludności do poziomu około 6.400-6.600 mieszkańców,
- zwiększeniem ilości miejsc pracy, spadkiem bezrobocia i podniesieniem dochodów mieszkańców,
- wysoką estetyką i postrzeganiem jej wizerunku przez pryzmat poszczególnych, zadbanych wsi oraz promocji w mediach (głównie w Internecie),

- zwiększeniem udziału osób z wykształceniem średnim i wyższym, a co za tym idzie poprawą świadomości społecznej w zakresie ekologii, przynależności europejskiej i aktywizacji oraz integracji społecznej,
- poprawą stanu środowiska przyrodniczego, w szczególności w zakresie czystości powietrza, braku przyzwolenia społecznego dla nielegalnego wyrzucania odpadów gospodarczych, a także wprowadzenia kompleksowej segregacji odpadów oraz oczyszczania ścieków i ekologicznego ogrzewania gospodarstw domowych,
- brakiem niskiej emisji, w szczególności pochodzącej z lokalnych kotłowni węglowych i domowych pieców grzewczych, która zostanie ograniczona dzięki instalacjom OZE,
- znaczną ilością gospodarstw rolnych o statusie ekologicznym lub agroturystycznym,
- powstawaniem większych niż obecne, specjalistycznych gospodarstw rolnych, które będą konsolidować wokół siebie mniejsze,
- sprawnie działającą siecią wodociągową obejmującą swoim zasięgiem wszystkie wsie,
- realizacją infrastruktury kanalizacji sanitarnej połączonej z budową oczyszczalni ścieków, a tam, gdzie to ekonomicznie uzasadnione przydomowych oczyszczalni ścieków,
- dobrze rozwiniętą infrastrukturą teleinformatyczną w oparciu o dostęp bezprzewodowy (radiowy, satelitarny),
- dobrze rozwiniętą infrastrukturą sportowo-rekreacyjną z wieloma atrakcjami, które, cyklicznie organizowane, pozwolą na skuteczną integrację mieszkańców,
- wyznaczeniem terenów inwestycyjnych o łącznej powierzchni ponad 15 ha, stopniowo uzbrajanych w niezbędne media infrastruktury sieciowej,
- rozwojem specjalistycznych usług ośrodka zdrowia,
- dużą absorpcją środków pomocowych, także z Unii Europejskiej, które umożliwiąć będą dalszy, dynamiczny rozwój.

2. MISJA ORAZ CELE STRATEGII

2.1. Misja Gminy

Misja to syntetyczne określenie działań podejmowanych przez wszystkich zainteresowanych rozwojem Gminy, czyli lokalny samorząd, instytucje publiczne i prywatne oraz mieszkańców, i zmierzających do osiągnięcia określonej wizji rozwoju Gminy.

Analiza dotychczasowego rozwoju Gminy Gołcza, ocena uwarunkowań zewnętrznych oraz przeprowadzone konsultacje społeczne wskazują na ukształtowanie następującej misji:

Misją Gminy Gołcza jest zapewnienie zrównoważonego, harmonijnego i długofalowego rozwoju, zapewniającego wzrost zatrudnienia i rozwój przedsiębiorczości a w konsekwencji poprawę warunków życia mieszkańców, przy zachowaniu wartości kulturowych i walorów środowiska naturalnego oraz aktywnym wykorzystaniu szans jakie daje członkostwo w Unii Europejskiej

Strategia Rozwoju Gminy Gołcza jest dokumentem, który ma umożliwić i ułatwić uporządkowanie działań podejmowanych w celu rozwoju obszaru Gminy. Poprzez diagnozę stanu aktualnego ustalono konkretne cele rozwoju możliwe do osiągnięcia oraz metody, jakie należałoby zastosować w procesie ich osiągania. Wszystkie cele operacyjne i strategiczne, jakie zaplanowano do realizacji w poszczególnych sferach życia i działalności lokalnej społeczności są elementami częściowymi stanowiącymi podłoże do realizacji celu nadrzędnego określonego jako wizja i misja Gminy Gołcza.

W celu realizacji przyjętej wizji i misji określono cele strategiczne, które sformułowano w sposób ogólny, dotyczą bowiem wieloletniego horyzontu czasowego. Pochodną celów strategicznych są cele operacyjne, formułowane w sposób bardziej szczegółowy, dotyczą okresów krótszych i stanowią podstawę do określania konkretnych zadań.

2.2. Model planowania rozwoju Gminy Gołcza

Aby założona wizja i misja Gminy Gołcza okazały się realne, konieczne jest zdefiniowanie celów strategicznych i operacyjnych służących jej realizacji.

Przy konstrukcji macierzy celów zastosowano **metodę definiowania kluczowych obszarów** dla poszczególnych poziomów: strategicznego i operacyjnego. Obszary strategiczne wynikają z określenia najważniejszych **obszarów problemowych**, które ograniczają konkurencyjność Gołczy i są największą potencjalną przeszkodą w rozwoju. Punktem wyjścia określania koncepcji rozwoju są słabości Gminy Gołcza ze względu na oparciu modelu na **strategii konkurencyjnej**, która wynika z przeprowadzonej analizy SWOT/TOWS⁵³.

Następnie poszczególnym obszarom strategicznym przypisano kluczowe obszary operacyjne – bezpośrednio tematycznie powiązane. W ramach obszarów operacyjnych zdefiniowano priorytetowe obszary interwencji (działań) i określono główne obszary wsparcia inwestycyjnego.

Zaproponowany model rozwoju składa się z **5 płaszczyzn współzależności**:

1. strategiczne obszary problemowe
2. sfera rozwoju
3. kluczowe obszary operacyjne
4. priorytetowe obszary interwencji (działań)
5. główne obszary wsparcia inwestycyjnego

Po stworzeniu macierzy współzależności obszary strategiczne i operacyjne przeformułowano na konkretne cele.

2.3. Zdefiniowanie strategicznych obszarów problemowych

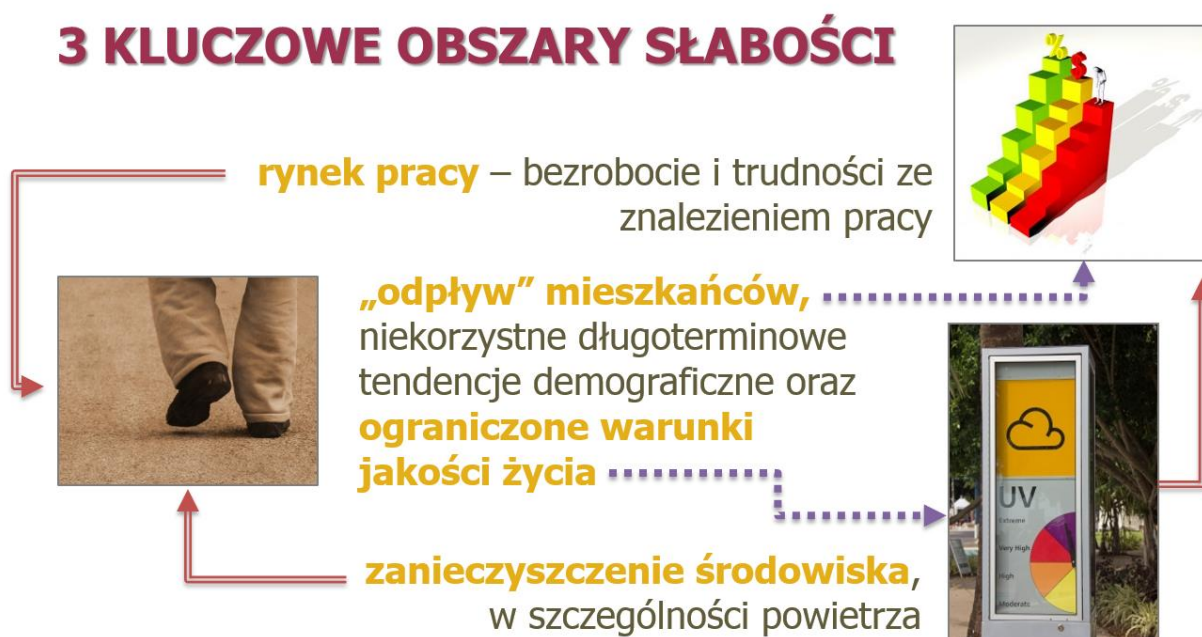
Najważniejsze pytanie, które należało postawić przed zdefiniowaniem strategicznych obszarów problemowych, brzmiało: „Co ogranicza konkurencyjność i jest największą potencjalną przeszkodą w rozwoju Gminy Gołcza?”. Przeprowadzona analiza SWOT oraz konsultacje społeczne wykazały, że najważniejsze słabe strony Gminy Gołcza to: trudności na rynku pracy, „odpływ” mieszkańców i niekorzystne długoterminowe tendencje demograficzne, a także zanieczyszczenie środowiska, w szczególności powietrza⁵⁴.

⁵³ Patrz: Analiza SWOT/TOWS, s. 189-200.

⁵⁴ Patrz: Analiza SWOT, s. 188.

Rysunek 3. Obszary słabości strategicznych Gminy Gołcza i współzależności między nimi.

Źródło: opracowanie własne PARR.

Zdefiniowane kluczowe problemy tworzą mapę wzajemnych współzależności i oddziaływań.

Trudności na rynku pracy i bezrobocie wpływają na „odpływ” mieszkańców i ograniczony standard jakości życia. Brak stałego źródła dochodów uniemożliwia mieszkańcom Gołczy na ponadstandardowe wydatki, co wpływa na oczywisty dyskomfort. Również zanieczyszczenie środowiska, uciążliwości zapachowe i najwyższa w Polsce⁵⁵ zachorowalność na nowotwór płuc są istotnym powodem – i rola tych czynników będzie wzrastała wraz z upływem czasu – migracji mieszkańców poza teren Gołczy. Zanieczyszczenie środowiska i choroby z tym związane będą w perspektywie średnio- i długoterminowej wpływały na rynek pracy poprzez niezdolność osób (szczególnie mężczyzn, których dotyczy zachorowalność na nowotwór płuc) do podejmowania pracy lub/i ich funkcjonowania w dotychczasowych miejscach zatrudnienia.

Migracje mieszkańców z Gminy Gołcza i niekorzystne długoterminowe tendencje demograficzne także będą negatywnie oddziaływały na rynek pracy. Obciążenie wiekiem w praktyce jest związane z pokryciem składkami emerytalnymi osób w wieku produkcyjnym świadczeniami emerytalnymi osób w wieku poprodukcyjnym (bieżące i prognozowane), prognozami podaży siły roboczej na rynku pracy w przyszłości (jest to punkt wyjścia do sporządzenia prognozy zatrudnienia), czy też prognozami popytu na usługi w zakresie opieki zdrowia (z uwagi na duży udział osób w wieku poprodukcyjnym w strukturze ogółu pacjentów). Duży odsetek osób starszych funkcjonujących na rynku pracy może potencjalnie negatywnie wpływać na decyzje inwestorów o lokalizacji biznesu na terenie gminy.

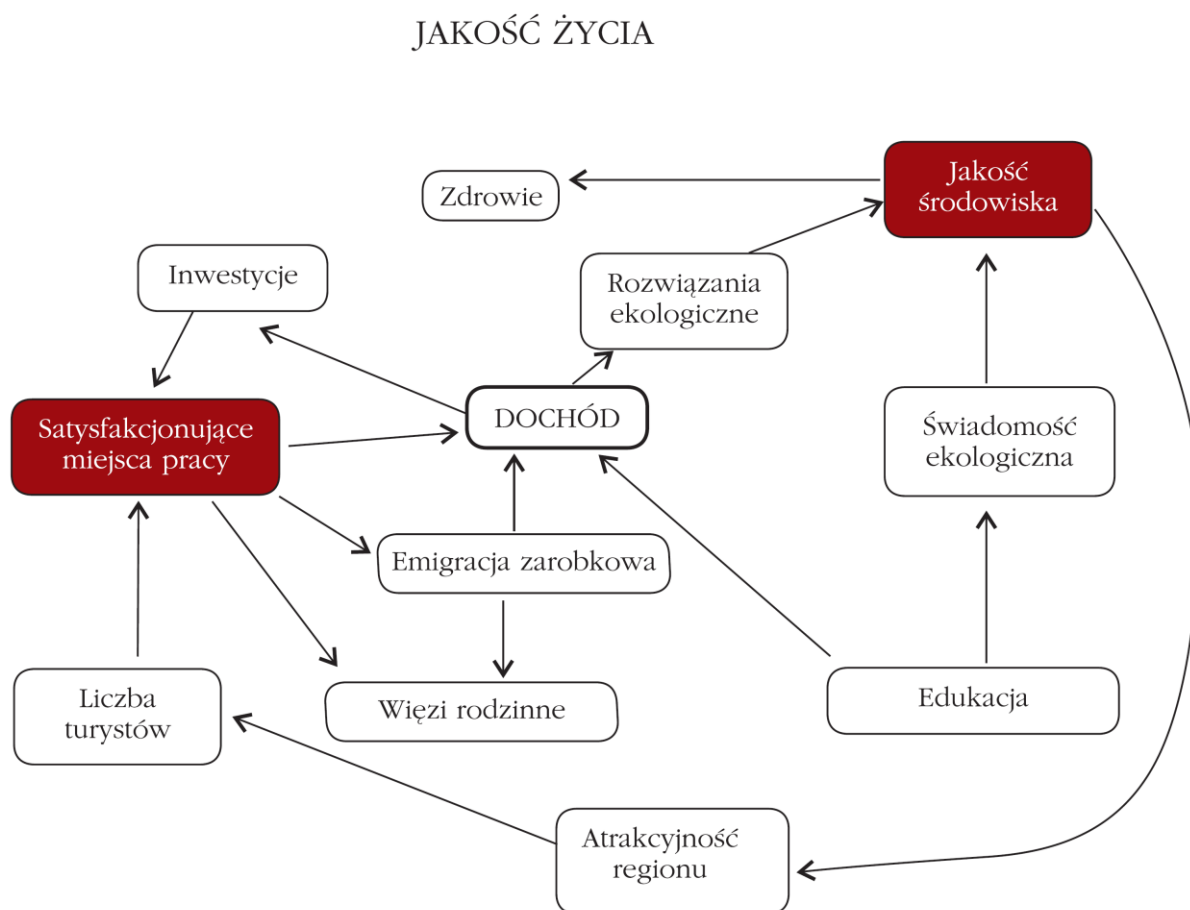
Ograniczony standard jakości życia mieszkańców wpływa na zanieczyszczenie środowiska, co jest związane głównie z niską emisją oraz niewielką świadomością ekologiczną.

⁵⁵ Dane dotyczące powiatu miechowskiego.

Zaprezentowany model współzależności kluczowych obszarów słabości ma wiele wspólnego ze zbudowaną przez Fundację Sendzimira systemową mapą czynników wpływających na dochody mieszkańców.

Rysunek 4. Mapa systemowa zbudowana przez Fundację Sendzimira wokół istotnego wskaźnika jakości życia (kierunek „W” Kompas) — dochodu na mieszkańca.

Źródło: K. Maliszewska, Wykorzystanie metody ISIS w edukacji dla zrównoważonego rozwoju, [w:] Zrównoważony Rozwój — Zastosowania, nr 2/2011, pod red: T. Bergier, J. Kronenberg, Fundacja Sendzimira, Kraków 2011, s. 15.

Powyższa analiza ukazuje bardzo istotne i trwałe współzależności pomiędzy kluczowymi problemami. Bagatelizowanie ich może trwale wpłynąć na ograniczenie szans rozwojowych Gminy Gołcza i zahamować dynamikę prosperity na wiele lat.

Analizując obszary kluczowych problemów można dostrzec, że dotyczą one 3 obszarów: gospodarki, społeczeństwa i środowiska naturalnego, a więc sfer bezpośrednio powiązanych z **koncepcją zrównoważonego rozwoju**.

Rysunek 5. Określenie obszarów dla kluczowych problemów.

Źródło: opracowanie własne PARR.

Rysunek 6. Koncepcja zrównoważonego rozwoju.

Źródło: opracowanie własne PARR.

Rysunek 7. Ideowe założenia koncepcji zrównoważonego rozwoju.

Źródło: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/d/d5/Sustainable_development_pl.svg/740px-Sustainable_development_pl.svg.png

Według tradycyjnej definicji zrównoważony rozwój to:

rozwój, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie”.

Innymi słowy pozwala on zagwarantować, że dzisiejszy wzrost nie będzie zagrażał możliwościom wzrostu przyszłych pokoleń. Zrównoważony rozwój obejmuje zatem trzy elementy: gospodarczy, społeczny i środowiskowy, które na poziomie politycznym należy rozważać jednakowo. Strategię na rzecz zrównoważonego rozwoju, przyjętą w 2001 roku i zmienioną w 2005 roku, uzupełnia między innymi zasada integracji kwestii środowiskowych z europejskimi politykami, mającymi wpływ na środowisko⁵⁶.

Zrównoważony rozwój stanowi ważny element systemu prawa międzynarodowego. Do najważniejszych dokumentów prawnomiędzynarodowych, ujmujących problematykę zrównoważonego rozwoju, należą:

- Agenda 21,
- Konwencja o Dostępie do Informacji, Udziale Społeczeństwa w Podejmowaniu Decyzji oraz Dostępie do Sprawiedliwości w Sprawach Dotyczących Środowiska⁵⁷.

⁵⁶ EUROPA – Oficjalny portal Unii Europejskiej, Zrównoważony rozwój, http://europa.eu/legislation_summaries/environment/sustainable_development/index_pl.htm.

⁵⁷ http://pl.wikipedia.org/wiki/Zr%C3%B3wnowa%C5%BCony_rozw%C3%B3j#cite_note-9.

W Polsce zasada zrównoważonego rozwoju zyskała rangę **konstytucyjną** – została zapisana w **art. 5 konstytucji RP**, a definicja zrównoważonego rozwoju znalazła się w ustawie Prawo ochrony środowiska:

„[jest to] taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń⁵⁸”.

W wyniku poprowadzonej analizy i diagnozy strategicznej, konsultacji społecznych, a także zdefiniowania właściwego typu strategii (strategia konkurencyjna) przyjęto, że właściwym modelem strategicznym dla Gminy Gołcza będzie koncepcja zrównoważonego rozwoju.

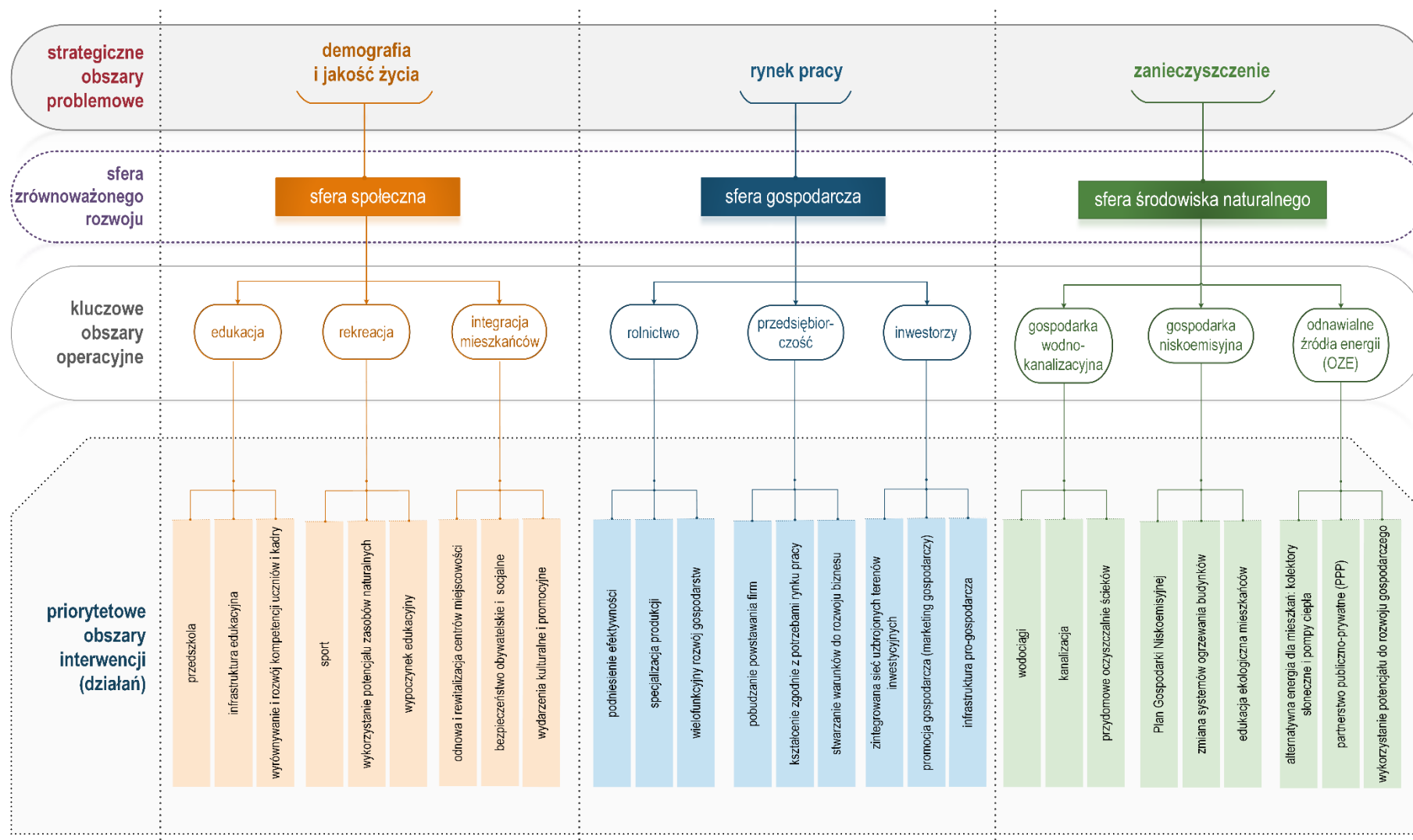
Podsumowując, misja rozwoju Gminy Gołcza zakłada osiągnięcie celu nadrzędnego, jakim jest wzrost poziomu życia i zamożności mieszkańców, w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju, czyli stałego rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru całej gminy, przy zachowaniu zasobów przyrodniczych i kulturowych oraz właściwej struktury demograficznej społeczności lokalnej.

Dzięki zdefiniowaniu **strategicznych obszarów problemowych** i przypisaniu im **sfer rozwoju** (odzwierciedlających de facto koncepcję zrównoważonego rozwoju) możliwe stało się określenie **kluczowych obszarów operacyjnych** i powiązanych z nimi **priorytetowych obszarów interwencji (działań)**. Ostatnim etapem było wyznaczenie **głównych obszarów wsparcia inwestycyjnego**.

⁵⁸ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2001 r. Nr 62, poz. 627).

Rysunek 8. Koncepcja rozwoju Gminy Gołcza w oparciu o metodę definiowania kluczowych obszarów.

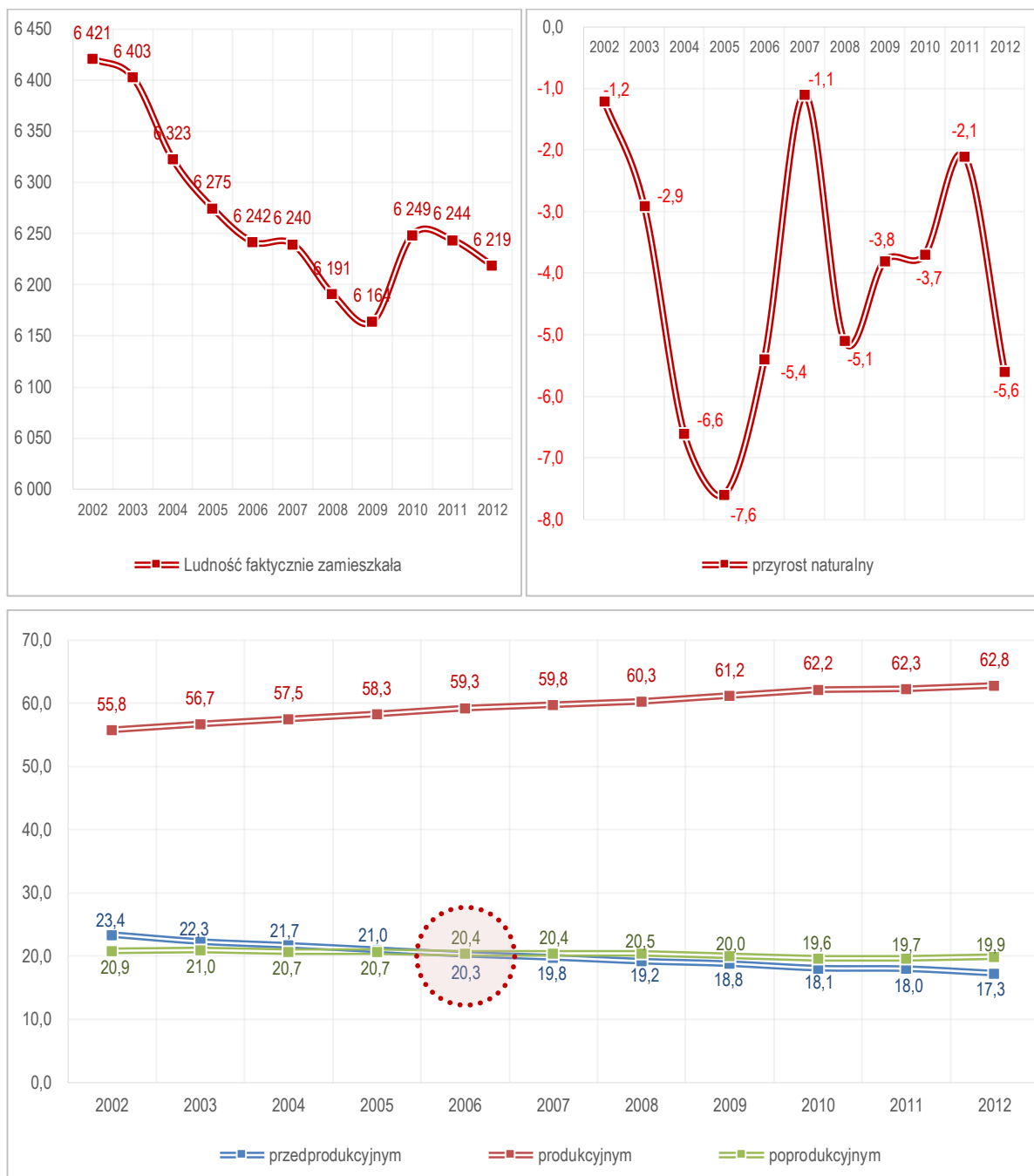
Źródło: opracowanie własne PARR.

I strategiczny obszar problemowy

Obszar ten skupia się wokół **jakości życia i problemów demograficznych** z tym związanych. Gmina Gołcza jest obszarem **zmniejszającej się liczby ludności**, notuje stale **ujemny przyrost naturalny**, a od 2006 roku liczba osób w wieku poprodukcyjnym **przekroczyła** liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym. Od 2002 roku **stale maleje** liczba osób w najmłodszej ekonomicznej grupie wieku.

Wykres 63. Kluczowe problemy demograficzne w Gminie Gołcza.

Źródło: opracowanie własne PARR na podstawie BDL GUS.

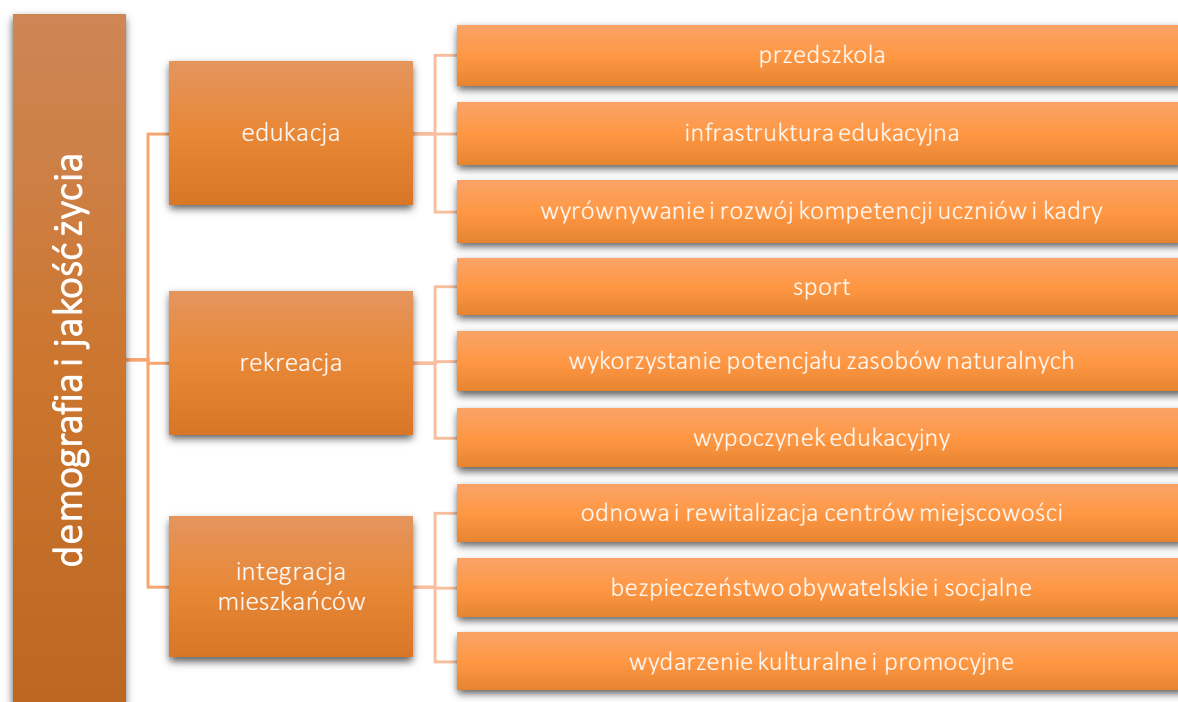
Problemy demograficzne wynikają z ograniczonego standardu jakości życia i problemów na rynku pracy. Aby zahamować niekorzystne tendencje demograficzne i zachęcić mieszkańców (szczególnie młode osoby) do pozostawania w Gminie Gołcza konieczne jest podjęcie działań w 3 obszarach operacyjnych: **edukacja, rekreacja i integracja mieszkańców**.

W obszarze edukacji kluczowe są interwencje prowadzące do: (1) poprawy funkcjonowania i bazy infrastrukturalnej **przedszkoli**, (2) budowy nowoczesnej (multimedialnej) **infrastruktury edukacyjnej** związanej z poprawą konkurencyjności i przygotowania uczniów do funkcjonowania w e-społeczeństwie, a także (3) **wyrównywania i rozwoju kompetencji uczniów i kadry dydaktycznej**.

W obszarze rekreacji kluczowe są interwencje w zakresie: (1) **sportu** (zarówno w kontekście rozwoju infrastruktury, jak i działań promocyjnych nakierowanych na uprawianie sportu i poprawę tym samym stanu zdrowia – profilaktyka), (2) **wykorzystania potencjału zasobów naturalnych**, w szczególności kamieniołomu w Wielkanocy oraz potencjalnego zalewu w Przybysławicach oraz (3) **wypoczynku edukacyjnego**, dzięki któremu przebywanie i relaks na świeżym powietrzu wiązałyby się jednocześnie z nauką oraz poznawaniem Gminy, jej historii i potencjałów.

Kluczowe interwencje w obszarze integracji mieszkańców dotyczą: (1) **odnowy i rewitalizacji centrów miejscowości** w celu budowy przestrzeni publicznej budującej więzi międzyludzkie, (2) zapewnienia szeroko pojętego **bezpieczeństwa obywatelskiego i socjalnego**, a także (3) organizacji i marketingu **wydarzeń kulturalnych i promocyjnych**.

Rysunek 9. Koncepcja ideowo-funkcjonalna I strategicznego obszaru problemowego.

Źródło: opracowanie własne PARR.

II strategiczny obszar problemowy

II strategiczny obszar problemowy dotyczy **ryнку pracy** i konieczności podjęcia działań aktywizujących. Problemy związane z podjęciem zatrudnienia i niskimi zarobkami (średnie wynagrodzenie na obszarze powiatu miechowskiego w 2012 roku wynosiło 2 924,58 zł, co stanowi 78,1% w relacji do średniej krajowej, 13 miejsce w województwie) wynikają z: rolniczego charakteru gminy, niewielkiej ilości podmiotów gospodarczych i braku inwestorów zewnętrznych.

Gmina Gołcza jest gminą wiejską o **charakterze rolniczym**. Zgodnie z danymi z Powszechnego Spisu Rolnego 2010 użytki rolne stanowią przeważającą część gminy – 6 375,00 ha, tj. **70,8% powierzchni ogólnej**. Gospodarstwa rolne w gminie charakteryzują się **niekorzystną strukturą agrarną**. Według danych z Powszechnego Spisu Rolnego 2010, ponad 89% stanowią gospodarstwa o powierzchni mniejszej niż 10 ha i zaledwie 4% większe niż 15 ha. Najwięcej gospodarstw posiada powierzchnię od 1 do 5 ha. Duże rozdrobnienie rolnictwa prowadzi do jego **małej efektywności**.

Najważniejszymi źródłami utrzymania ludności w Gminie Gołcza są **źródła niezarobkowe**: renty, emerytury oraz pozostałe. W 2002 roku były **podstawą utrzymania dla 51,55% lokalnego społeczeństwa**. Największą część stanowiły renty (źródło utrzymania dla 1 200 osób). Ważnym źródłem było także **rolnictwo**, w którym pracowało nieco ponad 1 000 osób (24,55%). Praca poza rolnictwem stanowiła główne źródło utrzymania dla niemal 24% mieszkańców. Najmniejsza część społeczeństwa (zaledwie 75 osób, czyli 1,79% ludności) jako główne źródło utrzymania podało pracę poza rolnictwem, na rachunek własny lub z najmu.

Gmina Gołcza jest gminą rolniczą, a zatem **liczba funkcjonujących podmiotów gospodarczych jest mała**. Należy dążyć do pobudzenia aktywności mieszkańców w tym zakresie.

Niewielka chłonność rynku w skali powiatu (niewiele ponad 50 tys. mieszkańców, przedostatnie miejsce w woj. małopolskim) stanowi **mało atrakcyjny obszar z punktu widzenia inwestycji opartej na dobrach masowych**. Brak uzbrojonych terenów inwestycyjnych przy drodze wojewódzkiej ogranicza w istotnym stopniu potencjał inwestycyjny.

Aby pobudzić lokalny rynek pracy konieczne jest podjęcie działań w 3 obszarach operacyjnych: **rolnictwo, przedsiębiorczość i inwestorzy**.

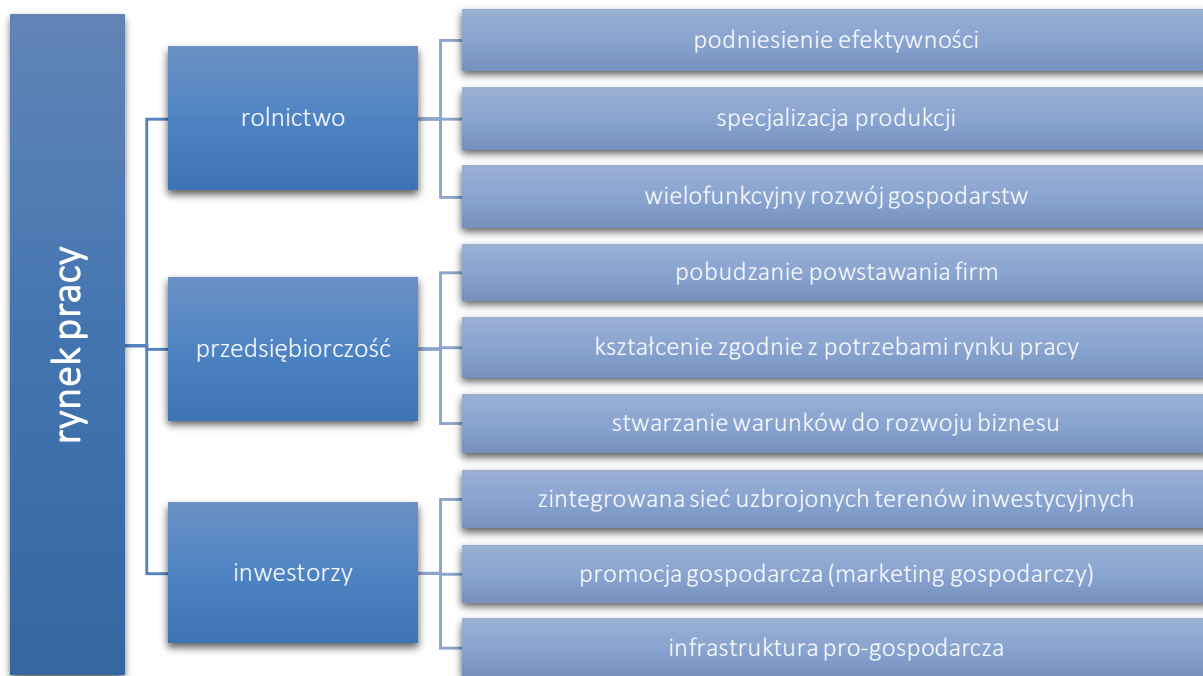
W obszarze rolnictwa kluczowe są interwencje prowadzące do: (1) **podniesienia efektywności**, (2) **specjalizacji produkcji** oraz (3) **wielofunkcyjnego rozwoju wsi**.

W obszarze przedsiębiorczości kluczowe są interwencje w zakresie: (1) **pobudzenia powstawania firm**, (2) **kształcenia zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy** oraz (3) **stwarzania warunków do rozwoju firm**, które już na rynku funkcjonują poprzez działania o charakterze pobudzającym popyt i tworzącym infrastrukturę techniczną niezbędną do prowadzenia biznesu.

Interwencje w obszarze inwestorów dotyczą stworzenia: (1) **zintegrowanej sieci uzbrojonych terenów inwestycyjnych**, (2) mechanizmów i działań **promocji gospodarczej** ukazującej obszary rynkowe w Gminie Gołcza o szczególnym potencjale biznesowym, a także (3) budowy **infrastruktury pro-gospodarczej** (drogi, gaz, wodociągi i kanalizacje itd.).

Rysunek 10. Koncepcja ideowo-funkcjonalna II strategicznego obszaru problemowego.

Źródło: opracowanie własne PARR.

III strategiczny obszar problemowy

Teren Gminy Gołcza kwalifikuje się do opracowania programu ochrony powietrza z uwagi na m.in. **przekroczenie dopuszczalnego poziomu stężeń pyłu zawieszzonego PM10** w roku kalendarzowym oraz **przekroczenie poziomu docelowego benzo(α)pirenu** w roku kalendarzowym. Jako prawdopodobne przyczyny występowania przekroczeń stężeń pyłu PM10 należy wskazać: **niską emisję z indywidualnego ogrzewania budynków, emisję ze źródeł przemysłowych i komunikacyjnych, a także niekorzystne warunki klimatyczne: powolne rozprzestrzenianie się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń w związku z małą prędkością wiatru oraz warunki meteorologiczne.** Świadczy o tym fakt, że znacznie wyższe stężenia dwutlenku siarki i pyłu zawieszzonego występują w sezonie grzewczym niż w okresie letnim. Dodatkowo, jako przyczyny należy wymienić także lokalne i regionalne warunki topograficzne wynikające z położenia w dolinach rzek⁵⁹. Istotnym problemem jest także **poziom zachorowalność na nowotwór płuc wśród mężczyzn w powiecie miechowskim**. Według danych przygotowanych przez Zakład Epidemiologii Instytutu Onkologii w Krakowie w 2010 roku, powiat miechowski było obszarem,

⁵⁹ Na podstawie: *Studium wykonalności dla projektu pn. „Instalacja kolektorów słonecznych na budynkach mieszkalnych oraz pomp powietrznych ciepła w budynkach użyteczności publicznej w Gminie Gołcza”.*

w którym wspomniany wskaźnik był **najwyższy w Polsce**. W przeliczeniu na 100 tys. ludności wyniósł on aż 121,8, przy średniej w województwie wynoszącej 77,2, a w kraju – 63,5⁶⁰.

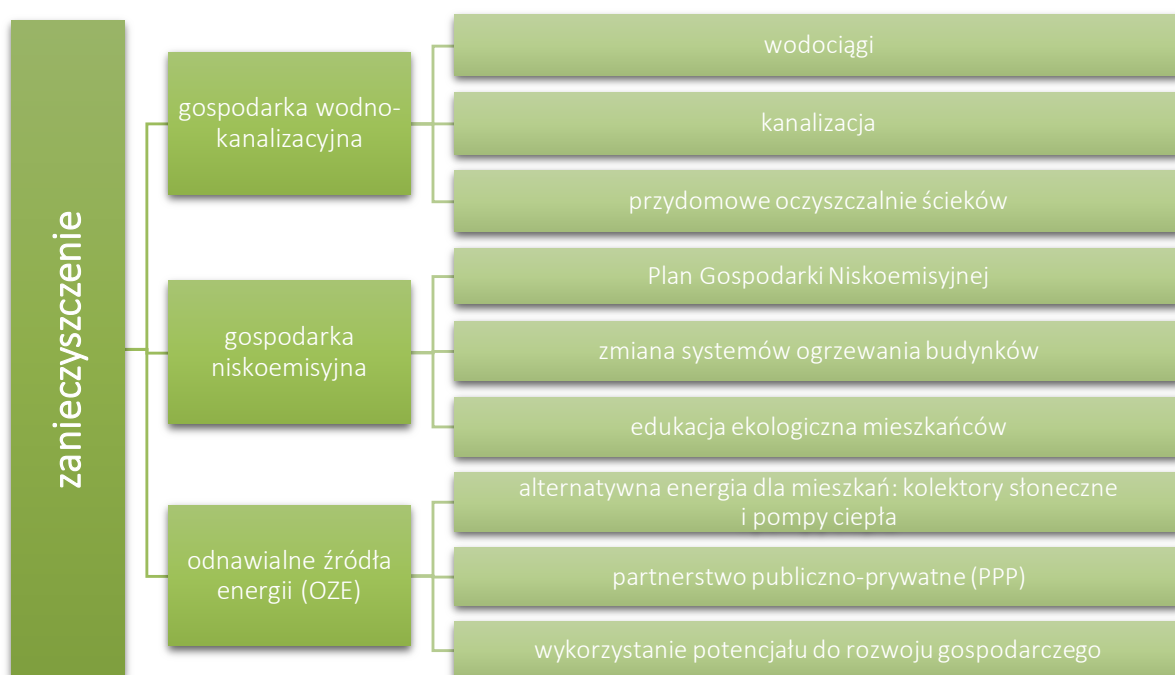
W celu poprawy stanu **środowiska naturalnego i eliminacji zanieczyszczeń** konieczne jest podjęcie działań w 3 obszarach operacyjnych: **gospodarka wodno-ściekowej, gospodarka niskoemisyjna i odnawialne źródła energii (OZE)**.

W obszarze gospodarki wodno-kanalizacyjnej kluczowe są interwencje w zakresie budowy i/lub modernizacji: (1) **kanalizacji**, (2) **wodociągów** oraz (3) **przydomowych oczyszczalni ścieków**.

W obszarze gospodarki niskoemisyjnej kluczowe są interwencje w zakresie: (1) opracowania **Planu Gospodarki Niskoemisyjnej**, (2) **zmiany systemów ogrzewania budynków** oraz (3) **edukacji ekologicznej mieszkańców**, prowadzącej do wzrostu świadomości w zakresie niskiej emisji, a także zachować proekologicznych (segregacja odpadów, recykling itd.).

Interwencje w obszarze OZE dotyczą zapewniania: (1) **alternatywnej energii dla mieszkań** dzięki kolektorom słonecznym i pompom ciepła, (2) **wspólnych inwestycji z biznesem** opartych na **partnerstwie publiczno-prywatnym (PPP)**, a także (3) **wykorzystania potencjału OZE do rozwoju gospodarczego**, w szczególności rolniczego charakteru Gminy Gołcza.

Rysunek 11. Koncepcja ideowo-funkcyjna III strategicznego obszaru problemowego.

Źródło: opracowanie własne PARR.

⁶⁰ Na podstawie: <http://www.dziennikpolski24.pl/artykul/3183964,dramatycznie-rosnie-liczba-chorych-na-raka-pluc,id,t.html>.

2.4. Cele strategiczne

CEL STRATEGICZNY I

Podjęcie zintegrowanych działań prowadzących do podniesienia standardu jakości życia mieszkańców przy zachowaniu spójności społecznej i gospodarczej, hamujących niekorzystne tendencje demograficzne

CEL STRATEGICZNY II

Wzrost rangi i atrakcyjności Gminy Gołcza jako obszaru atrakcyjnego dla inwestycji, opartego na wiedzy, aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców, z uwzględnieniem rolniczego charakteru regionu

CEL STRATEGICZNY III

Poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez transformację w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywniej korzystającej z zasobów, w szczególności OZE i konkurencyjnej

2.5. Analiza komplementarności – zgodności celów strategicznych Gminy Gołcza z dokumentami „wyższego rzędu”

Tabela 52. Zgodność celów strategicznych Gminy Gołcza z celami strategicznymi dokumentów „wyższego rzędu”.

Cel strategiczny Gminy Gołcza	POZIOM EUROPEJSKI	POZIOM KRAJOWY	POZIOM WOJEWÓDZKI	POZIOM POWIATOWY
	<i>Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu – Europa 2020</i>	<i>Strategia Rozwoju Kraju 2020</i>	<i>Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego 2011-2020</i>	<i>Strategia Rozwoju Powiatu Miechowskiego</i>
<p>CEL I</p> <p>Podjęcie zintegrowanych działań prowadzących do podniesienia standardu jakości życia mieszkańców przy zachowaniu spójności społecznej i gospodarczej, hamujących niekorzystne tendencje demograficzne</p>	<p>Priorytet III: WZROST SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU – wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną</p>	<p>Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego</p>	<p>Cel strategiczny 2 Wysoka atrakcyjność Małopolski w obszarze przemysłów czasu wolnego dzięki wykorzystaniu potencjału dziedzictwa regionalnego i kultury</p> <p>Cel strategiczny 6 Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców Małopolski w wymiarze środowiskowym, zdrowotnym i społecznym</p>	<p>1. Dążyć do systematycznego polepszania warunków rozwoju osobowego, rodzinnego i gospodarczego mieszkańców</p>
<p>CEL II</p> <p>Wzrost rangi i atrakcyjności Gminy Gołcza jako obszaru atrakcyjnego dla inwestycji, opartego na wiedzy, aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców, z uwzględnieniem rolniczego charakteru regionu</p>	<p>Priorytet III: WZROST SPRZYJAJĄCY WŁĄCZENIU SPOŁECZNEMU – wspieranie gospodarki charakteryzującej się wysokim poziomem zatrudnienia i zapewniającej spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną</p> <p>Priorytet I: WZROST INTELIGENTNY – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach</p>	<p>Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki</p>	<p>Cel strategiczny 1 Silna pozycja Małopolski jako regionu atrakcyjnego dla inwestycji, opartego na wiedzy, aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców</p>	<p>2. Wspierać procesy restrukturyzacyjne i dostosowawcze rolnictwa dla osiągnięcia jego opłacalności</p> <p>3. Stymulować zrównoważony rozwój wszystkich części składowych powiatu oraz zróżnicowanych dziedzin gospodarki</p> <p>4. Tworzyć warunki dla powstawania alternatywnych dla rolnictwa i około rolniczych miejsc pracy oraz rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości</p>

<p>CEL III</p> <p>Poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez transformację w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywniej korzystającej z zasobów, w szczególności OZE i konkurencyjnej</p>	<p>Priorytet II: WZROST ZRÓWNOWAŻONY – czyli transformacja w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywniej korzystającej z zasobów i konkurencyjnej</p>	<p>Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko</p>	<p>Cel strategiczny 6</p> <p>Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców Małopolski w wymiarze środowiskowym, zdrowotnym i społecznym</p>	<p>8. Zatrzymać procesy degradacji środowiska</p>
--	---	---	--	---

Źródło: opracowanie własne PARR.

2.6. Cele operacyjne

Podjęcie zintegrowanych działań prowadzących do podniesienia standardu jakości życia mieszkańców przy zachowaniu spójności społecznej i gospodarczej, hamujących niekorzystne tendencje demograficzne

Wzrost rangi i atrakcyjności Gminy Gołcza jako obszaru atrakcyjnego dla inwestycji, opartego na wiedzy, aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców, z uwzględnieniem rolniczego charakteru regionu

Poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez transformację w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywniej korzystającej z zasobów, w szczególności OZE i konkurencyjnej

CELE OPERACYJNE

Wzrost rangi i atrakcyjności Gminy Gołcza jako silnego ośrodka edukacyjnego

Nowoczesne rolnictwo oraz wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich

Kompleksowe rozwiązanie kwestii gospodarki wodno-kanalizacyjnej

Rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej służącej zaspakajaniu potrzeb mieszkańców Gminy Gołcza i powiatu miechowskiego

Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i samozatrudnienia

Rozwój gospodarki niskoemisyjnej i wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców

Tworzenie przestrzeni publicznej i kompleksowych rozwiązań zapewniających integrację mieszkańców i poczucie bezpieczeństwa

Tworzenie warunków do inwestowania w Gminie Gołcza

Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych (OZE) przy wykorzystaniu endogenicznych potencjałów Gminy Gołcza

2.7. Zadania w ramach poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych

Dla poprawnego rozwoju Gminy konieczne jest realizowanie inwestycji, które będą służyły poprawie sytuacji społeczno-gospodarczej. Gmina Gołcza planuje do realizacji w najbliższych latach takie działania, które przyniosłyby wymierne efekty, nie tylko tuż po zakończeniu realizacji zadania, ale także w dłuższym okresie czasu.

Definiując obszary strategiczne rozwoju Gminy i działania zmierzające do ich poprawy można wyodrębnić pięć głównych sfer według ich wpływu na poszczególne dziedziny życia społeczno-gospodarczego:

a) wpływające na poprawę warunków i jakości życia mieszkańców

Zakres działań objętych tym obszarem strategicznym jest realizowany przez Gminę, w pewnej części będąc powiązany bezpośrednio z działaniami wpływającymi na rozwój infrastruktury technicznej.

b) wpływające na rozwój infrastruktury technicznej

Wszelkie działania związane z infrastrukturą techniczną są na ogół podstawowym rodzajem działań realizowanych przez Gminę (sieci kanalizacyjne, wodociągowe, budowa, remonty dróg itp.).

c) wpływające na poprawę środowiska przyrodniczego

Działania te mają na celu zarówno zapewnienie zrównoważonego rozwoju Gminy w oparciu o istniejące warunki przyrodnicze, określające kierunki rozwoju w zakresie rolnictwa, w powiązaniu z OZE, jak również poprawienie stanu środowiska przyrodniczego na terenie Gminy.

d) wpływające na poprawę otoczenia sportowego, rekreacyjnego i kulturowego

To wszelkiego rodzaju działania, które pozwolą rozwinąć Gminę pod względem kulturowym (m.in. poprzez organizację imprez o charakterze kulturowym, promocję Gminy), ale także przyczynić się do rozwoju aktywnych form wypoczynku i aktywności sportowej w gminie.

e) wpływające na poprawę warunków nauczania w placówkach oświatowych

Poza wymienionymi w powyższych obszarach działaniami Gmina ma zamiar zrealizować szereg przedsięwzięć, mających poprawić stan infrastruktury oświatowej (przedszkolnej i szkolnej) na swoim obszarze.

W ramach 3 celów strategicznych i 9 celów operacyjnych zdefiniowano **74 obszary wsparcia inwestycyjnego**, które są zaprezentowane poniżej.

Cel strategiczny I:

Podjęcie zintegrowanych działań prowadzących do podniesienia standardu jakości życia mieszkańców przy zachowaniu spójności społecznej i gospodarczej, hamujących niekorzystne tendencje demograficzne

Cel operacyjny I.1: Wzrost rangi i atrakcyjności Gminy Gołcza jako silnego ośrodka edukacyjnego

Główne obszary wsparcia inwestycyjnego w obszarze: EDUKACJA

1. Zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej.
2. Wzrost atrakcyjności oferty przedszkoli.
3. Poprawa infrastruktury przedszkolnej.
4. Poprawa konkurencyjności bazy oświatowej.
5. e-Edukacja.
6. Multimedialna Szkoła.
7. Termomodernizacja budynków.
8. Biblioteki i promocja czytelnictwa.
9. System zajęć pozalekcyjnych.
10. Wyrównywanie szans uczniów z gorszymi wynikami w nauce.
11. Program wspierania i rozwoju młodych talentów.
12. System stypendialny.

Cel operacyjny I.2: Rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej służącej zaspakajaniu potrzeb mieszkańców Gminy Gołcza i powiatu miechowskiego

Główne obszary wsparcia inwestycyjnego w obszarze: REKREACJA

1. Rozwój infrastruktury sportowej.
2. Promocja zdrowego stylu życia.
3. Nowe formy rekreacji, np. ścianki wspinaczkowe, siłownie na świeżym powietrzu itd.
4. Rewitalizacja kamieniołomu w Wielkanocy.
5. Budowa zalewu w Przybysławicach.
6. Zintegrowana sieć ścieżek i tras rowerowych.
7. Ścieżki edukacyjno-dydaktyczne.
8. Nauka w plenerze.

Cel operacyjny I.3: Tworzenie przestrzeni publicznej i kompleksowych rozwiązań zapewniających integrację mieszkańców i poczucie bezpieczeństwa

Główne obszary wsparcia inwestycyjnego w obszarze: INTEGRACJA MIESZKAŃCÓW

1. Rewitalizacja centrum Gołczy.
2. Odnowa centrów wsi, przede wszystkim Chobędza, Trzebienice, Ulina Mała.
3. Odnowa budynków komunalnych.
4. Budowa chodników.
5. Oświetlenie.
6. Place zabaw i ogródki jordanowskie.
7. Służba zdrowia: dostępność i profilaktyka.
8. Opieka nad osobami starszymi oraz ich aktywizacja.
9. Poprawa atrakcyjności oferty kulturalnej.
10. Stworzenie cyklicznych wydarzeń promocyjnych.
11. Zwiększenie skali oddziaływania wydarzeń w Gołczy.

Cel strategiczny II:

Wzrost rangi i atrakcyjności Gminy Gołcza jako obszaru atrakcyjnego dla inwestycji, opartego na wiedzy, aktywności zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców, z uwzględnieniem rolniczego charakteru regionu

Cel operacyjny II.1: Nowoczesne rolnictwo oraz wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich

Główne obszary wsparcia inwestycyjnego w obszarze: ROLNICTWO

1. Promocja i wspieranie nowoczesnych form gospodarowania.
2. Rozwój infrastruktury gospodarczej i usługowej dla rolnictwa.
3. Rozwój zakładów przetwórstwa produktów rolnych.
4. Budowa i modernizacja dróg dojazdowych do pól.
5. Wspieranie rozwoju specjalizacji w rolnictwie.
6. Wspieranie powstawania grup producenckich.
7. Wspieranie funkcji agroturystycznych.
8. Wspieranie inicjatyw społeczno-gospodarczych w zakresie inwestycji i działań w pozyskiwaniu odnawialnych źródeł energii.

Cel operacyjny II.2: Rozwój lokalnej przedsiębiorczości i samozatrudnienia

Główne obszary wsparcia inwestycyjnego w obszarze: PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

1. Okienko Przedsiębiorczości.
2. Informowanie mieszkańców o dostępnych źródłach pozyskiwania środków na prowadzenie działalności gospodarczej.
3. Organizacja szkoleń dotyczących możliwości wykorzystania środków unijnych na rozwój firmy.
4. Współpraca z firmami w zakresie oczekiwanych kompetencji pracowników.
5. Organizacja szkoleń i spotkań informacyjnych.
6. e-Biznes w szkołach.
7. Zwolnienia podatkowe dla osób stwarzających miejsca pracy.
8. Promocja firm lokalnych.
9. Powołanie Rady Rozwoju Gospodarczego.
10. Rozwój infrastruktury (drogi, gaz, sieci wod-kan).

Cel operacyjny II.3: Tworzenie warunków do inwestowania w Gminie Gołcza

Główne obszary wsparcia inwestycyjnego w obszarze: INWESTORZY

1. Wyznaczenie terenów pod inwestycje, bieżące aktualizowanie PZP.
2. Zachęty dla inwestorów: ulgi podatkowe, przejrzysta polityka.
3. Usprawnienie obsługi inwestorów.
4. Stworzenie marki gospodarczej.
5. Promocja pod kątem pozyskania inwestorów zewnętrznych.
6. Przygotowanie oferty inwestycyjnej uwzględniającej program zachęt dla inwestorów krajowych i zagranicznych.
7. Zwiększenie drogowej dostępności komunikacyjnej.
8. e-Gmina – kompleksowa informatyzacja w oparciu o e-usługi.
9. Rozwój infrastruktury technicznej zapewniającej konkurencyjność obszarów inwestycyjnych.

Cel strategiczny III:

Poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez transformację w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, efektywniej korzystającej z zasobów, w szczególności OZE i konkurencyjnej

Cel operacyjny III.1: Kompleksowe rozwiązanie kwestii gospodarki wodno-kanalizacyjnej

Główne obszary wsparcia inwestycyjnego w obszarze: GOSPODARKA WOD-KAN

1. Budowa kanalizacji liniowej w miejscowościach Krępa, Buk, Mostek.
2. Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Adamowice, Trzebienice.
3. Budowa i wspieranie powstawania przydomowych oczyszczalni ścieków we wszystkich miejscowościach gminy.

Cel operacyjny III.2: Rozwój gospodarki niskoemisyjnej i wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców

Główne obszary wsparcia inwestycyjnego w obszarze: GOSPODARKA NISKOEMISYJNA

1. Opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.
2. Zapobieganie powstawaniu oraz poprawa efektywności gospodarowania odpadami.
3. Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami.
4. Odnowa kotłowni.
5. Termomodernizacja budynków.
6. Wspieranie fotowoltaiki i geotermii.
7. Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców, w szczególności w zakresie emisji CO₂.
8. Wspieranie produkcji żywności ekologicznej, przyjaznej dla środowiska.

Cel operacyjny III.3: Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych (OZE) przy wykorzystaniu endogenicznych potencjałów Gminy Gołcza

Główne obszary wsparcia inwestycyjnego w obszarze: OZE

1. Instalacja kolektorów słonecznych .
2. Instalacja kolektorów pomp ciepła.
3. Realizacja projektów PPP w zakresie OZE.
4. Zdefiniowanie obszarów o szczególnym potencjale w zakresie OZE.
5. Realizacja projektów w zakresie OZE, priorytetowo nastawionych na wykorzystanie potencjału rolniczego.

2.8. Kluczowe projekty inwestycyjne do 2022 roku

Przedstawione powyżej cele będą osiągnięte poprzez realizację konkretnych zadań. W chwili obecnej nie sposób przygotować pełnej listy zadań, gdyż zakładany system realizacji Strategii zakłada decentralizację procesu wdrażania zapisów dokumentu w sferze projektów „miękkich” (społecznych). Projekty „twarde” (inwestycyjne) będą w zasadzie w całości realizowane przez Urząd Gminy. Zadania będą różnić się od siebie zarówno wymiarem finansowym jak i priorytetowym.

Kluczowe obszary działań, dzięki którym możliwe będzie osiągnięcie zaplanowanych celów strategicznych to:

- poprawa komunikacji,
- rewitalizacja i odnowa miejscowości,
- rozwój bazy rekreacyjnej,
- OZE i niska emisja.

Kluczowe projekty inwestycje Gminy Gołcza w omawianym okresie to:

1. Przebudowa dróg: Wysocice, Laski Dworskie, Krępa, Maków, Ulina Wielka, Chobędza, Przybysławice, Gołcza.
2. Rewitalizacja kamieniołomu w Wielkanocy.
3. Odnowa centrów wsi: Chobędza, Trzebienice, Ulina Mała.
4. Rewitalizacja centrum Gołczy.
5. Instalacja OZE (kolektory słoneczne, pompy ciepła itp.).
6. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Gołcza
7. Budowa sieci kanalizacji liniowej w miejscowości Krępa, Buk, Mostek
8. Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Adamowice i Trzebienice
9. Odnowa kotłowni.
10. Budowa ścieżek rowerowych.
11. Budowa zbiornika retencyjnego w Przybysławicach.
12. Budowa placów zabaw.
13. Odnowa budynków komunalnych.
14. Remonty szkół
15. Renowacja terenów przy rzece Dłubni

KONCEPCJA REWITALIZACJI KAMIENIOŁOMU W WIELKANOCY

Koncepcja rewitalizacji kamieniołomu w Wielkanocy opiera się na stworzeniu zintegrowanego produktu, na który będą się składały:

- **Publiczna Przestrzeń Spotkań – I etap,**
- **Multimedialne Muzeum Kamienia – II etap,**
- **Park Sensoryczny – III etap.**

PUBLICZNA PRZESTRZEŃ SPOTKAŃ

Zrewitalizowany kamieniołom, w którym znalazłby się: **niewielki amfiteatr** umieszczony w skale, ławki, gry na świeżym powietrzu (warcaby, szachy itd.), byłby doskonałym miejscem do spotkań gołczańskiej ludności i integracji międzypokoleniowej. Położenie w centrum gminy jest dodatkowym atutem (podobne odległości dotarcia z każdego krańca gminy).

DODATKOWE ATRAKCJE

W zrewitalizowanym kamieniołomie mogłaby się znaleźć **ścianka wspinaczkowa, tor do jazdy rowerowej BMX i MTB, park linowy, siłownia na świeżym powietrzu** itp. Kamieniołom w nocy mógłby być **iluminowany** (podświetlenie w różnych kolorach).

Zdjęcie 19. Przykładowe rozwiązania dotyczące możliwych rozwiązań w zrewitalizowanym kamieniołomie w Wielkanocy.

Źródło: <http://wiadomosci.um.bielawa.pl/wb-pic/torrowerowy.jpg> oraz http://www.lbl24.pl/public/phpthumb/phpThumb.php?src=/home/lbl/domains/lbl24.pl/public_html/public/files/619.jpg&w=350&h=250&q=90&zc=1

Jednakże największą atrakcją byłaby przestrzenna ekspozycja tajemniczych figur z **Wyspy Wielkanocnej** (konotacja nazwy Wielkanoc – Wyspa Wielkanocna).

Zdjęcie 20. Kamienne figury na Wyspie Wielkanocnej.

Źródło: <http://zwierciadlo.pl/wp-content/uploads/2012/04/wyspy1.jpg>

Źródło: <http://piernikowachotka.pl/wp-content/uploads/2012/04/pos%C4%85gi-moai-1024x682.jpg>

Dodatkową ekspozycją byłoby odwzorowanie jednej z najświetniejszych europejskich budowli megalitycznych – **Stonehenge**, które jest położone w południowej Anglii.

Zdjęcie 21. Kamienna budowla Stonehenge.

Źródło: http://news.bbcimg.co.uk/media/images/58554000/jpg/_58554826_stonehenge.jpg

Źródło: http://news.bbcimg.co.uk/media/images/58554000/jpg/_58554826_stonehenge.jpg

MULTIMEDIALNE MUZEUM KAMIENIA

MMK byłoby multimedialną ekspozycją historii kamienia, ale przede wszystkim umożliwiłoby w praktyce zetknięcie się z kamieniem poprzez możliwość rzeźbienia. Dzięki drukarce 3D możliwe byłoby wydrukowanie przestrzenne różnych figurek, kształtów itd., które następnie można by

Opracowanie za zlecenie Gminy Gołcza
Polska Agencja Rozwoju Regionalnego „PARR”

rzeźbić w kamieniu. W Muzeum, które byłoby praktyczną instytucją kultury nastawioną na kinestetykę i empirię (nauka przez dotyk i bezpośrednie doświadczenie), mogłyby odbywać się zajęcia z ceramiki, garncarstwa itp.

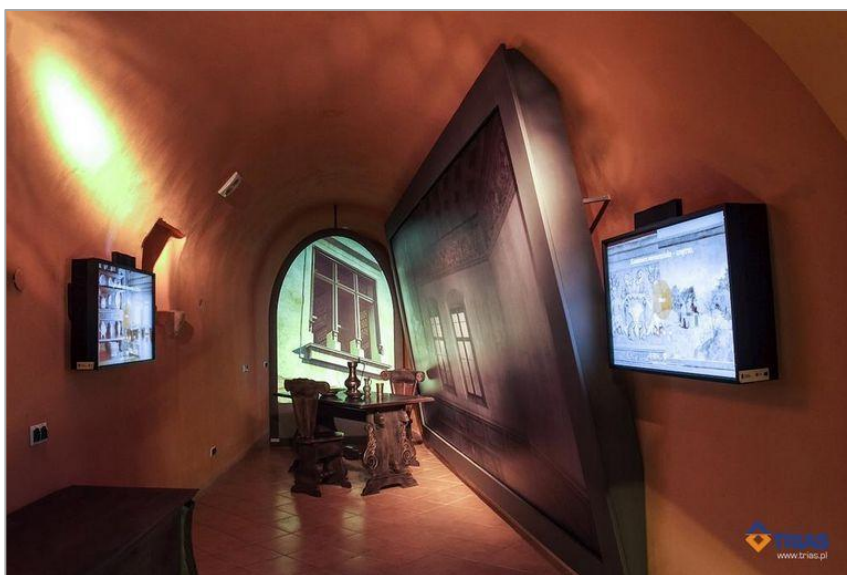
Zdjęcie 22. Przykłady muzeów multimedialnych.

Źródło: http://3.bp.blogspot.com/-PBR3imiNfz4/UioxPaxYqYI/AAAAAAAAAck/N5_IDy5Ts_Q/s1600/DSC01547.JPG

Źródło: <http://multimedialne-muzea.pl/galerie/banery/86.jpg>

Źródło: http://www.digitalsignagenews.pl/ftp/8/172/%5B49068%5D_trias.jpg

PARK SENSORYCZNY

Park sensoryczny umożliwi odbiór wielu doznań. Przede wszystkim wyostrzone zostaną zmysły węchu, smaku, słuchu czy dotyku. W takim parku ważne stają się doznania. Wrażenia zapachowe, dotykowe, słuchowe czy smakowe stają się elementem przewodnim w projektowaniu.

Park mógłby zostać zaprojektowany w lesie ponad kamieniołomem.

Byłaby to atrakcja w szczególności dla dzieci, ale także dorośli znaleźliby w Parku ofertę dla siebie. Park mógłby mieć charakter ponadpowiatowy.

Park realizowany byłby w partnerstwie publiczno-prywatnym (PPP) lub byłby całkowicie biznesową inwestycją.

Zdjęcie 23. Przykładowe wizualizacje parków sensorycznych.

Źródło: http://d.polskatimes.pl/k/r/1/7f/6c/51d41dc5cf3_o.jpg

Źródło: www.architektura.info/var/architektura/storage/images/architektura_polska/architektura_krajobrazu/park_sensoryczny_w_rydułtowach/329072-6-pol-PL/park_sensoryczny_w_rydułtowach.jpg

Źródło: cdn1.muratorplus.smcloud.net/t/image/thumbnails/68612/plac_zabaw_w_parku_sensorycznym_745x0_rozmiar_niestandardowy.jpg

3. SYSTEM WDRAŻANIA I FINANSOWANIA STRATEGII

3.1. Kluczowe instytucje i podmioty zaangażowane w proces wdrażania Strategii

Instytucją kluczową w procesie realizacji celów Strategii Rozwoju będzie **Wójt Gminy Gołcza** wraz z **Urzędem Gminy**. Zadaniem Wójta jest nadzór i ogólna koordynacja procesu realizacji i monitorowania Strategii. Zadaniem Urzędu Gminy jest bezpośrednia koordynacja i realizacja zadań wynikających ze Strategii.

Instytucjami wspomagającymi Urząd Gminy w procesie wdrażania Strategii będą:

- » Rada Gminy, która powinna zadbać o promocję i właściwe zrozumienie zapisów Strategii wśród społeczności lokalnej oraz czuwać nad realizacją zapisów dokumentu zgodnie z ustalonym harmonogramem i priorytetami
- » Sołtysi,
- » Szkoły,
- » Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- » Ochotnicza Straż Pożarna (OSP),
- » organizacje pozarządowe działające na terenie gminy,
- » Kościoły i związki wyznaniowe,
- » placówki i organizacje kultury,
- » Powiatowy Urząd Pracy,
- » Komenda Powiatowa Policji,
- » Straż Pożarna,
- » Lasy Państwowe,
- » inne.

Instytucjami partnerskimi – zarządzającymi określonymi instrumentami i programami, w ramach których będą finansowane niektóre działania wynikające ze Strategii, będą:

- » Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego,
- » Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego (MARR),
- » Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie,
- » Wojewódzki Urząd Pracy (WUP),
- » Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej (ROPS),
- » Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR),

- » Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Karniowicach (MODR),
- » Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON),
- » Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW)
- » Starostwo Powiatowe w Miechowie,
- » Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA),
- » Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie,
- » Zarząd Dróg Powiatowych w Miechowie,
- » inne.

Instytucjami sojusznicznymi – udzielającymi merytorycznego i eksperckiego wsparcia w realizacji poszczególnych zadań, lub też bezpośrednio zaangażowane w ich realizację, będą

- » Izba Rolnicza,
- » izby handlowe, przemysłowe i gospodarcze,
- » agencje marketingowe i Public Relations,
- » Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A.,
- » Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów przy Urzędzie Marszałkowskim Województwa Małopolskiego w Krakowie,
- » Wojewódzki i Powiatowy Konserwator Zabytków,
- » inne.

Dzięki tak szerokiemu spektrum podmiotów zaangażowanych bezpośrednio i pośrednio w realizację Strategii jej cele są realne do osiągnięcia w założonej perspektywie czasowej.

3.2. Główne źródła finansowania Strategii

Głównymi źródłami finansowania strategii będą:

- » środki własne – budżet gminy,
- » zewnętrzne środki publiczne – dostępne przede wszystkim w ramach programów finansowanych z Unii Europejskiej
- » środki z sektora prywatnego, np. w ramach projektów partnerstwa publiczno-prywatnego.

Trudno jednak oczekiwać, że realizacja założonych celów strategicznych i operacyjnych wynikających ze zdefiniowanych problemów będzie możliwa bez skutecznego pozyskiwania dodatkowych źródeł finansowania w postaci źródeł zewnętrznych.

Praktycznie żadna z priorytetowych inwestycji nie ma szans na szybką realizację powodzenia, bez uzyskania zewnętrznego dofinansowania. Rekomendowane jest tym samym aplikowanie o środki unijne (lub pochodzące z alternatywnych programów) aby zwiększyć wydolność inwestycyjną gminy i skutecznie realizować zaplanowane zadania.

Kluczowe źródła zewnętrznego finansowania inwestycji w omawianym okresie to:

- » **Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego (RPO WM)** (wszystkie rodzaje infrastruktury, w tym drogowa, zdrowotna, edukacyjna, kulturalna i sportowa, informatyczna, rozwój przedsiębiorczości, promocja gospodarcza i turystyczna itp.);
- » **Program Operacyjny Wiedza, Edukacja i Rozwój (PO WER)** (np. rozwój zasobów ludzkich - szkolenia, doradztwo, wsparcie na rynku pracy; partnerstwo lokalne, kształtowanie postaw społecznych, wsparcie organizacji pozarządowych, wsparcie dla przedsiębiorstw, wsparcie instytucji otoczenia biznesu, itp.);
- » **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW)** (np. infrastruktura wodno-kanalizacyjna, gospodarka odpadami, agroturystyka, dziedzictwo kulturowe wsi, lokalne grupy działania itp.);
- » **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ)** (np. ponadlokalne projekty w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, i gospodarki odpadami, zmniejszenie emisyjności gospodarki itp.);
- » **Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (PO IR)** (np. wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach, działalność B+R itp.);
- » **Program Operacyjny Polska Cyfrowa (PO PC)** (np. zapewnienie powszechnego dostępu do szybkiego internetu, budowa e-administracji, cyfrowa aktywizacja społeczeństwa itp.).

Oprócz funduszy UE funkcjonują również inne możliwości finansowania rozwoju samorządu, tj.:

- » Norweski Mechanizm Finansowy,
- » Szwajcarski Instrument Finansowy,
- » Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- » Ekofundusz,
- » Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- » Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- » Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- » Ministerstwo Edukacji,
- » Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,
- » Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie,
- » Zarząd Dróg Powiatowych,
- » Młodzież w działaniu,
- » Bank Gospodarstwa Krajowego (Fundusz Poręczeń Unijnych, Fundusz Rozwoju Inwestycji Komunalnych, itd.),

- » Fundacje i grantodawcy,
- » inne.

Powyższe źródła mogą stanowić ciekawą alternatywę dla środków pochodzących z UE, natomiast głównymi źródłami zewnętrznymi finansowania Strategii będą:

- » Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego,
- » Program Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- » Program Operacyjny Wiedza, Edukacja i Rozwój.

4. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY REALIZACJI STRATEGII

4.1. Monitoring

Monitoring to jeden z kluczowych elementów wdrażania strategii. Opiera się na systematycznym zbieraniu danych dotyczących realizacji założeń Strategii i porównywaniu osiągniętych wskaźników z zakładanymi. Dane z monitoringu służą do oceny skuteczności i efektywności realizowanych zadań. Na podstawie analiz krzywej stanu obecnego od zakładanego formułowane są ewentualne wnioski dotyczące zmian w celach operacyjnych strategii lub zadaniach. Cały proces monitoringu ma na celu zapewnienie efektywności wydatkowania środków na realizację Strategii. Posiada również wartość antycypacyjną, polegającą na możliwości wczesnego wykrycia ewentualnych błędów i reagowania na nie, a także dostosowanie zapisów strategii do zmieniających się uwarunkowań.

Podstawowymi elementami systemu monitoringu są:

- » instytucje zaangażowane w proces,
- » system sprawozdawczości,
- » zestaw wskaźników na podstawie, których będzie ewaluowana będzie Strategia.

System instytucjonalny monitorowania Strategii odbywać się będzie na trzech poziomach:

- » zmian sytuacji społeczno-gospodarczej,
- » realizacji celów operacyjnych na podstawie wskaźników liczbowych,
- » realizacji zadań (projektów) określonych w zapisach Strategii.

Za monitorowanie Strategii odpowiedzialny jest **Urząd Gminy**. Wójt Gołczy może alternatywnie powołać **Zespół ds. Monitoringu i Oceny Wdrażania Strategii Rozwoju (ZMiOW)**.

Urząd/Zespół będzie miał za zadanie dokonywanie bieżącej oceny postępu i skutków realizacji Strategii, a w szczególności zgodności postępu we wdrażaniu zadań z przyjętym harmonogramem oraz wizją rozwoju. Będzie dokonywał tego głównie na podstawie ogólnodostępnych źródeł statystycznych – Banku Danych Regionalnych. W przypadku braku danych przewiduje się przeprowadzanie badań.

Informacje w sprawie postępu realizacji Strategii będą przekazywane do wiadomości publicznej pod koniec każdego roku w postaci dokumentu: „**Raport o Stanie Gminy Gołcza**”. Raport będzie prezentował zmianę podstawowych wskaźników i informacji dotyczących Gminy.

Monitoring społeczny

Fakultatywnie możliwe jest powołanie **Rady Rozwoju Strategicznego Gminy Gołcza**, która byłaby odpowiedzialna za społeczny monitoring realizacji Strategii. W jej skład wchodziłoby przedstawiciele: administracji gminnej i jednostek organizacyjnych (1/3 składu), lokalnego biznesu (1/3 składu) oraz organizacji pozarządowych i innych grup społecznych działających na terenie gminy (1/3 składu). Tym samym bezwzględna większość osób wchodzących w skład Rady Rozwoju Strategicznego nie ponosiłaby odpowiedzialności za realizację zadań wynikających ze Strategii.

Na koniec każdego roku (lub w I kwartale następnego) Wójt przedstawiałby Radzie Rozwoju Strategicznego raport z realizacji Strategii, a w szczególności na temat bieżącej oceny postępu i skutków realizacji Strategii, zgodności postępu we wdrażaniu zadań z przyjętym harmonogramem oraz wizją rozwoju. Analizie podlegałby „Raport o Stanie Gminy Gołcza”.

Rada Rozwoju Strategicznego przedstawiałaby po każdym posiedzeniu, a obligatoryjnie po spotkaniu rocznym (analiza „Raportu o Stanie Gminy”) swoje uwagi i propozycje dalszych działań. Co 2 lata na podstawie rekomendacji Rady Rozwoju Strategicznego Strategia byłaby aktualizowana przez Radę Gminy.

Zasady monitorowania

Monitorowanie, by stać się skutecznym narzędziem w procesie wdrażania Strategii musi charakteryzować się następującymi zasadami:

- **Wiarygodność** – informacja musi być wiarygodna i musi opierać się na niepodważalnych danych. Niedokładne dane systemu monitorowania mogą spowodować podjęcie niewłaściwych działań korygujących.
- **Aktualność** – informacje muszą być zbierane, przekazywane i oceniane w sposób ciągły, który umożliwia podjęcie na czas działań korygujących oraz stosownych korekt w momencie aktualizacji strategii.

Należy podkreślić znaczącą rolę lokalnych mediów w kontrolowaniu i pobudzaniu jednostek odpowiedzialnych za realizację strategii. Warto rozważenia wydaje się być włączenie do Rady Rozwoju Strategicznego przedstawicieli lokalnej prasy i innych mediów. W ten sposób społeczność lokalna będzie uczestnikiem oceny realizacji i wdrażania.

4.2. Ocena

Ocena realizacji Strategii będzie dokonywana przez **Radę Gminy**. Rada będzie oceniała postęp i skutki realizacji Strategii w cyklu rocznym, na podstawie sprawozdań, składanych Radzie przez Wójta. Rada ponadto będzie oceniała proces wdrażania celów strategicznych w grudniu każdego roku, a w razie potrzeby dokonywała aktualizacji zapisów Strategii w oparciu o ocenę jej realizacji. Zaktualizowana Strategia będzie przyjmowana podczas sesji Rady Gminy.

W I kwartale każdego roku będą się odbywały konsultacje społeczne z mieszkańcami Gminy. Każdy drogą elektroniczną oraz osobiście podczas Zebrań Wiejskich i innych spotkań publicznych będzie mógł zgłosić swoje uwagi i postulaty do zapisów Strategii oraz jej realizacji. Informacje te będą gromadzone przez przedstawicieli Urzędu/ZMiOW, a następnie przedstawiane Radzie Gminy i ewentualnie Radzie Rozwoju Strategicznego.

4.3. Ewaluacja

Ewaluacja to obiektywna ocena projektu, programu lub polityki na wszystkich jego etapach, tj. planowania, realizacji i mierzenia rezultatów. Powinna ona dostarczyć rzetelnych i przydatnych informacji pozwalając wykorzystać zdobytą w ten sposób wiedzę w procesie decyzyjnym. Często dotyczy ona procesu określenia wartości lub ważności działania, polityki lub programu.

Ważną kwestią, która wywiera wpływ na każdą ewaluację jest wybór kryteriów.

Kryteria ewaluacji stanowią pewien rodzaj standardów, według których dokonuje się oceny danego programu/strategii. Powinny być sformułowane jasno i precyzyjnie, ponieważ są pewnego rodzaju systemem wartości, do którego ewaluator odwołuje się na każdym etapie badań, wskazując to, co jest najistotniejsze z punktu widzenia Strategii oraz jej celów i efektów. Należy podkreślić, że każde zdarzenie może być ocenione skrajnie inaczej, gdy za kryterium oceny zostanie przyjęta inną wartość. Dlatego też, wybór kryteriów, które będą podstawą oceny ewaluowanej Strategii, wymaga każdorazowo ścisłej współpracy ewaluatora z Gminą Gołcza (w przypadku ewaluacji zewnętrznej).

Najczęściej stosowane kryteria ewaluacji to⁶¹:

1. **Trafność (ang. *relevance*)** – kryterium to pozwala ocenić, w jakim stopniu przyjęte cele Strategii odpowiadają zidentyfikowanym problemom w obszarze objętym konkretnych projektem (zadaniem) i/lub realnym potrzebom grup docelowych. Ustalone w wyniku zastosowania kryterium trafności wnioski wpływają na podjęcie decyzji o kontynuowaniu, modyfikacji lub całkowitym wstrzymaniu realizacji Strategii.

⁶¹ Opis na podstawie rekomendacji Polskiego Towarzystwa Ewaluacyjnego (PTE).

2. **Efektywność (ang. efficiency)** – kryterium to pozwala ocenić poziom „ekonomiczności” Strategii, czyli stosunek poniesionych nakładów do uzyskanych produktów i rezultatów. Nakłady rozumiane są tu jako zasoby finansowe, ludzkie i poświęcony czas. Kryterium ma również zastosowanie przy porównywaniu ewaluowanych w ramach Strategii projektów z podobnymi projektami realizowanymi przez inne samorządy.
3. **Skuteczność (ang. effectiveness)** – kryterium to pozwala ocenić, do jakiego stopnia cele strategiczne lub/i operacyjne zdefiniowane na etapie programowania zostały osiągnięte.
4. **Użyteczność (ang. utility)** – kryterium to pozwala ocenić, do jakiego stopnia efekty Strategii odpowiadają rzeczywistym potrzebom. Dzięki zastosowaniu tego kryterium można ocenić, czy zmiany wywołane realizacją Strategii są korzystne z punktu widzenia różnych grup mieszkańców (np. ogół społeczności, biznesu, NGO, rolników, środowiska oświaty itd.). Należy wziąć pod uwagę różnice interesów poszczególnych grup. To co zostanie ocenione jako użyteczne dla jednej grupy, może nie być użytecznym z punktu widzenia innej grupy.
5. **Trwałość (ang. sustainability)** – kryterium to pozwala ocenić czy pozytywne efekty projektu na poziomie celu mogą trwać po zakończeniu finansowania zewnętrznego, a także czy możliwe jest utrzymanie się wpływu tego projektu w dłuższym okresie na procesy rozwoju gminy. Kryterium trwałości stosowane jest w ewaluacjach ex-post, ponieważ pozwala ocenić na ile zmiany wywołane oddziaływaniem Strategii są faktycznie trwałe i widoczne po zakończeniu wsparcia finansowego.
6. **Oddziaływanie/wpływ (ang. impact)** – kryterium to pozwala ocenić związek pomiędzy celami strategicznymi a celami operacyjnymi, tj. stopień, w jakim korzyści odniesione przez grupy docelowe miały szerszy wpływ na rozwój Gminy, mieszkańców i inne grupy społeczne (także w ujęciu ponadlokalnym, np. powiat).

W ramach zarządzania Strategią całościowa ewaluacja działań prowadzona będzie w układzie standardowym i składa się z trzech faz:

- **ewaluacja on-going** (w trakcie, na bieżąco) – realizowana stale, ma koncentrować się ona na ocenie realizacji Strategii z punktu widzenia kryterium:
 - » trafności,
 - » efektywności,
 - » skuteczności.

Wnioski wynikające z ewaluacji on-going mogą prowadzić do:

- » zmian w harmonogramie Strategii,
- » weryfikacji zadań (zmiana, usunięcie, wprowadzenie nowych),
- » zmiany celów operacyjnych,
- » znaczącej aktualizacji konstrukcji celów i zadań Strategii.

- **Ewaluacja on-going** ma stale badać wewnętrzną spójność i zgodność wizji oraz celów strategicznych i operacyjnych
- **Ewaluacja mid-term** – realizowana jest w połowie wdrażania zaktualizowanej Strategii – na koniec 2018 roku. Ewaluacja poprzez poddanie analizie **kryterium oddziaływania/ wpływu** oraz **użyteczności**, dokonuje pierwszej oceny jakości realizacji Strategii i ocenia poczynione na etapie programowania założenia (cele). Pokazuje w jaki sposób założenia przekładane są na działania i w miejscu gdzie jest to konieczne wskazuje de facto konieczność dokonania korekt. Przez porównanie z sytuacją początkową pokazuje ewolucję kontekstu gospodarczego i społecznego, zmianę wśród grup docelowych oraz ocenia czy cele pozostają trafne. Może przyczynić się do pewnych modyfikacji realizacji interwencji oraz aktualizacji przyjętych założeń.
- **Ewaluacja ex-post** – po zakończeniu realizacji Strategii – w zakresie podobnym do ewaluacji mid-term, poszerzonym o ocenę (przewidywanych) efektów długoterminowych związanych z osiągnięciem założonej wizji, misji oraz celów strategicznych – **kryterium trwałości**.

Ponadto prowadzone mogą być dodatkowe ewaluacje częściowe odnoszące się do szczegółowych zagadnień, takich jak na przykład poszczególne zasady realizacji strategii, czy grupy docelowe.

Rekomenduje się przeprowadzanie wszystkich typów ewaluacji z punktu widzenia oceny skuteczności działań i efektywności wydatkowania pieniędzy publicznych.

Ewaluację on-going powinien przeprowadzać na bieżąco Urząd Gminy.

Ewaluacja mid-term powinna być przeprowadzona przez podmiot zewnętrzny w 2018 roku w postaci badań opinii publicznej, definiując aktualny poziom osiągnięcia celów Strategii (zdefiniowanie ewentualnych problemów we wdrażaniu).

Ewaluacja ex-post powinna być przeprowadzona przez podmiot zewnętrzny na koniec wdrażania Strategii w 2022 roku w postaci badań opinii publicznej i określić w jakim stopniu zostały osiągnięte zaplanowane rezultaty.

Istotne z punktu widzenia wiarygodności i efektywności ewaluacji jest to, aby ewaluację mid-term i ex-post przeprowadzały podmioty zewnętrzne.

Podsumowanie

„Strategia Rozwoju Gminy Gołcza na lata 2014-2022” jest dokumentem o kompleksowym charakterze, wyznaczającym strategię Gminy w perspektywie długookresowej.

W trakcie tworzenia strategii okazało się, że zarówno mieszkańcy Gminy Gołcza jak i władze, są żywo zainteresowani jej rozwojem, w której mieszkają, posiadają wolę działania i dążenia do wyznaczonych celów.

Dzięki uspołecznieniu prac związanych z opracowaniem Strategii dokument ten jest wyrazem zarówno potrzeb jak i dążeń oraz ambicji lokalnej społeczności.

Sformułowana została misja Gminy, wyznaczono cele i obszary strategiczne, jak również cele operacyjne i działania.

Rozwój Gminy w ujęciu generalnym jest pochodną rozwoju w zakresie poszczególnych obszarów aktywności:

- » walka z bezrobociem,
- » infrastruktura,
- » przedsiębiorczość,
- » ochrona środowiska,
- » rolnictwo,
- » sport i rekreacja,
- » ochrona zdrowia,
- » oświata,
- » kultura.

Trwały i zrównoważony rozwój w zakresie każdego z poszczególnych obszarów jest warunkiem koniecznym do realizacji misji Gminy.

Aby zrealizować ambitne cele wyznaczone w strategii konieczne jest podjęcie działań o charakterze partnerskim pomiędzy władzami Gminy, urzędami, społecznością lokalną, a także rzetelna realizacja tych działań, monitoring i ocena.

Załączniki

OPIS KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

W trakcie opracowywania dokumentu „Strategia Rozwoju Gminy Gołcza na lata 2014-2022” przeprowadzono **3 spotkania konsultacyjne** oraz **konsultacje on-line** poprzez stronę www Gminy Gołcza.

Dwa pierwsze spotkania konsultacyjne odbyły się **28 kwietnia 2014 roku**. W pierwszym z nich uczestniczyli przedstawiciele władz gminy, urzędu i jednostek organizacyjnych, a także sołtysi. W drugim spotkaniu wzięli udział przedstawiciele sektora obywatelskiego (głównie młodzież) oraz biznesu. Podczas tych spotkań przeprowadzono badanie ankietowe, a także przedstawiono wyniki analizy i diagnozy strategicznej. Odbyła się dyskusja na temat mocnych i słabych stron Gminy Gołcza, kluczowych problemów oraz proponowanych kierunków rozwoju. Uczestnicy spotkań konsultacyjnych zwracali szczególną uwagę na problemy związane z: lokalnym rynkiem pracy, uciążliwościami zapachowymi dotyczącymi zanieczyszczenia powietrza, a także stale zmniejszającą się liczbą mieszkańców.

Trzecie spotkanie konsultacyjne (połączone obie grupy ze spotkań kwietniowych) odbyło się **5 czerwca 2014 roku**. W trakcie spotkania zaprezentowano wyniki badania ankietowego, przedstawiono koncepcję rozwoju strategicznego Gminy Gołcza do 2022 roku oraz omówiono planowane kierunki rozwoju i kluczowe inwestycje. Został zgłoszony postulat wpisania w główne obszary wsparcia inwestycyjnego problematyki dotyczącej osób starszych. Pozostałe propozycje koncepcji rozwoju strategicznego Gminy Gołcza nie wzbudziły żadnych wątpliwości.

W spotkaniach konsultacyjnych wzięło udział ... (uzupełnić) osób.

W terminie od do przeprowadzono konsultacje on-line poprzez stronę www Gminy Gołcza.

Szczegółowy opis do uzupełnienia po zakończeniu konsultacji on-line.

Zdjęcie 24. Dokumentacja zdjęciowa spotkań konsultacyjnych.

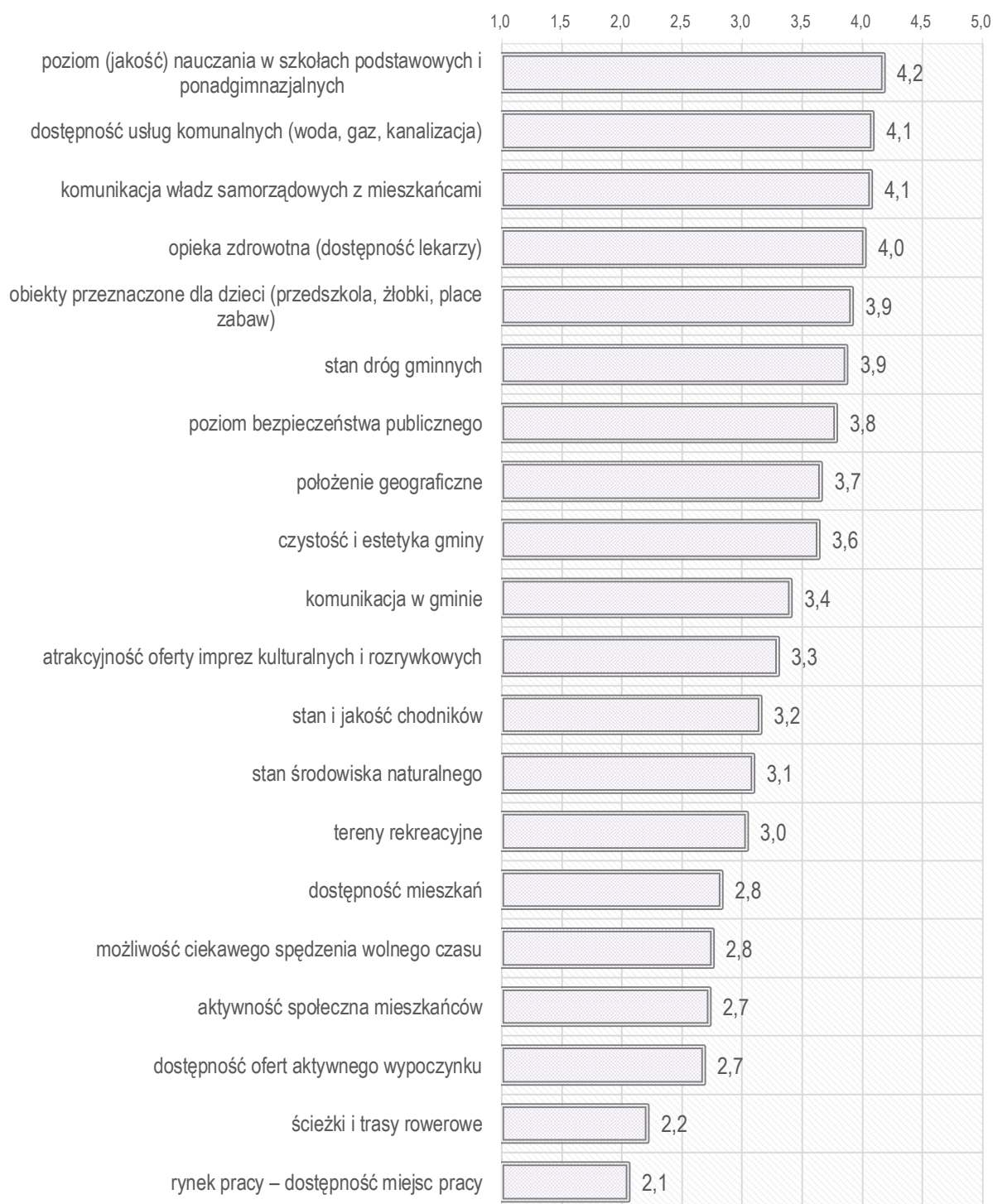

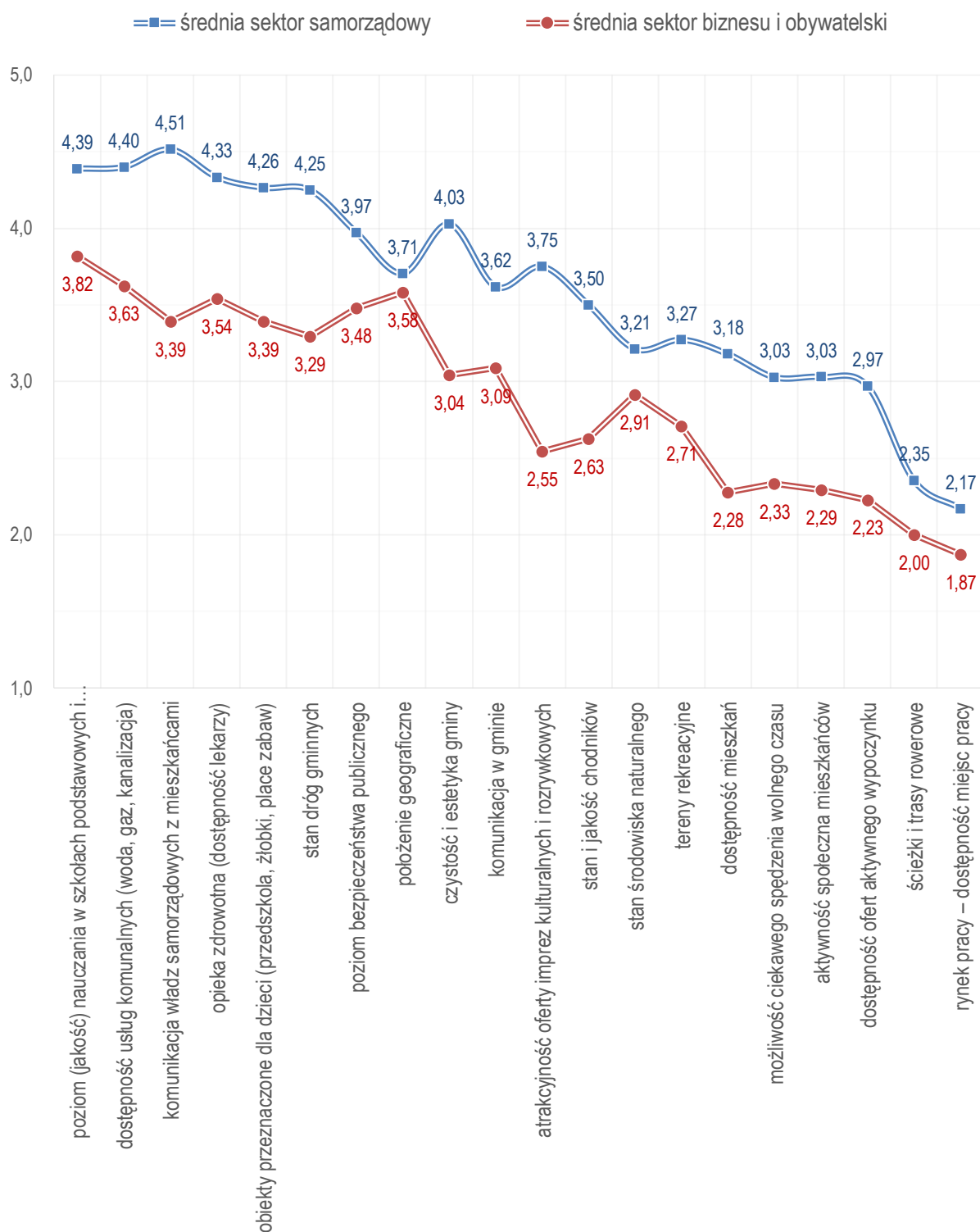
Źródło: archiwum PARR.

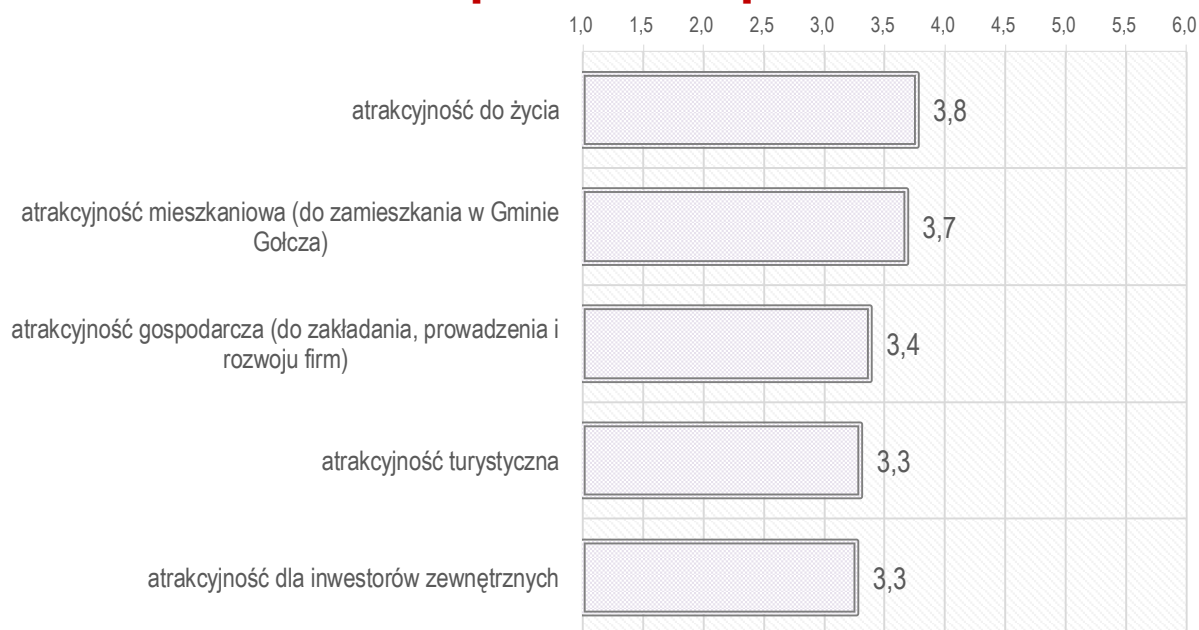
Wyniki badania ankietowego uczestników konsultacji

Ocena jakości życia w Gminie Gołcza
[skala 1-5]

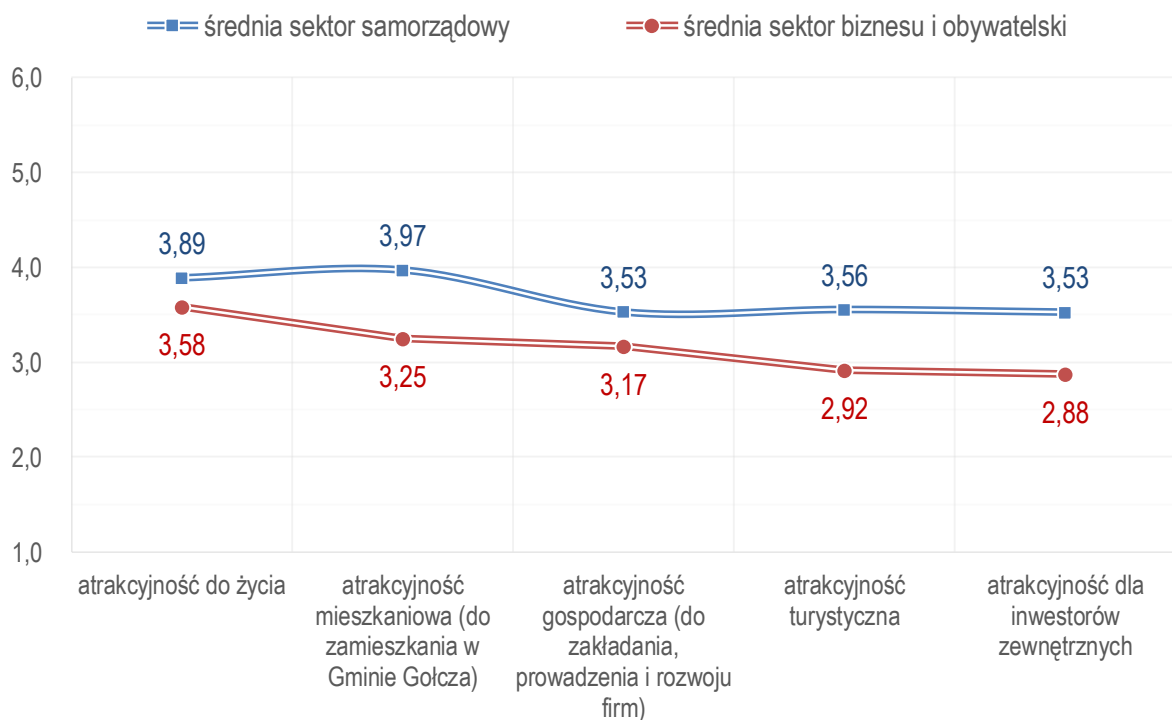
OCENA JAKOŚCI ŻYCIA W GMINIE GOŁCZA [SKALA 1-5]

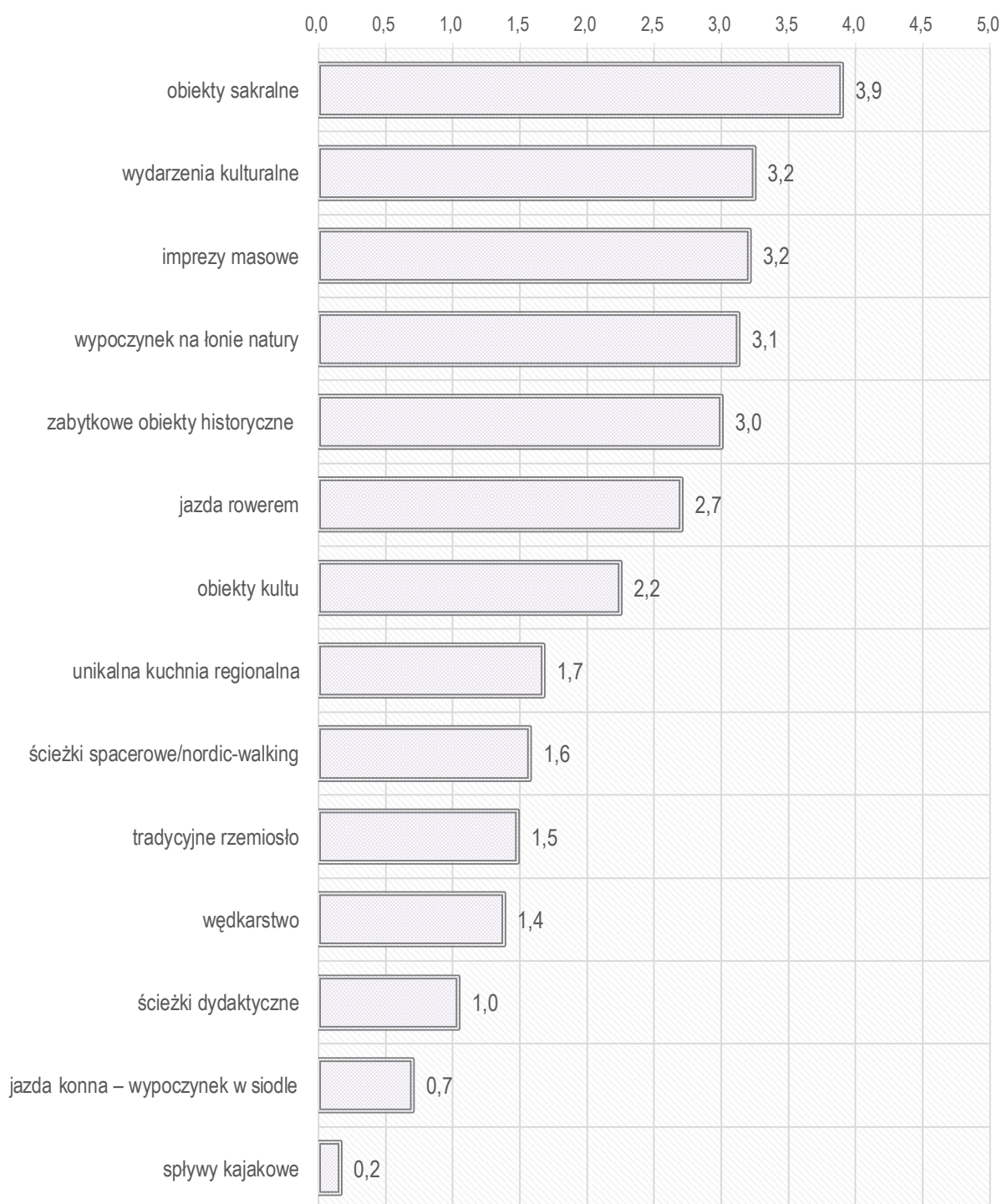
Ocena atrakcyjności Gminy Gołcza [szkolna skala: 1-6]

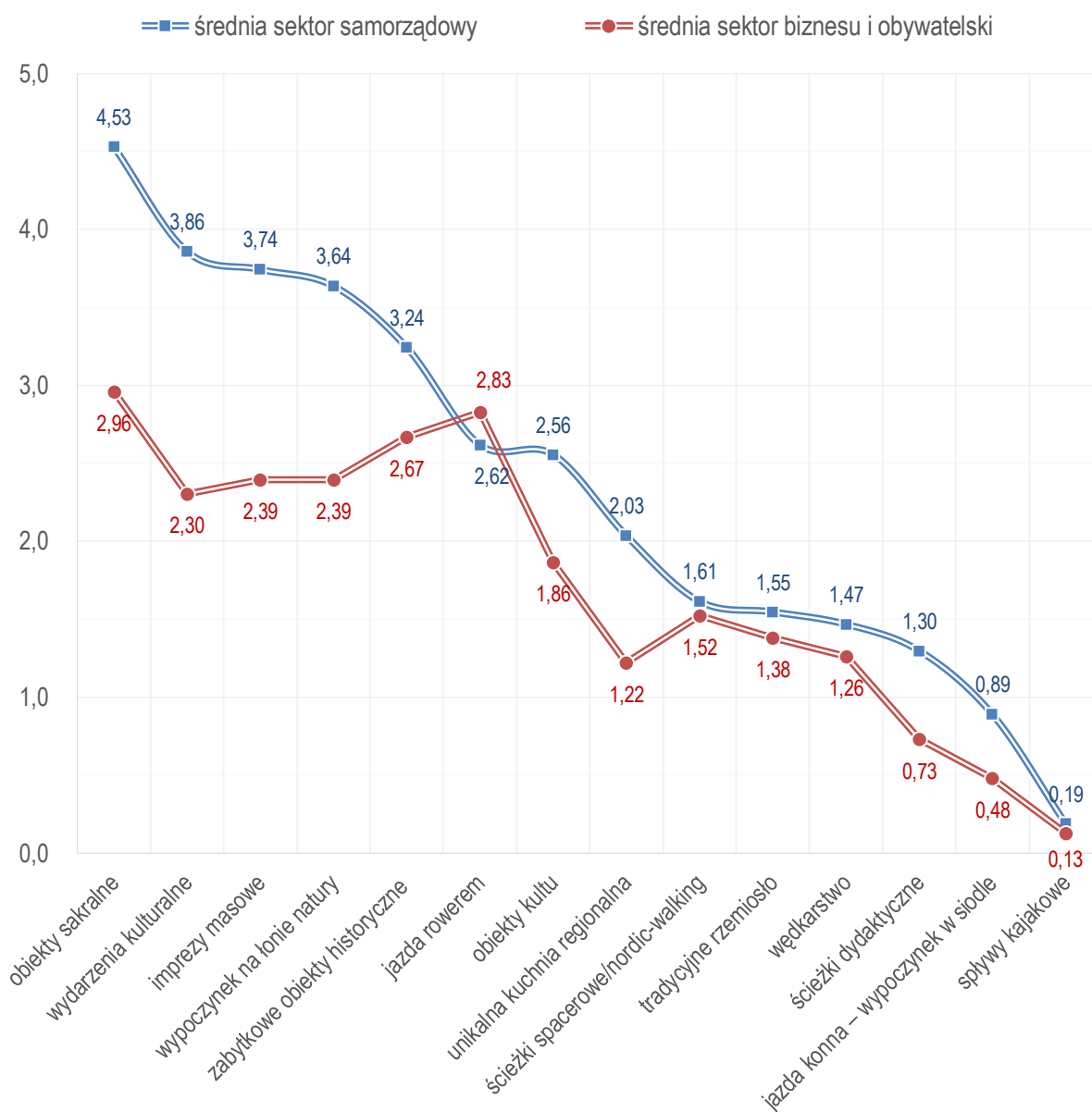
OCENA ATRAKCYJNOŚCI GMINY GOŁCZA [SZKOLNA SKALA: 1-6]

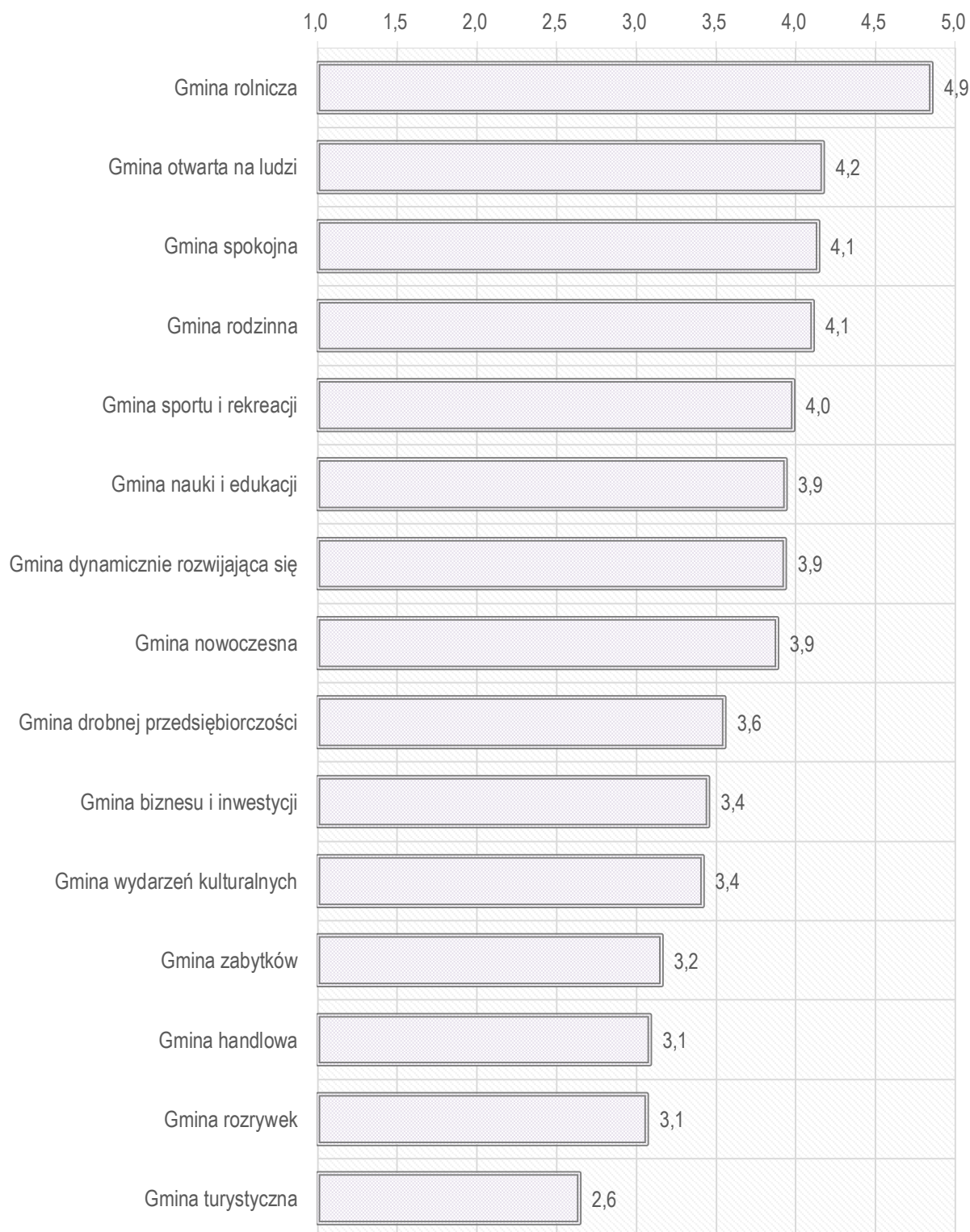
**Czy Gmina Gołcza kojarzy się z następującymi formami wypoczynku i rekreacji?
[skala: 0-5]**

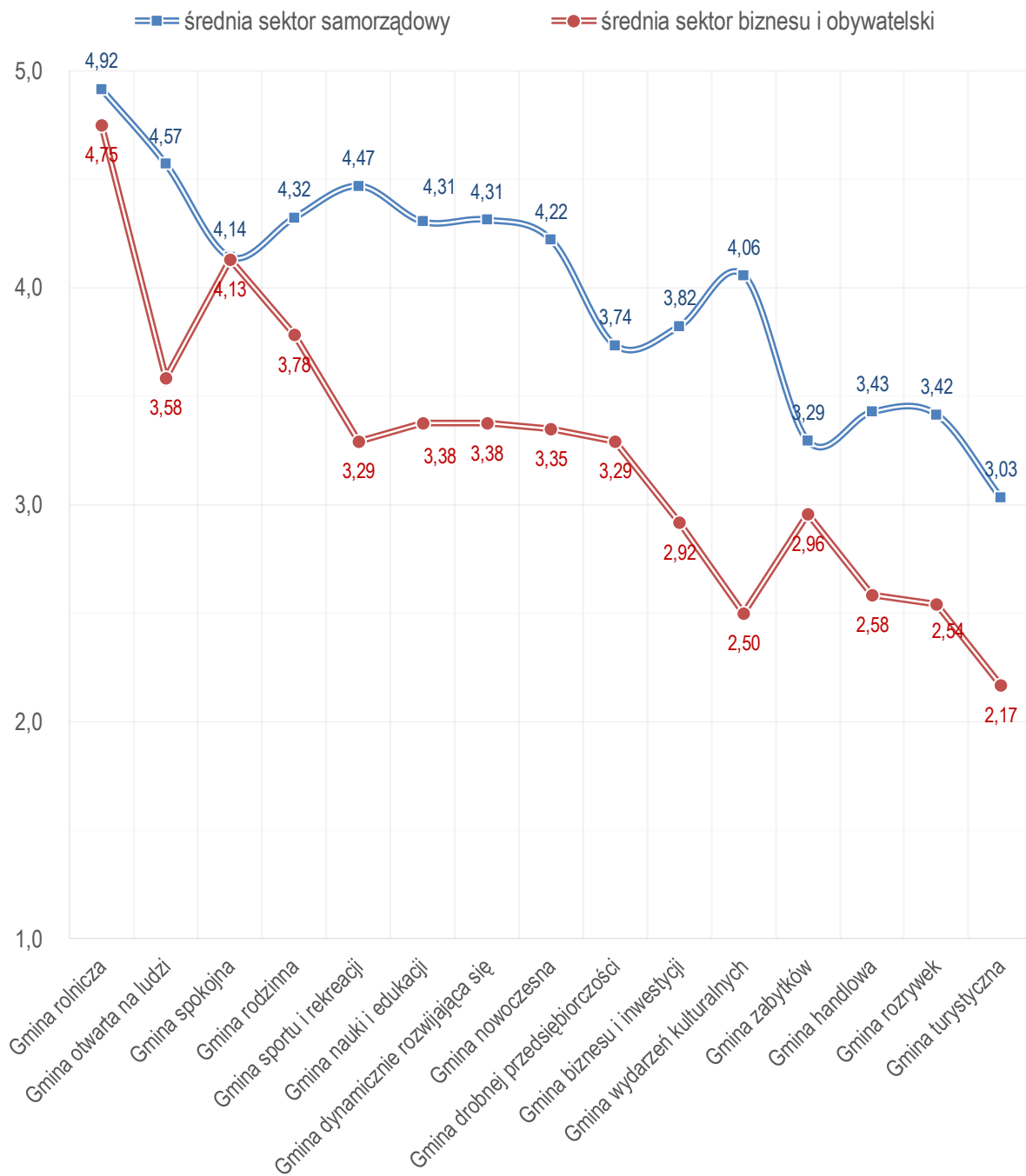
CZY GMINA GOŁCZA KOJARZY SIĘ Z NASTĘPUJĄCYMI FORMAMI WYPOCZYNKU I REKREACJI? [SKALA: 0-5]

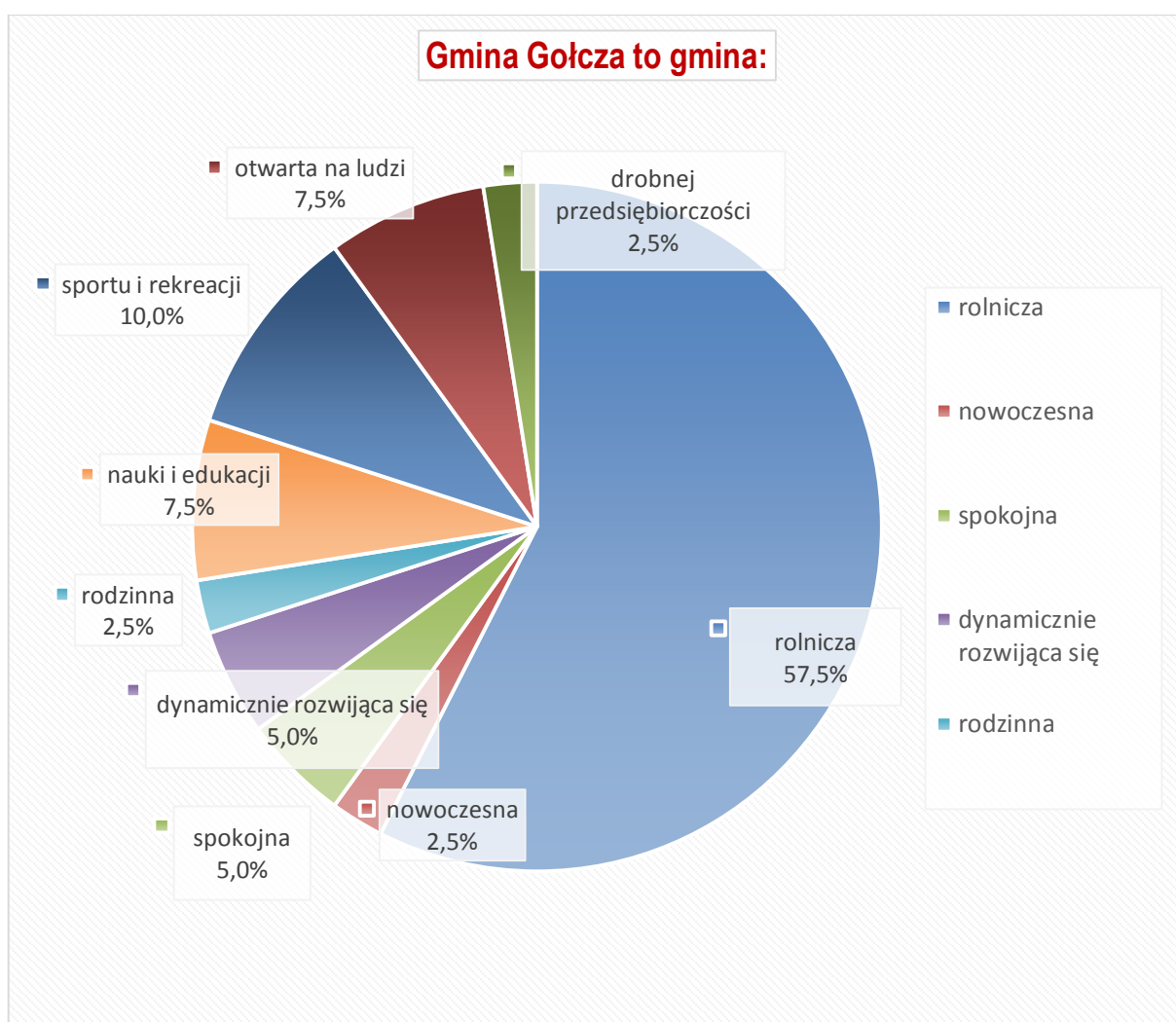

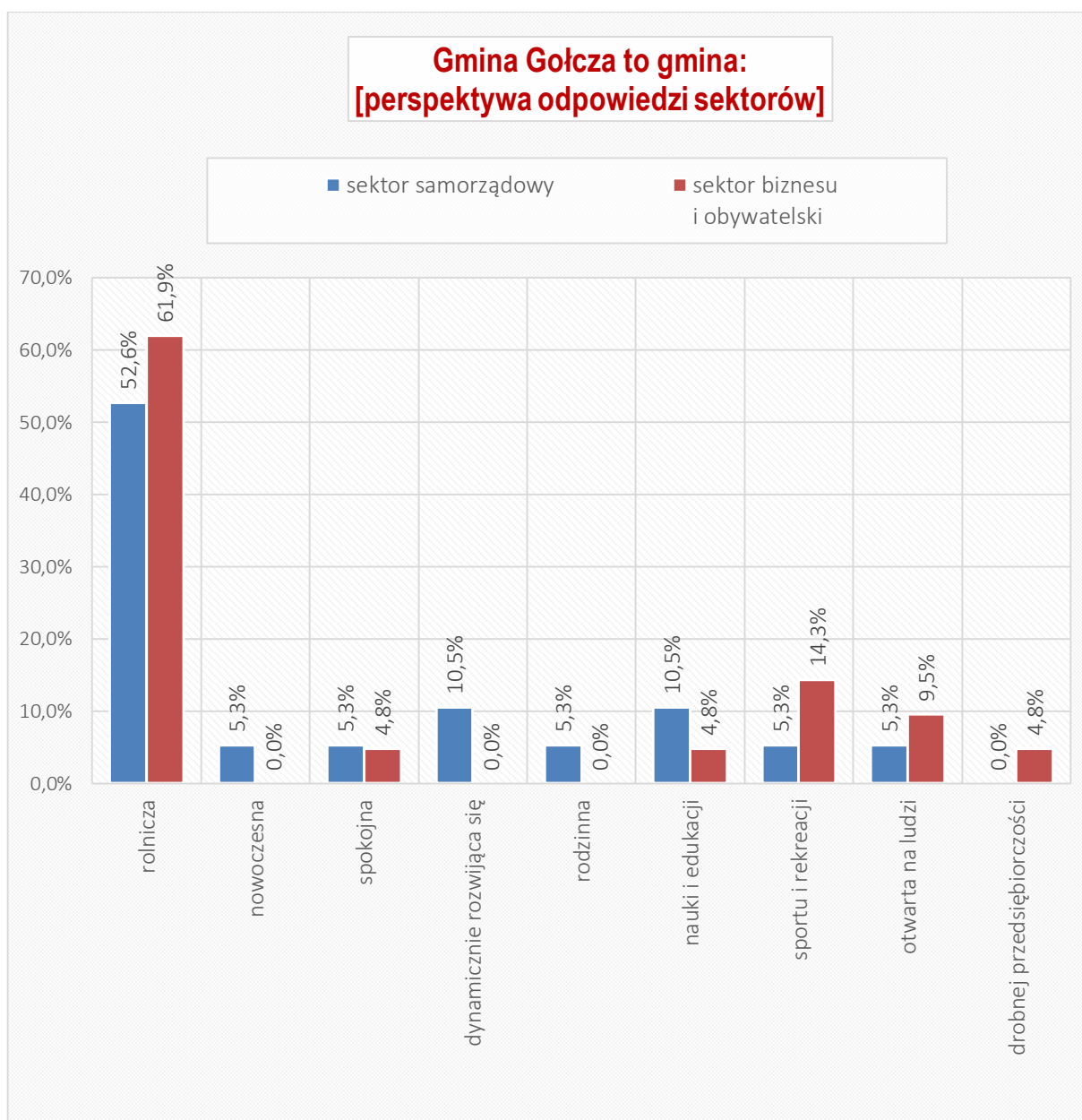
Czy Gmina Gołcza to gmina... [skala: 1-5]

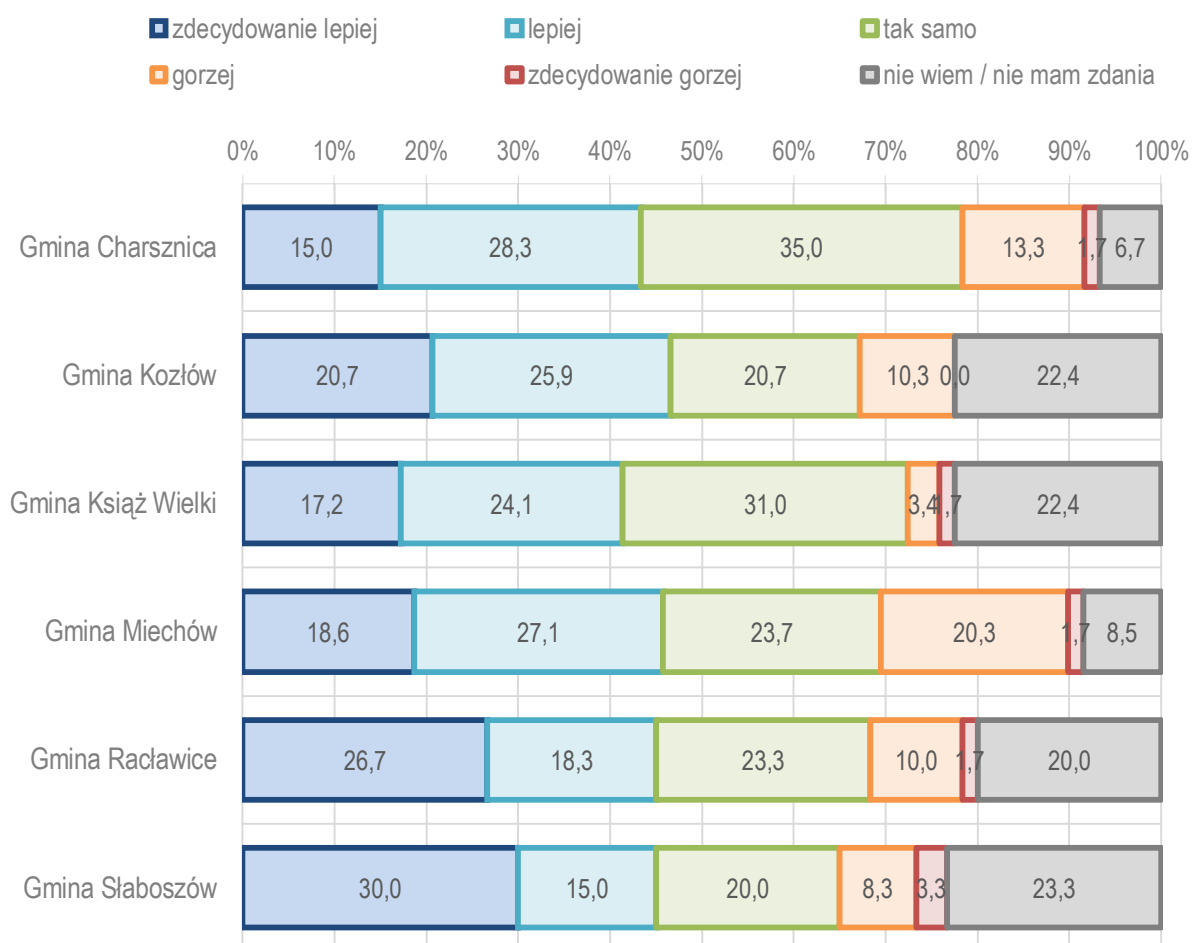
CZY GMINA GOŁCZA TO GMINA... [SKALA: 1-5]

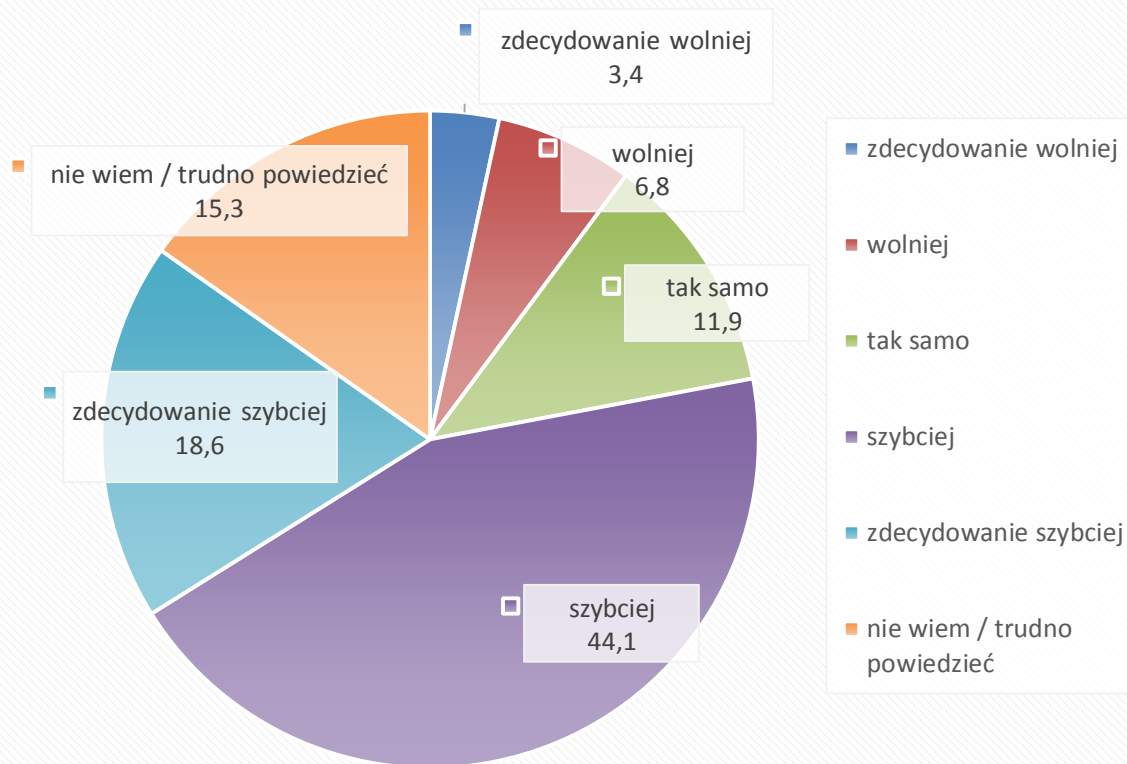

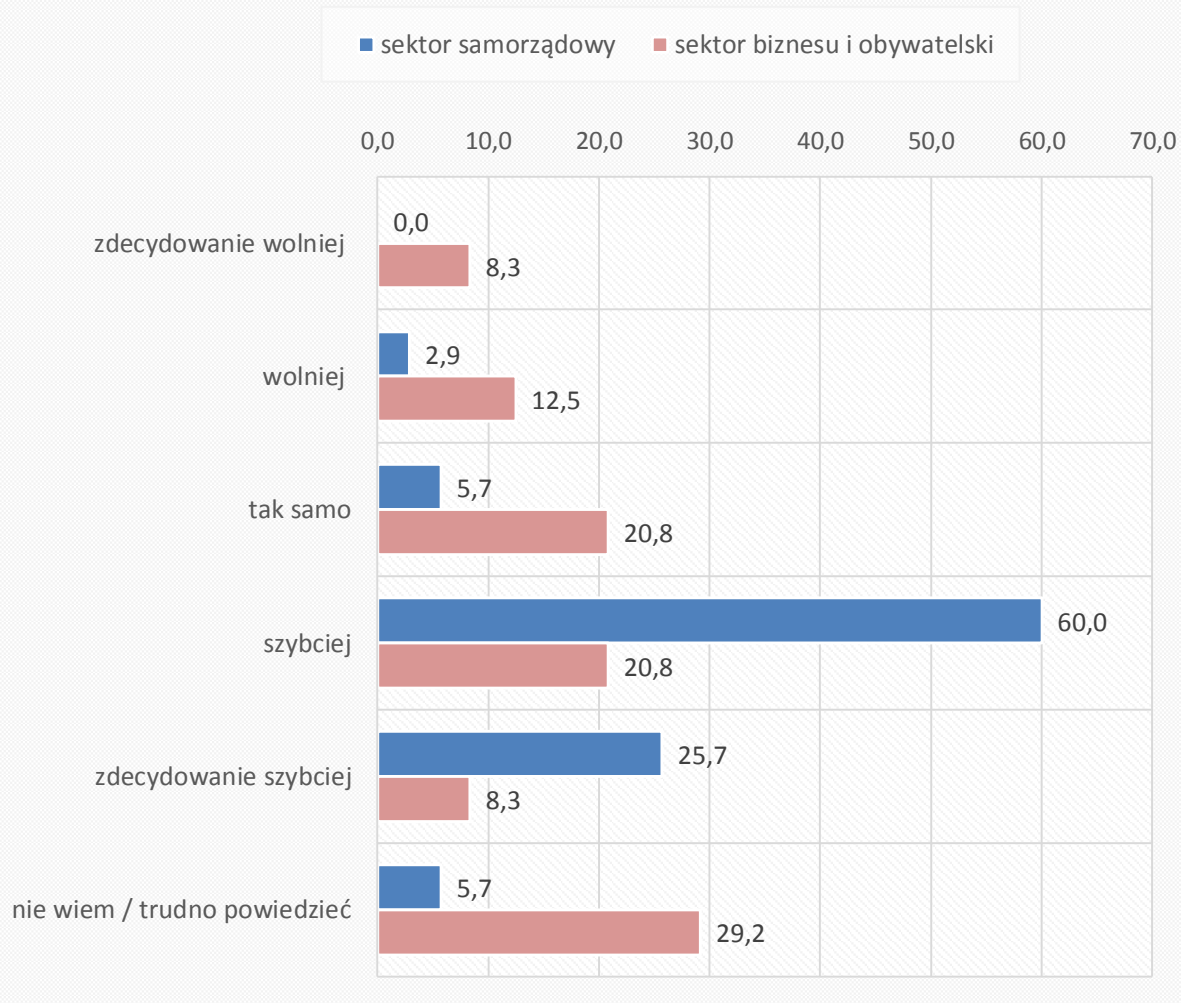
Jak żyje się mieszkańcom Gminy Gołcza, w porównaniu z innymi gminami powiatu miechowskiego?

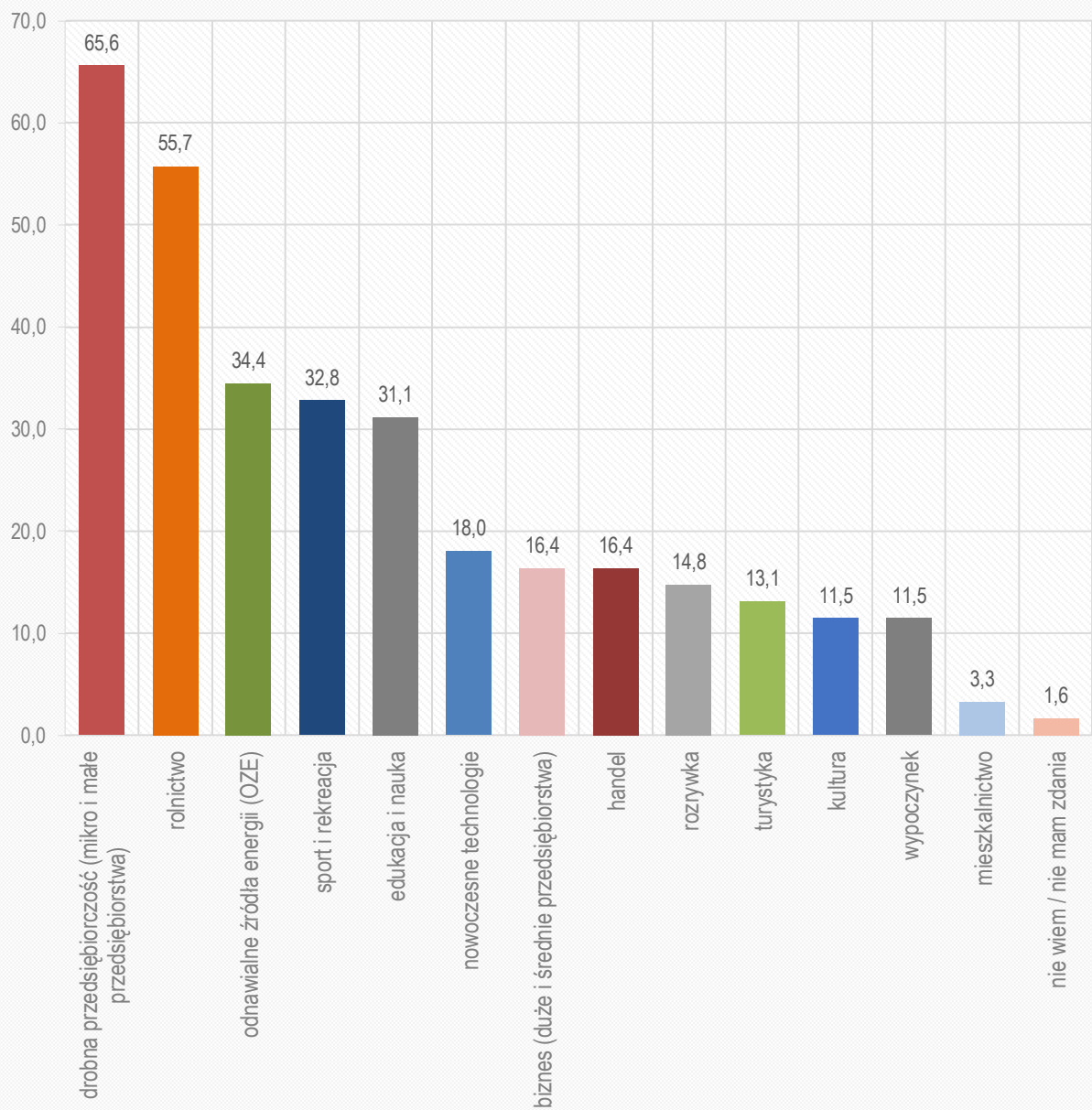
Jak rozwija się Gmina Gołcza w porównaniu z innymi gminami województwa małopolskiego?

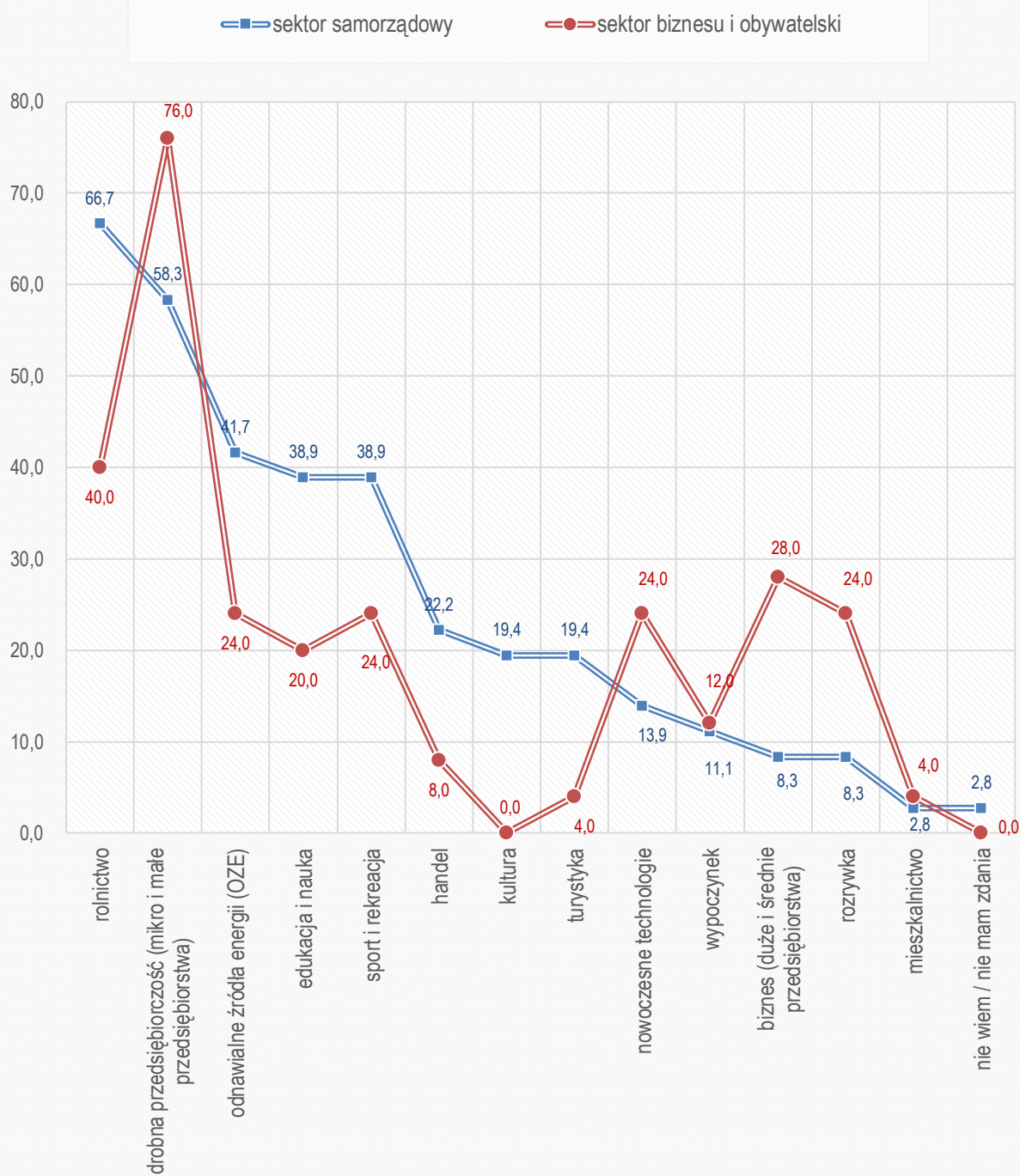
Jak rozwija się Gmina Gołcza w porównaniu z innymi gminami województwa małopolskiego?

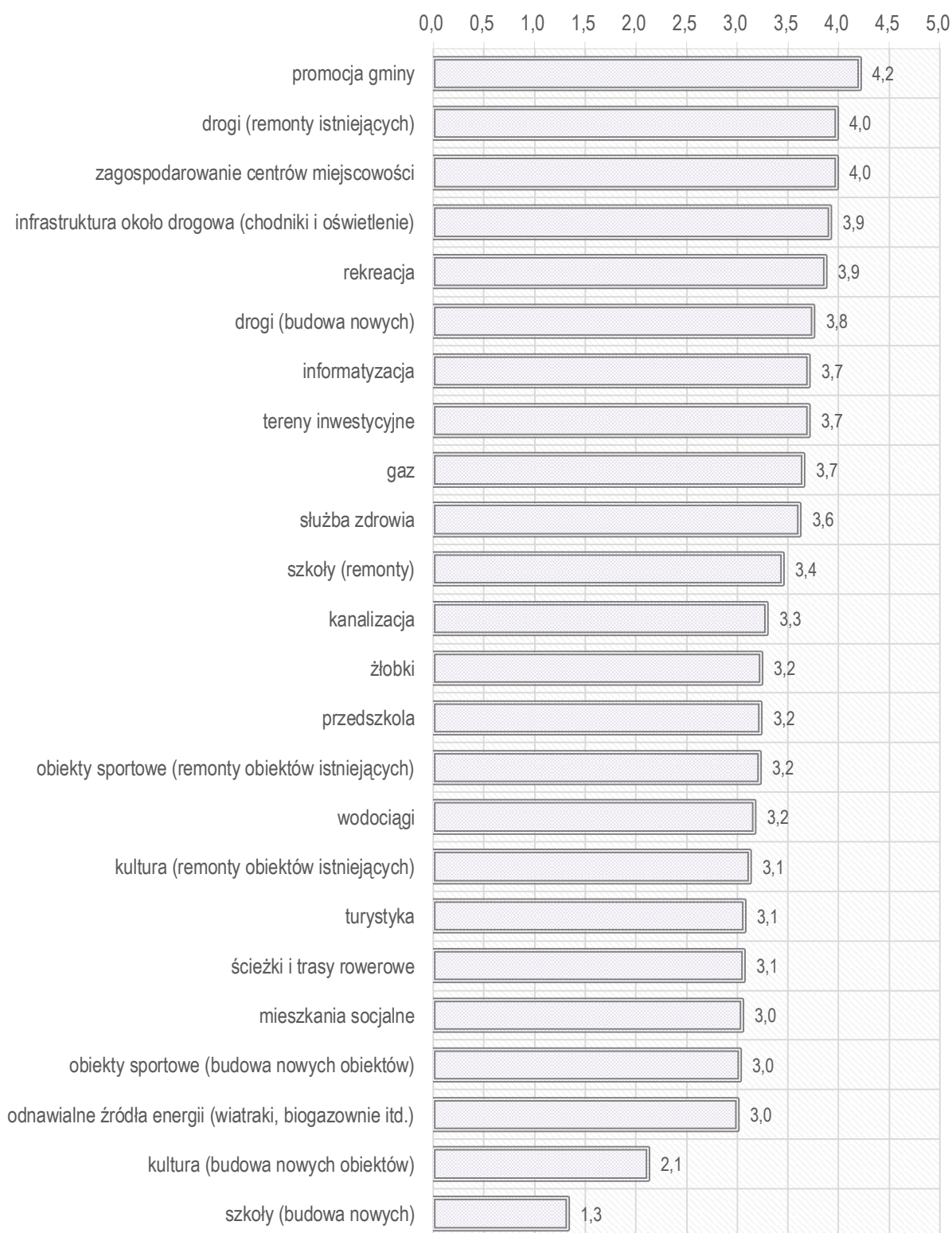
Priorytetowy obszar rozwoju Gminy Gołcza w najbliższych 10 latach

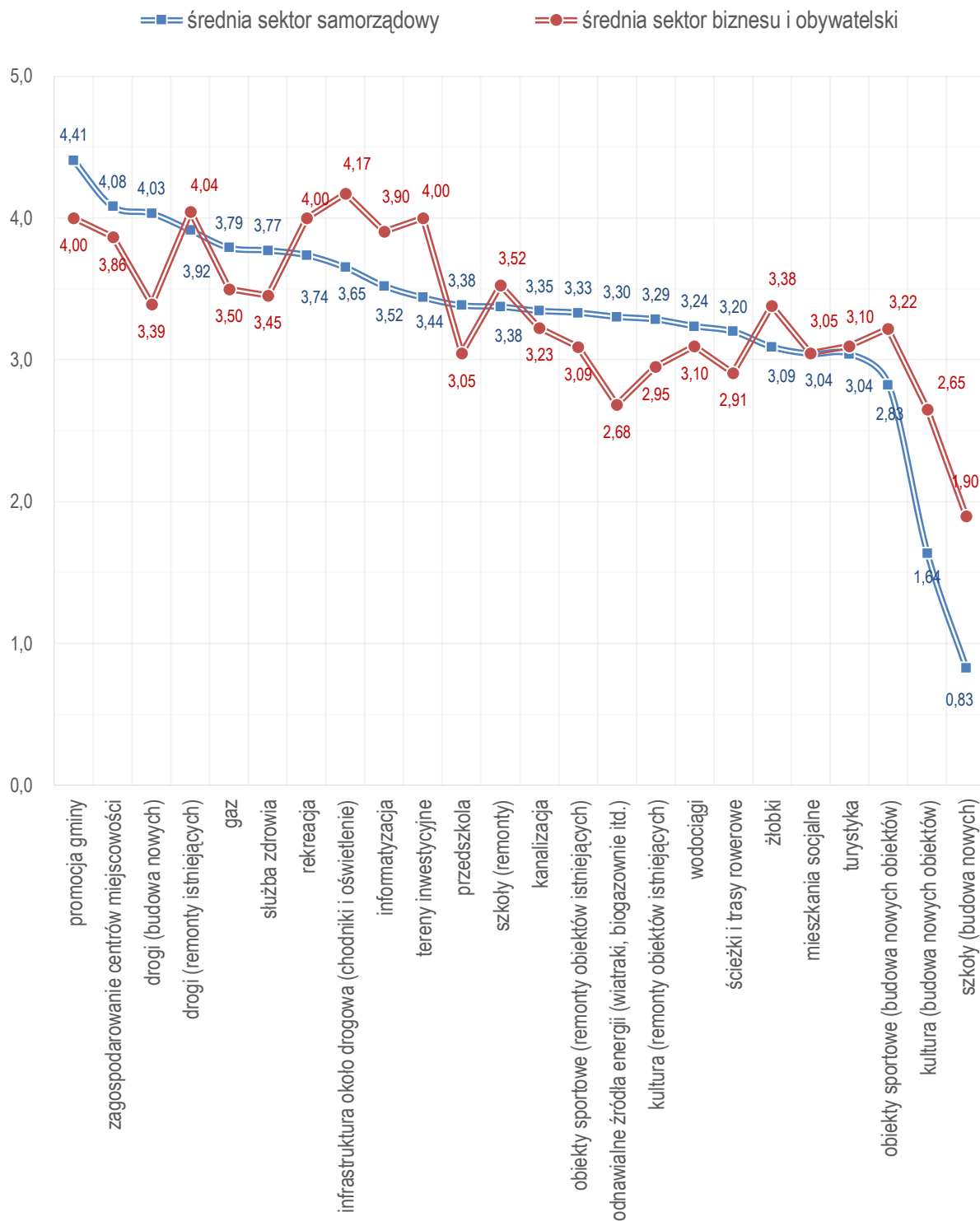
**Priorytetowy obszar rozwoju Gminy Gołcza w najbliższych 10 latach
[perspektywa sektorów]**

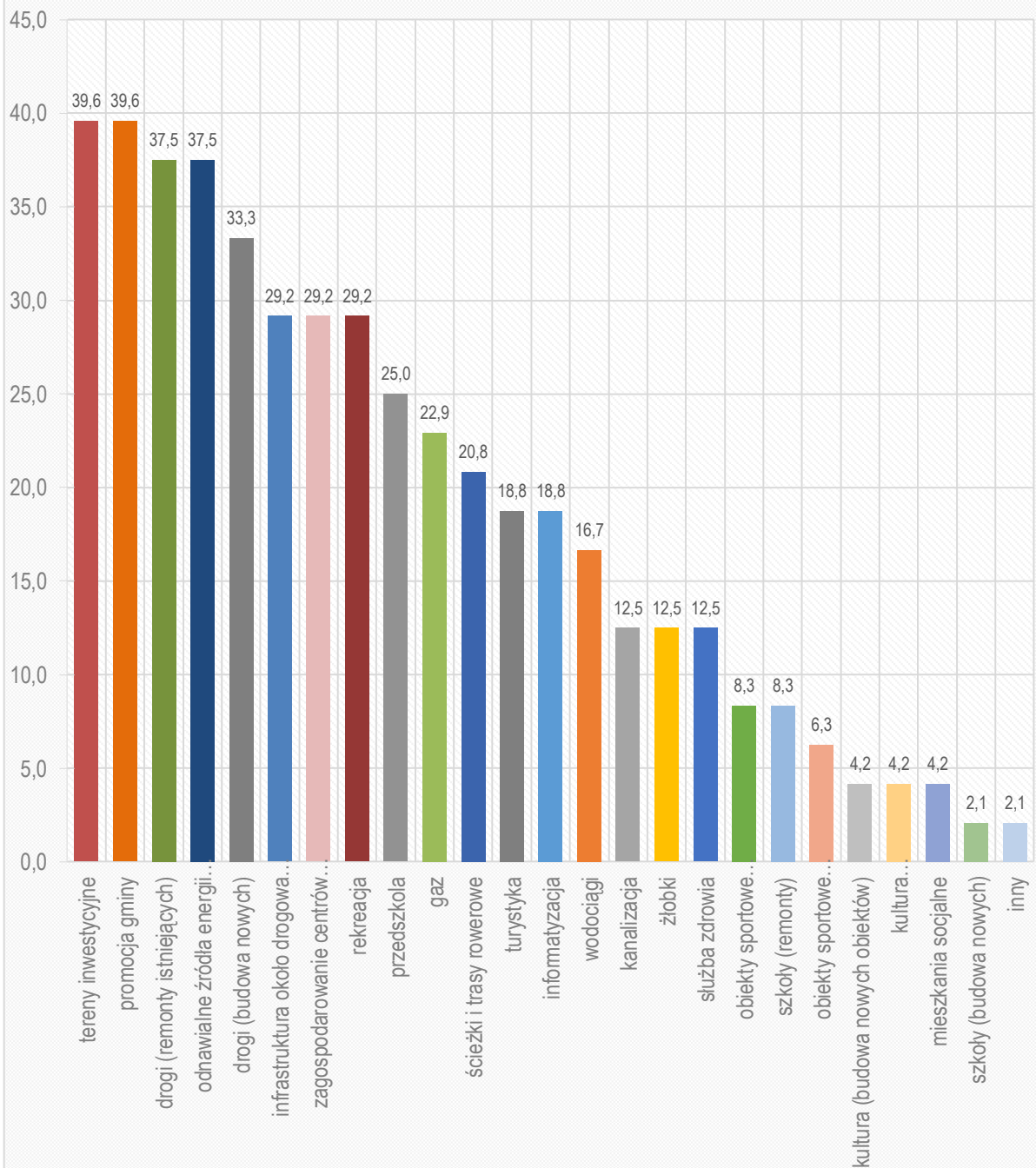
Ważność obszarów inwestycyjnych istotnych dla rozwoju Gminy Gołcza [skala: 0-5]

WAŻNOŚĆ OBSZARÓW INWESTYCYJNYCH ISTOTNYCH DLA ROZWOJU GMINY GOŁCZA [SKALA: 0-5]

Priorytetowe obszary inwestycyjne dla rozwoju Gminy Gołcza

Priorytetowe obszary inwestycyjne dla rozwoju Gminy Gołcza (perspektywa sektorów)

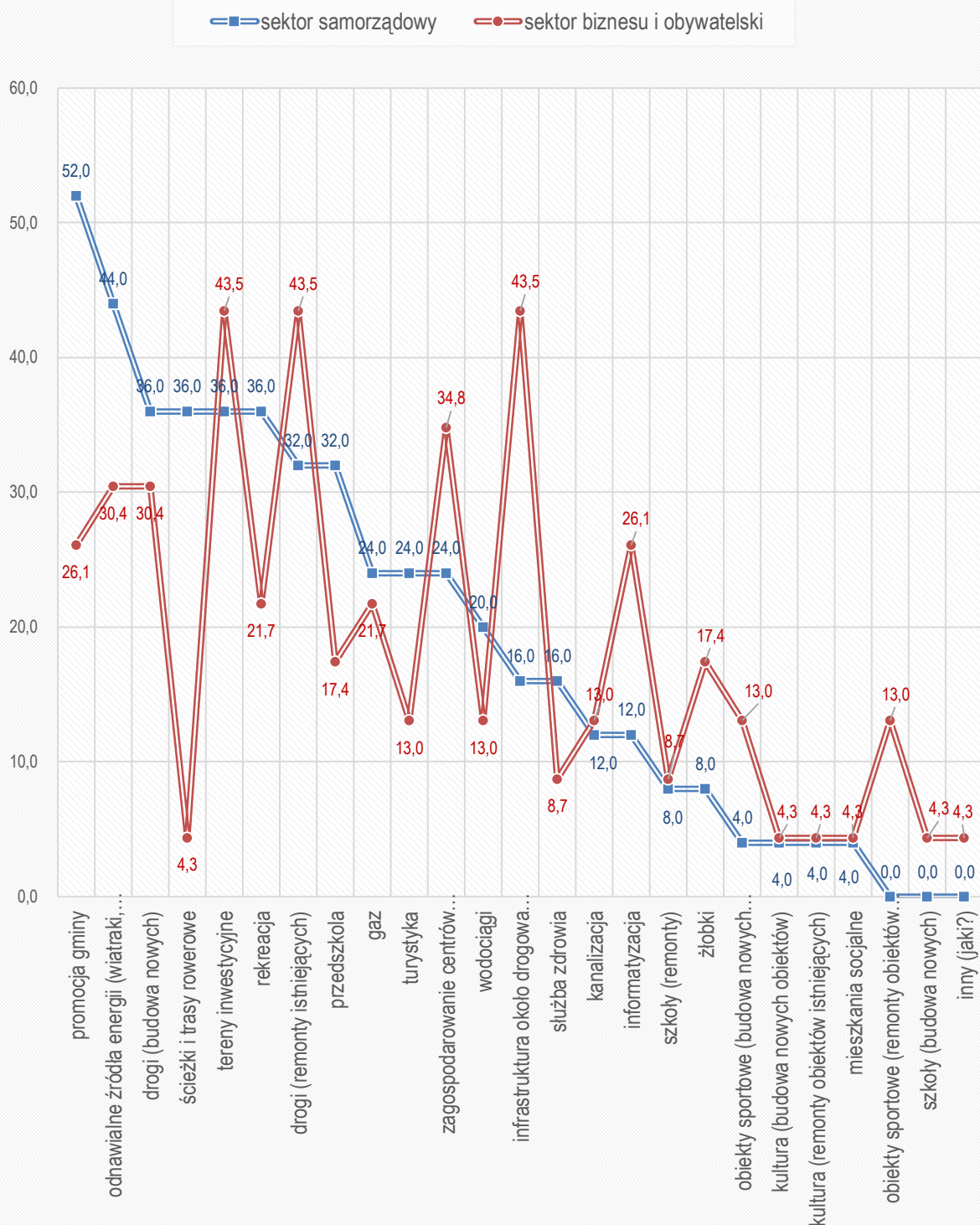

Tabela 53. Najważniejsze inwestycje do zrealizowania w Gminie Gołcza do 2022 r.

L.p.	Najważniejsze inwestycje do zrealizowania w Gminie Gołcza do 2022 r.	% wskaźń
1.	odnawialne źródła energii (wiatraki, fotowoltaika, przydomowe biogazownie)	12,9
2.	drogi (remonty istniejących)	8,6
3.	ścieżki i trasy rowerowe	6,7
4.	gazyfikacja gminy	6,1
5.	budowa i rozwój przedszkoli	4,9
6.	zagospodarowanie centrów miejscowości	4,9
7.	budowa i modernizacja wodociągów	4,3
8.	budowa nowych dróg	3,7
9.	budowa kanalizacji	3,7
10.	promocja gminy	3,7
11.	utworzenie terenów inwestycyjnych	3,7
12.	drogi dojazdowe do pól	3,1
13.	stworzenie warunków do inwestycji, co stworzyłoby miejsca pracy	3,1
14.	żłobki	3,1
15.	basen	1,8
16.	budowa chodników oraz oświetlenia	1,8
17.	budowa obiektu sportowo-rekreacyjnego	1,8
18.	plac zabaw	1,8
19.	poprawa jakości powietrza (Saria)	1,8
20.	poprawa opieki zdrowotnej (lepsza dostępność lekarzy)	1,8
21.	rozwój szkolnictwa (podniesieni poziomu, rozwój infrastruktury)	1,8
22.	dom pomocy społecznej (opieka nad chorymi)	1,2
23.	pełna informatyzacja gminy	1,2
24.	poprawienie przepływu koryta rzeki	1,2
25.	rekreacja	1,2
26.	turystyka	1,2
27.	tworzenie warunków dla drobnej przedsiębiorczości	1,2
28.	budowa mieszkań socjalnych	0,6
29.	budowa zalewu w Przybysławicach	0,6

30.	imprezy kulturalne	0,6
31.	modernizacja linii telefonicznych	0,6
32.	możliwość ciekawego spędzania czasu	0,6
33.	poprawa bezpieczeństwa i dostępności służb (policja, straż, pogotowie ratunkowe)	0,6
34.	remonty dróg powiatowych wraz z infrastrukturą	0,6
35.	rozszerzenie wąwozów	0,6
36.	tworzenie warunków dla poprawy opłacalności rolnictwa, tworzenie rynku zbytu dla produktów rolnych	0,6
37.	udroźnienie rowów przydrożnych	0,6
38.	Wielkanoc - zagospodarowanie kamieniołomu	0,6
39.	zagospodarowanie i budowa ośrodków kulturalnych, wypoczynkowych w każdej miejscowości świetlice wiejskie	0,6

Tabela 54. Najbardziej nietypowe (charakterystyczne) inwestycje w Gminie Gołcza, które wyróżniłyby Gminę na tle pozostałych w powiecie miechowskim.

L.p.	odpowiedź	% wskazań
1.	kompleks rekreacyjno-sportowy (basen, lodowisko, "małpi gaj", tor quadów, małe oceanarium itd.)	19,15
2.	farmy wiatrowe	14,89
3.	zagospodarowanie/rewitalizacja kamieniołomu w Wielkanocy	10,64
4.	kanalizacja	6,38
5.	przetwórnia produktów rolnych	6,38
6.	kolektory słoneczne	4,26
7.	zwiększenie miejsc pracy w gminie	4,26
8.	ścianki wspinaczkowe	4,26
9.	ścieżki i trasy rowerowe	2,13
10.	dom pomocy społecznej	2,13
11.	gaz ziemny w każdej miejscowości	2,13
12.	budowa domu kultury z obiektem gastronomicznym	2,13
13.	budowa bazy turystycznej z zapleczem noclegowym i gastronomicznym	2,13
14.	dalszy rozwój ośrodka zdrowia	2,13
15.	agroturystyka	2,13
16.	rozwój rolnictwa	2,13
17.	atrakcyjność do życia i atrakcyjność mieszkaniowa	2,13
18.	zagospodarowanie centrów miejscowości	2,13
19.	budowa dużego zakładu produkcyjnego	2,13
20.	zamknięcie Sarii	2,13
21.	szkoła ponadgimnazjalna kształcąca przyszłych specjalistów	2,13
22.	informatyzacja gminy poprzez internet pod strzechy, dostęp dla wszystkich mieszkańców	2,13

WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY (WPI) GMINY GOŁCZA NA LATA 2015-2018

Tabela 55. Wieloletni Plan Inwestycyjny (WPI) Gminy Gołcza na lata 2015-2018.

Lp.	Nazwa i cel programu, projektu lub zadania	Jednostka org. odp. za realizację lub koordynację progr. projektu lub zadania	Okres realizacji	Łączne planowane nakłady finansowe w latach 2015-2022			Łączne planowane nakłady finansowe w latach 2015-2018			Przewidywane wydatki w roku 2015		Planowane wydatki w roku 2016		Planowane wydatki w roku 2017		Planowane wydatki w roku 2018	
				razem	środki własne	środki zewnętrzne	razem	środki własne	środki zewnętrzne	środki własne	środki zewnętrzne	środki własne	środki zewnętrzne	środki własne	środki zewnętrzne	środki własne	środki zewnętrzne
1	2	3	4	5	6	7	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Przebudowa dróg (Wysocice, Łaski Dworskie, Krępa, Maków, Ułina Wielka, Chobędza, Przybysławice, Gołcza)	Urząd Gminy	2015-2020	4.000.000	4.000.000	-	2.600.000	2.600.000	-	650.000	-	650.000	-	650.000	-	650.000	-
2.	Rewitalizacja kamieniołomu w Wielkanocy - etap I	Urząd Gminy	2016-2018	4.000.000	1.200.000	2.800.000	4.000.000	1.200.000	2.800.000	-	-	300.000	700.000	600.000	1.400.000	300.000	700.000
3.	Rewitalizacja kamieniołomu w Wielkanocy - etap II	Urząd Gminy	2018-2020	3.000.000	900.000	2.100.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4.	Odnowa centrum miejscowości Chobędza	Urząd Gminy	2015	700.000	200.000	500.000	700.000	200.000	500.000	200.000	500.000	-	-	-	-	-	-
5.	Odnowa centrum miejscowości Trzebienie	Urząd Gminy	2016	350.000	87.500	262.500	350.000	87.500	262.500	-	-	87.500	262.500	-	-	-	-
6.	Odnowa centrum miejscowości Ułina Mała	Urząd Gminy	2017	350.000	87.500	262.500	350.000	87.500	262.500	-	-	-	-	87.500	262.500	-	-
7.	Rewitalizacja centrum Gołczy	Urząd Gminy	2018	1.000.000	500.000	500.000	1.000.000	500.000	500.000	-	-	-	-	-	-	500.000	500.000
8.	Instalacja OZE (kolektory słoneczne, pompy ciepła itp.)	Urząd Gminy	2015-2020	3.000.000	900.000	2.100.000	2.000.000	500.000	1.500.000	125.000	375.000	125.000	375.000	125.000	375.000	125.000	375.000
9.	Odnowa kotłowni	Urząd Gminy	2019	600.000	180.000	420.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10.	Budowa ścieżek rowerowych	Urząd Gminy	2017-2020	2.000.000	600.000	1.400.000	500.000	125.000	375.000	-	-	-	-	-	-	125.000	375.000
11.	Budowa zbiornika retencyjnego w Przybysławicach	Urząd Gminy	2016-2020	3.000.000	900.000	2.100.000	1.800.000	450.000	1350.000	-	-	150.000	450.000	150.000	450.000	150.000	450.000

Lp.	Nazwa i cel programu, projektu lub zadania	Jednostka org. odp. za realizację lub koordynację progr. projektu lub zadania	Okres realizacji	Łączne planowane nakłady finansowe w latach 2015-2022			Łączne planowane nakłady finansowe w latach 2015-2018			Przewidywane wydatki w roku 2015		Planowane wydatki w roku 2016		Planowane wydatki w roku 2017		Planowane wydatki w roku 2018	
				razem	środki własne	środki zewnętrzne	razem	środki własne	środki zewnętrzne	środki własne	środki zewnętrzne	środki własne	środki zewnętrzne	środki własne	środki zewnętrzne	środki własne	środki zewnętrzne
1	2	3	4	5	6	7	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
12.	Budowa placów zabaw	Urząd Gminy	2017	400.000	100.000	300.000	400.000	100.000	300.000	-	-	-	-	100.000	300.000	-	-
13.	Odnowa budynków komunalnych	Urząd Gminy	2017-2019	2.000.000	-	-	650.000	650.000	-	-	-	-	-	-	-	650.000	-
14.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Gołcza	Urząd Gminy	2015-2016	700.000	210.000	490.000	700.000	210.000	490.000	105.000	245.000	105.000	245.000	-	-	-	-
15.	Budowa sieci kanalizacji liniowej w miejscowości Krępa	Urząd Gminy	2020-2022	3.000.000	900.000	2.100.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16.	Budowa sieci kanalizacji liniowej w miejscowości Buk	Urząd Gminy	2018-2019	2.000.000	600.000	1.400.000	1.000.000	300.000	700.000	-	-	-	-	-	-	300.000	700.000
17.	Budowa sieci kanalizacji liniowej w miejscowości Mostek	Urząd Gminy	2019-2020	2.000.000	600.000	1.400.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18.	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Adamowice i Trzebieńce	Urząd Gminy	2016-2018	1.500.000	450.000	1.050.000	1.500.000	450.000	1.050.000	-	-	150000	350000	150.000	350.000	150000	350.000
19.	Remonty szkół	Urząd Gminy	2020-2022	500.000	500.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20.	Budowa ciągu pieszo-jezdnego	Urząd Gminy	2016-2018	400.000	400.000	-	310.000	310.000	-	-	-	150000	-	150.000	-	10000	-
21.	Renowacja terenów przy rzece Dłubni	Urząd Gminy	2020-2022	400.000	400.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RAZEM:				34.900.000	13.715.000	19.185.000	17.860.000	7.770.000	10.090.000	1.080.000	1.120.000	1.717.500	2.382.500	2.012.500	3.137.500	2.960.000	3.450.000

Źródło: opracowanie PARR przy współpracy z Urzędem Gminy Gołcza.

Spisy

Spis tabel

Tabela 1.	Złoża surowców mineralnych w Gminie Gołcza.....	27
Tabela 2.	Szlaki rowerowe w Gminie Gołcza.....	40
Tabela 3.	Ruch naturalny w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.....	45
Tabela 4.	Porównanie stopnia feminizacji w Gminie Gołcza, powiecie miechowskim i województwie małopolskim.....	50
Tabela 5.	Stan warunków mieszkaniowych w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.....	53
Tabela 6.	Stan wyposażenia mieszkań w Gminie Gołcza w urządzenia techniczno-sanitarne w latach 2002-2012.....	54
Tabela 7.	Struktura użytkowania gruntów w Gminie Gołcza w 2002 i 2010 roku.....	62
Tabela 8.	Gospodarstwa rolne według powierzchni w Gminie Gołcza w 2005 i 2010 roku.....	62
Tabela 9.	Porównanie procentowego udziału podmiotów gospodarczych w Gminie Gołcza, powiecie miechowskim i województwie małopolskim w 2012 roku w poszczególnych sekcjach klasyfikacji PKD 2007.....	67
Tabela 10.	Liczba podmiotów gospodarczych w Gminie Gołcza w latach 2002-2012 z uwzględnieniem struktury właścicielskiej.....	70
Tabela 11.	Liczba osób zamieszkujących powiaty województwa małopolskiego w 2012 roku.....	70
Tabela 12.	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w powiatach województwa małopolskiego w 2012 roku.....	71
Tabela 13.	Lista publicznych szkół podstawowych i gimnazjalnych w Gminie Gołcza.....	87
Tabela 14.	Porównanie wysokości subwencji oświatowej i wydatków na oświatę w Gminie Gołcza w latach 2008-2012.....	88
Tabela 15.	Struktura dochodów Gminy Gołcza według działów klasyfikacji budżetowej w roku 2012.....	106
Tabela 16.	Struktura dochodów Gminy Gołcza według działów klasyfikacji budżetowej w latach 2008-2012 w ujęciu procentowym.....	107
Tabela 17.	Zestawienie dochodów i wydatków Gminy Gołcza w latach 2007-2012.....	108
Tabela 18.	Struktura wydatków Gminy Gołcza według działów klasyfikacji budżetowej w roku 2012.....	112
Tabela 19.	Struktura wydatków Gminy Gołcza według działów klasyfikacji budżetowej w latach 2008-2012 w ujęciu procentowym.....	114
Tabela 20.	Tereny inwestycyjne w Gminie Gołcza w 2014 roku.....	116
Tabela 21.	Lista dofinansowanych z funduszy europejskich zadań inwestycyjnych w Gminie Gołcza w latach 2006-2013.....	118

Tabela 22.	Powierzchnia gmin powiatu miechowskiego objęta obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego w 2012 roku.	119
Tabela 23.	Zestawienie wybranych wskaźników powiatu miechowskiego w relacji do średniej województwa małopolskiego w 2012 roku.	120
Tabela 24.	Nagrody i wyróżnienia otrzymane przez Gminę Gołcza.	123
Tabela 25.	Zestawienie i kategoryzacja wskaźników badania jakości życia.	125
Tabela 26.	Porównanie potencjałów gmin powiatu miechowskiego w analizie jakości życia.	151
Tabela 27.	Wskaźniki, w których Gmina Gołcza zajmuje wysokie pozycje w powiecie miechowskim.	154
Tabela 28.	Wskaźniki, w których Gmina Gołcza zajmuje końcowe pozycje w powiecie miechowskim.	155
Tabela 29.	Zestawienie współczynnika kohezji, wskaźnika dominacji i współczynnika konkurencyjności dla Gminy Gołcza.	156
Tabela 30.	Obszary budowania przewagi konkurencyjnej przez Gminę Gołcza.	169
Tabela 31.	Obszary utraty konkurencyjności przez Gminę Gołcza.	171
Tabela 32.	Obszary największej słabości konkurencyjnej Gminy Gołcza.	173
Tabela 33.	Wskaźniki kohezji (podobieństwa) dla gmin powiatu miechowskiego.	174
Tabela 34.	Współczynnik podobieństwa (kohezji) dla gmin powiatu miechowskiego.	174
Tabela 35.	Analiza SWOT dla Gminy Gołcza.	181
Tabela 36.	Matryca oceny silnych stron Gminy Gołcza.	182
Tabela 37.	Matryca oceny słabych stron Gminy Gołcza.	182
Tabela 38.	Matryca oceny szans Gminy Gołcza.	183
Tabela 39.	Matryca oceny zagrożeń Gminy Gołcza.	183
Tabela 40.	SWOT: Czy zidentyfikowane siły, pozwolą wykorzystać szanse, które mogą się pojawić?	187
Tabela 41.	SWOT: Czy zidentyfikowane siły, pozwolą przezwyciężyć zagrożenia, które mogą się pojawić?	188
Tabela 42.	SWOT: Czy zidentyfikowane słabości, nie pozwolą na wykorzystanie szans, które mogą się pojawić?	189
Tabela 43.	SWOT: Czy zidentyfikowane słabości, wzmocnią siłę oddziaływania zagrożeń, które mogą się pojawić?	190
Tabela 44.	TOWS: Czy szanse, które mogą się pojawić, spotęgują zidentyfikowane siły (mocne strony)?	191
Tabela 45.	TOWS: Czy zagrożenia, które mogą się pojawić, osłabiają zidentyfikowane siły (mocne strony)?	192
Tabela 46.	TOWS: Czy szanse, które mogą się pojawić, pozwolą przezwyciężyć istniejące słabości?	193
Tabela 47.	TOWS: Czy zagrożenia które mogą się pojawić, spotęgują występujące słabości?	194
Tabela 48.	Zbiorcze zestawienie uzyskanych wyników analizy SWOT/TOWS dla Gminy Gołcza. ...	195

Tabela 49.	Macierz normatywnych strategii działania w analizie SWOT/TOWS.....	195
Tabela 50.	Macierz normatywnych strategii działania w analizie SWOT/TOWS - opis.	195
Tabela 51.	Macierz normatywnych strategii działania dla Gminy Gołcza w analizie SWOT/TOWS.	196
Tabela 52.	Zgodność celów strategicznych Gminy Gołcza z celami strategicznymi dokumentów „wyższego rzędu”	214
Tabela 53.	Najważniejsze inwestycje do zrealizowania w Gminie Gołcza do 2022 r.	260
Tabela 54.	Najbardziej nietypowe (charakterystyczne) inwestycje w Gminie Gołcza, które wyróżniłyby Gminę na tle pozostałych w powiecie miechowskim.....	262
Tabela 55.	Wieloletni Plan Inwestycyjny (WPI) Gminy Gołcza na lata 2015-2018.....	263

Spis wykresów

Wykres 1.	Liczba ludności w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.....	44
Wykres 2.	Przyrost naturalny w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.....	45
Wykres 3.	Saldo migracji w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.	46
Wykres 4.	Struktura wiekowa ludności w Gminie Gołcza w latach 2002-2012 w ujęciu procentowym.	47
Wykres 5.	Struktura wiekowa ludności w Gminie Gołcza w latach 2002-2012 w ujęciu liczbowym.....	47
Wykres 6.	Wskaźnik obciążenia ekonomicznego w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.	48
Wykres 7.	Wskaźnik obciążenia demograficznego wiekiem poprodukcyjnym w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.	48
Wykres 8.	Porównanie procentowej struktury ludności w podziale na główne grupy wiekowe w 2012 roku w Gminie Gołcza, powiecie miechowskim i województwie małopolskim. .	49
Wykres 9.	Mieszkańcy Gminy Gołcza według płci.	50
Wykres 10.	Struktura wykształcenia w Gminie Gołcza w roku 2002.....	51
Wykres 11.	Struktura wykształcenia w Gminie Gołcza w podziale na płeć w 2002 roku.....	52
Wykres 12.	Porównanie struktury wykształcenia w Gminie Gołcza, powiecie miechowskim i województwie małopolskim w 2002 roku.....	53
Wykres 13.	Dynamika zmiany wyposażenia mieszkań w Gminie Gołcza w urządzenia techniczno-sanitarne w latach 2002-2012.....	55
Wykres 14.	Porównanie poziomu wyposażenia mieszkań w Gminie Gołcza, powiecie miechowskim i województwie małopolskim w urządzenia techniczno-sanitarne w 2012 roku.....	56
Wykres 15.	Liczba osób pracujących w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.....	56
Wykres 16.	Liczba osób pracujących w Gminie Gołcza w podziale na płeć w latach 2002-2012.....	57
Wykres 17.	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Gołcza w latach 2003-2012.	58
Wykres 18.	Porównanie liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych i liczby osób pracujących w Gminie Gołcza w latach 2003-2012.....	58
Wykres 19.	Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Gołcza w rozbiciu na płeć w latach 2003-2012.....	59
Wykres 20.	Udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Gołcza w latach 2003-2012.....	59
Wykres 21.	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w Gminie Gołcza w rozbiciu na płeć w latach 2003-2012.	60
Wykres 22.	Źródła utrzymania ludności w Gminie Gołcza w 2002 roku w ujęciu liczbowym.....	61
Wykres 23.	Źródła utrzymania ludności w Gminie Gołcza w 2002 roku w ujęciu procentowym.....	61
Wykres 24.	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.....	64

Wykres 25.	Liczba podmiotów gospodarczych w Gminie Gołcza w roku 2012 wg klasyfikacji PKD 2007.....	65
Wykres 26.	Dynamika zmian liczby podmiotów gospodarczych w Gminie Gołcza w latach 2009-2012.	66
Wykres 27.	Różnice w procentowym udziale podmiotów gospodarczych w powiecie miechowskim i województwie małopolskim w 2012 roku w poszczególnych sekcjach klasyfikacji PKD 2007 w porównaniu z Gminą Gołcza.	69
Wykres 28.	Procent mieszkańców korzystających z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w Gminie Gołcza w latach 2003-2012.	85
Wykres 29.	Ludność w Gminie Gołcza obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków.....	86
Wykres 30.	Liczba dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.....	88
Wykres 31.	Liczba uczniów uczęszczających do szkół podstawowych w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.....	89
Wykres 32.	Liczba uczniów uczęszczających do szkoły gimnazjalnej w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.....	90
Wykres 33.	Współczynnik skolaryzacji brutto w Gminie Gołcza w latach 2003-2012.....	90
Wykres 34.	Poziom czytelnictwa w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.....	93
Wykres 35.	Liczba podmiotów zajmujących się działalnością związaną z kulturą, rozrywką i rekreacją (wg sekcji PDK 2007) w gminach powiatu miechowskiego w 2012 roku.....	93
Wykres 36.	Podstawowa opieka zdrowotna – porady w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.	95
Wykres 37.	Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem w Gminie Gołcza w porównaniu z powiatem miechowskim i województwem małopolskim w latach 2008-2012.....	97
Wykres 38.	Liczba obiektów zbiorowego zakwaterowania w gminach powiatu miechowskiego w 2012 roku.	100
Wykres 39.	Liczba miejsc noclegowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania w gminach powiatu miechowskiego w 2012 roku.	100
Wykres 40.	Dochody Gminy Gołcza w latach 2002-2012.....	102
Wykres 41.	Dochody własne Gminy Gołcza w latach 2002-2012.	103
Wykres 42.	Struktura dochodów własnych w Gminie Gołcza w roku 2012.....	104
Wykres 43.	Struktura dochodów Gminie Gołcza w roku 2012.	105
Wykres 44.	Porównanie wysokości dochodów Gminy Gołcza w przeliczeniu na 1 mieszkańca w zestawieniu z gminami powiatu miechowskiego.	106
Wykres 45.	Wydatki budżetu Gminy Gołcza w latach 2002-2012.	108
Wykres 46.	Procent zmiany w stosunku do roku poprzedniego w wydatkach, dochodach ogółem i dochodach własnych budżetu w Gminie Gołcza w latach 2003-2012.	109
Wykres 47.	Uśrednione kwoty i procenty zmiany w ujęciu rocznym w wydatkach, dochodach ogółem i dochodach własnych budżetu w Gminie Gołcza w latach 2003-2012.	109

Wykres 48.	Wysokość wydatków inwestycyjnych w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.....	110
Wykres 49.	Wysokość wydatków inwestycyjnych w ujęciu procentowym w Gminie Gołcza w latach 2002-2012.	110
Wykres 50.	Struktura wydatków Gminy Gołcza w 2012 roku.....	111
Wykres 51.	Struktura wydatków Gminy Gołcza według działów klasyfikacji budżetowej w 2012 roku.	113
Wykres 52.	Porównanie wydatków w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminach powiatu miechowskiego w 2012 roku.....	115
Wykres 53.	Porównanie wydatków inwestycyjnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminach powiatu miechowskiego w 2012 r.....	116
Wykres 54.	Schemat macierzy rozwoju.	130
Wykres 55.	Macierz rozwoju ogólnego.....	165
Wykres 56.	Macierz rozwoju – demografia.....	166
Wykres 57.	Macierz rozwoju – rynek pracy.....	166
Wykres 58.	Macierz rozwoju – infrastruktura techniczna.....	167
Wykres 59.	Macierz rozwoju – potencjał społeczny i kulturalny.	167
Wykres 60.	Macierz rozwoju – poziom wykształcenia i szkolnictwo.....	168
Wykres 61.	Macierz rozwoju – potencjał gospodarczy.	168
Wykres 62.	Wykres podobieństwa gmin powiatu miechowskiego.....	179
Wykres 63.	Kluczowe problemy demograficzne w Gminie Gołcza.	208

Spis map

Mapa 1.	Położenie Gminy Gołcza na mapie administracyjnej Polski.....	8
Mapa 2.	Położenie Gminy Gołcza na mapie administracyjnej województwa małopolskiego.	9
Mapa 3.	Położenie Gminy Gołcza na mapie administracyjnej powiatu miechowskiego.	10
Mapa 4.	Mapa sołectw w Gminie Gołcza.	11
Mapa 5.	Położenie Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego w województwie małopolskim.	12
Mapa 6.	Położenie Gminy Gołcza na mapie obszaru Jury Krakowsko-Częstochowskiej.....	13
Mapa 7.	Obszar Gminy Gołcza na terenie Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego.....	14
Mapa 8.	Położenie Gminy Gołcza względem rzek.....	15
Mapa 9.	Fragment wsi Gołcza wraz z oznaczonym budynkiem Urzędu Gminy Gołcza.	16
Mapa 10.	Położenie Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego.....	18
Mapa 11.	Położenie Gminy Gołcza względem obszarów prawnie chronionych.	20
Mapa 12.	Mapa złóż kamieni budowlanych i drogowych w Gminie Gołcza.	27
Mapa 13.	Podsumowanie jakościowe ocen potencjałów OZE dla poszczególnych regionów na tle planowanego wzrostu wykorzystania potencjału rynkowego OZE w Polsce w latach 2014-2020.	29
Mapa 14.	Przebieg trasy rowerowej nr 3 w Gminie Gołcza.....	39
Mapa 15.	Fragment rowerowego Szlaku Dłubni.....	40
Mapa 16.	Szlaki turystyczne w Gminie Gołcza.	41
Mapa 17.	Przebieg Szlaku Architektury Drewnianej w Gminie Gołcza.....	42
Mapa 18.	Fragment Szlaku Romańskiego.....	42
Mapa 19.	Mapa stanu budowy dróg szybkiego ruchu w województwie małopolskim.....	74
Mapa 20.	Planowany przebieg drogi ekspresowej S7 w pobliżu granic Gminy Gołcza.....	75
Mapa 21.	Przebieg drogi ekspresowej S7.....	76
Mapa 22.	Mapa dróg w Gminie Gołcza.....	77
Mapa 23.	Mapa dróg powiatowych w Gminie Gołcza.....	78
Mapa 24.	Mapa sieci dróg na terenie powiatu miechowskiego.....	79
Mapa 25.	Mapa linii autobusowej Gołcza-Kraków.....	80
Mapa 26.	Mapa połączeń kolejowych w otoczeniu Gminy Gołcza.....	81
Mapa 27.	Położenie Gminy Gołcza względem linii kolejowych.....	82
Mapa 28.	Mapa połączeń drogowych pomiędzy miejscowością Gołcza a Portem Lotniczym Kraków-Balice.....	83
Mapa 29.	Koncepcja docelowego układu transportowego w województwie małopolskim.....	84

Spis zdjęć

Zdjęcie 1.	Miejscowość Gołcza.....	16
Zdjęcie 2.	Gmina Gołcza.	17
Zdjęcie 3.	Źródło krasowe w Gołczy - pomnik przyrody nieożywionej.	19
Zdjęcie 4.	Źródło (wywierzyisko) w miejscowości Wielkanoc.	19
Zdjęcie 5.	Kościół parafialny w Ulinie Wielkiej pod wezwaniem św. Katarzyny.....	31
Zdjęcie 6.	Kościół pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej i św. Izydora w Mostku.....	32
Zdjęcie 7.	Kościół w Wysocicach (fot. P. Olchawa).....	33
Zdjęcie 8.	Kościół Parafii Rzymskokatolickiej pw św. Bartłomieja Apostoła w Czaplach Wielkich. ..	34
Zdjęcie 9.	Figurka św. Jana Chrzciciela, której replika znajduje się w Kamieniu.....	35
Zdjęcie 10.	Kościół parafialny pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Marii Panny w Szreniawie (fot. P. Olchawa).....	36
Zdjęcie 11.	Plebania w Szreniawie.	36
Zdjęcie 12.	Dwór w Czaplach Wielkich.	37
Zdjęcie 13.	Drewniana dzwonnica w Gołczy.	38
Zdjęcie 14.	Hala widowiskowo-sportowa w Gołczy.....	92
Zdjęcie 15.	Hala widowiskowo-sportowa w Gołczy.....	92
Zdjęcie 16.	Herb Gminy Gołcza.....	121
Zdjęcie 17.	Flaga Gminy Gołcza	122
Zdjęcie 18.	Strona główna internetowego serwisu Gminy Gołcza.	122
Zdjęcie 19.	Przykładowe rozwiązania dotyczące możliwych rozwiązań w zrewitalizowanym kamieniołomie w Wielkanocy.....	223
Zdjęcie 20.	Kamienne figury na Wyspie Wielkanocnej.	224
Zdjęcie 21.	Kamienna budowla Stonehenge.....	225
Zdjęcie 22.	Przykłady muzeów multimedialnych.	226
Zdjęcie 23.	Przykładowe wizualizacje parków sensorycznych.....	227
Zdjęcie 24.	Dokumentacja zdjęciowa spotkań konsultacyjnych.....	240

Spis rysunków

Rysunek 1.	Komponenty rozwoju gminy wg Banku Światowego.	6
Rysunek 2.	Klasyfikacja czynników wpływających na pozycję strategiczną gminy w metodzie SWOT.	180
Rysunek 3.	Obszary słabości strategicznych Gminy Gołcza i współzależności między nimi.	202
Rysunek 4.	Mapa systemowa zbudowana przez Fundację Sendzimira wokół istotnego wskaźnika jakości życia (kierunek „W” Kompas) — dochodu na mieszkańca.	203
Rysunek 5.	Określenie obszarów dla kluczowych problemów.	204
Rysunek 6.	Koncepcja zrównoważonego rozwoju.	204
Rysunek 7.	Ideowe założenia koncepcji zrównoważonego rozwoju.	205
Rysunek 8.	Koncepcja rozwoju Gminy Gołcza w oparciu o metodę definiowania kluczowych obszarów.	207
Rysunek 9.	Koncepcja ideowo-funkcjonalna I strategicznego obszaru problemowego.	209
Rysunek 10.	Koncepcja ideowo-funkcjonalna II strategicznego obszaru problemowego.	211
Rysunek 11.	Koncepcja ideowo-funkcjonalna III strategicznego obszaru problemowego.	212

